LETO XVIII., ŠTEV. 287 LJUBLJANA, NEDELJA, 8. DECEMBRA 1957 CENA 10 DIN

SLOVENSKI Poročevalec

Izdaja in tiska Časopisno podjetje Slovenski poročevalec. — Direktor: Rudi Jankuba. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-329 do 23-524. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-522 do 23-526. — Oglasni oddelek Ljubljana, Titova cesta 7, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832. — Poštni predal št. 29. — Žiro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 40 KB-S-Z 367 Mesečna naročnina 120 din

DEVETI PLENUM CENTRALNEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE NA BRIONIH

Naša želja: Naj bi tovariš Tito še dolgo vodil Partijo in državo tako uspešno kot ju je vodil doslej

V prvem delu plenarnega zasedanja je bila slavnostna seja Centralnega komiteja, ki je bila posvečena 20. obletnici prihoda tovariša Tita za generalnega sekretarja Komunistične partije Jugoslavije — Plenum je odobril delo in poročilo delegacije CK ZKJ, ki se je udeležila proslave 40. obletnice Oktobrske revolucije

BRIONI, 7. dec. Na Brionih je bil danes IX. plenum Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, ki je v svojem drugem delu zasedanja poslušal poročilo delegacije centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, ki je prisostvovala proslavi 40. obletnice oktobrske socialistične revolucije v Moskvi in ga je podal tovariš Edvard Kardelj.

Plenum centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije je odobril delo in poročilo delegacije.

V zvezi s tem je plenum Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije posebno poudaril značaj sprejetega manifesta miru, ki je bil sprejet na posvetovanju komunističnih in delavskih partij. Pri tem je plenum izhajal s stališča, da je danes najvažnejša naloga vseh naprednih sil večje angažiranje v borbi za ohranitev miru, za krepitev mednarodnega sodelovanja, za razvoj aktivne koeksistence.

Plenum sodi, da je delegacija, izvajajoč politično linijo centralnega komiteja ZKJ, pravilno postopala, ker ni sodelovala na sestanku dvanajstih komunističnih in delavskih partij socialističnih dežel in ker ni podpisala deklaracije tega sestanka, ki vsebuje tudi nekatera stališča in ocene, nasprotne stališču Zveze komunistov Jugoslavije in ki jih ta smatra za nepravilne.

Plenum centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije je prav tako ugotovil, da je dosledno izvajanje načelne politike Zveze komunistov Jugoslavije dalo pozitivne rezultate tako naši deželi, kakor tudi splošni borbi miroljubnih, demokratičnih in socialističnih sil za mir, za nezavisnost narodov in za socializem. Hkrati je plenum ponovno poudaril, da razlike v gledanjih na določene probleme in naloge v borbi za mir in socializem, ki so med Zvezo komunistov Jugoslavije in nekaterimi drugimi komunističnimi partijami ne morajo in ni potrebno da bodo ovira za razvoj bratskega sodelovanja v borbi za socializem in mir v svetu. V tem smislu bo centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije, v okviru načel, na katerih temelji notranja in zunanja politika socialistične Jugoslavije, še nadalje doprinašal svoj delež h krepitvi in napredku prijateljstva in sodelovanja med Jugoslavijo in socialističnimi deželami, prav tako pa tudi med Zvezo komunistov Jugoslavije in drugimi komunističnimi partijami. Tako sodelovanje bi se moralo odvijati na liniji borbe za mir in izmenjavo socialističnih izkušenj, kakor tudi krepitve sil miru, demokracije in socializma v sodobnem svetu, kateremu odpirajo pot iz sedanje krize mednarodnih odnosov samo mir, miroljubno tekmovanje družbenih sistemov in notranji napori naprednih ter demokratičnih sil v vsaki deželi.

BESEDE ALEKSANDRA RANKOVIĆA

Uspehi tovariša Tita so uspehi naših narodov

Tovariši in tovarišice!

Danes smo se sestali, da skromno obeležimo 20. obletnico prihoda tovariša Tita na vodstvo naše Partije. Ni moj namen, niti v kratkem in priložnostnem govoru možno dati oceno o njegovem oziroma o našem skupnem delu v preteklih dveh desetletjih. To bodo storili zgodovinarji Partije, zgodovinarji naše revolucije in socialistične izgradnje. Želel bi samo opozoriti na nekatere trenutke iz tega obdobja, čeprav jih vsi poznamo, saj smo se mi vsi, ki smo tukaj zbrani, učili in jeklenili v revolucionarni borbi, v Partiji pod vodstvom tovariša Tita.

Leto 1937 pomeni v popolnem smislu besede prelom v življenju in delu naše Partije, s tem pa tudi našega delavskega razreda in narodov naše države. Naša Partija je tudi do 1937. leta imela, vzeto posamično, sijajne borce, požrtvovalne člane; toda njeno vodstvo so razjedale frakcionaške borbe, čemur je še več prispevalo to, ker je vodstvo delovalo v glavnem v inozemstvu. Šele tovariš Tito je uspel v zelo kratkem času vzpostaviti enotnost in monolitnost tako v vodstvu, kakor tudi v partijskih organizacijah in usmeriti dejavnost celotne Partije tako, da bi ona lahko postala najbolj odločen tolmač koristi delovnih ljudi in da bi se skozi vsakodnevno dejavnost pripravila za predstoječe odločujoče akcije.

Tovariš Tito je od prvega dne po prihodu na dolžnost generalnega sekretarja Partije dosledno, kot v svojih prejšnjih naporih, postavil eno najvažnejših nalog — ukinitev prakse vodenja Partije iz inozemstva, da se vodstvo in kadri vrnejo iz emigracije v državo, da se Partija v nadaljnjem delu usmeri na mlajše in preizkušene kadre v državi, ki so že bili položili prve izpite revolucionarne borbe in čutili potrebe delavskega razreda in delovnih ljudi naše države, v gmotnem pogledu pa, da se oslanja izključno na sredstva, zbrana od članov Partije in njenih simpatizerjev. Te naloge so odgovarjale potrebam članstva in potrebam vodenja uspešne revolucionarne borbe. Rezultate mi vsi dobro poznamo.

Ko je postavljal pravilne politične in organizacijske naloge, je tovariš Tito v celotno delo Partije vnesel tudi določene osebne kvalitete, ki so prerasle in postale kvalitete naše Partije. Vzemimo kot primer samo odnos do ljudi, skrb za ljudi, skrb za njihovo usodo, ko so padali v roke policiji ali v težkih vojnih dneh, tovariško kritiko slabosti z napori, da bi se stalno razvijale pozitivne lastnosti pri komunistih. Kako močno je v vsem tem izstopala človečnost, ljudska toplina, spoštovanje človekove osebnosti in ljubezen do njega, celo v najtežjih trenutkih naše borbe, ko je preostajalo zelo malo časa za skrb o posamezniku. Taka skrb za ljudi je prispevala, da se je med našimi komunisti razvijalo in

gojilo tovarištvo, da se je med njimi ustvarjal tako močan tovariški odnos, kakršen bi moral obstojati med vsemi komunisti. Tovariš Tito je usmeril celotno Partijo na ustvarjalno delo, na ustvarjalno uporabo marksizma, pri tem odklanjal tudi najmanjše pojave okamenelosti, dogmatizma in istočasno odklanjal v Partiji razne buržoazne teorije in vplive.

Mi smo tako uspeli, da je Partija kot celota razvila globok občutek za potrebe življenja, stvarnosti, da na temelju teh potreb odreja naloge in sprejema sklepe in stališča. S tem je tovariš Tito nedvomno ohranil sebe in Partijo pred staranjem. Zaradi tega je naša Partija, čeprav ena najstarejših komunističnih Partij, danes po celem svetu sprejeta kot mlada, dinamična sila revolucionarnega gibanja, tovariš Tito pa, čeprav po letih eden starejših revolucionarnih borcev, vedno svež, aktualen, jasen, razumljiv tudi za mlajše generacije, tolmač potreb sodobnih revolucionarnih dogajanj in procesov.

Zaradi tega ni slučaj, da je takšna Partija s takim generalnim sekretarjem na čelu bila sposobna zoperstaviti se odločno z ene strani Stalinovemu pritisku, njegovemu tolmačenju marksizma in odnosov med socialističnimi državami, njegovi praksi, ki je vlekla nazaj celotno revolucionarno delavsko gibanje, z druge strani pa storiti vrsto kvalitetno novih korakov v razvoju socializma, ki pomenijo prispevek napredku mednarodnega socializma sploh.

V preteklih dvajsetih letih naša Partija opravila gigantsko delo, uspešno organizirala vojno proti okupatorjem in domačim izdajalcem, izvedla socialistično revolucijo, pristopila pod zelo težkimi pogoji socialistični izgradnji države. Na ramena ene same generacije je zgodovina naložila težko breme. Teža tega bremena je bila, razume se, še večja za tovariša Tita, ker je tudi njegova odgovornost pred Partijo in pred ljudstvom bila največja. To odgovornost on 20 let častno nosi in danes, ko so največje težave že obvladane, je naša edina želja, da še dolgo vodi našo Partijo in državo prav tako uspešno, kot sedaj.

Pred nami stoje namreč še vedno velike naloge. Naši narodi so zrušili stari sistem, razbili družbene odnose, na katerih je klilo suženjstvo, lakota in siromaštvo in v kratkem časovnem razdobju v svobodi ustvarili velika dela. Ljudje so začeli bolje živeti. Toda za takšno življenje, kakršno so naši narodi zaslužili, se je treba še boriti, je treba premagati še mnoge ovire, treba je dokončno obračunati z zaostalostjo in ostanki preteklosti, ki nas še na vsakem koraku pritiskajo. Zveza komunistov mora vzgojiti mlade generacije, da bodo sposobne obvladati vsako težavo, da čuvajo in stalno razvijajo pridobitve revolucije.

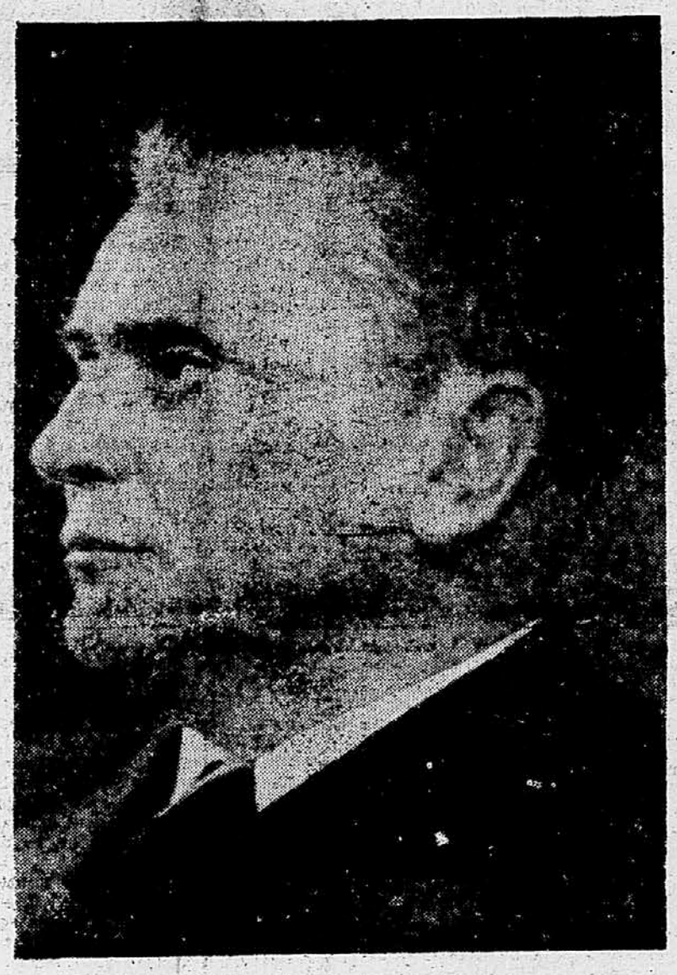

Za takšno vzgojo je preteklih 20 let neizčrpen izvor. Tisoči in tisoči naših tovarišev, vzgajanih v Partiji in od tovariša Tita, tisoči padlih v preteklih bojih in tisoči živih borcev za stvar svobode in revolucije, so in bodo bodočim generacijam primer samoodpovedi, ljubezni do Partije, predanosti stvari socializma.

Ko obeležujemo ta datum iz zgodovine naše Partije, se skupaj s tovarišem Titom z občutkom ponosa spominjamo preteklih let in dogodkov, vendar ne zato, da bi sedeli na lovorikah, marveč zato, da kot doslej delamo tudi v bodoče, kajti od tovariša Tita in Zveze komunistov narodi naše države, kakor tudi napredne sile v svetu, še mnogo pričakujejo. Želimo tovarišu Titu nove obletnice, kakršna je sedanja in nadaljnje uspehe v delu, ker so to vedno bili in bodo uspehi Zveze komunistov, uspehi naših narodov, uspehi borbe za socializem.

ODGOVOR TOVARIŠA TITA

Da bi še dalje bili tako enotni

Tovariši in tovarišice!

Za mene je to veliko presenečenje ki me vznemirja. Po svoji vesti in globoki oceni mislim, da pripada to priznanje vsem tovarišem, ki so skupaj z menoj od 1937. leta, in že od 1936. leta, začeli delati v vodstvu Partije. Mislim, da pripada to priznanje vsem nam in vsem članom naše Partije.

Dvajset let je že minilo. Meni pa se zdi, kot da je to bilo včeraj, tako živo se spominjam vseh dogodkov iz tistega časa in pozneje. Ko človek pomisli, da je teh dvajset let preteklo v tako burnem času, v katerem so se odigrali tako veliki mednarodni in naši notranji dogodki, vojna, revolucija, se mora enostavno vprašati, kako je mogoče, da so danes še tu na istem delu in prav tako neuklonljivi, kot so vedno bili ljudje, ki so se pred tolikim časom sestali s ciljem, da dvignejo Partijo iz položaja, v katerem se je nahajala in da napravijo iz nje močno revolucionarno avantgardo delavskega razreda Jugoslavije. To je bilo možno zahvaljujoč prav temu, ker je v naši Partiji, tudi tedaj ko je bila v težkem položaju, ko so jo razjedale frakcionaške borbe, ko je v vrhovih vladala neenotnost, in ko so se v njenem vodstvu stalno menjavali ljudje, vendarle tudi v teh okoliščinah živelo v njej pravo revolucionarno jedro ljudi, ki so kljub vsem težavam rasli in se razvijali ter verjeli v zmago delavskega razreda. To so bili ljudje, ki niso verjeli, da bosta frakcionaštvo in neenotnost stalni, marveč nasprotno, da bodo doseženi veliki revolucionarni cilji.

Zahvaljujoč takim doslednim revolucionarjem in enotnosti Partije smo mogli voditi z uspehom eno najbolj revolucionarnih in načelno najbolj doslednih komunističnih Partij, ki je v vsakem trenutku svojega življenja našla svoje mesto ne samo kot avantgarda delavskega razreda, temveč tudi kot revolucionarni voditelj celotnega ljudstva naše države v najtežjih časih njene zgodovine.

Ko je naša Partija vzela v svoje roke delo delavskega razreda, delo našega ljudstva, v težkih dneh naše narodnoosvobodilne vojne, ki je prinesla zmago delavskega razreda, je ona, kot je to rekel tovariš Rankovič, častno izvršila svojo nalogo.

Zato, da sem dvajset let, tovariši, na tem mestu, se moram zahvaliti ne svojim posebnim sposobnostim, marveč ljudem, ki so z menoj delali. Mi smo vedeli, da je naš cilj zmaga delavskega razreda in smo bili enotni, med nami ni bilo nikakih trenj, ki bi šla na škodo našega dela, na škodo delavskega razreda; to pa pomeni, da je bilo doseženo tisto, kar je osnovno — enotnost, in to v Centralnem komiteju in v vrstah članstva naše Partije. Ne bi mogel danes ničesar bolj želeti, kakor da tudi v bodoče vlada taka enotnost v vrstah članov in centralnega komiteja in celotne Partije. Kot je dejal tovariš Rankovič, nas namreč čakajo še mnoge naloge. Najtežje je minilo. Toda pred nami so še mnoge in mnoge težave. Celo lahko rečemo, da so naše sedanje naloge še bolj zapletene, kot so bile pred dvajsetimi leti, ker danes odgovarjamo za celotno državo, za vse kar se tu dela; in ne samo pred našimi narodi, marveč pred celotnim mednarodnim proletariatom, pred revolucionarnim, naprednim mednarodnim gibanjem.

Prepričan sem, da bo naša Partija tudi vnaprej častno opravljala to svojo nalogo, ne da bi jo pri tem zanašale misli, da smo mi v vsem najbolj pametni. Mi imamo samo svoje lastne izkušnje v naši državi in na temelju tega, v čemur uspemo s svojim delom, na temelju svojih izkušenj, lahko napravimo zaključke in rečemo, če je takšno delo pravilno. Revolucionarna misel se namreč ne poraja samo v eni, marveč v mnogih partijah, v velikih in malih. Revolucionarna misel je delo žive prakse in jo more vsak dogmatizem samo ovirati.

V zvezi s tem bi hotel ob tej priliki reči, da se od tistih klevet proti naši Partiji, ki so bile izrečene po 1948. letu, ko so jo imenovali revizionistično in ko so nas imenovali za revizioniste, še danes sliši kakšen glas. Ali more biti revizionistična partija, kot je naša, ki se je razvijala pod najtežjimi pogoji, ki je dvignila vse ljudstvo k orožju in opravila revolucijo pod najtežjimi pogoji, ki si jih je možno zamisliti, tedaj ko je v vsej Evropi bilo mračno in ko je bilo v svetu nejasno, kaj bo jutri? Ali je mogoče imenovati kot revizionistično partijo, ki je imela smelosti dvigniti se in žrtvovati svoje najboljše člane, člane centralnega komiteja in člane partije, da bi šla naprej smelo v svojih revolucionarnih težnjah in da bi privedla do zmage? Ali je mogoče ljudi, ki so dvajset in več let nosili vse to, imenovati revizioniste? Mislim, tovariši, da mora naša Partija tudi vnaprej odločno odbijati taka podtikanja proti sebi. Naša težnja pa je, da ne oziraje se na to, kakšne bi bile naše zasluge v mednarodnem proletariatu, nikdar ne pretendiramo za nekaj več, razen da smo enaki med enakimi.

S tega mesta, tovariši, bi se želel na koncu samo še enkrat zahvaliti vam vsem na tem visokem priznanju, o katerem prej nisem bil obveščen in katerega ste mi tukaj danes izkazali. Lahko vam zagotovim, da bom, dokler bom imel moči, častno opravljal svoje dolžnosti, tako kakor mi jih bo poverila Partija.

Živela Zveza komunistov Jugoslavije!«

Člani centralnega komiteja so z dolgotrajnim ploskanjem pozdravili besede tov. Tita in mu izrekli svoje čestitke.

IZREDNA SKUPŠČINA ZVEZE PARTIZANA SLOVENIJE

Brez preteklosti v novo obdobje

LJUBLJANA, 7. dec. — V polno zasedeni veliki dvorani na Taboru se je danes začela izredna skupščina Partizana Slovenije. Skupščino je odprl predsednik Mitja Ribičič.

Tov Tine Remškar je po izvolitvi delovnega predsedstva dal najprej na glasovanje tri predloge, ki jih je skupščina sprejela. Tako je izredna skupščina hkrati tudi redna.

REFERAT MITJE RIBIČIČA

Že zadnja redna skupščina lani ni osvetlila samo veljkih uspehov, ampak hkrati poudarila, da so te uspehe spremijali nekateri konservativni pojavi. Mora nam biti jasno, da je društvo osnovna celica, v kateri se razvija pravo življenje in je povezano s celotnim družbenim dogajanjem kraja. Tudi smernice zvezne uprave Partizana so kritično analizirale razmere v tej organizaciji. Vse te stvari so dovolj jasno pokazale, kje so slabosti naše organizacije in kako je treba usmerjati razvoj, ugledne na to, da zadnja skupščina ni zadosti konkretno nakazala te poti, zlasti pa ni osvetlila

(Nadaljevanje na zadnji strani)

ČETRTI MEDNARODNI SEJEM RADIA IN TELEKOMUNIKACIJ ODPRT

Elektronika razbremenjuje človeka

Ljubljana, 7. dec. Danes so na Gospodarskem razstavišču odprli IV. mednarodni sejem radia in telekomunikacij. Slovesne otvoritve sejma se je udeležilo mnogo gostov iz Jugoslavije, drugih držav Evrope in ZDA.

Zbrane goste je pozdravil predsednik pripravljalnega odbora za IV. mednarodni sejem radia in telekomunikacij **Silvo Hrast**. V nagovoru je omenil, da so tovrstni sejmi v Ljubljani že tradicionalne prireditve. Letošnji sejem se loči od prejšnjih po tem, da je mnogo obsežnejši. »Izsledki elektronike pomenijo danes v sodobni človeški družbi, v gospodarstvu, znanosti, kulturi, v celotnem družbenem življenju nujno potrebni živčni sistem, brez katerega družba ne bi mogla obstajati. Brez elektronike ne bi mogli dalje razvijati in izkoriščati novih virov moči, ne bi mogli osvobajati človeka fizičnega dela, ne uvajati sodobnih tehnoloških postopkov niti znanstvenih raziskav, še manj pa prenašati poročila o dogajanjih. Elektronika, še mlada, toda ključna panoga, zahteva za svoj razvoj ogromno sredstev, predvsem pa visoko strokovni kader. Naši inštituti in vzporedno z njimi naša proizvodna podjetja spremljajo dognanja v svetu ter jih dopolnjujejo s svojimi izdelki.«

Sejem je odprl zvezni sekretar za industrijo Marjan Cvetkovič, ki je ob tej priložnosti dejal med drugim tole:

»Proizvodnja radijskih sprejemnikov je v zadnjih letih občutno narasla. Radijskih naročnikov v Jugoslaviji je bilo leta 1949 komaj 172.000, danes pa jih je že 710.000. Vzporedno s tem se je povečala tudi radijska oddajna mreža, in sicer od 4 predvojnih radijskih postaj s skupno močjo 45 Kw na 18 postaj, ki imajo več ko 1000 Kw. Sedaj prehajamo v obdobje, ko uvajamo tudi proizvodnjo televizijskih sprejemnikov.«

Nato je poudaril, da predvideva perspektivni načrt razvoja našega gospodarstva še bistveno povečavanje industrijske proizvodnje.

LJUBLJANA PO KANALU 6 in 10

TELEVIZIJSKA ODDAJA O TELEVIZIJI

Televizijski študij na Gospodarskem razstavišču. Vodja oddaje o televiziji, plavolasa pripovedovalka, razlaga dosedanji razvoj televizije v svetu in pri nas. Kraj nje sede za nizko klubsko mizico trije možje. Kdo so in kaj jih veže, da prisostvujejo tej oddaji, je za televizijskega gledalca še vprašanje.

»V Jugoslaviji ustanavljajo tri centre za televizijo, in sicer v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu,« pravi pripovedovalka. »Vsi trije bodo med seboj povezani z relejnimi postajami ter bodo sodobno urejeni. Pri nas je sedaj televizijski oddajnik na Krvavcu, v kratkem pa bo postavljen še na Kumu, kjer že stoji oddajnik za ultra kratke valove. Oba bosta s posredovalno postajo na Pohorju omogočila televizijski sprejem na velikem območju Slovenije. Na tem območju živi okoli milijon ljudi in na njem je več ko 1500 raznih šol ter več sto društvenih in zadružnih domov.«

Ko to pripoveduje, se na televizijskem zaslonu vrste razni zemljevidi, na katerih vidi srečni lastnik televizijskega aparata vse obširno področje, ki ga bo v Sloveniji zajela televizijska mreža. Kako »teče« televizijska oddaja, nas plavolaska nazorno pouči s tem, da se na zaslonu prikaže n. pr. nekdo, ki se prijazno nasmehne gledalcu in pove:

»Sem lovec na zvek.«

Vsakdo bi sprva mislil, da je res lovec, toda prej za ribe kot za zvek, tako zelo je podoben s svojim »trnkom« ribiču.

Pripovedovalka seznanja televizijske gledalce še z ostalimi neposrednimi sodelavci televizijskega snemanja, nato pa predstavi ostale tri može: direktorja podjetja »Telekomunikacij« Rudolfa Držiča, direktorja Radiocentra Iva Kosija in konstruktorja prvega domačega televizijskega aparata inž. Fedorja Gabrovška; torej tri zelo pomembne osebe iz proizvodnje in trgovine. Ker je televizijska oddaja o televiziji, so torej vsi trije pripovedovalci prav zaželeni. In z njimi si tudi pomaga, da res dobro spozna televizijski gledalec oziroma poslušalec vso zamotanost okrog rojstva naše televizije.

Oglasi se direktor »Telekomunikacij«: »Prevladovalo je mnenje, da nismo sposobni za proizvodnjo televizijskih aparatov.« Tako je začel in v kratkem uvodu povedal, da je bil dvom o tej sposobnosti kaj kmalu omajan. »Začeli smo se že razgovarjati o koprodukciji z nekaterimi tujimi tvrdkami, ki so znane kot dobri proizvajalci televizijskih aparatov. Na podlagi tega smo ugotovili, da bi bil za nas primerni dve ponudbi. Seveda se še pogajamo in ne vemo, kako bomo pogajanja zaključili.«

Zatem je pripovedoval, da smo se v Jugoslaviji že začeli pripravljati na proizvodnjo televizijskih aparatov domače konstrukcije. V podjetju »Telekomunikacije« so že leta 1955 začeli proučevati proizvodnjo televizijskih aparatov in za ta namen so tudi ustanovili laboratorij.

Kako in kaj so dosegli pri teh poskusih, pa je govoril konstruktor prvega domačega televizijskega aparata inž. Fedor Gabrovšek, pri čemer je kazal na televizijski aparat »Panorama«, ki ga že serijsko proizvajajo v »Telekomunikacijah«. Ker je strokovnjak, je bilo njegovo pripovedovanje seveda tudi predvsem strokovno:

»Panorama« je standardni tip televizorja. Imamo namreč tri tipe televizijskih sprejemnikov, in sicer: za krajevni sprejem, standardni tip, kot je »Panorama«, in pa vrhunske sprejemnike. »Panorama« je 12-kanalni televizijski sprejemnik. Ker vsaka televizijska postaja oddaja po določenem kanalu, je moč sprejemati na »Panorami« 12 televizijskih postaj, katere imajo različne kanale. Velikost televizijskega zaslona na »Panorami« je kvadrat s stranico 43 cm. Ta televizijski sprejemnik ima dokaj enostavno gradnjo.

Na zaslonu se je spet prikazala pripovedovalka, ki je vprašala, kako teče proizvodnja »Panorame«. Odgovor je jasen in strokoven: »Proizvodnja ‚Panorame' je na tekočem traku. Pred delavci se pomika trak, na katerem so še neizdelani televizijski aparati. Vsak delavec opravi na njem določeno delo, za kar ima časa le 40 minut, potlej se trak pomakne do naslednjega. Ko priide televizijski aparat do tistega mesta, na katerem vgradijo še elektronke, ga odnesejo na kontrolo. Za ta namen ima tovarna svojo televizijsko postajo.«

In še preden je zaključil pripovedovanje, je povedal to: »Grobo rečeno je vseh delov v televizijskem aparatu »Panorama« okrog 300. Ena desetina teh je uvoženih, in sicer so to predvsem slikovne cevi in elektronke ter nekateri posebni deli. Vrednost uvoženih delov je okrog 210 zahodnonemških mark, ves televizor take izvedbe pa stane okrog 600 do 700 mark.«

Kajpak gledalca zanima, kakšna bo cena televizijskim aparatom. Odgovor je dobil že pri tej oddaji, in sicer od direktorja Radio-centra Iva Kosija: »Pri nas je veliko zanimanje za televizijski program. Ko bodo redne televizijske oddaje v Ljubljani, se bo želja po nakupu televizijskih aparatov občutno povečala. Doslej smo imeli v trgovini le malo uvoženih televizijskih aparatov, katere smo takoj razprodali. Prihodnje leto pa bo naprodaj okrog 600 do 700 televizijskih aparatov »Panorama« domače proizvodnje, za katere pa bodo cene v primerjavi z uvoženimi televizijskim aparati zelo ugodne.«

S tem je gledalec pri televizijskem aparatu, bodisi kje v kavarni ali pa drugem gostinskem lokalu ter morda tudi doma, zvedel dovolj, da si je ustvaril določeno mnenje o razvoju televizije pri nas. Seveda pa nihče ni videl vrveža in beganja v študiju, preden se je oddaja začela.

Začasni televizijski študij na Gospodarskem razstavišču, kjer je IV. mednarodni sejem radia in telekomunikacij, je v dokaj veliki dvorani. Majhna skupina, ki je pripravila televizijski program za teden dni, dela neprekgoma. Po dvorani se zvijajo razni kabli, ob straneh leže praktikabli, stoje improvizirane stene, sem in tja se pomikajo snemalne naprave in — kar je najbolj presenetljivo — pri televiziji so sami mladi ljudje. Mlad je ta ali oni inženir, snemalci in mladi so režijserji, osvetljevalci, tesarji in končno mlad je tudi sam direktor. Seveda, televizija je tudi mlada in prav je, če so ob njej mladi in navdušeni ustvarjalci.

Kaj bo v tednu dni trajajočem televizijskem programu, ni lahko povedati; saj je tako obširen, da ne vemo, ali bi omenili komika Ježka ali pevce Slovenske filharmonije ali naše gledališke umetnike, ali, ali...

Vsega res ne morem povedati. Svetujemo vam, da obiščete IV. mednarodni sejem radia in telekomunikacij na Gospodarskem razstavišču, kjer boste videli razstavljene zanimive predmete, vmes pa na številnih televizijskih zaslonih gledali in poslušali televizijski program. Zato na svidenje tam!

V TRGOVINI, PRI UČENJU IN PRI MALICI — POVSOD MLADI OBRAZI IN VESELE OČI

Lepša pot k poklicu

Na Poljanski cesti 28 so v soboto dopoldne slavnostno odprli novo Vajensko šolo trgovinske stroke. K otvoritvi so povabili predstavnike oblasti, predstavnike Trgovinske zbornice in trgovskih podjetij ter ostale, ki se ukvarjajo z vzgojo trgovinskega naraščaja.

*

Nova stavba Vajenske šole za trgovinsko stroko pravzaprav ni tako nova, le staro stavbo so prijetno preuredili. Vanjo so po predračunski vsoti vložili 70,300.000 dinarjev. V to so vštete tudi adaptacije v Domu Ivana Cankarja.

Med samimi starimi stavbami se ti zdi prenovljena zgradba Vajenske šole nekaj povsem novega, nekaj svežega. Lepo je pobeljena in iz nje diha mladost. Kot iz ljudi, ki se v njej učijo.

Pred vhodom stopnice, nato vrata, ki ti ne vzbujajo strahu kot nekdanji vhodi v šole, kjer te je takoj v začetku oblila groza, ki ti je potem ostala še dolgo, dolgo.

Na levi vratarska loža. Prostorna in svetla. Tam se bodo ustavljali mladi obrazi in spraševali, kam morajo, da se bodo vpisali v prvi letnik. Prvi vtis ne bo neprijeten...

V pritličju na levi so upravni prostori. Ravnateljeva pisarna, zbornica in knjižnica. Moja prva »postaja« je bila v ravnateljevi pisarni. Okusno urejena soba z veliko pisalno mizo in omaro ter štirimi naslanjači okoli nizke mizice. Ravnatelj Zvonimir Bohte je začel kar sam pripovedovati o šoli, o učencih, o trgovini, o svojih načrtih. — Snovi za pogovor ne bi zmanjkalo ves dan.

S svojimi učenci je zadovoljen. Le fantov da ima premalo. Sploh se boji, da jih bo vedno manj. Vse tako kaže.

Prav gotovo je še kje kakšen, pravi, ki bi se z veseljem odločil, da bo šel za prodajno mizo. Vendar... Starši mu navadno odsvetujejo kaj takega. Kaj bi si uničeval živce s strankami, pravijo, ko pa lahko sijajno živiš kot mehanik ali pa mizar. — Ni »stimulansa«. In to ni dobro. Vsakdo si želi čimbolj prijetno življenje; deljeni delovni čas pri slabi plači tega ne da.

Videti je, da se dekleta rajši odločijo za trgovski poklic. Razmerje med spoloma to dobro pokaže: pri 425 učencih 80 % deklet...

»In kako je bilo s prostori do sedaj?«

»Vedno smo morali kje gostovati. Nekoč smo celo ostali na cesti. Živemu človeku se vse pripeti... Potem smo nameravali zgraditi novo šolo za Bežigrad in nazadnje smo se ustavili tu, kjer smo sedaj. Dobili smo 70 milijonov dinarjev in preuredili staro stavbo. Kot vidite je vsa prenovljena. Vselili smo se že pred poldrugim mesecem, vsaj za silo, zdaj pa so dokončana vsa dela in v ponedeljek začnemo zares. Do sedaj smo nekoliko zanemarili pedagoško plat dela. Pač zaradi tehničnih ovir.«

»Kakšne so perspektive šole?«

»Šola je bila zbrez dvoma zelo potrebna. Že sedaj imamo več kot 400 učencev. V nekaj letih jih bo gotovo vsaj 800.

V tej stavbi pa imamo tudi tečaj za zunanjo trgovino in v kratkem bodo tu tudi tečaji za tuje jezike. Prijavilo se je 500 ljudi. Učili se bodo nemščine, italijanščine in angleščine.«

Odpravila sva se na »oglede« po razredih. 11 učilnic: osem splošnih, za knjigovodstvo, za blagoznanstvo in za aranžerstvo.

V nekaterih so bili pri pouku, drugje so čistili, v enem razredu so učenci ovijali noge modernih aluminijastih stolov z vrvico, da se ne bi odrgnil parket — in vse v copatah. In povsod živahno, povsod sveže, novo, povsod mladina. Povsod veseli obrazi v novih klopeh, za velikimi okni.

V učilnici za blagoznanstvo imajo svoj kinoprojektor. Z njim si bodo precej pomagali. Pravijo, da blagoznanstvo ni tako preprosto. Uučenci so prepričani o tem... Poleg učilnice imajo tudi kabinet, ki je močno podoben kemijskemu laboratoriju. Manjkala je samo še velikanska retorta in mož z brado v zamazani halji. Učenci tudi obiščejo tovarne in se tako na »licu mesta« prepričajo, da ima predavatelj prav. Tudi če je kakšna stvar še tako neverjetna...

V 1. c so imeli slovenščino. Branje, priredje, podredje, vejice... vejice... Večni problem vseh slovenskih šolarjev vseh časov... Menda že kar od Trubarja dalje... Tudi Vajenska šola za trgovinsko stroko ne more biti izjema. Sicer vejice niso nekaj bistvenega za prodajno mizo, ampak vseeno...

Aranžerska učilnica je bila prazna. Le dve dekleti pri oknu. Čistili sta stekla. Da bo svetleje in lepše pri učenju.

V omari pri vratih imajo že cel kup izdelkov, ki bodo kasneje pomagali učencem pri aranžiranju izložb. — Po treh letih Vajenske šole se bodo nekateri tudi povsem posvetili temu poklicu.

Učilnico nameravajo še izpopolniti s »kojo«. To bo prava izložba v razredu. Uporabljali jo bodo za vajo v aranžiranju. Od zelenjave do železnine.

*

V tretjem, zadnjem letniku so ravnokar končali pouk. Ujel sem tri najboljše učenke in smo poklepetali.

Angelca dela pri Marelici na Miklošičevi cesti. Je Ljubljančanka in stara 19 let.

»S poklicem sem zadovoljna, čeprav sem si nekoč želela kaj drugega.«

Tako je pač življenje. Sanjaš, si nekaj želiš, ne dobiš in skušaš biti zadovoljen s tistim, kar imaš...

»Mama je želela, da bi postala šivilja, jaz pa sem hotela v trgovino. Pa ne k zelenjavi. Take zmerjajo z branjevkami. — Sedaj sem vseeno zadovoljna. Lepo je in se nimam kaj pritoževati.«

»Šole verjetno ne boš pogrešala?«

Ne vem. Je pa lepo tu. Tudi ni tako težko. Zlasti predmet gospodarski sistem je zanimiv.«

Elvira pa dela pri Eliti v Nazorjevi ulici. Tudi ona si je želela drugam...

»Delala sem sprejemni izpit na farmacevtski šoli in sem ga tudi naredila. Potem pa je bila šola prepolna in nisem prišla na vrsto. Pa mi ni preveč žal. V podjetju so dobri z menoj in še celo več mi plačajo, kot bi morali. Namesto 2500 din dobim 4000. Meni se to močno pozna.«

Drobna Anka dela pri »Fotomaterialu« na Cankarjevi cesti. Rada je tam in tudi ko bo končala, bo ostala v podjetju. In rada fotografira. Ko sem jo vprašal, če dela lepe slike, je bila kar užaljena.

»Menda! Saj sem od stroke!«

Rada ima svoj poklic in držala se ga bo. Ne bo ji le vsakdanji kruh. Več. Mnogo več.

*

Učenci so hiteli po stopnicah. Domov. V internat. Na kosilo. In potem na delo. Za prodajno mizo, kjer bodo stregli ljudem. Prodajali in računali. Kot odrasli ljudje. Nič se ne bo poznalo, da so mladi, skoraj še otroci. Da jim po glavi roji marsikdaj vse kaj drugega kot resno življenje, denar in želje kupcev.

*

V prenovljenem Domu Ivana Cankarja sem našel Lada Cemiča, 17-letnega vajenca, člana šolskega odbora. Dela pri Varteksu v Čopovi ulici in obiskuje drugi letnik Vajenske šole. Hkrati pa tudi hodi na večerno gimnazijo v peti razred. Prepričan je, da bo napravil veliko maturo in potem se bo vpisal na ekonomsko fakulteto. — Tega je trgovski poklic že potegnil vase...

Lani je bil najboljši učenec na šoli in šolska skupnost ga je izvolila za svojega predstavnika v šolskem odboru.

»V šolskem odboru sodelujem kot popolnoma enakopravni član. Sicer pa do sedaj sploh še ni prišlo do večjih problemov. Smo skoraj vedno istih misli in želja.«

Govoril je resno in preudarno. Kot da nima sedemnajst let, in kot da ni ves poln mladeniških želja in sanj.

»Sošolci so pa različni. Eni se zavedajo pomena šolskega odbora, drugim pa je to čisto nekaj tujega. Je pač še novo. Se še nismo dobro vživeli.«

Pripovedoval je tudi o šoli, o mladinski organizaciji, ki marljivo dela, o profesorjih, ki radi pomagajo. In to ne samo pri šolskem delu. Tudi v mladinski organizaciji in pri vseh težavah.

»Večjih težav pravzaprav nimamo. Učimo se, zabavamo in dnevi zelo hitro minejo.«

*

Vračal sem se po svetlem hodniku in nehote pomislil na vse tiste vajence, ki so še žrtev »mojstrovega prepričanja«, da je vajenec poceni delovna sila, ki jo je treba izkoristiti. Žal mi je bilo, da niso vsi mladi fantje in dekleta deležni teh svetlih učilnic in dobrih vzgojiteljev.

In za vse moramo najti prostora. Za vse. Za vse tiste, ki še ne vedo, da je tudi v šoli lepo.

In potem bo še več dobrih učencev. Še več štiric in petic...

Beograd pod prvim snegom

kot ga je videl naš dopisnik

V Beogradu je bilo pred prazniki vse v prazničnem razpoloženju. Vse trgovine so bile polne kupcev, ko da je vse zastonj. V znane kleti, kjer prodajajo dobro vino in žganje si lahko vstopil šele po vsaj polurnem čakanju v vrsti pred vrati. Podobno je bilo v mesnicah; ljudje so kupovali prešičke, težke tudi po deset kilogramov, čeprav je kilogram tega prirejka stal več ko 500 dinarjev.

Med prazniki — 30. novembra — smo imeli tudi pravi bal: »Veliki novembrski bal Beograda«. Bil je v našem najlepšem hotelu — »Metropolu«. Res je sicer, da občinstvo v kino dvoranah pri reklami, ki hvali usluge tega hotela, večkrat živiga in daje s tem duška svojemu »navdušenju« nad njegovimi »solidnimi« cenami, vendar pa je na bal le prišlo nekaj ljudi. Seveda ne toliko, kolikor so pričakovali prireditelji. Cene so bile »beograjske«: 1200 din vstopnica in tako naprej. Udeleženci bala so bili deležni dolgega in zelo povprečnega zabavnega programa, izbrali so najlepšega plesalca, udeležili pa so se tudi žrebanja za 35 kg težko torto, ki je bila baje vredna 50 tisoč dinarjev... Pravijo, da je bilo vse skupaj podobno domači zabavi ali pa sindikalni veselici, pristojni činitelji pa obetajo, da bo »Veliki novembrski bal Beograda« postal tradicionalna beograjska prireditev...

Snežec beli vse pobeli

Prazniki so nam prinesli tudi prvi sneg; beograjske ulice, ki so drugače umazano sive od prahu, so zableščale v deviški belini.

Snega se je najbolj razveselila beograjska otročad. Iz drvarnic so privlekli sanke, pa hajdi navzdol, kjer se le da! Beograd nima Golovca in Rožnika, ima pa zato precej strmih ulic, ki so tudi primerne za sankanje. Nekatere ulice so uradno določene za izvajanje tega športa, seveda pa se otročaji sankajo tudi po drugih ulicah. Nesreče so razmeroma zelo redke.

Ko v Beogradu zapiha burja in ceste poledenijo, se začne tudi najbolj množični šport. To je drsanje — toda ne na stadionu Tašmajdan — temveč kar po ulicah, kjer otroci naredijo tudi po deset metrov dolge »dričnice«. Podnevi se po teh drsajo otroci, ponoči pa tudi odrasli. Pri teh zadnjih drsalcih ločimo dve vrsti: prva so prostovoljni drsalci, druga pa neprostovoljni. Prostovoljci najprej pogledajo, če jih kdo opazuje, potem pa se poženejo na ledeno stezo. Drsalci druge vrste pa se najprej podričnejo, potem pa šele pogledajo, kaj se je zgodilo, da so se nenadoma znašli na tleh. Največkrat potem omenijo ne prav prijazno skozi zobe kakšnega svetnika, včasih pa se to »veselje« nadaljuje na Travmatološki kliniki, kjer jim poravnajo nalomljene kosti... V dveh dneh je bilo 40 takih primerov, kar ni slab uvod v letošnjo drsalno sezono.

Le-ta se bo namreč prav gotovo nadaljevala, kajti Beograjčanom nikakor ne gre v glavo, da se sneg in led s pločnikov lahko tudi počistita ali pa vsaj posujeta s pepelom, peskom itd. Take ukrepe beograjski mestni očetje ne samo toplo priporočajo, temveč tudi zapovedujejo. Hišnikom, ki ne bodo pred svojimi hišami počistili pločnikov, grozijo s kaznijo 500 do 2000 dinarjev. Le-ti pa se tega dela čimbolj ogibajo, držeč se zastarele filozofije »bog je dal, bog bo vzel...« V tej nazadnjaški miselnosti jih podpirajo sodobni meteorologi, ki stalno napovedujejo odjugo — v resnici pa je te dni pritisnil mraz, ki je živo srebro v termometrih nagnal na okoli 20 stopinj pod ničlo. Obenem pa moramo reči, da je največ snega in ledu pred visokimi državnimi ustanovami in ker so Beograjčani znani kot ljudje, ki so za enakopravnost, hočejo seveda biti enakovredni tudi zgledu, ki jim ga dajejo te ustanove.

Jabolka so južno sadje

Jabolka so nedvomno domače sadje; Beograjčani pa trdijo, da so južno sadje, saj stane kilogram do 150 dinarjev — skoraj prav toliko kot pomaranče.

Sicer pa je sporno, ali je južno sadje — na pr. pomaranče — postalo domače sadje, ali pa je naše sadje — konkretno jabolka — postalo južno sadje. Pomaranče so bile namreč še pred nekaj dnevi južno sadje. To je bilo videti tudi po njihovih cenah, ki so se sukale nekje okoli 350 din. Pred nekaj dnevi pa mi je prijatelj ves obupan povedal, da je zjutraj kupil kilogram pomaranč za 360 din, opoldne, ko je šel mimo iste prodajalne, je videl, da so po 280 dinarjev, zvečer pa so bile že po 220 dinarjev. Potolažil sem ga, da je to pač edinstven primer v naši trgovini, v kateri se cene »drsajo« samo navzgor, nikakor pa ne navzdol, kot bi bilo normalno. Ta nenavadni pojav je zakrivil »dumping« pomaranč iz Grčije, ki so se v Beogradu pojavile v veliko veselje potrošnikov in v precej manjše veselje trgovcev, ki se krčevito držijo zlatega gesla — čimmanj prometa in čimvečji zaslužek.

Te dni smo doživeli Beograjčani še neko nenavadnost: nekatere trgovine so začele prodajati sveže sadje — češnje, maline, grozdje itd., pa tudi grah in podobno zelenjavo — iz hladilnice v Šabcu. Cene niso bile ravno »popularne«, vendar so vse količine tega sadja in zelenjave razprodali v štirih dneh. Zanimanja kupcev za te stvari pa ni posnemala tudi trgovina. Ta se je čisto mirno odrekla novim pogodbam za nakup svežega sadja iz te hladilnice. Beograjčani sedaj s hrepenenjem čakamo, da bo začela obratovati naša lastna hladilnica blizu železniške postaje ob Donavi. V njej sedaj montirajo stroje. Sicer bo začela obratovati šele nekoč spomladi, — ampak v upih je sladko živeti!

Milan Pogačnik

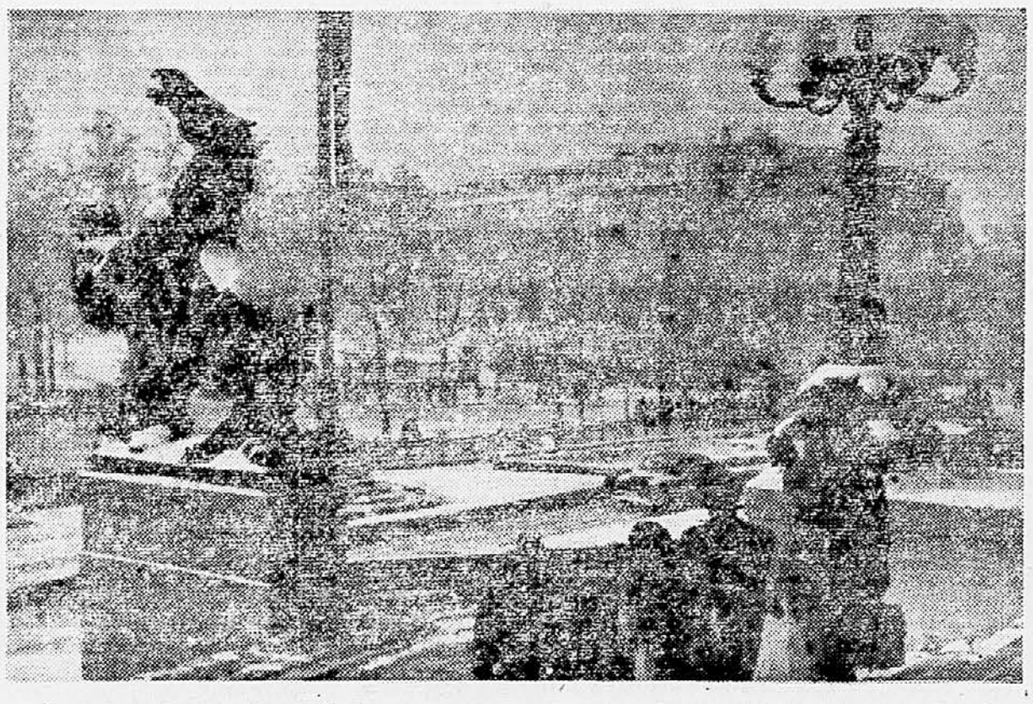

Kaznovana naglica

Predsednik Eisenhower je bil zelo razočaran, ko je zvedel za izjalovljen poskus izstrelitve prvega ameriškega satelita — Francoski tisk očita Američanom prenaglje nost in pomanjkanje skromnosti

GETTYSBURG, 7. dec. (Reuter-AFP). Predsednik Eisenhower je zahteval od obrambnega ministrstva, naj mu takoj v celoti poroča o eksploziji, da katere je prišlo pri prvem poskusu, da bi izstrelili v vsemirje prvi ameriški umetni satelit. Predstavnik za tisk Bele hiše je novinarjem povedal, da je bil predsednik ZDA zelo razočaran, ko je zvedel za neuspeh. Obrambni minister ZDA McElroy pa je tik pred odhodom na sestanek NATO v Pariz izjavil, da je neuspeh vsekakor veliko razočaranje, da pa ni niti najmanj presenetljiv glede na to, da je bil to prvi poskus.

Obrambno ministrstvo je tudi napovedalo ustanovitev nove agencije, ki bo odslej vodila vsa dela na področju raket in satelitov. Novo agencijo bo vodila civilna oseba. Pravijo, da bo direktorja imenoval minister za obrambo, ko se bo vrnil iz Evrope. Predstavniki Pentagona pravijo, da bo nova agencija delovala po predlogih nedavno ustanovljenega urada za znanost in tehnologijo pri Beli hiši.

Washingtonske kroge je neuspeh presenetil. Večina, pravijo, je pričakovala, da se bo raketa vsaj dvignila na določeno višino, če že ne bi odletela tako visoko, da bi krožila okoli Zemlje.

Direktor programa za izdelavo izstrelka »Vanguard«, ki ga bi odnesel satelit v vsemirje, je izjavil, da imajo ZDA na razpolago še dve takšni raketi. Vendar bodo napravili naslednji poskus šele čez dva meseca. Točen čas novega poskusa je odvisen od tega, koliko je bilo zaradi eksplozije pri prvem poskusu poškodovano podnožje rakete. V primeru, da je bilo močno poškodovano, bosta potrebna vsaj dva meseca za popravilo.

Predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva je izjavil, da sovjetska vlada še ni zahtevala od ZDA, naj vrnejo raketo prvega sovjetskega satelita, za katero je prvi sekretar CK KP Sovjetske zveze Nikita Hruščev izjavil, da je padla na Zemljo v ZDA. Predstavnik je dejal, da je sovjetska vlada nemara navezala stike z ameriškim veleposlaništvom v Moskvi, da pa o tem Washington še nima poročila. Glede vrnitve rakete Sovjetski zvezi pa je predstavnik zunanjega ministrstva dejal, da o tem še ne more biti govora, dokler se ne ugotovi, ali je zares padla na ameriško ozemlje.

»Nimamo namena, se veseliti ali smejati, toda najnovejši neuspeh Amerike govori o popolni odsotnosti skromnosti pri naših zaveznikih onkraj oceana«, piše pariški list »Aurore« v svojem uvodniku o neuspehu ameriškega poskusa.

Dogodku je francoski tisk posvetil izredno pozornost in objavlja na prvih straneh fotografije o požaru, ki je nastal po poskusu. »Prenagljenost Američanov dela zahodnemu svetu večjo škodo kot oba sovjetska satelita,« piše Paris-Journal, medtem ko je konservativni »Figaro« mnenja, da bi morali »Američani vsaj sedaj razumeti, da na Zahodu ne obstajajo samo ZDA. Britanski, francoski, italijanski in nemški znanstveniki ne smejo biti več predmet podcenjevanja. Samo z združitvijo vseh naporov lahko krene Zahod po poti nadoknajevanja svoje zaostalosti. Ironija in škodoželjnost nista umestni, saj so prizadeti splošni interesi vsega zahodnega sveta«, pravi list.

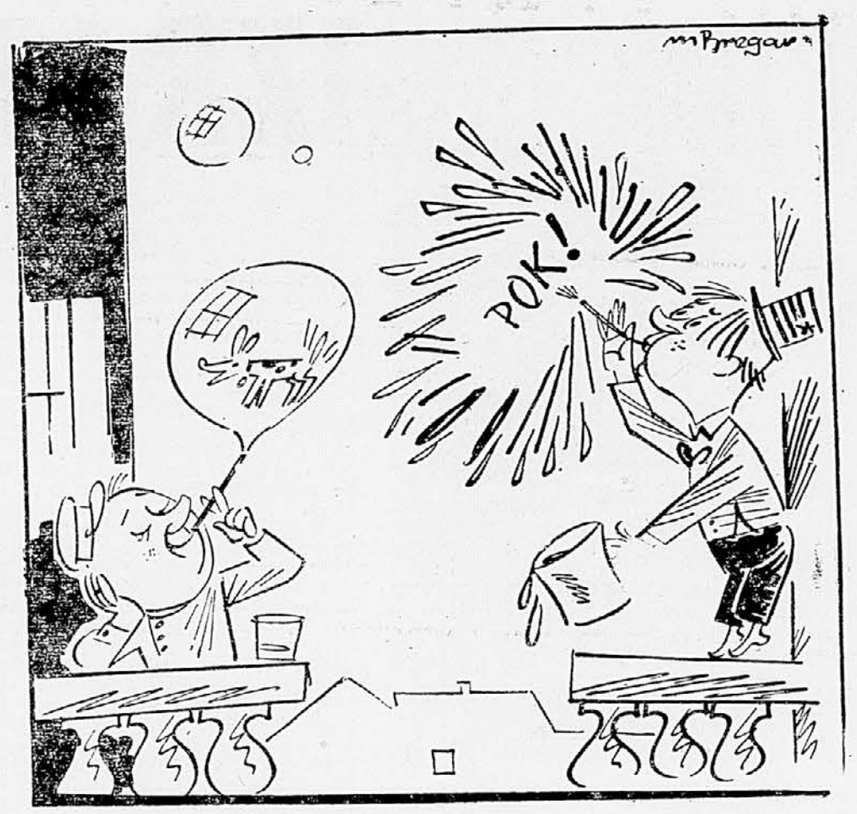

Prehitro je pihnil

Španski pogoji

Madrid, 7. dec. (Reuter) Špansko zunanje ministrstvo je objavilo sporočilo o pogojih, ob katerih bi bila Španija pripravljena začeti pogajanja o enklavi Ifni in drugih spornih ozemljih v Južnem Maroku.

Sporočilo pravi, da je bila Španija vedno pripravljena izročiti ta ozemlja Maroku, vendar pa tega ne more storiti prej, preden redna armada maroškega kralja ne vzpostavi svoje oblasti južno od Atlasa. Trdijo, da maroška vlada nima učinkovitega nadzorstva nad tem ozemljem in da na tem področju vladajo elementi, ki ne poslušajo ukazov iz Rabata.

Špansko sporočilo dalje trdi, da bi umik Špancev s tega področja, preden bi maroške redne čete izpostavile svoje nadzorstvo nad njim, povzročile nove nemire. Glede enklave Ifni pa je v sporočilu rečeno, da je Španija pripravljena ta primer predložiti enemu izmed mednarodno-pravnih organov. V sporočilu pa je tudi rečeno, da se maroški nacionalisti, ki se bojujejo v Ifniju, oskrbujejo z maroškega ozemlja in od tod tudi napadajo.

Posebni dopisnik agencije France Presse, ki se mu je posrečilo prodreti v mesto Tiluin v španski enklavi Ifni, je davi poročal, da »se je španska garnizija umaknila iz tega mesta in da so maroški partizani zavzeli Tiluin«. Poleg Sidi Ifnija je bil Tiluin eno od dveh glavnih španskih upravnih postaj v enklavi Ifni. Maroški partizani so 13 dni oblegali Tiluin in ga končno po tridnevnih ostrih bojih zavzeli.

Znanstvenikov poziv

Hamburg, 7. dec. (Reuter). Nemški znanstvenik Weizsaecker, profesor filozofije na hamburški univerzi je danes zahteval, naj bi bila sklicana svetovna konferenca znanstvenikov, na kateri bi razpravljali o atomski razorožitvi. Profesor Weizsaecker je izjavil, da si on in še nekateri drugi znanstveniki iz Zahodne Nemčije dopisujejo z znanstveniki drugih držav o možnosti sklicanja mednarodne konference znanstvenikov, na kateri bi razpravljali o prepovedi proizvodnje in uporabe atomskega orožja ter uničenju zalog tega orožja.

Vse banke v domačih rokah

Na zgradbah nizozemskih bank vihrajo indonezijske zastave — Indijski tisk podpira Indonezijo, vendar dvomi o umestnosti represivnih ukrepov proti nizozemskim državljanom

Djakarta, 7. dec. (Reuter) Združenje indonezijskih bančnih uslužbencev je danes objavilo dokument o prevzemu vseh nizozemskih bank v Indoneziji, ki bodo odslej last republike Indonezije. Združenje je prevzelo tri nizozemske banke in eno trgovsko družbo, ki so bile ta teden postavljene pod delavsko stražo. O prevzemu bo združenje poročalo indonezijski vladi.

Na zgradbah teh bank so izobesili indonezijske državne zastave. Upravni organi bank pa so bili obveščeni o delavski akciji. V zadnjih nekaj dneh je več stotin ljudi dvignilo iz nizozemskih bank svoje vloge, tako da so blagajne skoraj popolnoma prazne.

Iz New Delhija poročajo, da tam z veliko pozornostjo spremljajo dogodke v Indoneziji. Uradno sicer še niso zavzeli stališča do njih. Izvedelo se je, da indonezijski veleposlanik po dveh razgovorih z Nehrujem nujno odhaja v Djakarto. Vsebino razgovorov z indijskim premierom drže v največji tajnosti. Z uradne strani niso potrdili domnev, da bi bila Indija zaprošena, naj ščiti indonezijske interese v primeru prekinitve diplomatskih odnošajev med Indonezijo in Nizozemsko.

Komentatorji vodilnih indijskih listov pa se strinjajo v mnenju, da je glasovanje zahodnih držav proti resoluciji o zahodnem Irianu v OZN moralo povzročiti nezaželene posledice v Indoneziji, dvomijo pa o umetnosti represivnih ukrepov proti nizozemskim trgovskim podjetjem in državljanom. Edino prokongresni »National Herald« brez pridržka podpira stališče Indonezije, poudarjajoč, da je zahodni Irian integralni del Indonezije ter podpira njegovo nedavno izjavo predsednika Sukarna, da Indonezija ne more biti popolnoma neodvisna, dokler zahodni Irian ne bo svoboden.

List poudarja, da je bilo glasovanje proti interesom Indonezije v OZN v prid strateškim interesom Zahoda, da se ohrani zahodni Irian kot sredstvo za nadaljnji gospodarski in politični pritisk na Indonezijo. Poudarjajoč, da Nizozemska spreminja zahodni Irian v močno vojaško bazo in vsak dan pošilja tja orožje, je list mnenja, da je vznemirjenje Indonezijcev z ozirom na njihove izkušnje z imperializmom popolnoma upravičeno. List prav tako obtožuje Združene narode, da so jih v odnosu do Indonezije vodili kolonialni interesi in poudarja, da »mora spontana reakcija Indonezijcev opozoriti to organizacijo, da mora storiti nekaj več, kakor to, da se uklanja zahodnemu diktatu, če želi biti to, kar bi morala biti.«

»Hindustan Standard« pa poudarja, da za sedanje dogodke ni mogoče obtoževati indonezijske vlade, smatra pa, da je Indonezija v neugodnem položaju, ker ima proti sebi »solidarne« zahodne sile in zaradi tega njen spopad z Nizozemsko lahko ogroža stabilnost slabe republike kljub temu, da uživa podporo azijsko- afriških držav.

Nizozemska mornarica je danes sporočila, da namerava poslati še drugi rušilec v vode nizozemskega zahodnega Iriana zaradi najnovejšega položaja, ki je nastal v nizozemsko-indonezijskih odnošajih. Prvi rušilec je bil poslan tja pretekli teden.

Francija in tuja posojila

Od našega stalnega dopisnika

PARIZ, 7. dec. (Po telefonu.) Sestanki »za okroglo mizo« predstavnikov strank vladne večine se vrste drug za drugim. Nevarnost vladne krize je trenutno odstranjena. Stranke so se sporazumele o kompromisu v zvezi s cenami in plačami. Dogovorile so se o cilju finančnih ukrepov, nobena pa se ni želela ukvarjati z iskanjem načina, kako naj bi vlada ta cilj dosegla. Kakor Pilat so si udeleženci te konference umili roke in hinavsko pripomnili, da pač niso telo, čigar pristojnost bi bila večja od vladne.

Tako sta se sedaj Gaillard in Pflimlin znašla v slepi ulici. Morala sta ugoditi — vsaj deloma — zahtevi socialistov. Kruh se bo sicer podražil (a ne pozabimo, da so Francozi naši tekmeci v visoki konsumaciji tega živila), zato pa bo država še dalje subvencionirala cene sladkorja, čokolade, testenin in marmelade. Prav tako bodo državni uslužbenci dobili za 5% zvišane plače po novem letu, a s 1. julijem jim je zagotovljenih novih 5%. (Ta socialistična intervencija, opazovana iz pravega zornega kota, pa nam odkriva, da je prvotni vladni načrt predvideval sicer nekoliko manjše povečanje na začetku 1958. leta, zato pa bi prišlo do drugega povišanja plač že 1. aprila. Utegne se torej zgoditi, da Molletov »uspeh« uslužbencev ne bo posebno osrečil.)

Vendar ne glede na te spore, za katerim tičijo — kakor je bilo že poudarjeno — notranji problemi posameznih strank, mora vlada zaradi teh prikrojevanj in sprememb sedaj nekje najti približno 50 milijard frankov. Na nove davke ne sme niti pomisliti, ker je razpoloženje na desnici do skrajnosti sovražno taki rešitvi. Zmerni bi nanje ne pristali v nobenem primeru, zlasti ne sedaj, ko je bilo dano Molletu delno zadoščenje.

Proračunskega primanjkljaja v 1958. letu ne bi smeli preseči, ker bi to izzvalo novo devalvacijo franka, a kar je še važnejše, s tem bi tvegali, da jim mednarodni monetarni fond odbije zaprošeno posojilo 262 milijonov dolarjev.

Vsa zatrjevanja, da vlada ne bo privolila na nobene pogoje za odobritev posojil iz tujine, so se torej morala razbiti ob prirodni upnikovi pravici, da prouči dolžnikov gospodarski položaj, predno se spusti v kakršne koli denarne transakcije. A kolikor je bilo dosedaj mogoče zvedeti, ti pogoji monetarnega fonda niso nič kaj lahki. Predvsem deficit ne sme biti večji od 600 milijard, skupščina mora najprej odobriti zakon o proračunu 1958. leta, finančni strokovnjaki monetarnega fonda morajo predhodno proučiti rezultate Gaillardove »operacije 20 odstotkov« na področju francoske zunanje trgovine (mišljena je delna devalvacija franka, izvedena avgusta) in končno — če bodo vse te točke fond zadovoljile — bo posojilo administrirano francoski vladi le »po kapljicah« in ne v celoti. Če naj molčimo in pustimo brez komentarja prve tri pogoje pa za zadnjega res ni mogoče zamolčati, da je za suvereno državo precej poniževalen.

Vendar, kadar je nekdo v stiski, a zlasti v taki stiski, v kakršni se je znašla francoska ekonomika, potem je pač treba zamižati in pogoltniti vse žalitve.

Odkod torej izkopati pri tolikih ovirah manjkajočih 50 milijard? Kaže, da se nameravajo finančniki zateči k zvijači. Vsoto 350 milijard, ki je bila vključena v proračun 1958. leta za gospodarski razvoj dežele, bodo, kakor vse kaže, kratko malo zmanjšali za teh odločilnih 50 milijard in jo nadoknadili kasneje iz tujega posojila, (ki ga, resnici na ljubo rečeno, seveda še nimajo v žepu). Tako bosta navidez volk sit in koza cela.

Tako manevriranje pa nam ne daje odgovora na vprašanje poti in načina resnične ozdravitve in uravnovešenja francoskega gospodarstva.

V. Hreščak

Razgovori Dulles-Pella

Washington, 7. dec. (AFP). Italijanski zunanji minister Giuseppe Pella je izjavil da sta z zunanjim ministrom Dullesom na včerajšnjem sestanku proučila razne probleme v zvezi z bližnjim zasedanjem predstavnikov Atlantskega pakta v Parizu. Pella je izjavil, da sta ZDA in Italija istega mnenja glede nujnosti okrepitve Atlantskega pakta. Dodal je, da italijansko-ameriško prijateljstvo predstavlja »osnovo italijanske zunanje politike«. Pella je izjavil, da je z ministrom Dullesom v splošnih črtah proučil italijanski načrt za sodelovanje zahodnoevropskih držav in ZDA za dodeljevanje tehnične in ekonomske pomoči deželam Srednjega Vzhoda in Sredozemskega bazena.

RAKETNA OPORIŠČA SO DRAGA

London, 7. dec. (Tanjug). Po poročilih konzervativnega Daily Telegrapha so se ZDA in Velika Britanija sporazumele, da bodo na ozemlju Velike Britanije formirale štiri baterije balističnih usmerjevalnih izstrelkov srednjega dometa. Ti izstrelki, ki imajo domet okrog 1500 milj, bodo poslani v Veliko Britanijo pred koncem leta 1958.

Druge evropske dežele, med njimi Zahodna Nemčija, Danska in Norveška, pa odklanjajo ameriške usmerjevalne izstrelke, ne samo zaradi izpostavljanja vojni nevarnosti, temveč tudi zaradi finančnih stroškov. Tudi glede oporišč v Veliki Britaniji še ni bilo rešeno finančno vprašanje, kateremu Velika Britanija pripisuje prvenstveno važnost. Oporišča bodo veljala kakih 30 milijonov funtov in, kakor piše liberalni »Manchester Guardian« Velika Britanija ne bo mogla nositi stroškov, če ZDA ne bodo vzele britanskih raket in drugega orožja v zamenjavo ali če ne bo sklenjen kak drug sporazum po načelu »off shore« proizvodnje, to je, ameriških naročil v britanskih tovarnah.

Kakor poudarjajo, bodo o stroških izgradnje baz v Veliki Britaniji razpravljali med razgovori, ki jih bo imel v Veliki Britaniji ameriški obrambni minister McElroy, ki je davi prispel v London.

Ob robu dogodkov

Pirova zmaga

Francoski zunanji minister Pineau, ki je bil ves čas alžirske razprave na trnjih, se je nemara oddahnil, ko je z enim samim glasom večine zmagal amandma, ki so ga predlagale Irska, Kanada in Norveška.

Še tik pred glasovanjem je kazalo, da bo azijsko-afriška resolucija dobila večino, s čimer bi Združeni narodi uradno priznali Alžircem pravico do samoodločitve; zdaj je ta predlog završen, namesto tega pa je bilo sprejeto dokaj medlo načelo o tem, kako naj si Alžirci krojijo prihodnost »na demokratičen način«; poleg tega je bil tudi zavrnjen predlog o neposrednih pogajanjih med Francijo in alžirskimi uporniki, namesto česar je zdaj predlagana »razprava«, s pomočjo katere naj bi našli »rešitev v skladu z načeli OZN«.

Vidimo torej, da gre pravzaprav za prevračanje besed, za odbijanje osti in ostrine ter za nekakšno »milo« predlaganje, ki pa v nobenem primeru ne more pripeljati ne do pomiritve ne do prenehanja sovražnosti niti ne do boljših odnošajev med Parizom in Severno Afriko kot celoto.

Zavedati se moramo namreč, da sta Turčija in Maroko predlagala svoje »dobre usluge« in da je diplomatsko predstavništvo alžirske osvobodilne fronte v New Yorku sporočilo, da je F. L. N. pripravljena na pogajanja s pariško vlado, pri čemer ne vztraja pri prvotni zahtevi, da je za taka pogajanja potrebno najprej, da Francija prizna Alžiriji pravico do neodvisnosti.

Tako tunizijsko - maroško stališče kakor tudi spretnost alžirskih predstavnikov sta spravila v hudo zadrego Pineauja, zakaj očitno je bilo, da je vendarle možna pot iz začaranega kroga alžirskega problema; tega so se zavedali številni delegati v Združenih narodih in to so vedeli tudi v Parizu.

Prav zato najbolj konservativni francoski listi opozarjajo Gaillardovo vlado, da »bitka zoper internacionalizacijo alžirskega spopada še zmeraj ni končana«. Pravkaršnje glasovanje v Združenih narodih je tako rekoč »Pirova zmaga«; zaradi tega bo vojna v Alžiriji divjala še naprej in Francija bo v čedalje hujši dilemi, kaj naj stori in kako naj zavaruje »lep obraz«, kakor je o tem pred kratkim dejal vodja britanske laburistične stranke Gaitskell.

Francoska narodna skupščina je sicer sprejela »okvirni zakon« za Alžirijo, toda s tem ni veliko storjenega, saj gre v prvi vrsti za propagandno akcijo, ki je ne bo mogoče ostvariti vse dotlej, dokler ne pride do pomiritve.

Tudi upanje, da alžirsko vprašanje ne bo prišlo na mednarodno tapeto, je iluzorno. Za ta problem se zdaj zanimajo po vsem svetu in to je očitno pokazala tudi diskusija v Združenih narodih; vrh tega pa tudi vodstvo NATO že z nestrpnostjo gleda francosko početje v Alžiriji in vse kaže, da bo prav s te strani prišel zdaj pritisk na Pariz, naj vendar ubere bolj realistično politiko. Da je temu tako, potrjuje tudi pisanje pariškega lista »Figaro«, ki opozarja vlado, da »usluga ZDA in Velike Britanije«, ki sta podprli Francijo pred OZN, ne bo šla mimo, ne da bi Američani in Angleži za to uslugo predložili račun: Francozom mora biti jasno, da bodo zaradi te »pomoči« prav kmalu doživeli nov pritisk. - Najbrž bo takrat Francija v še hujših škripcih, kot je zdaj...

-sic

TELEGRAMI

NEW YORK — Skrbniški odbor Generalne skupščine je zavrnil predlog resolucije, ki poziva Francijo, naj ukrene vse potrebno in razglasi tudi amnestijo zaradi normalizacije položaja v francoskem delu Kameruna. Za ta predlog je glasovalo 23 držav, 23 proti, 30 pa se jih je vzdržalo.

PARIZ — Stalni svet NATO, ki ga sestavljajo predstavniki 15 držav, je imel izredno zasedanje o vprašanju nizozemsko-indonezijskih odnošajev. Sestanek je bil sklican na nizozemsko zahtevo.

LONDON — Ravnateljstvo britanskih železnic je sporočilo, da je ob težki prometni nesreči v predmestju Londona izgubilo življenje 93 ljudi, 177 je bilo ranjenih, od teh 110 huje.

Kitajska dohiteva zamujeno

Peking, 7. dec. (Nova Kitajska) Podpredsednik kitajske vlade Li Fu Čun je na VIII. kongresu vsekitajskih sindikatov izjavil, da je bilo mnogo nalog postavljenih v prvem petletnem načrtu že izpolnjeno in celo preseženo.

Po njegovih besedah bo brutto industrijska proizvodnja za 17 odstotkov višja od planirane, kapitalne investicije pa bodo presegle plan za 13 odstotkov. Poudaril je, da se je proizvodnja jekla na Kitajskem zvišala od 1.35 milijona ton v letu 1952 na 5.24 milijona ton v letu 1957. Vzpostavljena je bila vrsta novih industrijskih vej, vštevši proizvodnjo letal, motornih vozil, lokomotiv, poljedelskih strojev, opreme za tovarno kovin in rudnike itd. Podpredsednik je prav tako dejal, da se je pridelek žita zvišal od 154.5 milijona ton v letu 1952 na 185 milijonov ton v letu 1957.

V nadaljevanju svojega govora je Li Fu Čun poudaril, da bi Kitajska čez nekaj desetletij lahko postala dežela z razvitim gospodarstvom in kulturo. Dodal je, da bo Kitajska prehitela Veliko Britanijo v proizvodnji jekla in drugih pomembnih industrijskih artiklov v roku 15 let. Po njegovih besedah bo proizvodnja jekla na Kitajskem do leta 1972 znašala 35 do 40 milijonov ton. Kitajska lahko prehiti Veliko Britanijo tudi v proizvodnji premoga, poljedelskih strojev itd. V času drugega petletnega načrta bi morala Kitajska proizvesti 230 milijonov ton premoga, 44 milijard kWh električne energije, 240 milijonov ton žita itd. Podpredsednik je poudaril, da bo tudi v drugem petletnem planu imela prioriteto težka industrija, katere proizvodnja se bo več kot podvojila.

V tej zvezi je Li Fu Čun poudaril, da je tempo napredka vsega kitajskega gospodarstva in izboljšanja življenjske ravni kitajskega ljudstva v veliki meri odvisen od kmetijstva. Za pospešitev kmetijskega razvoja bo država povečala izdajanje kreditov, regulirala bo reke, ki povzročajo veliko škodo, povečala bo proizvodnjo kmetijskih strojev in umetnih gnojil, povečane pa bodo tudi površine za gojenje raznih kmetijskih kultur.

Madžarska in sosedje

New Delhi, 7. dec. (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik v Indiji Bogdan Crnobrnja je imel danes pred poslanci indijskega parlamenta predavanje o »Družbenem sektorju gospodarstva kot osnovi socialistične demokracije«. Veleposlanik Crnobrnja je imel to predavanje v okviru tridnevnega seminarja, ki ga vsako leto prireja indijski biro za parlamentarne študije. V okviru tega seminarja je govoril tudi voditelj britanskih laburistov Hugh Gaitskell. V predavanju je obrazložil stališče laburistov do vloge privatnega in državnega sektorja v planskem gospodarstvu. Kot predavatelja sta na seminarju sodelovala tudi rektor Delhijske univerze Rao in Pakistanec Amdžad Ali. Jugoslovanski veleposlanik Crnobrnja je govoril o načelih družbenega upravljanja v Jugoslaviji v gospodarstvu in na drugih področjih.

Ameriške družbe in saharska nafta

PARIZ, 7. dec. (Tanjug). — Pet ameriških petrolejskih družb je danes predložilo francoski vladi prošnje za koncesije pri petrolejskih raziskavah v Sahari. Pretekli mesec je francoska vlada odobrila koncesije trem ameriškim družbam, ki skupno s francoskimi tvrdkami poskusno raziskujejo teren v vzhodnih predelih Sahare.

Sedaj pa so zaprosile za dovoljenje štiri tvrdke iz ZDA in ena kanadska družba za proizvodnjo in razdeljevanje nafte, med temi tudi Standard Oil.

Malverzacije v Neaplju

Posebna komisija je ugotovila v neapeljski občini 33 milijard lir deficita

RIM, 7. dec. (Tanjug). Italijanski notranji minister Tambroni je na zahtevo več poslancev predložil parlamentu poročilo o delu posebne komisije, ki je ugotovila deficit v znesku 33 milijard v neapeljski občini in vrsto drugih malverzacij.

Oblast v občini in njene fonde je izkoriščal predsednik občine in šef ljudske monarhistične stranke Achille Lauro. Svojim pristašem je podeljeval razne upravne funkcije tako da se je število uslužbencev neapeljske občine zvišalo od 8.000 na 14.000. Lauro je zase pridržal okrog 150 milijonov lir. Ugotovljeno je bilo tudi, da je v občinske volivne sezname nepravilno vpisanih okrog 140.000 ljudi. Z vsemi temi zlorabami je Lauro skušal utrditi položaj svoje stranke, katere glavno oporišče je Neapelj. Skupščina je ostro obtožila ljudsko monarhistično stranko zaradi katastrofalnega položaja v neapeljski občini.

Zanimivo je, da se je za malverzacije v Neaplju vedelo že dolgo časa, vprašanje pa je bilo sproženo šele pred kratkim. Smatrajo, da je vladna krščansko demokratska stranka ta primer objavila sedaj zaradi tega, da bi v bližnji volilni kampanji oslabila položaj ljudske monarhistične stranke, ki je zavzela odločno opozicijsko stališče proti krščanskim demokratom in ki bi jim pri volitvah lahko odvzela določeno število glasov.

● OGLAS
● v »SLOVENSKEM
● POROČEVALCU«
● USPEH!
● GOTOV

Središče Bejruta

Mesec razgovorov

Pri opisovanju vtisov s potovanja po deželah Srednjega in Daljnega vzhoda, pa tudi iz vseh ostalih bolj oddaljenih in nam tujih krajev, se potopisci ponavadi oprejo na že preizkušene, pa tudi vedno učinkovite klišeje: na kontraste med sodobnim in starim, med revščino in bogastvom, mrazom in vročino. Le-ti so prav tako hvaležen predmet opisovanj kot starine, ostanki izumrlih civilizacij, ki so neusahljiv vir zanimivosti tudi za najbolj izbirčne bralce.

Srednji vzhod ima vsega tega v izobilju. Starin — pokopališč, trdnjav, palač in templjev — je na Srednjem vzhodu toliko, da arheologom še dolgo ne bo zmanjkalo dela, za povprečnega turista pa jih je mnogo preveč, da bi si jih lahko vse ogledal, ali celo, da bi ga res vse zanimale. Zapuščine Asircev, Hititov, Babiloncev, križarjev, kalifov in še mnogih drugih so povsod in najbolje je, če si človek izbere le najznačilnejše dve ali tri in se vda dejstvu, da bi za vse potreboval leta, ne pa dneve, ki so mu ponavadi na razpolago. Zlasti še, ker je za sprehode po kamenju in pesku, ki je na soncu tako vroče, da peče skozi podplate čevljev, potrebna hudo močna volja za premagovanje hrepenenja po hladni senci in velikem kozarcu česa tekočega, česarkoli, samo da plavajo na vrhu kocke leda.

Kljub spreminjajočim se časom pa tudi sodobni Srednji vzhod ni izgubil svojih čarov. Zanj je potrebno manj volje, saj se mu človek ne more izogniti. Prekipevajoče življenje ga dvigne in nosi seboj od prvega trenutka, ko stopi z ladje, letala ali vlaka. Skozi okno sodobnega avtomobila, ki ga pelje po široki asfaltirani cesti dvojne širine, vidi radovedni tujec vasi, ki se niso spremenile že tisočletja, kamnito puščavo z beduinskimi taborišči in nič ni posebnega za tiste kraje, če se mora avtomobil ustaviti, da se spravi čez cesto karavana težko natovorjenih kamel, ki kljub verigam, katere jih vežejo druga na drugo in zvonci, ki na daleč oznajajo njihovo suženjstvo, z ošabno dvignjenimi glavami počasi, brez posebne vneme sledijo svojim vodičem.

Kontrastov je še mnogo. Doživljaj svoje vrste je vožnja z velikim avtomobilom skozi ozke ulice starih predelov mest, ko ga prehitevajo pešci in ga otroci radovedno opazujejo. Ogledati si je treba tudi bazar in preizkusiti svoje sposobnosti. Barantati more tujec le, če je tudi sam dober trgovec. Levant je zibelka trgovine: pradedje današnjih trgovcev so prodajali brokat in dišave že frankovskim oklepnikom, da so se ponašali z njimi po graščinah srednjeveške Evrope. Človek lahko občuduje nove predele mest, zgrajene po načrtih najsodobnejših šol arhitekture — in spozna, če se mu posreči, da ga povabijo v eno izmed bogatejših arabskih hiš, ki kažejo hrbet sosedom in ulici, da so Arabci zidali za svoje podnebje bolje, ko vidi dišeči vrt, vodnjake z vodometi, mehke blazine in izrezljane oboke.

Bolj kritični turist, ki se zanima tudi za vsebino te lepe in zanimive slike, pa nujno začne vpraševati tudi za navade, za način življenja, za reveže in bogatine. Pri prvih odgovorih na vprašanja o teh stvareh pa se začne tisto, čemur pravijo danes po svetu politika, in to ponavadi z dolgočasnimi obrazi, češ, pogovarjajmo se raje kaj bolj zanimivega. Odnosi med revnimi in bogatimi, med naprednimi in mračnjaki, verniki in neverniki, dobrim in slabim, ali, vsebina slike, ki jo vidi turist, skriva v svoji končni sintezi odgovore na vsa vprašanja, ki tarejo vsako državo posebej in Srednji vzhod kot celoto. Veleposestniki, industrija, zunanja trgovina, nasprotujoči si interesi vladajočih krogov, interesi tujcev, petrolej, prebujajoča se zavest navadnih ljudi; vse to in še marsikaj občuti tudi navadni turist, če pa se za vse to še posebej zanima, se mu, ako ni prapravljen, zavrti v glavi od zapletenosti problema, ki je pred njim, problema, o katerem se na svetu tako brezosebno govori kot o problemu Srednjega vzhoda, pri čemer se povprečnemu državljanu morda pojavi nejasna slika Ibn Saudovih limuzin in žena, petrolejskih stolpov, Jeruzalema, peska in vročine — in nič več. Zdi se mi, da se s tem godi Srednjemu vzhodu krivica.

V Sirijo sem prispel prav v času, ko je dozorevala ena izmed kriz, ki so v tem delu sveta postale že reden pojav, čeprav zato niso nič manj nevarne. Med tem, ko sem bil tam, je najhuje minilo, toda napetost je ostala. Sirija je še vedno na nakovalu in tudi vsi ostali problemi Srednjega vzhoda, ki so že starejšega datuma, so še vedno nerešeni in zato nevarni.

Če je Zahod trenutno pretrpel v Siriji poraze, to še ne pomeni, da se je odrekel svojim načrtom, ampak le, da mu je postalo malo prevroče glede na odločni odpor Sirije, na stališče ostalih arabskih držav in na nastop Sovjetske zveze. Trenutno pomirjenje je torej le premirje, ko se kujejo novi načrti na eni in drugi strani in ko vsi prizadeti premišljujejo in skušajo uganiti, kakšna bo prihodnja poteza.

Vendar sem prispel v Sirijo prav v času krize na njenih severnih mejah bolj slučajno kot namenoma. Imel sem na razpolago mesec dni, da bi se seznanil z arabskimi stališči do vseh problemov Srednjega vzhoda: do Izraela, arabske enotnosti, gospodarske politike, nafte in drugih.

Mesec dni razgovorov o teh stvareh z ljudmi najrazličnejših nazorov da mnogo gradiva — preveč, da bi bilo urejevanje potnih vtisov lahko delo. Vedeti je treba, da tudi arabska stališča do vseh teh problemov niso enotna in da ni vseeno, če človek posreduje mnenje vladnega poslanca iz Bejruta ali pa sirijskega socialista. Iz prereza vseh mnenj pa vsekakor postane jasno, zakaj bo ostal položaj na Srednjem vzhodu še v bodoče napet, zakaj napreduje arabsko združevanje tako počasi in zakaj izraz »vakuum na Srednjem vzhodu« še ne more izginiti iz svetovne politične terminologije — kakor koli že bi bilo to zaželeno.

Toliko v uvod.

IZRAEL Z ARABSKE PLATI

Izraelci utemeljujejo svojo pravico do ozemlja, ki je bilo nekoč Palestina s tremi argumenti. Pravijo, da je Palestina njihova sveta dežela, da je njihov rod pred dva tisoč leti prebival v tem delu sveta in da jim je Palestino dala Velika Britanija z znano Balfourjevo deklaracijo za njihove zasluge v prvi svetovni vojni.

Vsi trije argumenti skupaj, pravijo Arabci, niso nič vredni. Palestina je res židovska sveta dežela, toda ni sveta dežela samo zanje. Muslimani, torej tudi Arabci, verujejo, da bodo po smrti šli v nebesa prav iz Palestine in Jeruzalem je za muslimane sveto mesto, ki po svoji svetosti zaostaja samo za Meko in Medino. Še več; Palestina je sveta dežela tudi za vse krščanske vere.

Kakšno pravico, se vprašujejo Arabci, daje Židom do Palestine dejstvo, da so pred dva tisoč leti živeli tam? Po isti logiki, pravijo, bi Arabci imeli pravico do Španije in južne Francije, ali celo še večjo, saj so bili vladarji Španije komaj pred tisoč leti! Kako bi pogledale ZDA, če bi Meksikanci naenkrat zahtevali zase Kalifornijo?! Židje pravijo, da skozi vseh dva tisoč let hrepenijo po Palestini. Toda hrepenenje ne daje pravic, poleg tega pa je res, da še danes velika večina Židov, ki so raztreseni po vsem svetu, niti malo ne hrepeni po Izraelu.

Tretji argument, pravijo Arabci, pa je še manj vreden kot prva dva. Predvsem je treba vedeti, da Balfourjeva deklaracija ni nikjer omenjala židovske države, ampak je govorila samo o nacionalnem domu za Žide, ta dom pa naj bi se ustvaril samo pod pogojem, da z ničemer ne bi bile kršene pravice prebivalstva, ki je bivalo v Palestini — Arabcev. Ni res, torej, da bi jim bila Velika Britanija obljubila židovsko državo, tudi če bi Britanija imela kakršno koli pravico razpolagati z ozemljem, ki ni bilo njeno.

Naše pravice do Palestine, nadaljujejo Arabci, niso utemeljene s takšnimi ali podobnimi argumenti. Če pa že gre za obljube velesil, potem je treba omeniti, da smo tudi mi dobili od Britanije precej obljub, med temi tudi obljubo, da bo po prvi vojni ustanovljena neodvisna arabska država, v kateri naj bi bila tudi Palestina. Toda ne gre za to. Naše pravice so pravice ljudi, ki so živeli na tem ozemlju še pred prihodom Židov, jih preživeli, se poarabili in kot takšni živeli v Palestini kot edini zakoniti lastniki te dežele vseh zadnjih dva tisoč let — do konca prve svetovne vojne, ko so jih začeli razlaščati tujci.

Leta 1917, ko je britanska vlada izdala svojo deklaracijo, ki je znana kot Balfourjeva deklaracija po takratnem ministrskem predsedniku — dala pa jo je, da bi si zagotovila vsestransko podporo Židov v kritičnih urah vojne — je živelo v Palestini približno pol milijona Arabcev, ali 90 % vseh prebivalcev. Židov je bilo 8 %, nič več in nič manj, kot jih je povprečno živelo v vseh arabskih pokrajinah. Židov Arabci niso nikdar sovražili in je arabska zgodovina nenavadno pičlo posejana z zgodbami o verski nestrpnosti. Arabci se pač lahko pohvalijo, da ne morejo biti antisemiti, tudi če bi hoteli: saj so tudi sami semiti. Tudi danes je res, da ne sovražijo Židov ampak le Izrael — v vseh arabskih državah so ostale kolonije Židov, ki jim nihče nič noče. Zato pa je arabsko sovraštvo do Izraela toliko bolj nepopustljivo.

»V letih britanskega mandata, zlasti od leta 1935 dalje, se je v Palestino priselilo nad 400.000 Židov, večinoma iz Evrope. Tudi mi smo tedaj sočustvovali s preganjanimi Židi, toda to še ni razlog, da bi morali mi plačati grehe drugih. Proti naseljevanju samemu morda še ne bi imeli nič, toda od vsega začetka so jasno pokazali kaj hočejo. Pod zaščito britanskih oblasti so razlaščali Arabce in kaj kmalu so imeli v rokah vse ključne položaje; imeli so dovolj denarja in potuhe. Izganjanja Arabcev, da bi bil prostor za židovsko državo, pa nismo mogli mirno gledati — in se tudi danes ne moremo sprijazniti s tem.«

Tik pred koncem britanskega mandata, spomladi leta 1948, je bilo po statistikah OZN v Palestini 1,307.000 Arabcev in 608.000 Židov. Še vedno so bili torej Arabci v veliki večini. Židovske teroristične organizacije — Stern, Haganah, Irguna — so se oprijele taktike, ki je dosegla svoj višek s pokolom v Deir Jasinu. Desetega aprila 1948 so v tej vasici pri Jeruzalemu poklali nad 600 Arabcev, požgali vas in odpeljali vse, kar se je dalo odpeljati. Po tem dogodku je začelo arabsko prebivalstvo

Sirec

ki ni bilo organizirano, da bi se moglo braniti, v velikih skupinah izseljevati. Neuspela vojna sosednih arabskih držav proti komaj ustanovljenemu Izraelu se je končala s premirjem, ki traja še danes. Sredi arabskega sveta in na njihovi zemlji je nastala tuja država, Arabcem pa je ostalo milijon beguncev, ki čutijo samo eno željo: vrniti se domov.

Argumenti Arabcev so resnični, prepričljivi in njihovo stališče razumljivo. Toda Izrael je tu. Zagotovil si je — zasedaj — svoj obstoj z orožjem. Židje imajo svojo državo in poleg vsega drugega tudi močen propagandni aparat po vsem svetu. Le-ta ima nemara nekoliko lažje delo tudi zato, ker so po svetu z arabsko platjo le slabo seznanjeni in pa zato — priznajmo — ker je nekako simpatično, da tako majhna država tako uspešno kljubuje toliko močnejšemu nasprotniku. Če dodamo k temu še močne prijatelje, ki jih ima Izrael, je res vprašanje, ali bodo mogli Arabci »obračunati« z njim tudi ko bodo enotni in zato neprimerno močnejši.

Zasedaj kaže, da je vsa politika arabskih držav usmerjena v to smer; tudi izraelska politika ni nič bolj miroljubna. Arabcem očitajo, da je to nerazumno in nevarno — toda to kaj lahko očita tisti, ki je pri vsej stvari neprizadet in si želi le ljubega miru. Človek pa, ki se mu je zgodila huda krivica, se ponavadi obnaša nerazumno in nevarno, potrebno pa ga je vsaj razumeti. Ni državnika v arabskih državah, ki bi se upal zagovarjati pomiritev z Izraelom — čeprav so razlogi za to različni. Večina izmed njih je preprosto proti Izraelu in je to edini razlog za njihovo nepopustljivo stališče. Nekateri, ki bi se morda dali pregovoriti, in takšnih je nekaj zlasti tam, kjer imajo vpliv Američani in Britanci, se ne upajo, ker vedo, da ne bi dolgo živeli — po trenutku, ko bi dali takšno ali podobno izjavo. Tretji zlasti poslovni Arabci, ker se bojijo njegove gospodarske potence. Zato je značilno stališče Libanona, o katerem se je po svetu govorilo, da bi se nemara lahko sporazumeli z Izraelom. »Izrael, pravijo, ima boljše trgovce, boljše poslovne zveze in boljša pristanišča kot mi. Kakršne koli zveze z njim, tudi če bi jih hoteli imeti, bi nas uničile...«

Še več. Vojna na Sinaju in politika zahodnih velesil je Arabce samo še bolj prepričala, da je Izrael njihov najnevarnejši sovražnik. Torej, kje je rešitev? V razgovorih z mnogimi arabskimi javnimi delavci je možno slišati izjave, da bi bili pripravljeni pristati na rešitev problema v soglasju z resolucijo OZN — torej na določitev mej, ki so bile v razmejitvenem načrtu. Morda tako trdijo, ker vedo, da Izrael nikdar ne bo pristal na takšno rešitev, morda mislijo resno. Vsekakor ne bi bilo napak, če bi se zahodne velesile potrudile in skušale obrzdati Izrael — če bi enkrat rešili vprašanje mej, bi bilo vse ostalo mnogo laže.

Begunci. Zasedaj je njihov problem nerešljiv, ker je vsa arabska politika usmerjena k njihovi vrnitvi. Toda sčasom — morda je slišati nekoliko ciničnо, vendar je res — se bo njihova želja po vrnitvi polegla, zlasti če bo upanje vedno tako majhno kot sedaj in če bi jim dali polno odškodnino in velikodušno pomagali pri iskanju novih domov zanje, bi morda lahko tudi ta problem z leti izginil. Sedaj govoriti o tem je seveda prezgodaj. Strasti so preveč razburkane in vsak podoben predlog bi naletel na gluha ušesa pri Arabcih in Izraelcih.

Rešitve izraelskega vprašanja zasedaj ni videti. Potrebno bo mnogo časa in mnogo dobre volje z obeh strani. Toda dokler bodo Arabci videli v politiki zahodnih velesil in Izraela odkrito zaroto proti sebi — za kar ne manjka argumentov, pa tudi dokazov — dotlej ni pričakovati dobre volje z arabske strani.

Bodeča žica je ločila arabske kmete od njihove vasi, ki je že na izraelskem ozemlju.

MOSKVA DANES...

Moskva je neverjetno snažno mesto. To je prva stvar, ki jo zapazimo v glavnem mestu Sovjetske zveze, ki ga v zadnjih letih gradijo v tempu, kakršnega je težko videti v drugih mestih sveta.

Promet v Moskvi je zelo dobro organiziran in ni govora o čakanju na prevoz. Sedaj intenzivno razširjajo omrežje moskovske podzemeljske železnice, grade moderne ceste v mestu in izven njega, šole, univerze, bolnišnice itd. Moskva ima številne najmoderneje opremljene hotele, urejujejo številne nove parke, mladini je na razpolago veliko športnih objektov itd. Kljub vsemu temu pa potnika, ki pride v glavno mesto Sovjetske zveze, vendarle najbolj preseneti ogromna gradbena dejavnost, z namenom odpraviti perečo stanovanjsko stisko v tem šestmilijonskem mestu.

ORGANIZACIJA STANOVANJSKE GRADITVE V MOSKVI

V Moskvi gradijo letos toliko kvadratnih metrov stanovanjskih površin, kolikor smo jih lansko leto zgradili v vsej naši državi. Samo v enem delu Moskve, v tako imenovanem jugozahodnem rajonu, gradijo stanovanjsko naselje za 350.000 ljudi. Delajo noč in dan, in tisoči reflektorjev osvetljujejo ponoči pravi gozd težkih stolpnih žerjavov, že zgrajene stanovanjske bloke in poslopja, ki jih še gradijo.

Stopnja mehanizacije gradbenih del bo menda najbolj vidna, če povemo, da uporabljajo v Moskvi pri gradbenih delih nad tri tisoč stolpnih žerjavov, kakršnih imamo v vsej naši državi samo triinsedemdeset. Prav zato pa delavcev skoro ne vidimo, čeprav je stanovanjska graditev tako ogromna. Na mestih, kjer gradijo desetnadstropne stanovanjske bloke, je videti največ do deset delavcev. Graditev je namreč popolnoma montažna: žerjavi dvigajo dele zgradb, od najmanjših do štiritonskih, delavci pa samo vežejo, spajajo, varijo itd. Delajo hitro, obenem pa mirno in preudarno. Rok za izgradnjo desetnadstropnega stanovanjskega bloka je največ dva meseca, manjša poslopja — do štirih nadstropij — pa zgrade tudi v enem mesecu.

Hkrati s stanovanjskimi poslopji dokončujejo tudi poslopja s potrebnimi poslovnimi in družbenimi prostori, urejujejo parke, športna igrišča, otroške vrtiče itd. To omogoča družinam, ki se vselijo v nova stanovanja, da lahko takoj začnejo z normalnim življenjem. Skupine stanovanjskih blokov imajo tudi svoje kinodvorane. Ceste, vodovod, kanalizacijo itd, začno graditi v stanovanjskem naselju že ob tako imenovanih pripravljalnih delih, ter jih potem postopno dokončujejo v skladu s tempom del na posameznih stanovanjskih blokih. Tako gradijo ne samo v jugozahodnem rajonu Moskve, temveč tudi v ostalih delih tega mesta, kakor tudi v drugih mestih ZSSR.

Stanovanjsko graditev planirajo državni organi, ki lokalnim oblastem postavijo planske naloge. Te naloge potem realizirajo razne uprave, ki združujejo stanovanjsko dejavnost in montažna, gradbena in industrijska podjetja. Vse skupaj je nekoliko podobno organizaciji trusta, vendar pa niso vsa gradbena podjetja v enem trustu. V Moskvi je n. pr. nekoliko podobnih organizacij, ki se vse ukvarjajo s stanovanjsko gradnjo in z gradnjo drugih objektov družbenega standarda.

ODLOČILNI POMEN INDUSTRIJE GRADBENEGA MATERIALA

Tako velika stanovanjska graditev v Moskvi (kakor tudi drugod v SZ) je mogoča, ker razpolagajo z izredno razvito industrijo gradbenega materiala in konstrukcij. Sedanja petletka (1956—1960) pa določa še večji razvoj te industrije, čeprav že njena sedanja proizvodnja zagotavlja, da bodo gradbeni načrti v celoti izvedeni. Po tem planu bo industrija, ki proizvaja navadno opeko in fasadno konstruktivno keramiko, kakor tudi vrsto drugih proizvodov, proizvedla leta 1960 61 milijard kosov opeke. (Vsi asortimenti so preračunani na opeko normalnega formata.) Za primerjavo naj navedemo, da naš plan razvoja te industrije predvideva za leto 1961 proizvodnjo 1,6 milijard opek. Proizvodnja prefabriciranih konstrukcij v SZ se veča iz dneva v dan, ter bo po planu konec 1960. leta petnajstkrat večja, kot pa je bila lani. Veliko pozornost posvečajo tudi proizvodnji lahkih gradbenih materialov, zelo visoka pa je tudi proizvodnja strešnih opek. Posebno se je povečala proizvodnja najrazličnejših proizvodov iz mavca.

Kakovost obrtniških del še vedno ni najboljša, lahko pa se reče, da se je že zelo zboljšala. Prizadevajo si zelo, da bi na industrijski način izvajali tudi obrtniška dela.

Asortiment proizvodnje linoleja, gumija, polivinilskih izdelkov, pergamina in nitrolinoleja je bogat, obseg njihove proizvodnje pa precejšen. Plan določa, da bodo leta 1960 proizvedli nad 36 milijonov kvadratnih metrov teh izdelkov, razen tega pa naj bi istega leta proizvedli tudi 200 milijonov kvadratnih metrov tapet. Organizirali so množično proizvodnjo plošč iz sintetičnih mas, raznih lakov, barv itd. Stalno povečujejo tudi proizvodnjo sanitarne keramike, kuhinje pa opremljajo na moderen način — z raznimi električnimi aparati itd.

V Moskvi so sprejeli normativ 8 kv. metrov stanovanjske površine na enega prebivalca, v kar pa niso vštete kuhinja in sanitarni prostori. Stanovanja gradijo izključno samo za eno družino; največ gradijo dvosobnih in trosobnih stanovanj, manj enosobnih. Pogodba in obračun izgradnje temeljita na ceniku, ki pa je različen za posamezne mestne dele in za razna mesta, vendar pa ne sme preseči raven, ki je določena za posamezne rajone. Skrajševanje rokov graditve stimulirajo z visokimi premijami, ki jih dobijo vsi, ki imajo za to zasluge — od delavcev v tovarni in na gradbišču do direktorjev podjetij.

Znano je, da je stanovanjska stiska v Moskvi sedaj zelo velika, vendar se glede na sedanjo velikansko stanovanjsko graditev v tem mestu, sama od sebe vsiljuje misel, da se bodo ob tem tempu stanovanjske graditve razmere v Moskvi v nekaj letih zelo zboljšale.

Ing. T. Valentinčič

V tovarni avtomobilov »Volga«

POMENEK Z DOCENTOM DR. FRANCETOM STARETOM

O arheologiji v Posavju

»KDAJ JE POSAVSKI MUZEJ PRIČEL Z ARHEOLOŠKIMI RAZISKOVALNIMI DELI NA TERENU?«

»Posavje ima zelo žalostno arheološko-muzealno preteklost, zlasti še zaradi tega, ker je to področje zelo gosto posejano z najrazličnejšimi prazgodovinskimi, antičnimi in zgodnjesrednjeveškimi najdišči, ki so jih že od sredine preteklega stoletja izkopavali bodisi vneti iskalci »šacov« ali pa poklicni arheologi, ki so potem izkopanine prodali ali odpeljali v tuje muzeje. Tega pa je bilo konec šele po osvoboditvi, ko je bil nekdanji, le nekaj mesecev pred minulo vojno ustanovljeni Krški muzej preoblikovan v pokrajinski muzej Posavja in prepeljan v Brežice. Arheološka zbirka Posavskega muzeja je bila sprva zelo skromna. Sestavljalo jo je nekaj slučajnih najdb in prazgodovinski material, ki ga je pred vojno brez slehernih strokovnih izkušenj izkopal na Libni in v Ajdovski jami neki domačin. Razumljivo je, da se je Posavski muzej v želji, da razširi svojo arheološko zbirko in z njo podrobneje ponazori preteklost Posavja, z vso vnemo lotil terenskega raziskovalnega dela. Prav ta mesec je minilo sedem let, odkar so delavci v Kapelski gramoznici pri Dobovi izkopali lončeno posodo. Ker muzej ni imel strokovnjaka-arheologa, je prosil za pomoč arheološki seminar ljubljanske Univerze, ki ima od tedaj strokovno vodstvo pri vseh raziskovalnih delih na tem področju.«

»KAJ STE PRI RAZISKOVANJIH ODKRILI?«

»Pri terensko raziskovalnih delih v Kapelski gramoznici, ki smo jih pričeli 1950. leta, smo ugotovili, da gre za prazgodovinsko žgano grobišče in smo domnevali, da je iz konca 2. tisočletja pred našim štetjem. Ker so se naslednje leto najdbe v tej gramoznici pomnožile, smo 1952. leta pričeli z rednim izkopavanjem. Takrat smo odkrili zelo zanimive grobove z žarami, v njih pa smo našli tudi bronaste predmete. Ugotovili smo, da gre za takoimenovano kulturo žarnih grobišč, ki je v Sloveniji zastopana zlasti ob Dravi. Naslednje leto smo nadaljevali z izkopavanji tega grobišča v Dobovi, istočasno pa smo odkrili novo žgano grobišče, ki je nekoliko mlajše kot dobovsko. Grobove smo našli v neki gramoznici jugovzhodno od Sel pri Brežicah. Na istem kraju smo ugotovili tudi ostanke rimske kmetije in prve staroslovenske grobove v Posavju, ki sodijo v začetek prve polovice 9. stoletja. 1954. leta je Posavski muzej posvetil pozornost prazgodovinskim najdbam na Libni. Takrat smo odkopali štiri srednjevelike gomile in v njih našli ilirske skelete z zelo bogatimi in zanimivimi predmeti. Iz 6. stoletja pred našim štetjem. Na Libni smo ponovno izkopavali 1956. leta. Ob tej priliki pa je Posavski muzej izvedel kartiranje gomil. Nadaljevali smo tudi z raziskovanji žganega grobišča v Dobovi. Uspeh ni izostal, saj smo razen žganih grobov odkrili tudi ostanke neke rimske trdnjavice ter staroslovensko pokopališče, tokrat že drugo v Posavju, ki pa utegne biti nekoliko mlajše, kot tisto v Selah. Letos je Posavski muzej pričel izkopavati že zgodaj spomladi. Izkopavanja so trajala v manjših presledkih vse do avgusta. Spet smo izkopavali žgane grobove v Dobovi in končno le ugotovili približni obseg tega velikega prazgodovinskega grobišča, ki po razsežnosti vsaj v Sloveniji in v jugovzhodnih Alpah nima primera.«

KAKŠEN JE ŠIRŠI POMEN TEH IZKOPAVANJ?

»Izkopavanja so pomembna v prvi vrsti zaradi tega, ker smo z vso vestnostjo odkrivali spomenike naše davne preteklosti, tako da imajo izkopanine tudi polno znanstveno vrednost. Prvi znanstveni zaključki o grobiščih v Dobovi in pri Selah so bili že natisnjeni v razpravah SAZU, ostali pa bodo objavljeni v kratkem. Res je, da znanstvene publikacije prebira le ozek krog strokovnjakov, vendar so znanstveni izsledki osnova, na katerih sloni vsa interpretacija v muzejih. Ob novo odkritih arheoloških najdbah, ki so razstavljene v Posavskem muzeju, se lahko obiskovalec seznani z življenjem ob koncu bronaste dobe na področju med Sotlo in Savo, ki je bilo strateško pomembno zaradi poti, ki je vodila iz Panonije v severno Italijo. Poznejša železna doba je ponazorjena z izkopaninami iz Libne, ki je bila nedvomno ena izmed rodovnih centrov posavskih Ilirov. V izsledkih teh najdišč lahko ugotovimo velik preobrat v tedanjem družbenem razvoju, ki je potekal od skromne družbene diferenciacije v obdobje izrazite vojaške demokracije, kar zadeva staroslovenske najdbe, so terenska raziskavanja Posavskega muzeja pionirsko delo na tem področju, kajti takih najdb doslej nismo poznali vzhodno od Šmarjete pri Novem mestu in južno od Gabrovke pri Litiji.«

Boris Lipužič

Paja Jovanović: Prvi nastop

Pravljica iz naših dni

Mestno gledališče v Ljubljani, ki je v svojem dosedanjem delu odrsko oživilo že precej domačih mladinskih novitet, je tako storilo tudi v teh dneh. Uprizorilo je novo odrsko pravljico Kristine Brenkove »Čarobna paličica«. Avtorica je mladim in odraslim gledalcem že dobro poznana kot pisateljica mladinskih iger, v katerih je pravljične motive vpletla v preprost, čim bolj vsakdanjemu življenju približan okvir. S svojo novo igro pa je v tem pogledu naredila še en korak dalje.

»Čarobna paličica« je v mnogih pogledih povsem sodobna, nepravljična pravljica. Izvrstno so izbrani njeni glavni junaki: sami otroci — vojne sirote, ki si osamljeni, brez staršev, v svoji živahni domišljiji z revnimi sredstvi vedno znova pričarajo čudovite pravljične igre in sanje. V vseh teh igrah je ena sama želja: da bi našli mater, obenem pa želja, da bi si iz sive predmestne vsakdanjosti pričarali pravljično vabljiv in bogat svet, veselega življenja v svetu domišljije. Otroke vodi Polonca, dekletce s »čarobno paličico« ne z »resnično«, pravljično čarobno paličico temveč z nevidnim simbolom njene življenjske vedrine, poguma in trdne volje. S temi svojimi lastnostmi je Polonca živahna vodnica otroških iger, dobro pa služi tudi vzgojnemu momentu igre (ki je tu in tam le preveč poudarjen), preganjanju otroške plajšlivosti in dokazovanju, kako je strah neutemeljen. V ostalem je zgodba naše nove mladinske igrice kaj preprosta: edini zaplet, ki je v njej, je skoraj nekoliko nasilno vpleten vanjo in vse premalo jasno razrešen. To je pustolovsko-kriminalni motiv Tujke. Lahko bi nudil obilico za otroke privlačnega, napetega zunanjega dogajanja, pa se razreši za kulisami, in delež, ki so ga k razpletu priložili otroci, ni dovolj obrazložen — to pa je v mladinski igri precej pomembna pomanjkljivost.

In še ena misel se nam vzbuja ob tej novi domači otroški igri. Misel, da sta bila režiser in pisateljica zaenkrat še preveč zahtevna do mladih gledalcev in da v tej svoji zahtevnosti nista bila dosledna. Pisateljičin namen, da osvobodi igro zunanjega blišča in balasta, ji je narekoval posrečeno zamisel pritegnitve mladih gledalcev v imaginarno igro otroške domišljije, katero gledajo na odru (vedno ponavljajoča se vožnja na »splavu«, »ribolov«). Da, otroci se znajo odlično igrati v umišljenih situacijah in z umišljenimi predmeti, le težko pa v tako igro verjamejo, če se igrajo drugi brez njihove pomoči, in to še celo v svetu gledališča, kjer so bili doslej vajeni »paše za oči«. Moti pa jih tudi nedoslednost, v kateri je uporabljen čisto brez potrebe motiv »Mizica, pogrni se« in še nekaj podobnih, za ta stil otroške igre že zastarelih gledaliških pravljičnih trikov.

Zdi se nam, da je pisateljica zašla iz trdno zastavljenega koraka v novo mladinsko odrsko literaturo v nekakšen kompromis s starim. Mnogo momentov v igri pa nas opozarja, da se lahko od nje nadejamo res take moderne pravljice, ki nam manjka in si jo želimo. (Motiv vojnih sirot, njihovo iskanje doma, motiv dečkov — Indijancev in še marsikaj). Ko pa gledamo, kako mladi gledalci želijo posegati v dogajanje na odru in aktivno sodelovati v njem, vidimo, da tudi »Čarobna paličica« dosega svoj cilj: približanje otroku.

»Čarobno paličico« je režijsko pripravil Igor Pretnar, scensko Marlenka Stupica, kostumsko Valči Ilovarjeva, prijetne igralske like pa so upodobili v njej Alenka Svetelova, Pavle Jeločnik, Nada Bavdaževa k. g., Julija Stariževa, Saša Miklavc, Milan Kalan, Judita Hahnova, Iva Zupančičeva, Metka Bučarjeva, Vera Murkova in Nika Juvanova.

S. G.

V SOBOTO ZVEČER

Domač film. Publika je napolnila dvorano. Ne samo to, publika se že v prvih petih minutah predvajanja sprosti, smeje, ogreje. Odkrila je privlačnost preprostosti, razumela je smisel in dojela čar domačega filma »V soboto zvečer«.

Da, po sprejemu, ki ga film scenarista Dragoslava Iliča in režiserja Vladimirja Pogačića doživlja pri naših gledalcih, je omnibus treh kratkih filmskih zgodbic »V soboto zvečer« uspelo delo. Mnenje gledalcev, ki so velikokrat do domačega filma bolj kritični kakor do tujega, je vsekakor važen faktor za merjenje uspeha. Iličev in Pogačićev film pa prenese tudi drugačne kriterije. Vsekakor je tukaj vprašanje filmskega scenarija na sodobno temo razrešeno v prid filma. Poleg tega pa tudi režija, kamera, in v večji ali manjši meri vse komponente, iz katerih nastaja umetniški film. Vse to je v prikupno podobo povezala sproščena, lahkotna preprostost, ki v filmskem svetu že zdavnaj ni več novost, pa je v naših domačih merilih vendarle nova.

Poglejmo najprej scenarij: »zvarjen« je po starem receptu, ki je že večkrat uspešno kombiniral vodviljsko satiro s tragiko, skrito pod zunanjo skorjo humorja, in pa lepoto, liriko vsakdanjega življenja. Za nas je v tej kombinaciji novo, da je vseskozi navezana na zares naše vsakdanje življenje, da postavlja že zdavnaj poznane teme v že zdavnaj poznani okvir naše neposredne okolice, kakršna na naših filmskih platnih doslej v tolikšni svežini in neposrednosti še ni zaživela. Če pa bi scenarist in režiser ta okvir odmerila nekoliko širše, toliko, da bi v njem mogli zaslediti tu in tam malo zresnjene kritičnosti, bi o njunem filmu mogli in morali pisati s še bolj pohvalnimi besedami.

Tako pa sta ostala vseskozi veselo preprosta, kakor so veselo preprosti tudi njuni liki — šofer taksija na primer ali pa načelnik postaje Ljudske milice s skodelico črne kave v predalu svoje uradne mize. Preprosti in nezapleteni so tudi liki, ki so v posameznih zgodbah nosilci dejanja in obenem tudi neke ideje, pa naj bo to mladi zakonski par ali »doktor« (prekrasno zamišljen lik »nepotrebnega človeka«) ali mlada zaljubljenca iz zadnje zgodbe. In z nekako naivno preprosto barvo je obarvano tudi okolje, kontrastna podlaga osnovi, humoristični, trpki ali liričn osnovni temi. Prav v prikazovanju okolja lahko skrben gledalec zasledi nekaj šablone, površnosti nepotrebne situacijske in celo karikirane komike (n. pr. biljeter na športnem igrišču, plesalci v tretji zgodbi).

Izredno živahen dialog je nudil vsakemu, tudi najbolj obstranskemu igralcu veliko možnosti za ustvaritev živahne filmske kreacije. Vsak statist je v njem res lahko zaživel. Najlepše so se uveljavili mladi debutanti (zlasti dekliške vloge). V kvaliteti in učinkovitosti pa je vse visoko prerasel Milan Srdoč v vlogi doktorja — tako visoko, da se lahko upravičeno vprašujemo, zakaj ga puljska žirija ni upoštevala pri podelitvi nagrad.

»V soboto zvečer« lahko štejemo med najlepše uspehe naše letošnje filmske proizvodnje. In mogoče nam je ta spretna filmska povezava treh kratkih, preprostih zgodb nakazala način, ki bo pripeljal tudi do realizacije celovečernega igranega filma s sodobno temo.

S. G.

»KULTURNI RAZGOVORI« O FILMU

Pretekli četrtek se je poslušalcem predstavil filmski kritik in publicist prof. France Brenk. V krajšem referatu je posredoval nekaj misli o ključnih problemih domačega filmskega produktivnega in reproduktivnega dela, kakor jih je prikazalo tudi nedavno beograjsko posvetovanje o filmski kulturi. V drugem delu so se kulturni razgovori zares razvili v razgovore, saj so poslušalci posegali v neposreden razgovor s predavateljem

UMRLJE

Paja Jovanović

V devetindevetdesetem letu starosti je 30. novembra letos na Dunaju preminil patriarh srbskih in jugoslovanskih slikarjev, akademik Paja (Pavlje) Jovanović. Za srbski narod je bil slikar pravzaprav že legendarna osebnost. »Stari Paja« je že pred mnogimi desetletji ponesel slavo srbskega imena daleč v širni svet, s popularnostjo svojih slik pa je

opravil važno delo na likovnem polju ne samo v sredini lastnega naroda, temveč na vsem slovanskem jugu. Ob prelomu stoletja je »Slovan« tudi pri nas objavil vrsto reprodukcij njegovega slikarstva in mnoge od teh podob so našle pot tudi v naše domove.

Med moja prva srečanja z likovno umetnostjo šteje tudi njegova slika »Ples z meči«, slika, ki me je privlačevala s svojo eksotično in junaško snovjo.

P. Jovanović je bil rojen 16. jun. 1859 v Vršcu. Kot otrok je nekoč videl v domu umrlega slikarja J. Popovića njegovo umetniško ostalino in se je navdušil za slikarstvo. S štipendijo Matice Srbske je bil poslan na dunajsko Akademijo, kjer je bil v letih 1876/83 učenec prof. K. L. Müllerja. Ker je bil izreden talent, se je naglo razvijal. Še z Akademije je poslal na razstavo v Budimpešti podobo »Ranjeni Črnogorec«, ki mu je prinesla priznanje in hkrati državno štipendijo. Po tem uspehu je odpotoval v Črno goro in Albanijo, kjer je študiral ljudske tipe, običaje, noše in značilne prizore, po katerih je na Dunaju izvrševal slikarske kompozicije (»Guslar«, »Krvna osveta«). Leta 1884 se je preselil v Monakovo, kjer so v naslednjem letu nastale podobe »Ples z meči«, »Straža« itd. Nadaljnja pot ga je vodila v Pariz (1886), odkoder je potoval v Italijo, na Kavkaz, v Carigrad in Egipt po nove motive in doživetja. Leta 1895 se je vrnil na Dunaj ter tu pričel slikati po naročilu patriarha Brankovića veliko kompozicijo »Selitev Srbov pod Černojevićem«. Leta 1900 je izvršil sliko »Kronanje carja Dušana« za svetovno razstavo v Parizu, podobo je kasneje odkupil srbski dvor. Po prvi svetovni vojni pa je Paja nekajkrat potoval v domovino z naročili srbskega in romunskega dvora. Jovanovičevo slikarsko delo bi mogli razdeliti v tri obdobja (po V. Petroviću): v prvem je slikal prizore iz življenja Črnogorcev ter Šiptarjev (slike imajo narodopisni značaj), v drugem se je bavil z velikimi kompozicijami iz srbske narodne zgodovine, v tretjem obdobju pa se je posvetil slikanju portretov (portret M. Pupina itd.). Jovanovičev slikarski opus je izredno velik. Po razstavi v Londonu je sklenil pogodbo z neko galerijo za deset let, da bo zanjo slikal prizore, ki obsegajo prvo dobo njegovega ustvarjanja. Originali teh slik se danes nahajajo v Angliji, Ameriki in Avstraliji. Razumljivo je, da je obenem z delom rasla tudi slava. Sloves Jovanovićeve umetnosti je bil izreden in ravno taka so bila tudi priznanja na mnogih mednarodnih razstavah. Prejel je celo vrsto zlatih in srebrnih medalj, častnih diplom i. p. Njegovo ime se je izgovarjalo v isti sapi z najbolj znanimi evropskimi slikarji.

Umetnost P. Jovanovića spada v krog tako imenovanega zgodovinskega slikarstva, ki je tedaj obvladovalo najbolj popularni del evropskega likovnega sveta. Romantika je prebudila smisel za narodno zgodovino in ob naraščajočem nacionalizmu je tudi umetnost segla na ta še neizrabljena področja. Za upodabljanje zgodovinskih tem je dalo močno pobudo belgijsko slikarstvo, temu je sledilo francosko (Couture), nemško (Piloty), avstrijsko (H. Makart), rusko (I. Rjepin) itd. Poleg zgodovinskih snovi, ki so bile ponavadi buditeljske narave v narodnostnem smislu, so se pričele uveljavljati tudi grozljive, sentimentalne in svetovljanske teme. Bogata buržoazija je hotela senzacije in novosti. Že francoski romantični slikarji so potovali po nove motive v Alžir, Maroko, Egipt itd. Tudi P. Jovanović je tedaj odkril Evropi novo slikovito področje — črnogorsko ter albansko zemljo z njenimi običaji in značilnimi ljudmi. V skladu z zahtevami časa je bila njegova umetnost realistična, pripovedna in neproblematična. Ob zanimivo snov in človeško prikupno ali junaško vsebino se je pridružila slikarska oblika, ki je sicer upoštevala novejša dogajanja na umetnostnem polju, a je bila v bistvu podrejena snovni jasnosti in preglednosti. Jovanović je bil izreden talent, njegovo znanje veliko, prav taka pa je bila tudi njegova vztrajnost pri delu. Najbolje bomo razumeli njegovo umetnost, če si pogledamo katerokoli izmed njegovih znanih del, n. pr. sliko »Prvi nastop«. V notranjosti preprostega arnavtskega doma se je zbrala družba sosedov, z leve je pripeljala mati hčerko, da bo pred gosti zaigrala na tamburico. Otrok se sramežljivo brani, mati mu ljubeznivo prigovarja, prav tako tudi stari oče, sedeč na desni strani slike. Ostali junaki se muzajo in smehljajo ob tem prijaznem dogodku. Ob prisrčno vsebino je slikar postavil realistično epično povest: vsak izmed udeležencev prizora je skrbno individualiziran in psihološko utemeljen. Umetnik si je dal veliko truda z natančnim opisom lepih ter zanimivih noš, junaških poz in drugih nadrobnosti. Slika je bila tedaj za občinstvo novum, pripovedovan jasno in lapidarno. Na podoben način je Jovanović reševal tudi druge tovrstne slike, med najbolj uspela dela pa spada njegova velika zgodovinska kompozicija »Selitev Srbov«.

Slikarja P. Jovanovića je kot človeka že zdavnaj prerastel čas — kaj vse se je že zgodilo izza dobe njegove umetniške slave! Toda kot osebnost bo Paja ostal obenem z mnogimi slikarskimi deli nepozaben v zgodovini umetnosti jugoslovanskih narodov.

Stane Mikuž

Lucio Andrich: Divji konj (Razstava sodobne italijanske grafike)

GOSTOVANJE CELOVŠKE OPERE

Rossini: »PEPELKA«

Gostovanja Opere Mestnega gledališča v Celovcu so nam ostala v zadnjih letih v spominu po prijetnih in vedrih večerih dunajske klasične operete. Letošnji njihov obisk v okviru kulturnih izmenjav med Koroško in Slovenijo nam je pokazal goste zopet v novi luči. Po vsestranski visoki umetniški ravni je bila predstava Rossinijeve »Pepelke« za Ljubljano umetniški dogodek, ki ga je občinstvo sprejelo z navdušenim priznanjem.

»Pepelka«, ki ima v sebi toliko iskrive kot sveže in nežne lirične muzike, predstavlja za izvajalce mnogo težji problem, kot bi se zdelo na prvi pogled. Za rešitev temeljnega problema, ki je pri Rossiniju na splošno najtežji, naj imenujem na prvem mestu dirigenta Wolfganga Schuberta. Pod njegovim vodstvom je dobila celotna izvedba komorno lahkotnost in igrivost, v kateri šele prav zaživi Rossinijeva muzika, kar se pa posreči le zelo tenkočutnim dirigentom. Uglašenost na to temeljno struno so z občudovanja vredno umetniško disciplino vzdržali vseskozi tako orkester kot vseh sedem solistov. Posebno priznanje zasluži izenačena glasovna ubranost solistov v ansambelskih scenah.

Med štirimi glavnimi solističnimi vlogami, ki so pisane naravnost virtuozno zahtevno, je ugajal tenorist D. Halpern kot princ po lahkotnosti v koloraturah, baritonist H. Schubert v vlogi Dandinija po vsestranski glasovni in muzikalni kulturi, basist H. Conradt po izvrstni, iz enega kosa vliti pevsko-igralski kreaciji Dona Magnifica. V glavni vlogi Pepelke-Angeline pa se je perzijska pevka Farah Afiatpour zapisala naravnost in globoko v srce vsemu občinstvu. Z nežnim, čistim glasom, z virtuoznostjo v koloraturah, z vso prirodno ljubkostjo nastopa, se zdi, kot rojena za to pravljici posneto zgodbo in vlogo. V stranskih solističnih vlogah sta se skladno vključevali v celoto E. Hertl in E. Kermer v vlogah hčera ter lepi bas E. Lehnerta v vlogi Alidora.

V enotnem, morda zato nekoliko togo učinkujočem scenskem okviru inscenatorja E. Kondrata je režiser F. Schulze-Holtz dobro rešil nelahki režijski problem opere. S skrajšanjem dela v obeh osrednjih slikah mu je odpadla možnost za gradacijo zapleta in s tem obledel figarojevski značaj Damdinija, s sliko v kleti je odpadla obenem tudi kulminacija komičnega kontrapunkta Dona Magnifica. Zato pa je dejanje teklo z neprisiljeno prepričljivostjo in vedrostjo v ravni črti do viška u končni sliki, ki bi drugače kot vsi Rossinijevi zaročni happy-ends pomenila stagnacijo.

S celotno izvedbo je operni ansambel Mestnega gledališča v Celovcu prepričljivo dokazal, da je »Pepelka« po kriviici Pepelka med Rossinijevimi operami.

V. Vodušek

Smehljaj otroka,

ki si je izmislil lepšo igro

Kitajska je podrla svoj zid. Vedno več oči se upira vanjo in tudi Kitajci sami s skromno vljudnostjo, v kateri se pa razodeva tudi samozavesten ponos, pripovedujejo o sebi, svoji rasti in svojih ciljih. Prav minule dni so nam tako spregovorili o sebi v govorici sedme umetnosti v Tednu kitajskega filma. Te besede se močno razlikujejo od tistega površnega vtisa, ki ga ima dandanes vsakdo o Kitajski ob misli na njeno zgodovino, umetnost. In prav tako različne so tudi besede, ki jih je povedal o Kitajski Evropejec, francoski pisatelj in žurnalist Pierre Gascar po svojem obisku v tej deželi. Z bistrimi, naklonjenimi in razmišljujočimi očmi je gledal današnjo Kitajsko v njeni mladostni rasti. Spregovoril je o njeni vsakdanjosti in o njenih priprostih ljudeh. Posredujemo vam enega od najbolj značilnih odlomkov iz njegove knjige »Chine ouverte«, ki je pred kratkim izšla pri nas pod naslovom »Kitajska brez zidu«.

Življenje otroka Pao Paa mi govori v jeziku, ki ga laže razumem. Morda je to sploh edina govorica, ki mi je tu dostopna. Sreča, veselje in že samo čudovito svojstvo, ki je dano človeku, da namreč živi, ne potrebujejo veliko besedi in v tej Kitajski, ki si izbira novo življenje, me prav ta svojevrstna tišina navdaja z radostjo: gledam moža, sam in brez besed se vrača z dela, tiha večerna spokojnost se je naselila v njem; gledam ženo, sklonjeno nad

pranjem, vzdignila je glavo, si s hrbtom roke potegnila čez čelo, se zazrla daleč predse in zdaj ugiba, kako pozno je že in kakšen da je večer, večer pa je lep in vse je preprosto in mirno okoli nje; in slednjič gledam otroka, izbral si je novo igro prav zdaj, ko si je Kitajska izbrala lepšo usodo, in tudi igra, ki si jo je izbral otrok, je lepša; nič več ni lačen in kri mu lagodno polje po mladem telesu; večer je lep in veter pihlja in suši perilo, ko se mož zbit in bogat od dnevnega truda počasi vrača po mestnih ulicah. Otrok je Pao Pao, poznam ga. Še danes bi si ga upal najti v Hutungu Ho Čao Mjen št. 7. Nemara, da me ne bi več spoznal, kajti srečni otroci nimajo spomina.

Toda kaj zato, če na dvorišču med sivimi, od sonca obsijanimi zidovi, kjer se igra Pao Pao, in v hiši z dvema sobama v Wutungu Ho Čao Mjen št. 7, nedaleč od štirih obokov na vzhodni strani mesta, ni nikogar, ki bi se me še spominjal. Spričo večnega otroškega obraza človek zlahka pozabi nase in na to, koliko se ga kdo spominja ali ne. Na malem dvorišču med sivimi, od sonca obsijanimi zidovi raste kavčukovec, kitajski dateli, španski bezeg in neko drugo drevo, ki spomladi požene cvetove miru. To ime ni šele od včeraj. Med tem cvetjem, Pao Paom in mirom obstoja stara skrivna povezava, ki ne dopušča nikakega vmešavanja. Spominjam se teh dreves, spokojne hiše, neba nad Pekingom in imena cvetov. In zdaj mislim, da se lahko umaknem: v Hutungu Ho Čao Mjen št. 7 sem pustil tri ali štiri bitja, ki si ne želé drugega kakor, živeti skladno z letnimi časi in njih zaporednimi menami. Na svetu so še drugi otroci, druge pomladi in tudi druga drevesa, in le malo dobre volje je treba, pa bodo tudi ta drevesa poganjala cvetove miru.

Pao Pao ima zdaj štiri leta. Ko sem stopil čez prag v hišo, kjer so me čakali njegovi starši, se mi ni zapodil pod noge. Morda ni zaupal našim zapadnjaškim obrazom. Morali smo mu dati ves srebrni papir, ki so bili v njem zaviti filmi — veliko namreč fotografiramo — da se nas je privadil.

Druga stran teh srebrnih papirčkov je včasih zelena, včasih zlatorjava, kakšno bogastvo! Pao Pao jih je gladil, upogibal. Velik korak je bil storjen s tem. Zdaj smo lahko mirno pili čaj, ki so nam z njim postregli Pao Paovi starši, ne da bi ves čas čutili na sebi te oči, ki nas gledajo postrani kot oči divje mačke.

Očetu Pao Paa je ime Ču Šen Kin. To je mož ošemindvajsetih let, drobne postave in gladkega obraza. Kadar govori, govori s povešenimi očmi, nenadoma pa vas pogleda v oči in se nasmehlja ali zasmeje, kot bi hotel človeku ponuditi res samo tisto, kar je ponudbe vredno. Zraven njega se je žena z rokami v naročju rahlo umaknila v ozadje, vsaj tako se zdi, ker je tako molčeča in zamišljena; ne pomnim, da bi dva zakonca oba tako hkrati molčala, kadar imata tujega človeka v hiši. Zatorej je v Hutungu Ho Čao Mjen št. 7 okoli skodelice z zelenim čajem precej tiho. Kitajskih besed ni slišati, toda tolmač je ves spehan, ko se neprestano v obrnjeni smeri vrača po poti, ki smo jo mi že prehodili.

* * *

— Poročila sva se leta 1949, je pravil Ču Šen Kin. Kako sva se spoznala? Pri delu: moja žena je uradnica v brzojavnem oddelku. Ime ji je Šen En Jen. Koliko let? Dvaintrideset...

Zakon o zakonu iz leta 1950, ki med drugim dovoljuje moškemu zakonsko zvezo z dvajsetim in ženski z osemnajstim letom, priznava obema zakoncema pravico, da obdržita vsak svoj lastni priimek. Ču Šen Kinova žena je torej ostala še nadalje gospa Šen En Jen; na mesec zasluži 840.000 jenov, medtem ko jih njen mož zasluži samo 720.000; poleg tega je tudi članica sindikalnega pevskega zbora. Ta neodvisnost žene je na Kitajskem nekaj novega. Samo en stari običaj se je še obdržal: gospa Šen En Jen se pokorava ukazom svoje tašče, ta pa se piše Gospa Ču.

Gospa Ču je žena štiriinpetdesetih let in suha, nagubanega obraza. Živi skupaj z mladima dvema in se ukvarja s Pao Paom, ki še ne hodi v šolo. Ko Ču Šen Kin in Šen En Jen sedeta zvečer za mizo, ju večerja že čaka (kosila sta vsak zase v svoji uslužbenski menzi). Oblast, ki jo ima gospa Ču nad svojo snaho, dobiva tako vsak dan sproti svoje opravičilo. Prav se mi zdi, da mora imeti vsaka stvar svoje opravičilo. Zaradi tega sem se tudi toliko časa zadržal pri Pao Paovem smehu in njegovih igrah. V njih sem našel opravičilo za veliko stvari, ki se vse dotlej z njimi nisem mogel sprijazniti. Teoretiki nove Kitajske, ki so me s svojo togostjo pogostoma spravljali v nejevoljo, ne bodo nikoli vedeli, koliko dolgujejo sreči tega otroka in sreči tisočev kitajskih otrok, ki me je imelo, da bi jih gladil s prstom po okroglih licih. Zdaj Ču Šen Kina ne poslušam več. Rad bi zaprl oči in se prepustil žuborenju in tišini tega preprostega družinskega življenja. »Ali je pismonoša prišel?« — »Ne, ni ga bilo.« — »Od kod pa ta voda na dvorišču?« — »Kakšna grda razvada, da ugašajo luč nad vežnimi vrati, povedala jim bom.« Ne bo jim povedala. Voda na dvorišču se bo čez noč posušila. Pismonoša, ki ga danes ni bilo, bo prišel jutri. Ali pa ga sploh ne bo. Nič zato: življenje ostane. Pao Pao raste. Španski bezeg in tisto drevo, ki spomladi požene cvetove miru, bosta spet vzcvetela. Gospa Ču že spet ne bo znala skriti nejevolje, ko bo kdo stopil v njeno ozko kuhinjo. Ta kuhinja ima vrata na dvorišče in kadar postane toplo, postavi gospa Ču pečko na prosto in včasih se dim za nekaj trenutkov obrne proti kitajskemu dateljnu, drevesu miru in španskemu bezgu. Na tihem jo preklinjaš, medtem ko ona nepremično, z rokami, uprtimi v bok, stoji pred svojim nomadskim ognjiščem. Da, rad bi zaprl oči, rad bi bil tu že mesece in mesece in nič ne bi spraševal, razen ali je že bil pismonoša, zakaj ne gori luč nad vežnimi vrati in kako, da je voda na dvorišču. O dimu ne bi črhnil besede. Preveč imam rešpekta pred gospo Ču... Rad bi se igral s Pao Paom, z njegovim papirnatim gledališčem, ker se njegove osebe obračajo, ko prižgeš svečo v njem, rad bi ponudil Ču Šen Kinu še eno cigareto. Res, preveč kadiva...

— Ti dve sobi odležeta pravzaprav za tri, pravi Ču Šen Kni. Saj je ta soba tako velika. Da, če ne bi bilo tega prijatelja, ki sem vam o njem pravil, ne bi še tako kmalu našel stanovanja. Seveda, najemnina je precejšnja, 180.000 jenov na mesec, potem pa še 13.000 za elektriko in vodo. Vendar pride navsezadnje le 1,500.000 jenov slednji mesec v hišo.

Gospa Šen En Jen je prinesla na mizo kitajske žlikrofe. Prinesla jih je ona, tašča pa jih je skuhala: v Hutungu Ho Čao Mjen vlada red. Nikoli ne bom zvedel, kako se napravijo kitajski žlikrofi. Gospa Ču ima strašne skrivnosti in zaman sem skušal kaj izvleči iz nje. Dim iz pečke, ki jo je bila postavila na dvorišče, se danes vzdiguje navpično nad sive zidove. Ozračje je mirno. Ni je stvari, ki bi bila bolj podobna žlikrofom, kakršne dobite v gostilnici blizu Panteona v Rimu, kot so žlikrofi, ki jih jedo pri Čujevih v Pekingu. Ni ga neba, ki bi bilo bolj podobno nebu nad Pekingom, kot je italijansko nebo, in nič ni bolj podobno molku, spokojnosti in modrovanju Ču Šen Kina kot molk, spokojnost, upi in skrbi vseh ljudi na tem svetu.

Vsak čas bo Ču Šen Kin stekel na tramvaj in se odpeljal v pisarno, ki je prav na koncu Tjen An Ti. Žena se bo odpeljala s kolesom, Pao Pao pa bo stal pred vrati in gledal, kako odhajata, nato pa se bo spet vrnil k svoji igri. Pod kitajskim dateljevcem je z rokami izgrebel pot, ki se po nji vzpenja lesen tovornjak. Prišla je mala soseda. Za šalo si je namazala ustnice z rdečilom. Pao Pao pa jo je komaj opazil. Razočarana je začela posnemati ropot lesenega tovornjaka, ki se vzpenja po poti proti dateljevcu. Na prostem stoječa pečka gospe Ču se ne kadi več. Ogenj je ugasnil. Hiša je zdaj tiha in malo bolj temačna; skozi vrata, zastrta z ločjem, je videti velik radijski sprejemnik svetle barve. Sprejemnik molči. Ču Šen Kin ga je kupil šele pred mesecem dni za 2,450.000 jenov. »V gotovini.« Kar malo ponosen je na to. Sprejemnik je češke znamke. Poslušajo ga samo ob večerih. Gospa Šen En Jen plete in kdaj pa kdaj vzdigne glavo. Glasbe nima posebno rada. »Kupiti bi morali motorno kolo,« pravi, »za ob nedeljah.«

* * *

Po kosilu sva s Ču Šen Kinom spet povzela svoj razgovor. Razložil sem mu, da je po mojem najbolj zadovoljivo urejena poštna služba v Švici, nato pa se je pogovor že spet zasukal drugam. Govorili smo o tem, kaj kdo počne ob nedeljah. Ču Šen Kin pelje ta da sina v živalski vrt (kakor jaz). Drugič kadar na primer dežuje, se kratkočasi s tem, da riše ali slika. Narisal je sina, ravno ko spi. Po ne iz kakšnih poetičnih nagibov: Pao Pao namreč ves ostali čas ni niti za trenutek pri miru.

Vstal sem, kajti bil je že čas, da se poslovim. Oditi pa le še nisem mogel. Kakšno privlačno moč ima življenje bližnjega, kako preprost je mir, ki ga navdaja! Navsezadnje smo se odločili, da gremo skupaj s Ču Šen Pinom in ga pospremimo do tramvaja. Spotoma me je spet popadla izpraševalna strast. Hotel sem zvedeti vse: Ali bo prvega oktobra šel na povorko na trgu Tjen An Men? Kateri časopis bere? Ali je bil vojak?

Da, šel bo. Bere »Ljudbski dnevnik«. Ne, vojak ni bil, le po osvoboditvi je v vojski poučeval. Prišel je tramvaj. Z vrha stopnic mi je Ču Šen Kin še pomahal z roko. Nisem bil žalosten, kajti vedel sem, da ga bom še videl. Ne samo Ču Šen Kina, ampak tudi njegovega sina, njegovo mater in njegovo ženo. Vedel sem, da jih bom še videl, da jih bom razpoznal v bratskem obrazu moža, ki se sam in brez besed, poln večerne spokojnosti vrača z dela, v kretnji žene, ki je med pranjem vzdignila glavo in si s hrbtom roke briše čelo, v smehljaju otroka, ki si je pravkar izmislil lepo igro, in v vseh teh podobah, ki nam jih nudi življenje, v podobah miru, ki nam bodo izmed vseh, ne glede na vse in kljub vsemu zmerom najbolj pri srcu.

VEČ KULTURE, DIVJAKI

Pozni večer. Zadnji vlak na lokalni progi.

Vsakodnevna vožnja z vlakom je sitnost posebne vrste, vendar je večerna vožnja domov kar prijetna. Skoraj idilična je. Pelješ se v razsvetljeni hišici in zunaj v temi se vozijo luči v nasprotno smer. Prijetno toplo je, misli se uspavajo, pa ne zadevajo na težave, obrazi v napolnjenem vagonu so domači, čeprav jih ne poznaš po imenu; malo se razgovarjaš, malo podremuckaš, pa si kmalu doma, kjer te čaka topla kuhinja, večerja, ljubeči obrazi in postelja. Res, bolje bi bilo, da bi bil človek že kar doma, ker dom je le dom, pa najsi te vožnja še tako zazibava.

Toda, na prvi postaji udari v vagon gruča sezoncev in poruši prijetnost. Glasno se gnetejo v svetlobo. Njihova obleka diši po dežju in hladu, ker so brez dežnih plaščev, in govorica je zadirčna. Vsi so enako povaljani, enako jim vise šopi las izpod kap in pijani obrazi gledajo enako brezupno in izgubljeno, čeprav nekateri mlajši kričaje govore o otipavanju in drugi o tem, koliko so ga spili. Niso ga spili dosti; če nisi natlačen, se te hitro prime.

Potniki umikajo noge pod klopi, da jih oni ne bi potacali. Na koncu klopi polglasno negoduje moški z očali. Tovarišica v zeleni jopi sname s kljuke na drogu plašč, ker se je bila oprijela droga s plaščem vred velika rjava roka. Tovarišica prosi soseda za dovoljenje in obesi plašč k oknu.

Mladi delavec iz gruče poskuša peti in ko ga zaguglje ovinek, se nasloni na gospo pri vratih.

— Malo več kulture, divjaki! — vzklikne gospa in si popravlja vzorno pokrivalo.

— Več kulture, divjaki! — zakliče s posmehom visokorasli sezonec, ki ga kličejo za Pišto. Pogleda gospo in zre vanjo, potem mu pogled zablodi skozi okno in obraz se spremeni. Vidi gospejino toplo kuhinjo in moža in otroke ob njej in vso toplino doma. Vidi svojo in svojih tovarišev samsko sobo v baraki, vidi pograde in prazne stene in vidi nekaj sto kilometrov daleč svojo mlado ženo in otroka, ki ju bo videl spet za novo leto.

— Mir, fantje! — pravi Pišta in oni obmolknejo. Tovarišica v zeleni jopi spet bere knjigo, gospa pri vratih se pogovarja s sosedo o nečem kombiniranem, kar mora biti vdelano v steno. Mladi študent govori s postaranim sezoncem.

— Petinpetdeset let se že potikam po svetu — pravi postaranec.

— Ste bili v tujini?

— Ne, pri nas pa po Hrvaškem.

— Pa ste oženjeni? — zateguje študent.

— Seveda sem.

— Kje pa imate ženo?

— Doma, v Prekmurju. Pa deset otrok.

— Pa — jeca oni, — ste zmeraj živeli ločeno od njih?

— Vsako leto sem bil po kak mesec doma.

Gospa pri vratih ujame postarančeve besede, se zagleda vanj, potem v Pišto; pogleda sosedo, zakašlja v roko, nekaj minut molči in potem se pogovarja s tišjim glasom.

Vlak počasi vozi skozi noč, približuje se postaji. Z desne plavajo naproti njene luči. Sezonci se obrnejo proti vratom. Vlak obstane. Tiho odhajajo iz vagona; pazijo, da ne bi pohodili kako nogo. Ker nerodno je, če komu stopiš na lepi čevelj. Njega v škarpu lahko potacaš, on ne čuti, toda...

Vlak vozi skozi noč; vsakič, ko postane, se utrne kdo iz vagona. Pa tudi tu je prijetno, kajti, če zamižiš na tisti del očesa, ki je obrnjen k postaji, kjer so bili izstopili sezonci, vidiš, kako se v daljavi za Jelovo goro čudno svetlika. Jelova gora je skrivnostna, ker je na njej toliko grobov. Ne, to, kar se svetlika, ne bo požar; najbrž se bo zvedrilo in to je mesečev sij.

Matija Kališnik

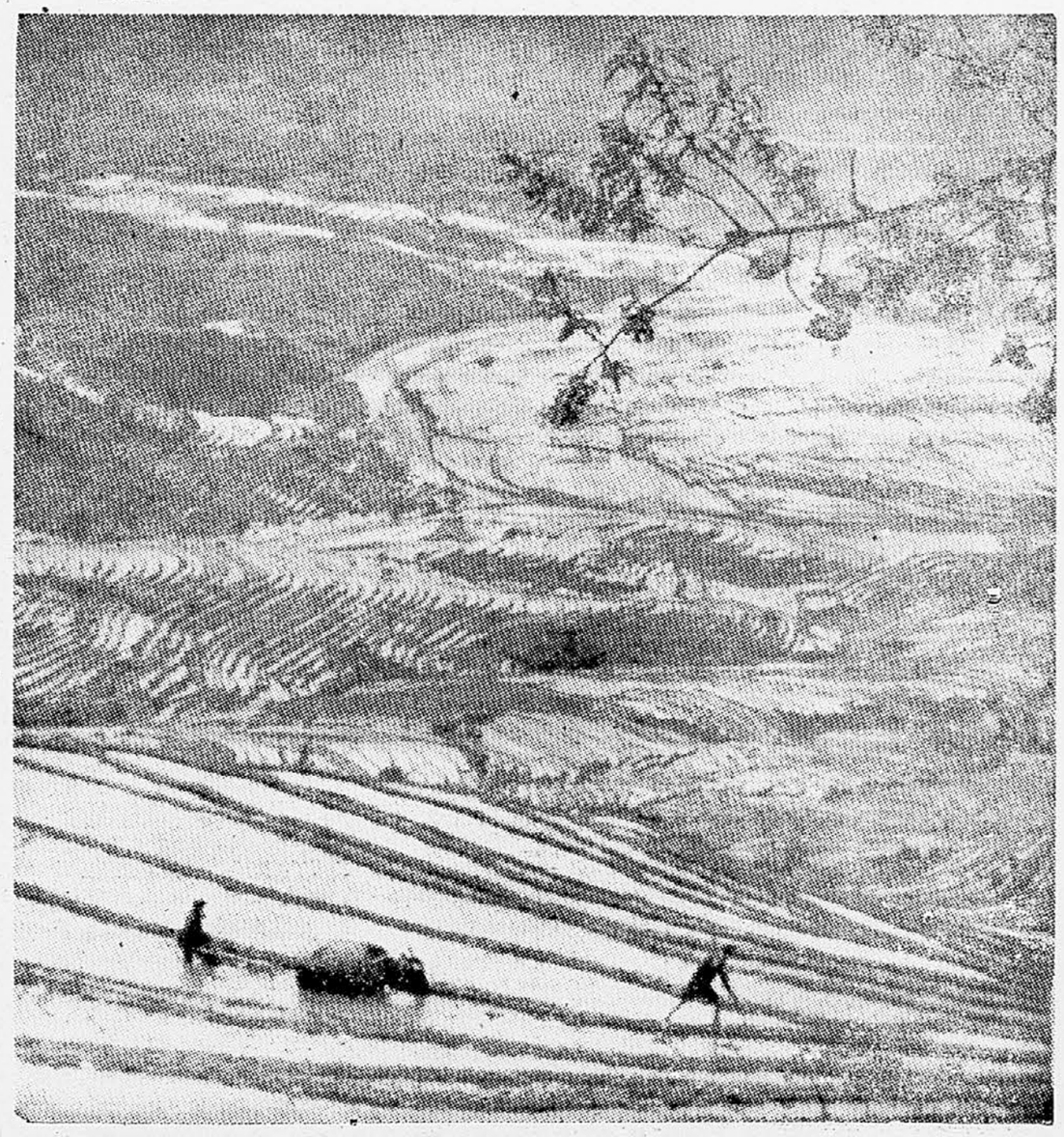

8. decembra 1957

Najdihojca

CIGAN in VRAG

Na Kanižarici pri Črnomlju je pod grmom bival cigan, ki je imel devet otrok. Ti pa so bili navek lačni in so vreščali ko šoje v lozi. Ciganu se ni ljubilo delati, da bi cigančkom prislužil kruha, zato je polegal pod grmom in si tiščal ušesa, da bi ne slišal vekanja gladnih otrok. Ciganka pa je cigana toliko časa zmerjala in grdila, da je leta, naveličan njenega jezikanja, vstal in zagodrnjal:

»Vrag naj me vzame, če nisem bil bedak, da sem si nakopal toliko otrok!«

In je šel proti Črnomlju, da bi naberačil kruha za gladno deco. Na cesti pa je srečal vraga, ki mu je dejal:

»Klical si me, pa sem prišel pote! Kar z menoj pojdi in če boš pridno delal, ti bom dal srebra, da boš svoji deci lahko leto in dan kupoval toliko kruha, kolikor ga bodo mogli pospraviti!«

Kaj je hotel cigan? Delo mu sicer ni dišalo, a vraga se je bal, zato je z njim odšel v gorjanske loze, kjer je pred temno globačo že čakala vraginja svojega moža in se drla:

»Vražji dedec, če mi ne boš brž pripravila drv, ti ne bom skuhala ne obeda ne večerje!«

In vrag je vzel sekiro ter s ciganom odšel na delo. Sredi temne loze se je vrag lotil debele bukve ter sekal in sekal, da se mu je oznojila smrdljiva dlaka. Cigan pa je v bližini opazil že strohnelo drevo, se uprl vanj in ga podrl, preden je vrag posekal svojega.

»Vrag po vragoliji, ta je pa močan ko sto vragov!« je vrag prestrašeno zamrmral v smrdljivo brado ter pričel klestiti veje ciganove bukve. Ko je nacepil že zadosti drv, si jih je naložil v naročje, cigan pa je odpasal hlačni pas in nanj privezal celo deblo ter ga odvlekel za seboj.

»Zares je močnejši ko jaz,« je zaskrbelo vraga, ki mu je postalo žal, da je takšnega silaka vzel s seboj.

A komaj sta vraginjo oskrbela z drvmi, je le-ta spet zakričala:

»Kako pa naj kuham, ko v kotlu ni vode? Brž mi prinesita še vodo, potlej bosta jedla!«

Vrag je vzel kozji meh in odšel s ciganom v dolino, kjer je na samini ob zapuščeni hiši stal vodnjak. Napolnil je meh z vodo, tačas pa je cigan v razpadajoči pojati našel kopačo in pričel kopati okrog vodnjaka.

»Kaj pa delaš?« se je začudil vrag.

»Vodnjak bom izkopal in ga na grbi odnesel tvoji babi, da bo za leto in dan preskrbljena z vodo.«

»Ti si pa namesto samega vraga!« je vzkliknil vrag. »Močnejši si ko jaz, zato kar pojdi, od koder si prišel!«

»Ti si me pripeljal semkaj, ti me tudi odpeljil!« je odgovoril prebrisani cigan. »Če nočeš, te bom treščil v vodnjak, kjer boš utonil.«

Kaj je hotel vrag? Naložil je cigana na kosmato grbo in ga odnesel na Kanižarico. Ko pa je bil cigan že doma, se je šele spomnil, bedak neumni, da mu vrag ni izplačal obljubljenega srebra.

Zato lačni cigančki še damdanašnji vekajo na Kanižarici, cigani pa se klatijo po vsej Beli krajini in po Gorjancih. Baje iščejo vraga, da bi jim izplačal obljubljeno srebro.

Napisal Lojze Zupanc

REBUS

NAGRADE

Na naš razpis za najboljše prispevke o prvem umetnem satelitu smo dobili številna pisma s pesmicami, sestavki in risbami. Nekatere med njimi smo tudi sproti objavljali. Zdaj naš natečaj zaključujemo, nagrade za najboljše prispevke pa smo določili takole:

1. za risbo: Verica Strukelj iz Krašnje pri Domžalah.

2. za pesmico: Edi Hefler iz Ljubljane za pesmico »Norček satelit.«

Nagrade za sestavek nismo podelili, ker se nam zdi, da nobeden od poslanih ne ustreza pogojem, ki smo jih postavili.

Oba nagrajenca prejmeta lepo knjigo Henrika Sienkiewicza »Mali vitez« — Edi Hefler naj se zaradi tega oglasi v uredništvu Najdihojce, Verica Štrukelj pa naj pošije svoj točen naslov.

Nesreča

Jojme, muca naše tete —
tista lepa, progasta,
ki vse dni je preležala —
kar čez noč nam je ušla.

Prava reč, smo vsi dejali,
če lenoba je odšla.
Ampak teta je stočila
za begunko vrč solza!

Kaj smo mogli! Kar takoj
smo se v mesto napotili,
tamkaj teti papigo
za tolažbo smo kupili.

Teta zdaj nič več ne joka,
vendar tudi ni vesela,
čaka, kdaj ji papiga
govoriti bo začela.

Ko bi vendar že minilo!
Ko bi ptica govorila!
Ko bi naša blaga teta
grdo muco pozabila!

Spet bi teta kavo pila,
prestice prigrizovala
in vesela s papigo bi
klepetala, klepetala...

Napisal Branko Žužek

Čez leto smo se vadili na kotalkah, zdaj pa že pošteno pritiska mraz in kmalu pojde zares — po ledu!

RAZPIS

Ker smo natečaj o satelitu zaključili, razpisujemo z današnjim dnem nov natečaj. Njegova tema se glasi:

ČESA SI ŽELIM V NOVEM LETU?

Dragi bralci, odgovorite na to vprašanje v prozi, pesmi ali risbi! Brez dvoma ni med vami nikogar, ki ne bi imel za prihodnje leto kakšnih posebnih in vročih želja. Povejte jih — če bodo vsi vedeli zanje, se vam bodo nemara laže izpolnile! Najboljše, najbolj posrečene odgovore pa bomo nagradili z knjižnimi nagradami.

Torej peresa in svinčnike v roke!

Svoje prispevke pošiljajte na naslov: Uredništvo Slovenskega poročevalca, Ljubljana, Tomšičeva 3. »Za Najdihojco — Novoletni nagradni natečaj.«

Beli tjulenj

PO KIPLINGU RIŠE M. BREGAR

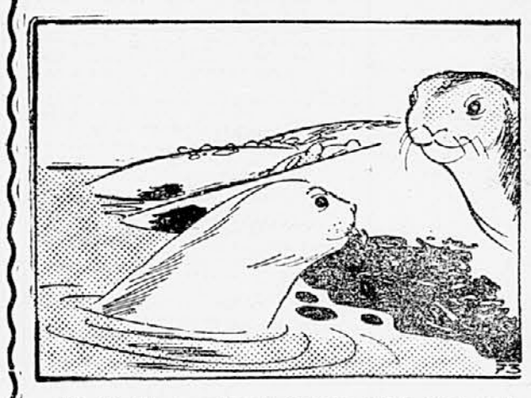

73. Kotik je plaval domov celih šest dni, čeprav ni bil kar nič počasen; in ko je ravno nad Vratom morskega leva zlezel iz vode, je bilo prvo bitje, ki mu je prišlo naproti, ona mlada tjulenjica, ki je nanj čakala — in ko mu je pogledala v oči, je takoj spoznala, da je slednjič vendarle našel svoj otok. Drugače pa je bilo z drugimi tjulenji. Ko jim je povedal, kaj je odkril, so se mu vsi vsevprek posmehovali.

74. Med temi je bil celo Kotikov oče, Stari lovec. Neki tjulenj, ki je bil približno njegovih let, pa je dejal: »To je vse lepo, Kotik, toda kako moreš priti od nekod, nihče ne ve od kod, in nas hočeš kar takole popeljati tja! Vedi, da smo se za svoja kotišča borili, ti pa tega nikoli nisi storil, temveč si se rajši potepal po morju.« Vsi drugi tjulenji so se tem besedam glasno in škodoželjno zasmejali.

75. »Nimam kotička, da bi se zanj boril,« ga je zavrnil Kotik. »Hotel bi vam samo pokazati kraj, kjer boste na varnem. Čemu pa naj bi se borili?« — »Oh, če se hočeš tako poceni izmuzniti, potem sploh ne vem, kaj naj ti rečem,« je rekel mladi tjulenj in se posmehljivo zakrohotal — oženil se je šele tisto leto in je bil med vsemi mladimi tjulenji najbolj domišljav in najbolj ponosen na svojo moč.

76. »Ali pojdeš z mano, če te premagam?« ga je vprašal Kotik in v očeh mu je zažarela zelenkasta luč, ker ga je strašno jezilo, da se sploh mora boriti. — »Dobro, naj bo,« je odvrnil mladi tjulenj malomarno. »Če me premagaš pojdem s tabo.« Ni se niti pa hip utegnil premisliti, zakaj Kotik je že blikovito zamahnil z glavo in zobje so se mu zapičili v salo na tilniku mladega in močnega tjulenja.

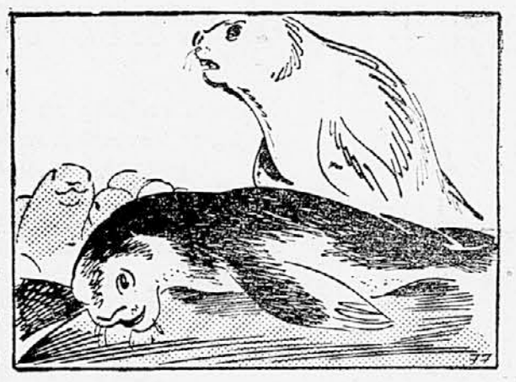

77. Potem se je Kotik dvignil na kolke in je vlačil nasprotnika po obali ga stresal in mikastil in ga nazadnje treščil ob tla. Tedaj je Kotik zarjul na tjulenje: »Zadnjih pet let sem storil za vas vse, kar sem le mogel. Našel sem za vas otok, kjer boste čisto na varnem — toda vi mi tega ne boste hoteli verjeti, dokler vas pošteno ne premlatim. Torej vam hočem zdajle vsem vbiti v glave, da me boste razumeli!«

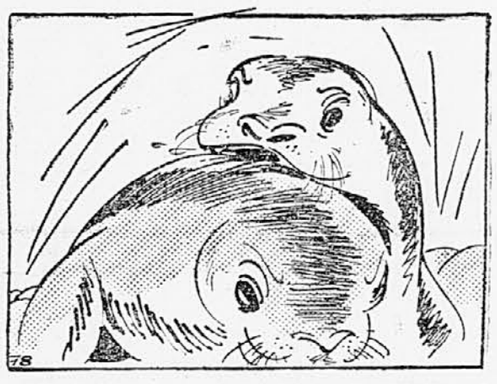

78. Takšnega pretepa ni mogoče videti vsak dan. Pa tudi vsako leto ne. Najbrž bo kar držalo, da je bil to eden izmed najhujših pretepov, kar jih je doživel tjulenji rod. Kotik se je v trenutku vrgel na največjega tjulenja, ki ga je v naglici mogel najti, ga popadel za vrat in ga dušil in tolkel in butal ob tla, dokler ni napadeni ječe prosil za milost. Potem ga je tresnil v stran in se z vso ihto lotil naslednjega.

Česar ne slišite vsak dan

RIBA NA SUHEM...

»Počuti se kot riba na suhem,« pravijo pri nas za človeka, ki ni zadovoljen s svojo

okolico, saj vemo, kako se riba premetava, če jo potegnemo iz vode. In vendar najdemo po svetu ribe, ki lahko zlezejo iz vode in dihajo na suhem namesto s škrgami s posebnimi mehurji v telesu, ki jim nadomeščajo pljuča. Med temi je kaj znana južnoameriška riba doko, ki ob suši zapusti močvirja in jezera in si prične iskati hrane na kopnem. Tedaj je silno požrešna in se razen miši ali žab loti celo kokoši. Doko je od rib še najbolj podoben jegulji, le zadnje plavuti ima razvite v nekakšne noge.

SEDEM SVETOVNIH ČUDES

Kot danes so se ljudje že nekdaj trudili ustvariti zgradbe, ki bi bile največje in najlepše na svetu. Iz starega veka se nam je ohranilo le malo gradenj, ker jih je zob časa uničili, ostali pa so nam zapisi o sedmih čudesih starega sveta, ki so veljala v svojem času za največja gradbena dela, kar jih zmorejo ustvariti človeške roke. Na prvem mestu so egiptovske piramide, ki so hkrati edini še vsaj deloma ohranjeni spomeniki stare slave. Največja med njimi je piramida faraona Keopsa, ki je bila visoka 144 metrov (danes je le še 135 metrov) in za njo niti ne vedo, kdaj so jo zgradili — nekateri menijo, da že pred 6700 leti, nekateri trdijo, da pred 4900 leti. — Drugo čudo so bili orjaški viseči vrtovi asirske kraljice Semiramis v Babilonu, ki so se 90 metrov visoko terasasto dvigali nad palačo. Dvanajst metrov visoki zlati kip boga

Zeusa je bil na tretjem mestu, Dianin tempelj v Efezu pa na četrtem. Kip je izginil neznano kam, tempelj pa so razrušili bojeviti Goti. — Za peto čudo starega sveta je veljala grobnica, ki jo je zgradila kraljica Artemiza v Halikarnasu v spomin na svojega moža kralja Mausola. Po njem se je za večje grobnice udomačila beseda mavzolej. Rodoški orjak je bil čez trideset metrov visok kip boga Apolona na otoku Rodosu — zrušil se je ob velikem potresu. Bil je šesto svetovno čudo, aleksandrijski svetilnik pa sedmo. Ta svetilnik je na severnoafriški obali še kar dolgo kljuboval času, v 13. stoletju pa je tudi njega zrušil potres.

REŠITEV KRIŽANKE »LOKOMOTIVA«

Vodoravno: 1. Obad, 6. kiti, 9. lokomotiva, 16. ura, 18. militarizem, 19. Rim, 20. os, 21. poleten, 22. meti, 23. tlaka, 25. okameniti, 26. Ir.

Navpično: 1. Oko, 2. bi, 3. At, 4. dinamit, 5. Stol, 7. gore, 8. nizek, 9. list, 10. kipar, 11. otok, 12. malo, 13. Tito, 14. vena, 15. Am, 16. cenen, 17. riti, 18. MO, 22. me, 24. Li. (R. G.)

ASTRONOM PETER POSTAVI REKORD

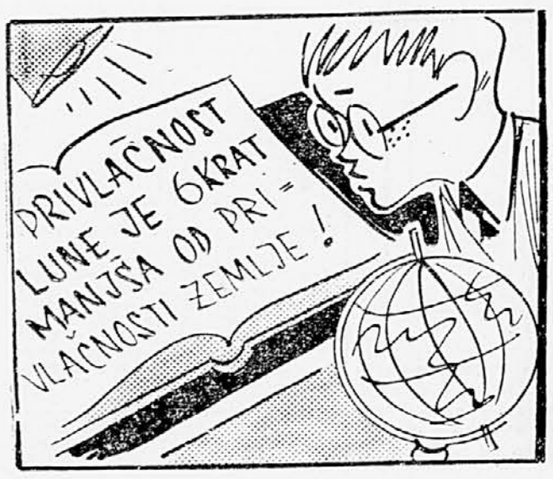

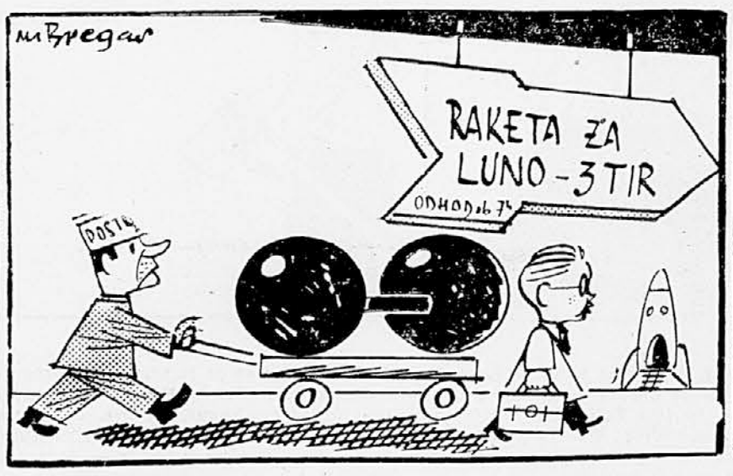

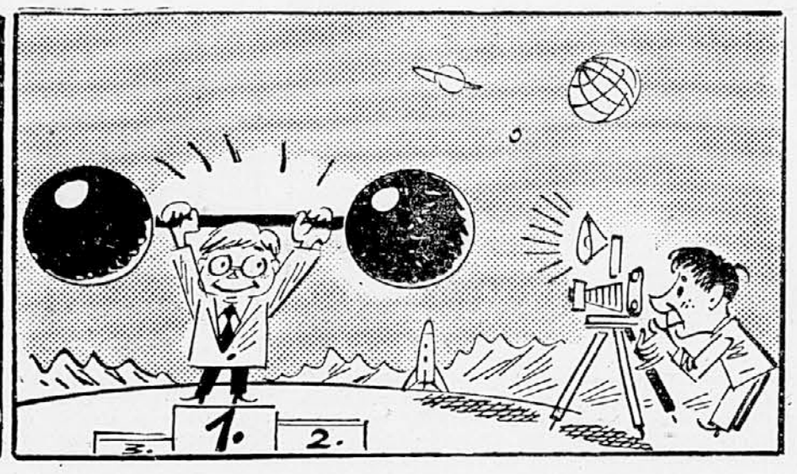

RADIO LJUBLJANA

SPORED V PRIHODNJEM TEDNU

POROČILA OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH

6.05 Poročila in vremenska napoved.
7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda.
13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega sporeda in obvestila.
15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila.
19.30 Radijski dnevnik.
22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.
22.55 Poročila.

POROČILA OB DELAVNIKIH

5.05 Poročila in vremenska napoved.
6.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega sporeda in obvestila.
7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar.
8.00 Poročila.
10.00 Napoved časa in poročila.
13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved, pregled dnevnega sporeda in obvestila.
15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila.
17.00 Napoved časa in poročila.
19.30 Radijski dnevnik.
22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan.
22.55 Poročila

PONEDELJEK DECEMBER 9

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob 6.30—6.40 Reklame.
6.40—6.45 Naš jedilnik.
(8.00—11.00 oddaja na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
8.05 Jutranji divertimento — F. Liszt: Madžarska rapsodija št. 3 — F. Hilmar: Češke polke — L. Delibes: 2 odlomka iz baleta »Silvija« — R. Simoniti: Potrkan ples — E. Grieg: Srčne rane — A. Glazunov: Koncertni valček — G. Enesco: Romunska rapsodija št. 1.
9.00 Radijski roman — Zorin: V deželi kraljice Sabe — I.
9.20 Odprite sprejemnik! — Sodelujejo: Edie Gornie, George Blanes, Marijana Deržaj, Nucia Bongiovanni, duo Marfil-Morales, Anita Traversi, Helmut Zacharias, Roberto de Gado in orkester Dick Jacobs.
10.10 Dopoldanski komorni spored — A. Dvořak: Godalni kvartet v F-duru; F. Liszt: — Ogrska rapsodija št. 14; S. Prokofjev: Sonata za klavir št. 2.
11.00 Mala melodija.
11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Mati medvedka je izgubila mladiča.
11.35 Kar po domače.
12.00 Opoldanski koncertni spored — M. Bravničar: Divertissements za klavir in godalni orkester. (Pianist Pavel Sivic in Orkester Radio Ljubljana p. v. Karla Randolpha), A. Glazunov: Stenka Razin, simfonični poem. (Orkester Romanske Švice dirigira Ernest Ansermet).
12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Emil Ceferin: Nove oblike sodelovanja med kmetijsko zadrugo in kmetijskimi proizvajalci.
12.40 Operetne uverture.
13.15 To in ono za vas.
13.45 Pojeta Zbor Glasbene matice p. v. Cirila Cvetka in ženski zbor France Prešeren p. v. Petra Liparja.
14.05 Radijska šola za višjo stopnjo: Samorastniki.
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
15.15 Zabavna glasba, vmes reklame.
15.40 Listi iz domače književnosti — Vlado Habjan: Rekel je na svidenje.
16.00 Portreti slavnih pevcev — VII. oddaja: basist Ezio Pinza.
17.00 Ob dnevu človečanskih pravic.
17.10 Popevka tega tedna.
17.15 Srečno vožnjo! (šoferjem na poti).
17.35 Ameriške in kanadske pesmi poje Ernie Ford.
18.00 Mladinska oddaja.
18.20 Hrvatske narodne pesmi (Poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška).
18.45 Radijska univerza — Dr. Dušan Reya: Značilne črte staranja in starosti.
19.00 Zabavna glasba, vmes reklame.
19.30 Radijski dnevnik.
20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije, solist Ernest Ačkun (klarinet), dirigent Vaclav Jiraček. Bedrich Smetana: Rihard III, simf. pesnitev, Henri Tomasi: Koncert za klarinet in orkester, L. van Beethoven: Tretja simfonija, »Eroica«. V odmoru koncerta: Kulturni razgledi — Jože Humar: Češka Talija včeraj in danes.
22.15 Od valčka do mambaa! (Igrajo orkestri Francis Scott, Billy May in »The rico mambo orchestra«).
23.00—23.15 in 23.30 — 23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM
(na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
14.00 Od klasike do moderne (spored orkestralnih skladb Haydna, Elgarja, Mac Dowela, Kabalevskega in Aurica).
15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved.
15.10 Ljubljanska kronika in obvestila.
15.25—16.00 Igra godba na pihala JLA p. v. Jožeta Bruna.
*
22.15—23.00 Nočni operni koncert — Odlomki iz Bizetove opere »Carmen« ter Offenbachovih »Hoffmannovih pripovedk«.

TOREK DECEMBER 10

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob 6.30—6.40 Reklame.
6.40—6.45 Naš jedilnik.
8.05 Narodne in domače viže za razne okuse.
8.35 Emil Axman: Moravski plesi. (Orkester Radia Brno dirigira Jan Plichta).
9.00 Zabavni mozaik.
9.30 Slavni solisti vam pojo in igrajo.
10.10 Z melodijami na pot.
11.00 Aram Hačaturjan: Suita iz baleta »Gayane«. (Simfonični orkester iz Indianopolisa dirigira Fabien Sevitzky).
11.30 Za dom in ženo.
11.45 V ritmu swinga in cha, cha.
12.00 Skladbe Antona Schwaba, Jakova Gotovca in Viktorja Parme za zbor in orkester. — A. Schwab: Dobro jutro; Zlata kanglica, J. Gotovac: Koleda, V. Parma: Rokovnjači.
12.30 Kmečka univerza — Ing. Vera Marentič: Novosti v kmetijskem izobraževanju.
12.40 Edvard Grieg: 4 norveški plesi.
13.15 Trio Dorka Škoberneta.
13.30 Pester operni spored — Ch. W. Gluck: Orfej in Evridika, recitativ Amorja in Orfeja in arija Amorja, P. I. Čajkovski: Evgenij Onjegin, mazurka in finale 2. dejanja, G. Verdi: Ples v maskah, uvodni zbor iz I. dej. ter nastop grofa Ricarda, G. Puccini: Tosca, dvospev Tosce in Cavaradossija iz 3. dejanja, A. Adam: Če bi bil kralj, uvertura k operi, G. Verdi: Ples v maskah, arija Renata iz I. dej., G. Puccini: La Boheme, duet Mimi in Rudolfa in arija Rudolfa.
14.20 Za otroke — Obisk v otroškem vrtcu.
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
15.15 Zabavna glasba, vmes reklame.
15.40 Potopisi in spomini — Vuk Karadžič: Iz knjige v Crni gori.
16.00 Popoldanski simfonični koncert — Franz Liszt: Prometej, simf. pesnitev št. 5. (Orkester Pariškega konservatorijskega koncertnega združenja dirigira Karl Münchinger). Prva izvedba v Radio Ljubljana. — Luigi Boccherini: Koncert za čelo in orkester v B-duru. (Antonio Janigro: čelo, Orkester Dunajske opere dirigira Felix Prohaska), Leoš Janaček: — Simfonietta. (Češki filharmonični orkester dirigira Bretislav Bakala).
17.10 Spanija v pesmi in plesu.
17.35 »Melodije v mraku« (igra Veliki zabavni orkester Jerry Carretta).
18.00 Sportni tednik.
18.30 Iz zakladnice jugoslovanskih samospevov — A. Lajovic: Nočne poti — Dušan Trbojevič: Ob oluji — M. Vodopivec: Mesec je vstal izza daljne strehe — J. Gotovac: Liga.
18.50 Domače aktualnosti.
19.00 Zabavna glasba, vmes reklame.
19.30 Radijski dnevnik.
20.00 Skladbe za ženski zbor in klavir poje Ljubljanski komorni zbor p. v. Jožeta Hanca.
20.30 Radijska igra — Zora Dirnbach: Krog brez izhodišča. — (Prva izvedba) — Režija: France Kosmač, v glavnih vlogah: Ciril Debevec, Boris Kralj in Drago Makuc.
21.30 Večerna serenada orkestra Stanley-a Blacka.
22.15 Od plesišča do plesišča!
23.00—23.15 in 23.30 — 23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM
(na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
14.00 Lahka glasba.
15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved.
15.10 Ljubljanska kronika in obvestila.
15.25 Pojo otroški in mladinski zbori.
15.45—16.00 Filmska kronika.
*
22.15—23.00 Nočni koncert. — F. Martin: Koncert za clavecin in orkester (solistka Isabelle Nef), D. Žebre: Tri vizije.

SREDA DECEMBER 11

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob 6.30—6.40 Reklame.
6.40—6.45 Naš jedilnik.
(8.00—11.00 oddaja na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
8.05 Pisana paleta — (spored operne in solistične glasbe).
9.00 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori (ponovitev).
9.15 30 minut za ljubitelje narodnih in domačih napevov. Igrajo in pojo: Vaški kvintet s solisti, Štirje fantje, kvintet »Niko Štritof« in kvartet bratov Avsenik.
9.45 Plesne melodije iz znanih operet.
10.10 Simfonični plesi — A. Dvorak: Stirje slovanski plesi — T. Rogalski: 3 plesi — M. Musorgski: Gopak iz opere »Soročinski sejem« — J. Hellmesberger: Vražji ples — R. Gliere: 3 plesi iz baleta »Rdeči mak«.
11.00 S pesmijo po svetu.
11.35 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — Samorastniki.

TEHNOPROMET

Trgovsko podjetje za promet na veliko, uvoz in izvoz kovinskih in tehničnih proizvodov,
BEOGRAD, Bulevar Revolucije 28
Telefoni: 30-391 do 395 — Telegrami: Tehnopromet
Teleprinter: 01—130 — Poštni predal: 239
s predstavništvi v FLRJ:
v ZAGREBU, NA REKI, V LJUBLJANI, MARIBORU, SARAJEVU, NOVEM SADU IN SKOPLJU
obvešča do bo 16. (šestnajstega) decembra 1957. leta imelo
inventuro blaga
v skladiščih: JUGOTRANSPORT - ZAGREB in lastnem skladišču v ZEMUNU, kot tudi v prodajalni v NOVEM SADU.
Poslovne prijatelje prosimo, da si pravočasno nabavijo potreben material iz naših skladišč, bodisi preko predstavnikov ali neposredno preko central v Beogradu, ker bo od 14. decembra 1957 do 31. decembra 1957. leta prekinjena prodaja.
7177-R

ČETRTEK DECEMBER 12

6.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob 6.30—6.40 Reklame.
6.40—6.45 Naš jedilnik.
8.05 Zborovske skladbe Stevana Mokranjca in Marka Tajčeviča.
8.35 Novejše popevke Maria Lanze.
9.00 Glasbeno popotovanje po svetu — A. Ljadov: Osem ruskih pesmi, I. Padarewski: Poljska fantazija za klavir in orkester. Cl. Debussy: — Škotska koračnica, F. Schubert: 5 nemških plesov.
10.10 Prelistajmo naš zabavni album.
11.00 Operne uverture in intermezzi — G. Rossini: Gospod Pruschino, uvertura — G. Puccini: Madame Butterfly, intermezzo — J. Massenet: Werther, uvertura — P. Mascagni: Prijatelj Fritz, intermezzo — B. Smetana: Prodana nevesta, uvertura.
11.30 Cicibanom — dober dan! (France Bevk: Pacek in Packa; Ela Peroci: Muca copatarica).
11.45 Pesmi za naše male.
12.00 Melodije s sončnega juga.
12.30 Kmečka univerza — Ing. Mirko Šiško: Delo raziskovalnih ustanov za napredek sadjarstva.
12.40 Igra pihalna godba Ljudske milice p. v. Rudolfa Stariča.
13.15 Odmevi z Broadwaya (igra pianist George Feyer).
13.30 Popularne orkestralne melodije — M. Kozina: Baletna suita, P. Sarasate: Ciganske melodije, A. Dvorak: Slovanska rapsodija št. 2, N. Rimski Korzakov: Španski capriccio.
14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
15.15 Zabavna glasba, vmes reklame.
15.40 Humoreska tega tedna — Jan Mareš: Dve sodobni.
16.00 Z našimi in inozemskimi solisti in skladatelji — G. Tartini: Sonata v g-molu, »Vražji trilček«. (David Ojstrah, Vladimir Yampolski), P. Angerer: Conference entre deux za 2 čela in klavir, (Beatrice Reichert Elza Schreinzer, Erika Frieser). M. Tajčevič: 5 preludijev za klavir (Jeni Srebot), V. Rosenberg: Valse intermezzo (Maša Bohinec), F. Mendelssohn: Pesem brez besed (Cor de Groot), M. Lipovšek: Allegro amabile (Karlo Rupel, Marijan Lipovšek), B. Bartok: Sonatina (Geza Anda).
17.10 Ali jih poznate? (nagradne zabavne glasbene uganke).
17.30 Iz kina v kino (pol ure filmskih melodij).
18.00 Radijska univerza — Mario Pleničar: Kako je z nafto v Jugoslaviji.
18.15 Dimitrij Šostakovič: Deveta simfonija. — (Newyorški filharmonični orkester dirigira Efrem Kurtz).
18.45 Četrtkova reportaža.
19.00 Zabavna glasba, vmes reklame.
19.30 Radijski dnevnik.
19.50 Tedenski notranje - politični pregled.
20.05 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov — Sodelujejo: Zbor Slovenske filharmonije, Logarski fantje, Planinski kvintet, Fantje na vasi, Tone Gašperšič, Tone Prus, Danica Filiplič Greta Ložar in August Stanko.
21.00 Pogled v delo Vladislava Vančure. — (ob 15. letnici smrti).
21.30 L. M. Škerjanc: — Godalni kvartet št. 5 v fis-molu. — (Izvaja Ljubljanski godalni kvartet).
22.15 »Po svetu jazza«: Nekaj za bobnarje.
23.00—23.15 in 23.30 — 23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM
(na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
14.00 Od arije do arije — (Pojo solisti zagrebške, ljubljanske in mariborske opere).
15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved.
15.10 Ljubljanska kronika in obvestila.
15.25—16.00 Pesmi Rada Simonitija poje Ljubljanski komorni zbor p. v. komponista.
*
22.15—23.00 Nočni koncert — A. Honegger: Simfonija za godala, J. Stolcer-Slavenski: — Balkanofonija.

PETEK DECEMBER 13

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob 6.30—6.40 Reklame.
6.40—6.45 Naš jedilnik.
(8.00—11.00 oddaja na valu 202.1 m in 98.9 mHz)
8.05 Jutranji divertimento — E. Wolf - Ferrari: Suzanine skrivnosti, uvertura, B. Smetana: Trije plesi, G. Verdi: Baletna glasba iz opere »Othello«, V. Cinque: Beneška jutranjica, V. Rubin: Suita na makedonske teme, J. Fučik: Marinarella, uvertura.
9.00 Radijski roman — Zorin: V deželi kraljice Sabe — II.
9.20 Štirideset minut z domačimi zabavnimi ansambli in solisti.
10.10 Spored priljubljenih solističnih skladb.
11.00 Pesmi in plesi raznih narodov.
11.30 Za dom in ženo.
11.40 Poskočna harmonika.
12.00 Max Bruch: Koncert za violino in orkester št. 2 v d-molu (Violinist Eugen Moris in berlinski simfonični orkester, dirigent Rolf Kleinert.) — Prva izvedba v Radio Ljubljana.
12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Vlasta Strgar: Zatirajmo češpljevega kaparja.
12.40 Poje Akademski oktet.
13.15 Od arije do arije — (Odlomki iz oper »La Favorita«, »Romeo in Julija«, »Faust«, »Rigoletto«, »Marta«, »Mefistofeles«, »Knez Igor«, »Cavalleria rusticana«, »Fedora«, »Turandot«).
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo: Ko ti sladko spiš...
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
15.15 Zabavna glasba, vmes reklame.
15.40 Iz svetovne književnosti — Han Sun Yan: Lunin praznik.
16.00 Popoldanski simfonični koncert — W. A. Mozart: Simfonija št. 36 v C-duru, »Linška«, (Cikaški simfonični orkester dirigira Fritz Reiner), L. M. Škerjanc: Koncert za klavir in orkester. (Solist Anton Trost in Orkester Slovenske filharmonije dirigira Jakov Cipci), Paul Dukas: — Črnošolec. (Filadelfijski orkester dirigira Eugene Ormandy).
17.10 »Po preriji« (Cowboyske pesmi).
17.25 Za vsakogar nekaj iz arhiva zabavne glasbe.
18.00 Iz naših kolektivov.
18.30 Poje ženski zbor »Svoboda« Laško p. v. Julija Goriča.
18.50 Družinski pogovori.
19.00 Zabavna glasba, vmes reklame.
19.30 Radijski dnevnik.
20.00 Mali koncert Zabavnega orkestra Radia Ljubljana pod vodstvom Wilhelma Dumke.
20.15 Tedenski zunanje - politični pregled.
20.30 P. I. Čajkovski: Simfonija št. 5 v c-molu. Izvaja concertgebouw orkester Amsterdam, dirigira Paul van Kempen.
21.15 Oddaja o morju in pomoščakih.
22.15 Lahko noč vam želi pianist Steve Allen s svojim godalnim orkestrom.
23.00—23.15 in 23.30 — 23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM
(na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
14.00 Paganini in Musorgski — N. Paganini: Koncert za violino in orkester št. 1 (Solist Ruggiero Ricci). M. Musorgski: Slike z razstave.
15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved.
15.10 Razgovor z volilci.
15.25 Zabavna glasba, vmes obvestila.
15.55—16.00 Ljubljanska kronika.
*
22.15—23.00 Simfonična glasba slovenskih avtorjev — K. Pahor: Tri koncertne etude, J. Matičič: Simfonija v e-molu.

Tovarna glinice in aluminija »BORIS KIDRIČ« Kidričevo
razpisuje
ŠTIPENDIJO
za študij na metalurški fakulteti, za študij na strojni fakulteti, za študij na elektro fakulteti in za študij na Tehniški srednji šoli na odseku za kemijo, elektro in metalurgijo.
Interesenti naj se javijo upravi podjetja osebno ali pismeno najdalje do 15. t. m.
7199-R

2 POLNOJARMENIKA
tipe »Esterer« in »Pini Kay« v brezhibnem stanju, šir. 65 cm,
PRODAMO.
»Pini Kay« je v pogonu.
Ponudbe do 20. dec. 1957.
Naslov v ogl. oddelku.
7174-R

SOBOTA DECEMBER 14

5.00 — 8.00 Dobro jutro (pisan glasbeni spored) — vmes ob 6.30—6.40 Reklame.
6.40—6.45 Naš jedilnik.
7.00—7.10 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar.
8.05 Lepe, znane melodije.
8.35 Iz folklornih zapiskov (Izvaja akademska folklorna skupina »France Marolt«).
9.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev): Ko ti sladko spiš...
9.30 Instrumenti se vam predstavljajo.
10.10 Dopoldanski koncert — Luka Sorkočevič: Simfonija v D-duru. (Komorni orkester Radia Zagreb dirigira Antonio Janigro), Robert Schumann: Introdukcija in koncertni allegro za klavir in orkester v d-molu. (Pianist Joerg Demus in Orkester Dunajske državne opere, dirigira Artur Rodzinski). Prva izvedba v Radio Ljubljana. P. I. Čajkovski: Francesca da Rimini, simf. pesnitev. (Državni simfonični orkester SZ dirigira Konstantin Ivanov).
11.00 Pionirski tednik.
11.15 Domači napevi. Igrajo: sekstet Otrin, Mariborski ansambel domačih napevov in Mariborski pihalni ansambel p. v. Draga Lorbeka, pojeta Nada in Miro.
12.00 Opoldanski operni koncert. L. v. Beethoven: Fidelio, tercet Marceline, Leonore in Rocca, N. Rimski-Korzakov: Sadko, pesem vikinškega gosta, G. Verdi: Trubadur, arija grofa Lune iz 2. dej., N. Rimski-Korzakov: Sadko, pesem indijskega gosta, E. Wolf-Ferrari: Štirje grobijani, zaključni prizor.
12.30 Kmečka univerza — I. Jurak: Delo žena in mladih zadružnikov v kmetijski proizvodnji.
12.40 Pojo in igrajo Kilima Hawaiians.
13.15 Zabavni potpouri.
14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.
15.15 Zabavna glasba, vmes reklame
15.40 S knjižnega trga.
16.00 Glasbene uganke.
17.10 Kaj bo prihodnji teden na sporedu.
17.30 Sprehod po Pigallu — (francoska zabavna glasba)
18.00 Okno v svet. Rio de Oro in Ifni.
18.15 Slovenski in hrvaški zbori in samospevi. Izgubljeni cvet (Volarič) — Pogled v nedolžno oko (Sattner) — Tuga (Lisinski) — Gdje si dome moj (Zajc) — Brodarska: Podokmica (Gotovac) — Planinec (Adamič) — Pred durmi (Pavčič) — Pjesma slavuja (Zajc).
18.45 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori.
19.00 Zabavna glasba, vmes reklame.
19.30 Radijski dnevnik.
20.00 Veseli večer.
21.00 Melodije za prijeten konec tedna.
22.15 Oddaja za naše izseljence.
23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM
za soboto, dne 14. decembra 1957.
(na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
14.00 Zabavni zvoki.
15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved.
15.10 Ljubljanska kronika in obvestila.
15.25—16.00 Felix Mendelssohn: 3. simfonija, »Škotska«. (Newyorški filharmonični orkester dirigira Dimitri Mitropoulos).
22.15—24.00 Zaplešimo!

NEDELJA DECEMBER 15

5.00—7.00 Vesel nedeljski jutranji pozdrav (spored domačih napevov).
7.15 Reklame.
7.30 Radijski koledar in prireditve dneva.
7.35 Straussovi valčki.
8.00 Sportna reportaža.
8.15 Zabavni potpourri.
8.45 Mladinska radijska igra — a) Medved Pu reši pujska, b) Ekspedicija na Severni pol.
9.15 Kar radi poslušate — M. Musorgski: Ples perzijskih deklet — E. D'albert: Odlomek iz opere »Nižava« — P. I. Čajkovski: Odlomek iz opere »Evgenij Onjegin« — Monti: Cardaš — J. Strauss: Odlomki iz operete »Noč v Benetkah« — E. Kalman: Valček iz operete »Sari« — Young-Lee: Johnny Guitar — Manson: Joe-jeva tema — H. Warren: To je ljubezen — Porter-Chappell: Kaj je to ljubezen.
10.00 Se pomnite tovariši... Ivan Bertoncelj Martel: V decembru je bilo.
10.30 Pokaži, kaj znaš — (javna oddaja v dvorani Mestnega gledališča v Ljubljani).
12.00 Pogovor s poslušalci.
12.10 Prelistajmo naš zabavni album.
13.15 Zabavna glasba, vmes reklame.
13.30 Za našo vas.
14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
16.00 Milan Merčun: Teden dni v Varšavi.
16.30 Glasbeni mozaik — L. v. Beethoven: Rondo št. 1 v C-duru — G. Verdi: Odlomek iz opere »Ples v maskah« — R. Schumann: Noveleta v D-duru — Ch. Gounod: Odlomki iz opere »Faust« — J. Brahms: Intermezzo v C-duru — F. Cilea: Odlomek iz opere »Adriana Lecouvreur« — L. M. Škerjanc: Intermezzo romantique — J. Gotovac: Odlomek iz opere »Ero z onega sveta« — S. Rahmaninov: Preludij v h-molu — G. Puccini: Zaključni prizor iz I. dejanja opere »Tosca« — J. Brahms: Ogrski ples št. 9 — G. Puccini: Turandot, prizor iz II. dejanja.
17.30 Radijska igra — Milivoj Gaži - Juraj Padjen: Očetova njiva (ponovitev). Režija: France Kosmač, v glavnih vlogah: Jurij Souček in Minca Jerajeva.
18.15 Veseli intermezzo.
18.30 Slovenska pesem od romantike do danes — X. Skladbe Josipa Ipavca.
19.00 Zabavna glasba, vmes reklame.
19.30 Radijski dnevnik.
20.00 Malo od tu in malo od tam (zabavni glasbeni spored).
21.00 Ob jubileju Zoltana Kodalyja (Glasbena oddaja ob skladateljevi 75-letnici).
22.15 Zabavni expres.
23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PREOGRAM
za nedeljo, dne 15. decembra 1957
(na valu 202,1 m in 98,9 mHz)
10.30 Nedejski simfonični koncert — A. Lajovic: Andante za veliki orkester (izvaja Orkester Radia Ljubljana, dirigira Demetrij Žebre). J. Brahms: Koncert za violino in orkester v D-duru (Violinist Isac Stern, Londonski filharmonični orkester dirigira Thomas Beecham), M. Balakirev: Islamey (Orkester Philharmonia dirigira Lovro Matačič).
11.30—12.00 Lahka glasba.
13.10 Promenadni koncert (Skladbe Adolpha Adama, Danila Bučarja in Ch. Gounoda).
14.00 Ljubljanska kronika in obvestila.
14.15 Veseli zvoki.
15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved.
15.10—16.00 Slavni pevci vam pojo — (pojo Hilde Gueden, M. T. Mandalari, Piermiranda Ferraro, Janine Micheau, Zinka Kunc, Jan Peerce, Lawrence Tibbett in Inge Borkh).
22.15—23.00 Nočni komorni spored — G. Bacewicz: 4. sonata za violino in klavir, R. Fuchs: v fantazijskih skladb op. 57.

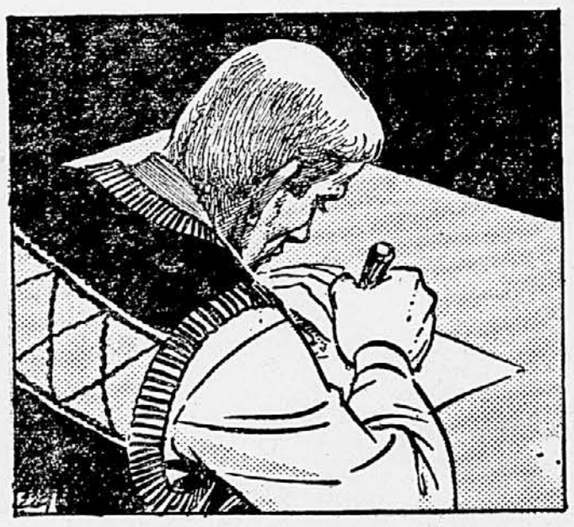

229. Potem je Paul Weyman dvignil glavo in začel pisati dolgo pismo dekletu v mesto, kjer je na mestu nekdanje samotne hišice že stala velika banka v sredini mesta in kjer so nekdanjo prerijo pokrile hiše, tovarne in železnice. Ko je zaprl kuverto, je tiho vstal in stopil iz koče. Na nebu mu je mežikalo milijon zvezd.

230. Počasi je stopil h kletki. Poslušal je in se smehljal. Slišal je tiho praskanje: Siva je grebla po prečkah svoje ječe. Kazan je stal ob njej in ji z žalostnim cviljenjem dopovedoval, da je njeno delo zaman. Mož se je nasmehnil še bolj. Spomnil se je na dekle in s sekiro razklal dve prečki. Obe živali sta se napotili v svobodo.

231. Najprej se je iz kletke splazila Siva. Potem je počakala, da je prišel še Kazan. Za trenutek, dva sta obstala, potem pa sta skupaj, z ramo ob rami stekla v gozd. Weyman je globoko dihal in gledal za njima. »Vedno v dvoje,« je mrmral, »vedno v dvoje — dokler eden od njiju ne bo dočakal smrti.« Bil je zadovoljen.

Zakon o pokojninskem zavarovanju

VI. POGLAVJE

Določbe o pokojninskem zavarovanju posebnih kategorij zavarovancev

1. Splošne določbe

Člen 95.

(1) Pokojninsko zavarovanje oseb, ki opravljajo samostojno poklicno dejavnost, kakor tudi oseb drugih poklicev, ki niso v delovnem razmerju, se lahko uvede, ako ni uvedeno s tem zakonom, z zveznim zakonom ali pogodbami

(2) Pogodbo o pokojninskem zavarovanju oseb iz prejšnjega odstavka sklene zvezni zavod za socialno zavarovanje ali po njegovem pooblastilu republiški zavod za socialno zavarovanje s poklicno organizacijo pripadnikov posamezne samostojne poklicne dejavnosti ali z organizacijo, pooblaščeno za zastopanje pripadnikov drugih poklicev iz odst. 1 tega člena.

(3) Pokojninsko zavarovanje oseb iz odst. 1 tega člena se uvede z zakonom kot obvezno za vse pripadnike posameznih samostojnih poklicnih dejavnosti ali posameznih drugih poklicev (odst. 1), kadar pa se uvede s pogodbo, se lahko uvede samo za člane organizacije, s katero se pogodba sklepa, in sicer kot obvezno za vse člane te organizacije.

Člen 96.

Pravice iz pokojninskega zavarovanja posebnih kategorij zavarovancev se ne morejo določiti v večjem obsegu niti ob ugodnejših pogojih, kakor je določeno v tem zakonu za druge zavarovane osebe.

Člen 97.

(1) Kot zavarovalni razredi in pokojninske osnove zavarovancev posebnih kategorij se določijo s predpisi oziroma pogodbami (čl. 95) ustrezni zavarovalni razredi s povprečnimi pokojninskimi osnovami iz čl. 63 tega zakona.

(2) S predpisi oziroma pogodbami o pokojninskem zavarovanju oseb iz čl. 95 tega zakona se lahko določi, da se povprečne pokojninske osnove določijo tako, da se razvrstijo zavarovanci v zavarovalne razrede po letih opravljanja dejavnosti, na podlagi katere so zavarovani, kakor tudi po letih, prebitih v delovnem razmerju.

(3) S predpisi oziroma pogodbami (čl. 95) se lahko določi, da se v določenih primerih ob posebnih pogojih lahko razvrsti zavarovanec v višji zavarovalni razred od tistega, v katerega bi bil redno uvrščen po ustreznem predpisu ali pogodbi. Prav tako se lahko določi, da se zavarovancu, ki bo na ta način uvrščen v Ia zavarovalni razred, lahko določi višja pokojninska osnova, kakor je povprečna pokojninska osnova Ia zavarovalnega razreda iz čl. 63 tega zakona.

Člen 98.

Po predpisih oziroma pogodbah o pokojninskem zavarovanju oseb iz čl. 95 tega zakona se lahko določi, da se čas opravljanja samostojne dejavnosti pred uvedbo pokojninskega zavarovanja prizna v celoti ali delno v pokojninsko dobo, lahko pa se določijo tudi posebni pogoji za priznanje tega časa v pokojninsko dobo, kakor tudi za zagotovitev pokritja z ustreznim prispevkom za tako priznani čas.

Člen 99.

(1) Čas, ki se po tem zakonu računa v pokojninsko dobo, se priznava na isti način in ob istih pogojih tudi zavarovancem, ki se jim pravice iz pokojninskega zavarovanja določajo po predpisih oziroma pogodbah iz čl. 95 tega zakona.

(2) V primerih, kadar je priznavanje določenega razdobja v pokojninsko dobo po tem zakonu pogojeno z vstopom v delovno razmerje ali z določenim trajanjem ali prenehanjem delovnega razmerja, se lahko s predpisi oziroma pogodbami iz čl. 95 tega zakona določi, da je ta pogoj izpolnjen z vstopom v samostojno dejavnost, oziroma z določenim trajanjem ali prenehanjem take dejavnosti.

Člen 100.

S predpisi oziroma pogodbami iz čl. 95 tega zakona se lahko povečata starostna meja in dolžina pokojninske dobe, ki sta po čl. 19 in 20 odst. 1 tega zakona določena za pridobitev pravice do osebne pokojnine.

Člen 101.

(1) Pravico do osebne pokojnine, pridobljene na podlagi predpisov oziroma pogodbe iz čl. 95 tega zakona, uživa zavarovanec šele po prenehanju opravljanja samostojne dejavnosti.

(2) Z nadaljevanjem samostojne dejavnosti po izpolnitvi pogojev za pridobitev pravice do polne pokojnine se ne povečuje pokojnina v smislu čl. 70 odst. 1 tega zakona.

(3) Določba prejšnjega odstavka velja tudi za uživalce polne pokojnine, ki ponovno prično opravljati samostojno dejavnost.

Člen 102.

Določbe tega zakona o pridobivanju, uveljavljanju in uživanja pravice do pokojnine se uporabljajo tudi za zavarovance posebnih kategorij, ako z določbami tega poglavja ali s predpisi oziroma pogodbami o njihovem pokojninskem zavarovanju ni izrecno drugače določeno.

Člen 103.

(1) Osebe, zavarovane po predpisih oziroma pogodbah iz čl. 95 tega zakona, ki po prenehanju opravljanja samostojne dejavnosti stopijo v delovno razmerje, pridobijo lahko pravico do osebne pokojnine po določbah tega zakona, ki se nanašajo na zavarovance iz čl. 12 in 14 tega zakona, če prebijejo v delovnem razmerju najmanj 3 leta neposredno pred uveljavitvijo pravice do pokojnine.

(2) Zavarovanec iz odst. 1 tega člena, ki po 3 letih, prebitih v delovnem razmerju, ne izpolnjuje pogojev za pridobitev pravice do osebne pokojnine po čl. 19 ali 20 odst. 1, t. 1 tega zakona, pridobi pravico do nepolne pokojnine, ko izpolni pogoje iz čl. 20 odst. 1, t. 2 ali t. 3 tega zakona, računajoč v potrebno delovno dobo zadnjih 5 let tudi čas opravljanja samostojne dejavnosti, ki šteje v delovno dobo po čl. 24 odst. 1, t. 6 tega zakona.

(3) Zavarovanec iz odst. 1 tega člena, ki ne izpolnjuje pogojev za pridobitev pokojnine po prejšnjih odstavkih, izpolnjuje pa pogoje za pridobitev pokojnine po predpisu oziroma pogodbi, na podlagi katere je bil zavarovan pred vstopom v delovno razmerje, lahko uveljavi pravico do pokojnine, ki mu pripada po tem predpisu oziroma pogodbi.

Člen 104.

Način plačevanja prispevka za pokojninsko zavarovanje oseb, zavarovanih po predpisih oziroma pogodbah iz čl. 95 tega zakona, se določi z zadevnimi predpisi ali pogodbami.

2. Določbe o pokojninah umetnikov

Člen 105

(1) Pravico do pokojninskega zavarovanja po tem zakonu imajo: književniki, likovni umetniki, skladatelji, priznani glasbeni umetniki - izvajalci, filmski umetniki in prevajalci znanstvenih in književnih del, ki jim je samostojno umetniško delo glavni poklic.

(2) V primeru smrti oseb iz prejšnjega odstavka imajo člani njihovih družin pravico do družinske pokojnine.

(3) Zvezni izvršni svet določi, katere osebe se smatrajo za filmske umetnike.

Člen 106.

(1) Svojstvo umetnika, na katerem temelji pravica do pokojninskega zavarovanja v smislu čl. 102 tega zakona, kakor tudi čas, prebit pri umetniškem delu pred začetkom pokojninskega zavarovanja umetnikov, ki se priznava v pokojninsko dobo, ugotavlja v vsakem posameznem primeru z odločbo republiška komisija za socialno zavarovanje umetnikov, ki jo imenuje republiški svet pristojen za zadeve, izmed zastopnikov sveta, republiškega zavoda za socialno zavarovanje in umetnikov.

(2) Postopek za priznavanje svojstva umetnika se začne na podlagi zahteve stranke. Pred izdajo odločbe si komisija iz prejšnjega odstavka priskrbi mnenje ustreznega združenja.

(3) Proti odločbi, ki jo izda komisija iz odst. 1 tega člena, se lahko predlagatelj kakor tudi pristojni zavod za socialno zavarovanje pritoži na zvezno komisijo za socialno zavarovanje umetnikov, ki jo imenuje sekretariat zveznega izvršnega sveta za prosveto in kulturo iz predstavnikov sekeretariata za prosveto in kulturo, zveznega zavoda za socialno zavarovanje in umetnikov. Odločba zvezne komisije za socialno zavarovanje umetnikov je obvezna za zavode za socialno zavarovanje. Proti odločbi zvezne komisije se ne more sprožiti upravni spor.

(4) Razen stalnega člana — zastopnika umetnikov — sodelujejo v komisiji iz odst. 1 in 3 tega člena na predlog ustreznega združenja oziroma zveze tudi občasni člani iz tiste panoge umetniške delavnosti, ki ji pripada oseba, o katere svojstvu se odloča.

(5) Pokojninsko zavarovanje osebe, ki ji je priznano svojstvo umetnika, teče od dneva, ko je bila predložena zahteva za priznanje svojstva umetnika.

(6) Komisije iz odst. 1 in 3 tega člena pošljejo svoje pravnomočne odločbe okrajnemu zavodu za socialno zavarovanje, pristojnemu za vodenje evidence o zavarovancih.

Člen 107.

(1) V pokojninsko dobo za pridobitev in določanje pravice do pokojnine umetnikov šteje:

1. čas pokojninskega zavarovanja v svojstvu umetnika;

2. čas, prebit v delovnem razmerju, kakor tudi ostali čas, ki šteje v pokojninsko dobo osebam iz čl. 12 in 14 tega zakona;

3. čas umetniškega dela pred vstopom v pokojninsko zavarovanje umetnikov, odkar se je izkazal s svojo umetniško dejavnostjo, upoštevajoč pri tem pogoje, ki se zahtevajo za sprejem v članstvo ustreznega združenja umetnikov.

(2) Kadar je priznanje določenih razdobij v posebno dobo po tem zakonu pogojeno z vstopom v delovno razmerje ali z določenim trajanjem ali prenehanjem delovnega razmerja, se šteje, da je ta pogoj izpolnjen z začetkom opravljanja umetniškega dela oziroma z določenim trajanjem ali prenehanjem tega dela.

Člen 108.

(1) Zaradi ugotovitve pokojninske osnove se umetniki razvrščajo v ustrezne zavarovalne razrede s povprečnimi pokojninskimi osnovami iz čl. 63 tega zakona po celokupni pokojninski dobi, ki se prizna po čl. 107 tega zakona.

(2) Zvezni izvršni svet določi s svojimi predpisi, v katere zavarovalne razrede in s kakimi razdobji priznane pokojninske dobe se razvrščajo posamezne kategorije umetnikov.

(3) Posebno zaslužnega umetnika lahko razvrsti pristojni zavod za socialno zavarovanje po dobljenem mnenju republiške komisije za socialno zavarovanje umetnikov v zavarovalni razred oziroma mu določi pokojninsko osnovo na način, določen v čl. 97 odst. 3 tega zakona.

(4) Ako stranka kakor tudi pristojni zavod za socialno zavarovanje nista zadovoljna z mnenjem republiške komisije za socialno zavarovanje umetnikov v primerih iz prejšnjega odstavka, lahko zahtevata mnenje od zvezne komisije za socialno zavarovanje umetnikov. Mnenje zvezne komisije za socialno zavarovanje umetnikov je obvezno za zavod za socialno zavarovanje.

(5) Republiške kakor tudi zvezna komisija sta dolžni pred izdajo svojega mnenja v primerih iz odst. 3 in 4 tega člena dobiti mnenje ustreznega združenja oziroma zveze.

Člen 109.

Pravico do osebne pokojnine pridobe umetniki, ko izpolnijo pogoje pokojninske dobe in leta starosti, predpisane v čl. 19—22 tega zakona.

Člen 110.

Izjemno od določb čl. 101, odst. 1 in čl. 141, odst. 1 tega zakona lahko uživajo umetniki pravico do osebne pokojnine, pridobljeno po določbah tega poglavja, v nezmanjšanem obsegu, ako po pridobitvi pravice do osebne pokojnine po določbah tega poglavja nadaljujejo z umetniškim delom.

Člen 111.

Pravico do pokojnine po določbah tega poglavja imajo umetniki iz čl. 105 tega zakona tudi v primerih, kadar so bili pogoji za pridobitev te pravice izpolnjeni pred uveljavitvijo tega zakona.

Člen 112.

(1) Zavarovancem, ki so izpolnili pogoje za pridobitev pravice do osebne pokojnine iz pokojninskega zavarovanja v svojstvu osebe iz čl. 12 ali 14 tega zakona, ali pa so uveljavili pravico do take pokojnine, in ki so se bavili z umetniškim delom po čl. 102 tega zakona, se lahko po postopku, določenem v čl. 103 tega zakona, zaradi pridobitve pravice do osebne pokojnine po določbah tega poglavja prizna svojstvo umetnika po čl. 103 tega zakona. V tem primeru lahko te osebe po lastni izbiri uveljavijo pravico do osebne pokojnine po določbah tega poglavja namesto pravice do osebne pokojnine, ki jim gre po drugih določbah tega zakona, oziroma po posebnih predpisih ali pogodbah.

(2) Pravico izbire po prejšnjem odstavku imajo tudi umetniki, ki so uveljavili pravico do osebne pokojnine kot osebe po čl. 12 in 14 tega zakona po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

(3) Določbe prejšnjih odstavkov veljajo ustrezno tudi za pridobitev pravice do družinske pokojnine.

(4) Pravica do pokojnine, priznana po prejšnjih odstavkih, gre od dneva predložitve zahteve iz čl. 106 odst. 2 tega zakona republiški komisiji za socialno zavarovanje umetnikov.

Člen 113.

Glede vsega drugega, kar z določbami tega poglavja ni izrecno predpisano, veljajo za pokojninsko zavarovanje umetnikov določbe tega zakona.

VII. POGLAVJE

Družinska pokojnina

Člen 114.

(1) Člani družine (člen 17) pridobe pravico do družinske pokojnine v primeru smrti zavarovanca:

1. ako je imel zavarovanec skupno najmanj pet let delovne dobe, ob pogoju, da je imel v zadnjih petih letih pred smrtjo najmanj po osem mesecev delovne dobe v vsakem letu, ali da je imel v teh petih letih skupno najmanj štiri leta in dva meseca delovne dobe, ali

2. ako je zavarovanec v času smrti izpolnil pogoje pokojninske in delovne dobe, predpisane za pridobitev osebne pokojnine po čl. 19 in 20 odst. 1 tega zakona, ali pogoje pokojninske in delovne dobe za pridobitev invalidnine v primeru invalidnosti zaradi bolezni po predpisih o invalidskem zavarovanju, ali

3. ako je zavarovanec umrl zaradi posledic nesreče pri delu ali poklicne bolezni, ali

4. ako je zavarovanec umrl kot uživalec osebne pokojnine, ali

5. ako je zavarovanec umrl kot uživalec invalidnine ali oskrbnine po predpisih o invalidskem zavarovanju.

(2) Šteje, da je pogoj dopolnitve določene delovne dobe v zadnjih petih letih pred smrtjo zavarovanca po odst. 1, točka 1 in 2 tega člena, izpolnjen tudi v primeru, ko je bila določena delovna doba dopolnjena v razdobju več kot pet let, ako je bil zavarovanec v zadnjih petih letih pred smrtjo določen čas izven delovnega razmerja v primerih, navedenih v čl. 22, točka 1 do 3 tega zakona, kakor tudi v primeru, kadar je prekinil delovno razmerje zaradi odslužitve vojaškega roka v Jugoslovanski ljudski armadi, ne glede na trajanje teh razdobij izven delovnega razmerja.

Člen 115.

(1) Pravico do družinske pokojnine pridobe v prvi vrsti zakonec, otroci (zakonski, nezakonski, posvojeni in pastorki) ter vnuki brez staršev, ki jih je zavarovanec vzdrževal (v nadaljnjem besedilu: člani ožje družine).

(2) Ako ni članov ožje družine ali ako pokojnina, ki pripada članom ožje družine, ne izčrpa zneska osnove za določanje družinske pokojnine, pridobe pravico do družinske pokojnine tudi starši, očim in mačeha ter posvojitelj zavarovanca, ki jih je zavarovanec vzdrževal, dalje bratje in sestre zavarovanca, ki jih je vzdrževal, ker so brez staršev, kakor tudi otroci brez staršev, ki jih je zavarovanec vzel na vzdrževanje (v nadaljnjem besedilu: člani širše družine).

(3) Zvezni izvršni svet bo določil s svojimi predpisi pogoje, ob katerih se smatra, da zavarovanec vzdržuje člane družine.

Člen 116.

Vdova zavarovanca ima pravico do družinske pokojnine, ako je do smrti zavarovanca dopolnila 45 let starosti.

Člen 117.

(1) Vdova, ki je bila na dan smrti mlajša od 45 let, ima pravico do družinske pokojnine:

1. ako je po smrti zavarovanca ostal otrok (čl. 17, odst 1, t. 2), mlajši od 15 let, ki ima pravico do družinske pokojnine, ali starejši otrok, ki ima pravico do družinske pokojnine zaradi polne in trajne nezmožnosti za delo;

2. ako je po smrti zavarovanca ostalo troje ali več otrok (čl. 17, odst. 1, t. 2), ki imajo pravico do družinske pokojnine, in sicer vse dotlej, dokler trije otroci uživajo pravico do te pokojnine;

3. ako se ugotovi, da je vdova invalid I. kategorije invalidnosti po predpisih o invalidskem zavarovanju, ali pa postane tak invalid v roku enega leta po smrti zavarovanca ali med uživanjem pokojnine po t. 1 ali 2 tega odstavka, in sicer od dneva smrti zavarovanca oziroma od dneva kasnejšega nastopa take invalidnosti pa vse dotlej, dokler traja ta invalidnost.

(2) Vdova ima pravico do družinske pokojnine po t. 1 in 2 prejšnjega odstavka samo, ako je opravljala roditeljske dolžnosti nasproti otrokom pred smrtjo zavarovanca in vse dotlej, dokler jih opravlja po smrti zavarovanca.

(3) Pravico do družinske pokojnine ima vdova tudi v primeru, ako se je otrok zavarovanca rodil po smrti zavarovanca. Ta pravica gre vdovi od dneva smrti zavarovanca, uveljavi pa se lahko od dneva, ko je bila ugotovljena nosečnost, in sicer tako, da se pokojnina do rojstva otroka določi za enega člana družine. Ako je bil otrok mrtvorojen ali pa je umrl, preden je dopolnil 45 dni starosti, gre vdovi ta pokojnina do poteka 45 dni po porodu.

(4) Vdova zavarovanca, ki med uživanjem družinske pokojnine po določbah prejšnjih odstavkov dopolni 45 let srosti, obdrži pravico do družinske pokojnine.

(5) Vdova, ki ji je prenehala pravica do družinske pokojnine po dopolnitvi 40 let starosti, ker je odpadel eden izmed pogojev, na podlagi katerega si je pridobila to pravico, pridobi ponovno pravico do družinske pokojnine, ko dopolni 45 let.

Člen 118.

(1) Vdova, ki je bila na dan smrti zavarovanca stara nad 40 let, vendar mlajša od 45 let, pa zaradi tega ni pridobila pravice do družinske pokojnine niti ne izpolnjuje pogojev iz čl. 117 tega zakona, pridobi pravico do družinske pokojnine, ko dopolni 45 let.

(2) Vdova iz prejšnjega odstavka, ki ni v delovnem razmerju niti se ne ukvarja s samostojno poklicno dejavnostjo, ima pravico do odpravnine, in sicer:

1. v višini trikratnega zneska povprečne pokojninske osnove X. zavarovalnega razreda (čl. 63), — ako ni članov ožje družine, ki imajo pravico do družinske pokojnine;

2. v višini šestmesečnega zneska razlike med družinsko pokojnino, ki bi pripadala članom ožje družine, ako bi bila tudi vdova souživalec družinske pokojnine, in družinsko pokojnino, ki se dejansko izplačuje tem članom družine, — ako so člani ožje družine, ki imajo pravico do družinske pokojnine.

(3) Odpravnina se izplačuje v treh oziroma šestih enakih mesečnih obrokih, začenši od prvega dne prihodnjega meseca po smrti zavarovanca, ako si v tem času vdova ne pridobi pravice do družinske pokojnine.

Člen 119.

(1) Vdovec zavarovanke ima pravico do družinske pokojnine, ako je bil na dan smrti žene star nad 60 let ali pa je popolnoma in trajno nesposoben za delo, in sicer ob pogoju, da ga je žena vzdrževala do svoje smrti.

(2) Vdovec, ki je v času uživanja družinske pokojnine, priznane zaradi nezmožnosti za delo, dopolnil 60 let starosti, obdrži pravico do družinske pokojnine.

Člen 120.

Zakonec nima pravice do družinske pokojnine:

1. ako se ugotovi, da je bil zakon zavarovanca, ki je trajal manj kakor leto dni, sklenjen z namenom, pridobiti pravico do družinske pokojnine;

2. ako je zakon, sklenjen z zavarovancem, ki je uživalec osebne pokojnine ali invalidnine po predpisih o invalidskem zavarovanju, trajal manj kakor leto dni;

3. ako je bil zakon razvezan s pravomočno sodno odločbo, pa mu ni bila prisojena vzdrževalnina;

4. ako je pred smrtjo zavarovanca neopravičeno zapustil zakonsko skupnost in živel izven te skupnosti šest mesecev ali dlje. O tem, ali je bila zapustitev zakonske skupnosti neopravičena, odloči sodišče v nepravdnem postopku.

Člen 121.

(1) Zakonec, čigar zakon je bil razvezan brez njegove krivde in ki mu je bila prisojena vzdrževalnina, ima pravico do družinske pokojnine ob istih pogojih, kakor drugi zakonec zavarovanca, ne glede na to, ali je zavarovanec sklenil novo zakonsko zvezo ali ne.

(2) Kadar imata zakonec iz razvezanega zakona in zakonec iz novega zakona pravico do družinske pokojnine, se določi skupna družinska pokojnina za oba souživalca v višini družinske pokojnine, ki bi šla po čl. 126, odst. 1, t. 1 tega zakona enemu članu družine.

Člen 122.

(1) Otroci (čl. 17, odst 1), vnuki, bratje in sestre ter otroci brez staršev (čl. 17, odst. 1) imajo pravico do družinske pokojnine do dopolnjenega 15. leta starosti, ako pa se šolajo, do konca predpisanega rednega šolanja, toda najkasneje do dopolnjenega 26. leta starosti.

(2) Ako je uživalec družinske pokojnine iz prejšnjega odstavka prekinil šolanje zaradi bolezni, odobrene po pristojnem organu javne zdravstvene službe, mu pripada pravica do družinske pokojnine tudi za čas bolezni — do dopolnjenega 26. leta starosti. Ako tak uživalec nadaljuje z rednim šolanjem, pa ga ne more dokončati v rednem roku zaradi bolezni, se podaljša pravica do družinske pokojnine tudi po dopolnitvi 26. leta starosti za toliko časa, kolikor je izgubil rednega šolanja zaradi odobrene bolezni.

(3) Ako je postal uživalec družinske pokojnine iz odstavka 1. tega člena popolnoma ali trajno nezmožen za delo pred odobritvijo pravice do družinske pokojnine ali v času uživanja pokojnine po prejšnjih odstavkih, se mu podaljša pravica do pokojnine za ves čas, dokler traja ta nezmožnost.

Člen 123.

(1) Posvojeni otrok, pastorek, vnuk, brat in sestra ter otrok brez staršev, vzet na vzdrževanje, imajo pravico do družinske pokojnine, ako poleg pogojev, določenih v čl. 17, dst. 1, t. 3 in čl. 115, odst. 1 in 2 tega zakona, izpolnjujejo tudi posebne pogoje, in sicer:

1. Posvojeni otrok — ako je bil posvojen vsaj tri leta pred smrtjo zavarovanca, razen v primeru, kadar je bila smrt posledica nesreče pri delu ali izven dela;

2. pastorek — ako nima drugega roditelja, razen zakonca zavarovanca, ali ako je ta drugi roditelj popolnoma ali trajno nezmožen za delo, pa ga je zavarovanec vzdrževal sam ali skupno z zakoncem v svojem gospodinjstvu najmanj leto dni pred svojo smrtjo, ako zakon ni trajal manj in ako nima lastnih dohodkov ali dohodkov na podlagi zakonske obveznosti drugega roditelja, ki zadostujejo za vzdrževanje;

3. vnuk, brat in sestra — ako nimajo lastnih dohodkov, ki bi zadostovali za vzdrževanje;

4. otrok brez staršev, vzet na vzdrževanje — ako nima lastnih dohodkov, zadostnih za vzdrževanje, pa ga je zavarovanec vzdrževal v svojem gospodinjstvu vsaj tri leta pred smrtjo.

(2) Vnuki, bratje in sestre, ter otroci, vzeti na vzdrževanje, imajo pravico do pokojnine tudi takrat, kadar imajo enega ali oba roditelja, ako so roditelji popolnoma in trajno nezmožni za delo.

Člen 124.

(1) Starši zavarovanca imajo pravico do družinske pokojnine, ako jih je zavarovanec vzdrževal, in sicer mati, ako je stara nad 50 let, oče pa, ako je star nad 60 let, ali pa, ako so starši popolnoma in trajno nezmožni za delo.

(2) Določbe prejšnjega odstavka veljajo ustrezno tudi za očima in mačeho, kakor tudi za posvojitelja zavarovanca.

Člen 125.

(1) Osnova za določanje družinske pokojnine je znesek osebne pokojnine, ki je pripadala zavarovancu v času smrti ali pa bi mu bila pripadala, če bi v tem času pridobil pravico do osebne pokojnine.

(2) Ako zavarovanec ni imel 15 let pokojninske dobe, se vzame kot osnova za določanje družinske pokojnine znesek osebne pokojnine, ki bi šla po čl. 69., odst. 2. tega zakona za 15 let pokojninske dobe.

(3) Ako je nastopila smrt zavarovanca kot posledica nesreče pri delu, pa zavarovanec ni dopolnil pokojninske dobe, predpisane za polno pokojnino, je osnova za določanje družinske pokojnine polna pokojnina zavarovanca. Ako je v tem primeru imel zavarovanec skupno manj kakor tri leta dela, se ugotovi osnova za odmero osebne pokojnine po povprečju plač, ki jih je prejel zavarovanec v tem krajšem razdobju, pri čemer se pri javnih uslužbencih in pri vojaških zavarovancih vzame zadnja osnovna plača v to povprečje v celem znesku, ne glede na to, ali je bil zavarovanec leto dni v ustreznem plačilnem razredu, činu ali razredu (klasi). Zaradi uporabe čl. 64. tega zakona se upošteva v tem primeru kategorija tistega delovnega mesta, na katerem je zavarovanec delal neposredno pred dnevom nesreče pri delu.

(4) Kadar se družinska pokojnina odmerja članom družine tistih oseb, ki so po predpisih o invalidskem zavarovanju zavarovane samo za primer invalidnosti, zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni, se šteje kot osnova za določanje družinske pokojnine osnova za določanje denarnih dajatev takim osebam, določena po predpisih o invalidskem zavarovanju.

(5) Osnova za odmero družinske pokojnine je polna osebna pokojnina zavarovanca tudi v primeru, kadar je bila oseba, od katere izvaja družina v smislu čl. 114. tega zakona pravico do družinske pokojnine, vojaški vojni invalid od I. do VI. skupine, in ni dopolnila pokojninske dobe, predpisane za polno pokojnino.

Člen 126.

(1) Višina družinske pokojnine je odvisna od števila družinskih članov, ki imajo pravico do pokojnine, in se odmerja od osnove za družinsko pokojnino v naslednjih odstotkih:

1. ako gre pokojnina samo zakoncu ali zakoncu in drugim članom ožje družine, ali samo tem drugim članom ožje družine, ako ni zakonskega tovariša, ali samo članom širše družine:

za 1 člana	za 2 člana	za 3 člane	za 4 in več članov
60%	75%	90%	100%

2. ako gre družinska pokojnina samo otrokom ali samo vnukom, ali otrokom in vnukom, pa preostali zakonec nima pravice do družinske pokojnine:

za 1 člana	za 2 člana	za 3 člane	za 4 in več članov
40%	55%	70%	100%

(2) Po točki 2. prejšnjega odstavka se odmeri družinska pokojnina tudi nezakonskemu otroku zavarovanca, ki je edini član ožje družine s pravico do družinske pokojnine, ako ima živo mater, pa ni živel v gospodinjstvu zavarovanca.

(3) Kadar imajo pravico do družinske pokojnine tako člani ožje kot tudi člani širše družine, pripada članom širše družine družinska pokojnina v višini razlike med skupnim zneskom družinske pokojnine članov ožje družine in zneskom osnove za določanje družinske pokojnine. Ako je v takem primeru souživalec družinske pokojnine samo en član širše družine, ne more biti del družinske pokojnine, ki mu gre, večji od 40% osnove za določanje družinske pokojnine.

(4) Kadar komu izmed članov ožje družine preneha pravica do družinske pokojnine, preostali člani ožje družine pa ne izčrpajo polnega zneska družinske pokojnine, se članom širše družine določi oziroma poveča znesek družinske pokojnine, ki jim pripada po prejšnjem odstavku.

(5) Z določitvijo družinske pokojnine po odst. 1. do 3. tega člena se smatra družinska pokojnina kot izčrpana in se ne poveča po odst. 4. tega člena niti v primeru, kadar se posameznim souživalcem njihov del pokojnine ne izplačuje v celoti ali delno zaradi uporabe določb poglavja IX. tega zakona.

Člen 127.

(1) Ako žive člani ožje družine, ki jim pripada družinska pokojnina, ločeno, se deli skupna družinska pokojnina na enake dele.

(2) Družinska pokojnina se deli na enake dele tudi v primeru, kadar jo uživajo samo člani širše družine, ki žive ločeno.

(3) Ako pripada družinska pokojnina tako članom ožje kakor tudi širše družine, se zaradi uporabe določb odst. 1. in 2. tega člena razdeli družinska pokojnina prej na tisti del, ki gre članom ožje družine, in na tisti del, ki gre članom širše družine.

Člen 128.

(1) Ako uživata družinsko pokojnino zakonec iz novega zakona in zakonec iz razvezanega zakona, se pokojnina oziroma del pokojnine, ki jima pripada po čl. 121, odst 2. tega zakona, razdeli na enaka dela.

(2) Ako enemu izmed souživalcev iz prejšnjega odstavka preneha pravica do družinske pokojnine, pripade njegov del družinske pokojnine preostalemu uživalcu. Določba čl. 126, odst. 5. tega zakona velja tudi v tem primeru.

Člen 129.

(1) Kadar so med člani družine, ki imajo pravico do družinske pokojnine, tudi osebe, ki jim gre zaradi uporabe čl. 52 tega zakona družinska pokojnina po zmanjšani pokojninski dobi umrlega zavarovanca, se določi družinska pokojnina:

1. za člane družine, ki jim gre družinska pokojnina po nezmanjšani pokojninski dobi, tako, da se ugotovi znesek družinske pokojnine, ki bi šel družini, če bi imeli vsi člani družine pravico do pokojnine po nezmanjšani dobi. Tako ugotovljeni znesek družinske pokojnine se razdeli v skladu s čl. 127 tega zakona in se članom družine, ki jim gre pokojnina po nezmanjšani dobi, dodelijo pripadajoči jim deli tako ugotovljene pokojnine;

2. za člane družine, ki jim gre družinska pokojnina po zmanjšani pokojninski dobi, tako, da se ugotovi znesek družinske pokojnine, ki bi šel družini, ako bi imeli vsi člani družine pravico do pokojnine po zmanjšani dobi. Tako ugotovljeni znesek družinske pokojnine se razdeli v skladu s čl. 127 tega zakona in se članom družine, ki jim gre pokojnina po zmanjšani dobi, dodelijo pripadajoči jim deli tako ugotovljene pokojnine.

(2) Z odmero družinske pokojnine na način po prejšnjem odstavku se smatra družinska pokojnina kot izčrpana do odstotka, ki gre v smislu čl. 126 tega zakona za določeno število souživalcev.

Člen 130.

(1) Ako pridobi uživalec družinske pokojnine tudi pravico do osebne pokojnine ali invalidnine, lahko uživa samo eno izmed teh pravic po lastni izbiri.

(2) Uživalcu družinske pokojnine, ki pridobi pravico še do druge družinske pokojnine, oziroma družinskemu članu, ki pridobi pravico do dveh družinskih pokojnin, gre ena od obeh pokojnin po lastni izbiri.

(3) Pravico izbire po čl. 78. odst. 2 tega zakona imajo tudi člani družine v primeru smrti zavarovanca.

Člen 131.

Družinski člani zavarovanca — tujega državljana, ki stalno bivajo v inozemstvu, lahko pridobijo pravico do družinske pokojnine po določbah tega zakona, ako država, v kateri družina stalno živi, priznava tako pravico jugoslovanskim državljanom.

Člen 132.

Zvezni izvršni svet lahko izjemno prizna pravico do družinske pokojnine tudi v primerih, kadar niso izpolnjeni pogoji za pridobitev pravice do pokojnine, predpisani s tem zakonom, kakor tudi določi pokojnino v večjem znesku, kakor bi šel po določbah tega zakona.

VIII. POGLAVJE

Posebno varstvo uživalcev nepolne osebne pokojnine in uživalcev družinske pokojnine

Člen 133.

Uživalcem nepolne družinske pokojnine in uživalcem družinske pokojnine, katerih pokojnina, določena ali prevedena po tem zakonu, je manjša od zneskov, predvidenih po določbah tega poglavja, se zagotavlja posebno materialno varstvo (v nadaljnjem besedilu: varstveni dodatek), ako glede imovinskega stanja in dohodkov izpolnjujejo pogoje, določene s posebnimi predpisi.

Člen 134.

(1) Višina varstvenega dodatka uživalcev nepolne pokojnine je odvisna od kategorije delovnih mest, na katerih so delali kot zavarovanci (čl. 64, odst. 2 do 5).

(2) Uživalcem nepolne pokojnine se izplačuje varstveni dodatek v višini razlike med zneskom njihove pokojnine in zneskom:

1. povprečne pokojninske osnove XX. zavarovalnega razreda — ako so delali na delovnih mestih V. ali IV. kategorije;

2. povprečne osnove XIX. zavarovalnega razreda — ako so delali na delovnih mestih III. kategorije;

3. povprečne pokojninske osnove XVIII. zavarovalnega razreda — ako so delali na delovnih mestih II. ali I. kategorije ali pa se razvrščajo v zavarovalne razrede brez uporabe čl. 64, odst. 2. do 5. tega zakona, ali pa se razvrščajo v X. kot najnižji zavarovalni razred po čl. 77, odst. 2. tega zakona.

(3) Varstveni dodatek se izplačuje v polnem ali znižanem znesku glede na premoženjsko stanje uživalca.

Člen 135.

(1) Višina varstvenega dodatka uživalcev družinske pokojnine je odvisna od števila družinskih članov, ki uživajo družinsko pokojnino.

(2) Uživalcem družinske pokojnine se izplačuje varstveni dodatek v višini razlike med njihovo pokojnino in zneskom v višini:

1. 85% od povprečne pokojninske osnove XX. zavarovalnega razreda, ako uživa pokojnino samo en član;

2. 900/₀ od povprečne pokojninske osnove XX. zavarovalnega razreda, ako uživata pokojnino dva člana;

3. 950/₀ od povprečne pokojninske osnove XX. zavarovalnega razreda, ako uživajo pokojnino trije člani;

4. 1000/₀ od povprečne pokojninske osnove XX. zavarovalnega razreda, ako uživajo pokojnino štirje ali več članov.

(3) Varstveni dodatek se izplačuje v polnem ali znižanem znesku glede na premoženjsko stanje uživalca.

Člen 136.

Zneski, v katerih se izplačuje varstveni dodatek po čl. 135 tega zakona, se zaokrožijo po čl. 79 tega zakona.

Člen 137.

Varstveni dodatek se ne izplačuje uživalcem, ki se jim plačuje pokojnina v inozemstvo, razen če ni z mednarodnimi pogodbami drugače določeno.

Člen 138.

(1) Pri ugotavljanju premoženjskega stanja in dohodkov uživalcev pokojnine in članov njihovih gospodinjstev, od katerih je odvisna pridobitev oziroma izguba varstvenega dodatka, se upoštevajo dohodki od premoženja in od samostojnih dejavnosti.

(2) Podrobne predpise o pogojih za pridobitev in izgubo varstvenega dodatka, za izplačevanja tega dodatka v polnem ali v zmanjšanem znesku, kakor tudi za njegovo razdelitev na souživalce družinske pokojnine v zvezi z imovinskim stanjem in dohodki, izda zvezni izvršni svet.

IX. POGLAVJE

Uživanje in izguba pravice do pokojnine

Člen 139.

(1) Pokojnina gre od dneva, s katerim si je zavarovana oseba pridobila pravico do pokojnine, ako je bil zahtevek za uveljavitev te pravice vložen najkasneje v roku 6 mesecev po dnevu izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do pokojnine.

(2) Ako je bil zahtevek za uveljavitev pravice do pokojnine vložen po poteku roka 6 mesecev iz prejšnjega odstavka, gre pokojnina samo za 6 mesecev nazaj, računajoč od dneva vložitve zahtevka.

(3) Varstveni dodatek se izplačuje od dneva, od katerega gre tudi pokojnina, ako je bil zahtevek za izplačevanje tega dodatka vložen najkasneje v roku 6 mesecev od dne prejema odločbe o pravici do pokojnine. Ako je bil zahtevek vložen po tem roku, se izplačuje varstveni dodatek od prvega dne prihodnjega meseca po vložitvi zahtevka.

Člen 140.

(1) Pokojnina, ki gre po tem zakonu, se določi v mesečnem znesku, mesečni obroki pokojnine pa dospevajo v izplačilo vnaprej s prvim dnevom vsakega koledarskega meseca.

(2) Dospeli mesečni obroki pokojnine, ki niso mogli biti izplačani zaradi okoliščin,

Zakon o pokojninskem zavarovanju

(Nadaljevanje z 9. strani)

2. ki izgubi jugoslovansko državljanstvo s pravnomočno odločbo o odvzemu državljanstva, izdano na podlagi predpisov o državljanstvu;

3. v primerih iz čl. 152—155 tega zakona.

Člen 152.

(1) Pravico do pokojnine izgubi uživalec osebne pokojnine, ki zaradi zmanjšanja pokojniške dobe po določbah čl. 50 in 51 tega zakona ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev pravice do osebne pokojnine.

(2) Pri ugotavljanju izgube pravice do osebne pokojnine po prejšnjem odstavku se razdobje petih let, v katerem mora biti izpolnjena določena delovna doba po čl. 20, odst. 1, toč. 2 in 3 tega zakona, računa nazaj od dneva pridobitve pravice do pokojnine.

Člen 153.

Družinski član ne pridobi, ako pa je že pridobil, izgubi pravico do družinske pokojnine:

1. ako je oseba, po kateri izvaja pravico do družinske pokojnine, izgubila pravico do osebne pokojnine (čl. 151, odst. 2. toč. 1 in 2), ali pa je v takih primerih izgubila pravico do invalidnine ali oskrbnine po predpisih o invalidskem zavarovanju;

2. ako je s pravomočno sodbo ugotovljena njegova kazenska odgovornost za smrt osebe, po kateri izvaja pravico do pokojnine;

3. ako zaradi zmanjšanja pokojninskega staža zaradi uporabe čl. 52 tega zakona ni pogojev za pridobitev pravice do družinske pokojnine;

4. ako zaradi naknadne izpremembe posebnih okoliščin, od katerih je odvisna pridobitev pravice do družinske pokojnine, ni več pogojev za uživanje te pravice.

Člen 154.

(1) Vdova izpod 45 let starosti izgubi pravico do družinske pokojnine s sklenitvijo novega zakona, razen ako je ni pridobila zaradi invalidnosti (čl. 117, toč. 3).

(2) Vdovi, ki je s sklenitvijo novega zakona izgubila pravico do družinske pokojnine, ki pa po zakoncu iz tega novega zakona ni pridobila pravice do družinske pokojnine, se obnovi pravica do družinske pokojnine, ki jo je izgubila s sklenitvijo novega zakona, ako so v času prenehanja novega zakona še vedno izpolnjeni pogoji za pridobitev pravice do te družinske pokojnine po čl. 117, odst. 1, toč. 1 in 2 in odst. 2 tega zakona.

Člen 155.

Otroci, vnuki, bratje in sestre ter otroci brez staršev ne pridobe, ako pa so že pridobili, izgube pravico do družinske pokojnine, če sklenejo zakon pred smrtjo zavarovanca ali po njej.

Člen 156.

(1) Uživalec pokojnine je dolžan prijaviti zavodu za socialno zavarovanje, ki mu izlačuje pokojnino, vsako izpremembo, nastalo v osebnosti ali v dejanskih okoliščinah, ki vplivajo na samo pravico ali na obseg uživanja te pravice po določbah tega zakona. To dolžnost ima tudi oseba, ki je od uživalca pokojnine pooblaščena sprejemati dospele zneske njegove pokojnine (čl. 147).

(2) Organi, ustanove, gospodarske in druge organizacije ter delodajalci so dolžni prijaviti pristojnemu zavodu za socialno zavarovanje zaposlitev vsakega uživalca pokojnine, ki je pri njih stopil v delovno razmerje s polnim rednim delovnim časom. Za predložitev te prijave je odgovoren tudi uživalec pokojnine, ki je stopil v delovno razmerje.

(3) Prijave v smislu prejšnjih odstavkov se morajo predložiti v roku 8 dni od dneva nastale izpremembe, oziroma od dneva vstopa uživalca pokojnine v delovno razmerje.

II. DEL

Postopek za uveljavitev pravice do pokojnine

X. POGLAVJE

1. Splošne določbe

Člen 157.

(1) O zadevah iz pokojninskega zavarovanja odločajo okrajni zavodi za socialno zavarovanje.

(2) Izjemno od določbe prejšnjega odstavka odloča o zadevah iz pokojninskega zavarovanja, ki sloni na meddržavnih ali mednarodnih pogodbah, zvezni zavod za socialno zavarovanje.

Člen 158.

(1) Za odločanje o pravici do osebne pokojnine je krajevno pristojen okrajni zavod za socialno zavarovanje, na čigar območju je bil zavarovanec v delovnem razmerju v času vložitve zahtevka.

(2) Ako zavarovanec v času vložitve zahtevka ni bil v delovnem razmerju, je krajevno pristojen okrajni zavod za socialno zavarovanje, na čigar področju ima zavarovanec prebivališče v času vložitve zahtevka.

Člen 159.

Za odločanje o pravici do družinske pokojnine je krajevno pristojen okrajni zavod za socialno zavarovanje na čigar območju je imela zadnje prebivališče oseba, od katere družinski člani izvajajo pravico do pokojnine.

Člen 160.

Ako se krajevna pristojnost ne da ugotoviti po določbah člena 158 in 159 tega zakona, jo določi direktor zveznega zavoda za socialno zavarovanje.

Člen 161.

(1) O sporu glede pristojnosti med posameznimi okrajnimi zavodi za socialno zavarovanje na ozemlju iste ljudske republike odloča direktor republiškega zavoda za socialno zavarovanje.

(2) O sporu glede pristojnosti med posameznimi okrajnimi zavodi za socialno zavarovanje na ozemljih raznih ljudskih republik, o sporu glede pristojnosti med republiškimi zavodi za socialno zavarovanje, kakor tudi o sporu glede pristojnosti med okrajnimi zavodi za socialno zavarovanje in republiškim zavodom za socialno zavarovanje, odloča direktor zveznega zavoda za socialno zavarovanje.

(3) Odločba nepristojnega zavoda, ki je v upravnem postopku dokončna, se odpravi z odločbo o sporu glede pristojnosti, izdano po odstavku 1. in 2. tega člena, ako ni od dneva pravnomočnosti poteklo več kot pet let.

Člen 162.

(1) Zavodi za socialno zavarovanje in njihove podružnice so dolžni drug drugemu dajati pravno pomoč.

(2) Državni organi in ustanove, gospodarske in druge organizacije ter delodajalci so dolžni za osebe, ki so bile pri njih zaposlene, dajati zavodom za socialno zavarovanje vse podatke, potrebne za vodenje postopka.

(3) Sodišča so na zahtevo zavodov za socialno zavarovanje dolžna pošiljati spise oziroma podatke, potrebne za vodenje postopka, ako se s tem ne ovira sodni postopek.

(4) Sodišča pošiljajo po uradni dolžnosti pristojnim zavodom za socialno zavarovanje pravomočne sodbe, s katerimi so uživalci pokojnine obsojeni na kazen zapora nad mesec dni ali strožjo kazen.

Člen 163.

(1) V zadevah pokojninskega zavarovanja odloča direktor zavoda za socialno zavarovanje.

(2) Direktor zavoda lahko pooblasti za odločanje svojega neposrednega namestnika.

(3) Postopek do izdaje odločbe vodi strokovni uslužbenec, ki ga za to pooblasti direktor. Ta strokovni uslužbenec sopodpiše odločbo.

Člen 164.

(1) Odločbo o priznanju pravice do pokojnine po členu 73, odstavek 2 tega zakona, izda komisija, ki jo ustanovi zvezni izvršni svet v smislu člena 50—54 Zakona o državni upravi, in sicer na predlog komisije, ki jo imenuje republiški izvršni svet. Republiška komisija daje svoj predlog na zahtevo zavarovanca ali na predlog Zveze borcev ali organa, ustanove oziroma organizacije, pri kateri je zavarovanec v delovnem razmerju, in sicer s pristankom zavarovanca ter na podlagi podatkov o pokojninski in delovni dobi zavarovanca, dobljenih predhodno od pristojnega zavoda za socialno zavarovanje.

(2). Na podlagi odločbe, s katero se prizna pravica do osebne pokojnine po odst. 1. tega člena, odmeri pristojni zavod za socialno zavarovanje s svojo odločbo pokojnino, ki gre zavarovancu.

(3) Zvezna komisija iz odst. 1. tega člena lahko predpiše pravilnik o svojem delu.

Člen 165.

(1) O izločitvi uslužbenca zavoda za socialno zavarovanje, njegove podružnice oziroma izpostave odloči s sklepom direktor zavoda (upravnik podružnice ali šef izpostave), kjer službuje uslužbenec, čigar izločitev se zahteva.

(2) O izločitvi šefa izpostave oziroma upravnika podružnice odloči direktor okrajnega zavoda za socialno zavarovanje.

(9) O odločitvi direktorja okrajnega oziroma republiškega zavoda za socialno zavarovanje odloči direktor republiškega oziroma zveznega zavoda za socialno zavarovanje.

Člen 166.

(1) Stroške, nastale v postopku, nosi razen stroškov stranke same, tisti zavod za socialno zavarovanje, ki je sprožil postopek.

(2) Stranka nosi sama svoje stroške, povzročene s postopkom.

Člen 167.

(1) Stroške, ki jih povzroči v postopku stranka ali druga oseba iz objesti, ali po svoji krivdi, nosi tisti, ki jih je povzročil.

(2) O dolžnosti plačila stroškov, nastalih v primerih iz prejšnjega odstavka, o njihovi višini in roku plačila se odloči z isto določbo, s katero se odloči o stvari sami.

Člen 168.

V postopku za uveljavitev pravice do pokojnine, ki se vodi v zavodih za socialno zavarovanje, se ne plačujejo takse za vloge in druge priloge, kakor tudi ne za odločbe in druge akte in opravila v postopku.

2. Postopek na prvi stopnji

Člen 169.

(1) Postopek za pridobitev pravice do pokojnine začne pristojni zavod za socialno zavarovanje na zahtevo stranke.

(2) Zahtevek za izplačevanje varstvenega dodatka se lahko vloži skupaj z zahtevkom za uveljavitev pravice do pokojnine, ali pa kot poseben zahtevek.

Člen 170.

(1) Zahtevek se lahko vloži pismeno pri pristojnem zavodu za socialno zavarovanje (člen 157) ali pa ustno na zapisnik pri pristojnem ali pri kakem drugem okrajnem zavodu.

(2) Okrajni zavod, ki sprejme pismeni zahtevek ali sprejme ustno vlogo na zapisnik, je dolžan, ako ni pristojen za odločanje, odstopiti vlogo oziroma zapisnik takoj pristojnemu zavodu.

(3) Zahtevek za uveljavitev pravice do osebne pokojnine se lahko vloži šest mesecev pred izpolnitvijo pogojev za pridobitev te pravice. V primeru, kadar je zahtevek vložen pred izpolnitvijo pogojev za pridobitev pravice do pokojnine, mora zavod za socialno zavarovanje izdati odločbo o pravici do pokojnine v roku 60 dni od dneva, ko so bili izpolnjeni pogoji za pridobitev te pravice.

Člen 171.

(1) Postopek za določitev pokojnine začne pristojni zavod za socialno zavarovanje na zahtevek tudi v primeru, kadar se pravica do osebne pokojnine zasniva na odločbi o prenehanju službe (člen 20. odst. 2. člen 90. 264 in 265).

(2) Zahtevku za določitev pokojnine v primerih iz prejšnjega odstavka mora stranka priložiti tudi odločbo o prenehanju službe, na kateri se zasniva pravica do pokojnine.

Člen 172.

(1) Kadar je ugotovitev pokojninske dobe odvisna od vračunanja razdobij, navedenih v členu 29, 31, odst. 1. t. 3 in čl. 38, odst. 4. tega zakona, mora zavod za socialno zavarovanje, ki vodi postopek, priskrbeti mnenje posebne komisije o tem, ali so izpolnjeni pogoji za vračunanje navedenih razdobij v pokojninsko dobo.

(2) Mnenje komisije iz prejšnjega odstavka mora priskrbeti zavod za socialno zavarovanje tudi v primeru kadar sklepa o uporabi čl. 75 in 215 tega zakona.

(3) Komisijo v odst. 1. tega zakona imenuje republiški izvršni svet izmed predstavnikov ustreznih družbenih organizacij.

Člen 173.

(1) Plače, na podlagi katerih se ugotavlja povprečni mesečni znesek plač, zaradi razvrščanja v zavarovalne razrede po členu 67 tega zakona, se ugotavljajo na podlagi plačilnih seznamov oziroma drugih predpisanih evidenc o izplačanih plačah, ki jih vodijo ustanove, gospodarske in druge organizacije ter delodajalci.

(2) Sekretariat zveznega izvršnega sveta za delo bo predpisal obrazce plačilnih seznamov oziroma drugih evidenc o izplačanih plačah.

(3) Ako se plače, potrebne za ugotovitev povprečnega mesečnega zneska plač, ne morejo ugotoviti na podlagi predpisanih evidenc, ker so bile evidence uničene ali pa jih niso vodili, se lahko te plače ugotovijo z drugimi dokaznimi sredstvi. Ako se plača v posameznem primeru ne bi mogla ugotoviti niti z drugimi dokaznimi sredstvi, se vzame povprečni mesečni znesek plač delavca na istem ali podobnem delovnem mestu pri istem ali podobnem delu v istem kraju.

Člen 174.

(1) Kadar je v postopku pri pristojnem zavodu za socialno zavarovanje sicer ugotovljena pravica do pokojnine, pa se ne more takoj ugotoviti točen znesek pokojnine, ali pa se postopek ne more dokončati zaradi odločanja o kakem predhodnem vprašanju, odloči zavod s sklepom, da se stranki do dokončne ugotovitve zneska, do katerega ima pravico, začasno izplačuje na račun pokojnine znesek, ki se odmeri po podatkih, s katerimi razpolaga zavod (akontacija).

(2) Določba prejšnjega odstavka velja tudi za primere, kadar začne okrajni zavod za socialno zavarovanje po odpravi odločbe po poti revizije postopek za izdajo nove odločbe.

(3) Po izdaji odločbe se izplačane akontacije obračunajo.

Člen 175.

Vsaka odločba, izdana v postopku o zadevah iz pokojninskega zavarovanja, mora imeti obrazložitev.

Člen 176.

(1) Odločba o pravici iz pokojninskega zavarovanja je izvršljiva takoj po izdaji.

(2) Revizija in pritožba ne odlagata izvršitve odločbe.

3. Revizija

Člen 177.

(1) Vsaka odločba okrajnega zavoda za socialno zavarovanje o zadevah iz pokojninskega zavarovanja je podvržena reviziji.

(2) Revizijo opravlja republiški zavod za socialno zavarovanje po uradni dolžnosti. Ako je bila proti odločbi okrajnega zavoda za socialno zavarovanje vložena pritožba, se opravi revizija hkrati z odločanjem o pritožbi.

Člen 178.

Okrajni zavod za socialno zavarovanje mora po poteku roka za pritožbo poslati republiškemu zavodu za socialno zavarovanje vsako odločbo skupaj s spisi o zadevi. Ako je proti odločbi vložena pritožba, se spisom priloži tudi pritožba.

Člen 179.

(1) Pri opravljanju revizije da republiški zavod za socialno zavarovanje pristanek na odločbo ali pa jo razveljavi.

(2) Odločba se v revizijskem postopku razveljavi, ako je bil z njo kršen zakon v korist stranke.

(3) Revizija odločbe, proti kateri ni bila izrečena pritožba, se mora izvršiti v roku 60 dni, računajoč od dneva pravomočnosti odločbe.

Člen 180.

(1) Odločba okrajnega zavoda za socialno zavarovanje, proti kateri ni bila vložena pritožba, je dokončna, ko je dano nanjo soglasje v revizijskem postopku.

(2) Ako republiški zavod za socialno zavarovanje pri opravljanju revizije glede odločbe, proti kateri ni bila vložena pritožba, ne razveljavi te odločbe v roku 60 dni od dneva pravomočnosti, se smatra, da je dal svoje soglasje.

(3) O reviziji odločbe, proti kateri je bila vložena pritožba, se odloči z isto odločbo, s katero se odloči o pritožbi.

Člen 181.

(1) Kadar republiški zavod za socialno zavarovanje med revizijo razveljavi odločbo, mora pristojni okrajni zavod za socialno zavarovanje po uradni dolžnosti ponovno začeti postopek in izdati novo odločbo, pri čemer se mora ravnati v vsem po razlogih, navedenih v obrazložitvi razveljavitvene odločbe.

(2) Za novo odločbo iz prejšnjega odstavka veljajo vsi predpisi o odločbah, ki se izdajajo v postopku na zahtevo stranke.

(3) Ob reviziji novih odločb, izdanih po odst. 1. tega člena, presodi republiški zavod za socialno zavarovanje samo, ali je bila odločba izdana v skladu z razlogi, iz katerih je bila razveljavljena prejšnja prvostopna odločba.

4. Pritožba

Člen 182.

(1) Zoper odločbo okrajnega zavoda za socialno zavarovanje ima stranka pravico pritožbe.

(2) O pritožbi odloči republiški zavod za socialno zavarovanje.

Člen 183.

(1) Odločba, ki jo izda republiški zavod za socialno zavarovanje o pritožbi, je v upravnem postopku dokončna in se lahko zoper njo sproži upravni spor.

(2) Izjemno od določbe prejšnjega odstavka se ne more sprožiti upravni spor zoper odločbo o pritožbi, ako je bila z isto odločbo v revizijskem postopku razveljavljena odločba okrajnega zavoda za socialno zavarovanje, in se mora zaradi tega izdati nova prvostopna odločba.

(3) Upravni spor se lahko sproži tudi zoper odločbo, ki jo je izdal zvezni zavod za socialno zavarovanje na prvi stopnji (člen 157, odst. 2).

(4) Odločba zvezne komisije po členu 164, odst. 1. tega zakona je dokončna in se zoper njo ne more sprožiti upravni spor.

5. Obnova postopka

Člen 184.

(1) Kadar je odločba postala v upravnem postopku dokončna ali pravomočna, se lahko v isti zadevi začne nov postopek, ako pridejo naknadno na dan dejstva, ki so že obstojala v času postopka, ali pa so kasneje nastopila nova dejstva, ali pa se najde oziroma pridobi možnost, da se uporabijo novi dokazi, in bi uporaba teh dejstev oziroma dokazov mogla povzročiti drugačno odločbo.

(2) Prav tako se lahko tudi po pravomočnosti odločbe v isti zadevi začne nov postopek, ako je bil z odločbo kršen zakon v škodo stranke, ali pa, ako je bilo o kakšnem pravnem vprašanju zavzeto kasneje drugačno stališče, ki je ugodnejše za stranko.

Člen 185.

(1) Novi postopek se začne na zahtevo stranke ali po uradni dolžnosti.

(2) Zahtevek se vloži pri zavodu za socialno zavarovanje, pristojnem za odločanje na prvi stopnji.

Člen 186.

Novi postopek začne zavod za socialno zavarovanje, pristojen po prebivališču stranke v času sprožitve postopka.

Člen 187.

(1) Z odločbo, izdano v novem postopku, se lahko prejšnja odločba vzdrži v veljavi ali pa se zamenja z novo odločbo.

(2) Ako je bil novi postopek začet na zahtevo stranke, pripadajo pravice, določene z novo odločbo, od prvega dne prihodnjega meseca po vložitvi zahtevka.

(3) Ako je bil novi postopek začet po uradni dolžnosti, pa se prejšnja odločba zamenja z novo, nastopijo pravne posledice nove odločbe s prvim dnem prihodnjega meseca po izdaji nove odločbe.

Člen 188.

Določbe tega zakona, ki se nanašajo na vodenje postopka, revizijo in pritožbo, veljajo tudi za odločbe, ki se izdajo v novem postopku.

6. Določbe o uporabi zakona o splošnem upravnem postopku

Člen 189.

(1) Glede vodenja postopka v zadevah pokojninskega zavarovanja se smiselno uporabljajo določbe poglavja I. do XIV. zakona o splošnem upravnem postopku, ako z določbami tega poglavja ni določen drugačen postopek.

(2) Izmed določb v poglavjih XV. do XIX. Zakona o splošnem upravnem postopku se uporablja pri vodenju postopka v zadevah pokojninskega zavarovanja samo določbe čl. 249, točk 2 do 10 in čl. 250 do 259, kolikor se tičejo primerov iz čl. 249, t. 2 do 10, določbe čl. 260 in 262, odst. 2, in čl. 263, kolikor se tičejo odločb, izdanih po čl. 262, odst. 2, kakor tudi določbe čl. 270 in 296.

(3) Po nadzorstveni pravici v smislu čl. 262, odst. 2. zakona o splošnem upravnem postopku lahko republiški zavod za socialno zavarovanje razveljavi odločbo okrajnega zavoda za socialno zavarovanje ne glede na to, ali je bila revezija opravljena ali ne, zvezni zavod za socialno zavarovanje pa lahko razveljavi odločbo, ki jo je izdal republiški zavod za socialno zavarovanje o pritožbi.

7. Postopek za prevedbo pokojnin

Člen 190.

(1) Za izdajo odločb o prevedbi pokojnin po določbah poglavja XI tega zakona je pristojen okrajni zavod za socialno zavarovanje, ki izvršuje pokojninsko odločbo.

(2) Za prevedbo pokojnin v primerih iz čl. 157, odst. 2 tega zakona je pristojen zvezni zavod za socialno zavarovanje.

(3) Določbe o postopku za uveljavitev pravice do pokojnine po tem zakonu veljajo tudi za prevedbo pokojnin.

(4) Izjemno od določbe prejšnjega odstavka niso odločbe o prevedbi pokojnin, ki jih izdajajo okrajni zavodi za socialno zavarovanje po uradni dolžnosti (čl. 191 do 202), podvrženi reviziji po čl. 177 tega zakona.

III. DEL

Prevedba pokojnin

XI. POGLAVJE

1. Prevedba po uradni dolžnosti

Člen 191.

(1) Starostne in družinske pokojnine, določene ali prevedene po uredbi o določanju in o prevedbi pokojnin in invalidnin (uradni list FLRJ, štev. 39/52, 2/53 in 1/56), se prevedejo po uradni dolžnosti.

(2) O izplačilu varstvenega dodatka po tem zakonu tistim uživalcem pokojnin, ki so prejemali varstveni oziroma začasni dodatek po predpisih, ki so veljali do 1. januarja leta 1958, se odloča po uradni dolžnosti o priliki prevedbe pokojnin.

Člen 192.

Pokojnine se prevedejo po uradni dolžnosti na podlagi delovne dobe, priznane za pokojnino, in drugih dejstev, ugotovljenih v odločbi o določitvi oziroma prevedbi pokojnine po uredbi o določanju in o prevedbi pokojnin in invalidnin (v nadaljnjem besedilu: uredba iz leta 1952).

Člen 193.

(1) Pri prevedbi starostne pokojnine, določene ali prevedene po uredbi iz leta 1952, se ugotovi novi zavarovalni razred po zavarovalnem razredu iz čl. 63 tega zakona, ki po številčni označbi (rimska številka) ustreza pokojninskemu razredu, v katerega je bil zavarovanec razvrščen po uredbi iz leta 1952, in se kot nova pokojninska osnova šteje povprečna pokojninska osnova tako ugotovljenega zavarovalnega razreda.

(2) Uživalci starostne pokojnine — profesorji univerz, ki jim je bilo z začasnim odlokom o posebnem dodatku na pokojnine univerzitetnih profesorjev (uradni list FLRJ, štev. 19/55) priznan poseben dodatek in katerih skupni prejemki iz naslova pokojnine znašajo 30.000 dinarjev ali več, se uvrstijo pri prevedbi pokojnin v Ia zavarovalni razred iz čl. 63 tega zakona. Prav tako se uvrstijo tudi uživalci starostne pokojnine, ki jim je bila po čl. 29, 30 in 31 uredbe iz leta 1952 določena dodatna pokojnina, kakor tudi uživalci pokojnin, ki jim je bila pokojnina določena po čl. 136 zakona o socialnem zavarovanju delavcev in uslužbencev ter njihovih družin, katerim pa ni bil določen nov znesek pokojnine po čl. 80 tega zakona, ako znašajo skupni prejemki iz naslova pokojnine 25.000 dinarjev ali več. Kot nova pokojninska osnova oziroma kot nova pokojnina se šteje za uživalce, ki jim je bila pokojnina določena po čl. 136 omenjenega zakona, povprečna pokojninska osnova Ia zavarovalnega razreda.

(3) Uživalec starostne pokojnine — umetnik, ki je bil po čl. 12, odst. 2 Uredbe o socialnem zavarovanju umetnikov (Uradni list FLRJ, štev. 32/55) uvrščen v I. pokojninski razred, se uvrsti pri prevedbi pokojnine, ako to predlaga zvezna komisija za socialno zavarovanje umetnikov, v Ia zavarovalni razred iz čl. 63 tega zakona ter se povprečna pokojninska osnova tega zavarovalnega zakona šteje kot nova pokojninska osnova.

(4) Novi znesek osebne pokojnine se izračuna od nove pokojninske osnove po odstotku iz čl. 69 tega zakona po prej priznani pokojninski dobi.

Člen 194.

(1) Uživalec starostne pokojnine — udeleženec narodnoosvobodilne vojne, ki je stopil v narodnoosvobodilni boj pred 9. septembrom leta 1943, kakor tudi uživalec pokojnine — udeleženec španske državljanske vojne, ki je bil po uredbi iz leta 1952 uvrščen v pokojninski razred, nižji od X. razreda, se pri prevedbi pokojnine uvrsti v X. zavarovalni razred iz čl. 63 tega zakona, pri čemer se kot nova pokojninska osnova vzame povprečna pokojninska osnova tega zavarovalnega razreda.

(2) Uživalcu starostne pokojnine — udeležencu narodnoosvobodilne vojne, kakor tudi udeležencu španske državljanske vojne, ki mu je bila pokojnina prevedena po določbah tega poglavja, a znaša glede na priznano dobo manj kakor 1000/, pokojninske osnove, se poveča pokojnina po določbah čl. 74 tega zakona.

Člen 195.

(1) Uživalcu starostne pokojnine, ki mu je bila po čl. 29, 30 in 31 uredbe iz leta 1952 določena dodatna pokojnina, na katerega pa se ne nanaša določba čl. 193, odst. 2. tega zakona, se šteje pri prevedbi znesek presežka zaslužka oziroma znesek položajnega dodatka ali znesek presežka plače, na podlagi katerega je bila določena dodatna pokoj., in se prišteje najnižjemu znesku plače tistega zavarovalnega razreda iz čl. 62 tega zakona, ki ustreza zavarovalnemu razredu, v katerega se uživalec uvrsti po čl. 193, odst. 1. tega zakona. Tako dobljeni skupni znesek se šteje kot plača, na podlagi katere se uživalec uvrsti v ustrezni zavarovalni razred po čl. 62 tega zakona, in se pokojninska osnova določi od tako dobljenega zneska plače v odstotku, predpisanem za zavarovalni razred, v katerega je uživalec pokojnine na ta način uvrščen.

(2) Uživalcu starostne pokojnine — profesorju univerze, kateremu je bil z začasnim odlokom o posebnem dodatku na pokojnine univerzitetnih profesorjev priznan posebni dodatek, na katerega pa se ne nanaša določba čl. 193, odst. 2. tega zakona, se šteje pri prevedbi ta dodatek kot presežek plače in se prišteje najnižjemu znesku plače tistega zavarovalnega razreda iz čl. 62 tega zakona, ki ustreza zavarovalnemu razredu, v katerega se uživalec uvrsti po čl. 193, odst. 1. tega zakona. Tako dobljeni skupni znesek se šteje kot plača, na podlagi katere se uživalec uvrsti v ustrezni zavarovalni razred po čl. 62 tega zakona, in se pokojninska osnova določi od tako dobljenega zneska plače v odstotku, predpisanem za zavarovalni razred, v katerega je uživalec pokojnine na ta način uvrščen.

(3) Uživalcu starostne pokojnine — uslužbencem organov notranjih zadev, ki jim je bila pri določitvi odnosno prevedbi pokojnine povečana pokojninska osnova s prištetjem določenega dodatka po čl. 9 uredbe o socialnem zavarovanju uslužbencev v resoru notranjih zadev (Uradni list FLRJ, štev. 15-53), se znesek tega dodatka prišteje k najnižjemu znesku plače tistega zavarovalnega razreda iz čl. 62 tega zakona, ki ustreza zavarovalnemu razredu, v katerega se uživalec uvrsti po čl. 193, odst. 1. tega zakona. Tako dobljeni skupni znesek se šteje kot plača, na podlagi katere se uživalec uvrsti v ustrezni zavarovalni razred po čl. 62 tega zakona, in se nova pokojninska osnova določi od tako dobljenega skupnega zneska plače v odstotku, predpisanem za zavarovalni razred, v katerega je uživalec na ta način uvrščen.

Člen 196.

(1) Pri prevedbi osebnih pokojnin vojaških zavarovancev se nova pokojninska osnova ugotovi na ta način, da se zneskom osnovne in položajne plače, ki gre po predpisih, veljavnih na dan 1. januarja leta 1958, aktivnim vojaškim osebam istega čina oziroma razreda, prišteje iz naslova ostalih prejemkov znesek 6.500 dinarjev podoficirjem in vojaškim uslužbencem od XII. do VIII. razreda, znesek 8.000 dinarjev pa oficirjem in vojaškim uslužbencem od VII. do I. razreda, in se po tako dobljenem skupnem znesku uživalec pokojnine uvrsti v ustrezni zavarovalni razred po čl. 62 tega zakona ter določi pokojninska osnova od tega zneska v odstotku, predpisanem za ta zavarovalni razred.

(2) Določba prejšnjega odstavka se uporabi za vojne zavarovance — generale na ta način, da se za ugotovitev pokojninske osnove prišteje znesku osnovne plače, ki gre po predpisih, veljavnih na dan 1. januarja leta 1958, aktivnemu generalu istega čina, povprečni znesek položajne plače, ki ga določi državni sekretar za narodno obrambo z veljavnostjo od 1. januarja leta 1958, kakor tudi ustrezni znesek iz naslova ostalih prejemkov. Prav tako se bo ravnalo tudi z vojaškimi zavarovanci — generali, ki jim je bila pokojnina določena po čl. 136 zakona o socialnem zavarovanju delavcev ter njihovih družin, ako je to zanje ugodnejše.

Člen 197.

(1) Uživalcem pokojnin, določenih po čl 136 zakona o socialnem zavarovanju delavcev in uslužbencev ter njihovih družin, na katere se ne nanaša določba čl. 193, odst. 2 tega zakona in ki jim ni bil določen nov znesek pokojnine na podlagi čl. 80 tega zakona, se pri prevedbi pokojnin določi nov znesek pokojnine, tako da se znesek pokojnine, ki se jim izplačuje, poveča poprej za 10 % in se glede na tako povečani znesek uvrstijo v tisti zavarovalni razred po čl. 63 tega zakona, čigar povprečna pokojninska osnova je neposredno višja od tega zneska; kot nova pokojnina šteje znesek tako določene povprečne pokojninske osnove.

(2) Določitev čl. 194 tnga zakona veljajo tudi za prevedbo pokojnin iz prejšnjega odstavka.

Člen 198.

Uživalcem pokojnin, ki jim je izjemno priznana pravica do pokojnine po čl. 45, odst. 8 uredbe iz leta 1952, se prevede pokojnina po čl. 193 tega zakona in se v primeru, če je znesek tako prevedene pokojnine večji kakor znesek povprečne pokojninske osnove XX. oziroma XIX. oziroma XVIII. zavarovalnega razreda iz čl. 63 tega zakona glede na strokovno izobrazbo po čl. 134 tega zakona določi novi znesek pokojnine v višini povprečne pokojninske osnove XX. oziroma XIX oziroma XVIII. zavarovalnega razreda.

Člen 199.

(1) Pri prevedbi družinske pokojnine se po členu 193—198 tega zakona predhodno ugotovi novi znesek osebne pokojnine osebe, od katere izvaja družina svojo pravico do pokojnine in se od tako ugotovljenega zneska kot osnove za določanje družinske pokojnine odmeri družinska pokojnina po določbah člena 126 tega zakona.

(2) Kadar je bila za odmero družinske pokojnine vzeta kot osnova invalidska pokojnina osebe, od katere izvaja družina svojo pravico do pokojnine, se vzame kot osnova za družinsko pokojnino osebna pokojnina v ustreznem odstotku po členu 69 tega zakona ali polna osebna pokojnina, ako je smrt zavarovanca nastopila zaradi nesreče pri delu, oziroma osebna pokojnina, ki bi po členu 69, tega zakona šla za petnajst let delovne dobe, ako oseba, od katere izvaja družina svojo pravico do pokojnine, ni imela petnajst let delovne dobe (čl. 125).

(3) Pri določanju osnove za družinsko pokojnino po prejšnjem odstavku družinskih članov, oseb navedenih v čl. 194. tega zakona, se uporabljajo tudi določbe tega člena.

(4) Kot osnova za družinsko pokojnino se vzame polna osebna pokojnina (čl. 69. odst. 1) tudi v primeru, kadar je bila družinska pokojnina, ki se prevaja, določena od polne invalidske pokojnine po določbah uredbe o določanju pravic do pokojnine zavarovancem — vojaškim vojnim invalidom oziroma uredbe o določanju invalidskih prejemkov mirovnim vojaškim invalidom.

(5) Pri prevedbi družinskih pokojnin, določenih po členu 136 zakona o socialnem zavarovanju delavcev in uslužbencev ter njihovih družin, se bo uživalcem, kolikor jim ni bil določen nov znesek pokojnine po členu 132. tega zakona, predhodno po znesku družinske pokojnine, ki se izplačuje, in po števiilu uživalcev te pokojnine, ugotovil znesek osebne pokojnine, ki bi ustrezal kot osnova za določanje družinske pokojnine po členu 71 — 74 zakona o socialnem zavarovanju delavcev in uslužbencev ter njihovih družin. Po tako ugotovljeni osebni pokojnini se določi zavarovalni razred po členu 197. tega zakona in se povprečna pokojninska osnova tako dobljenega zavarovalnega razreda vzame kot osnova za določitev nove družinske pokojnine, višina te pokojnine pa se določi po členu 126. tega zakona.

(6) Ako znaša prevedena družinska pokojnina družinskih članov, ki jim je bila izjemno priznana pravica do družinske pokojnine po členu 45 odstavek 8. uredbe iz leta 1952 ali pa jim je bila družinska pokojnina določena po smrti uživalca, ki mu je bila pravica do osebne pokojnine izjemno priznana po tem predpisu, več kakor ustrezni odstotek povprečne pokojninske osnove XX. zavarovalnega razreda iz člena 135 odstavek 1 tega zakona, se novi znesek pokojnine določi v višini ustreznega odstotka povprečne pokojninske osnove XX. zavarovalnega razreda po tem členu.

(7) Uživalcem družinske pokojnine, ki jim je bila pravica do te pokojnine priznana zaradi tega, ker so popolnoma in trajno ali za več kot leto dni nezmožni za delo, se prevedejo njihove pokojnine, kakor da so invalidi I. kategorije invalidnosti po predpisih o invalidskem zavarovanju, ne da bi se ponovno ugotavljala invalidnost ob prevedbi pokojnine.

Člen 200

(1) Pokojnine, prevedene po uradni dolžnosti, gredo uživalcem pokojnin od 1. januarja 1958.

(2) Poleg pokojnine iz prejšnjega odstavka se izplačuje varstveni dodatek po tem zakonu od 1. januarja 1958 uživalcem pokojnin, ki se jim je do tega dne izplačeval poleg zakonite pokojnine varstveni oziroma začasni dodatek po prejšnjih predpisih, ako izpolnjujejo pogoje za izplačevanje varstvenega dodatka v smislu določb VIII. poglavja tega zakona.

Člen 201.

Ako bi bil znesek prevedene pokojnine manjši, od zneska zakonite pokojnine, določene oziroma prevedene po uredbi iz leta 1952 s povečanjem po uredbi o povečanju plač, nagrad učencem v gospodarstvu, invalidskih prejemkov, pokojnin, invalidnin in otroških dodatkov (Uradni list FLRJ št. 31/55), se bo izplačeval še nadalje znesek prejšnje zakonite pokojnine hkrati s povečanjem.

Člen 202.

(1) Prevedbo pokojnin po uradni dolžnosti opravijo zavodi za socialno zavarovanje najkasneje v roku dni od dneva uveljavitve tega zakona.

(2) Prevedba po uradni dolžnosti se opravi tudi, ako je uživalec pokojnine že predložil zahtevo za prevedbo pokojnine po določbah čl. 203—219 tega zakona.

2. Prevedba na zahtevo uživalca pokojnine

Člen 203.

(1) Uživalci pokojnine — delavci, ki so bili zaradi tega, ker niso na predpisan način pridobili strokovne izobrazbe, pri določanju pokojnine po čl. 9. uredbe iz leta 1952 razvrščeni v pokojninske razrede po strokovni izobrazbi, ki je bila nižja, kakor se zahteva za delovno mesto, na katerem so delali, se na njihovo zahtevo razvrste ponovno v ustrezni pokojninski razred po čl. 9 Uredbe iz leta 1952, in sicer po strokovni izobrazbi, ki se zahteva po predpisih, veljavnih na dan 1. januarja leta 1958, za dela, pri katerih so delali, ako so v zadnjih petih letih dela pred upokojitvijo delali pri takih delih. Pri tem se ne uporabi čl. 9. odst. 2., 3. in 4. uredbe iz leta 1952, kadar gre za primere prevedenih pokojnin; kadar pa gre za primere pokojnin, določenih po 1. aprilu leta 1952, se ne uporablta odstavka 2. in 3, uporabi pa se odstavek 4 tega člena, tako da se kot povprečen mesečni znesek zaslužka po členih 12. in 13. Uredbe iz leta 1952 namesto tarifne postavke vzame skupno dosežena plača po čl. 67. tega zakona. Po tako ugotovljenem pokojninskem razredu se določa nova pokojninska osnova po čl. 193 odst. 1 tega zakona.

(2) Uživalec pokojnine, ki je bil po uredbi o strokovnem usposabljanju in nazivih delavcev (Uradni list FLRJ, štev. 75/50), preveden v enega od nazivov kvalificiranega delavca s pristavkom, da izpolnjuje pogoje za izpit za visokokvalificiranega delavca, se uvrsti po čl. 9 uredbe iz leta 1952 v ustrezni pokojninski razred kot visokokvalificirani delavec, ako je neposredno p

dnevne vesti • obvestila • oglasi

DNEVNE VESTI

KOLEDAR

Nedelja, 8. decembra: Marija.

Danes se spominjamo tudi rojstva partizanskega pesnika in pisatelja Boga Flandra, čigar partizansko ime je Klusov Joža. Rodil se je 8. decembra 1918 v Ljubljani, umrl pa je poleti 1944 zaradi rane, ki jo je dobil pri napadu na Bosiljevo ob Kolpi. Pisal je pesmi in črtice iz partizanskega življenja. Ze v partizanih je izšlo več njegovih zbirk, kakor Bataljon, Gorenjski junaki in Tovariš. Pomen Klusovega Jožeta je predvsem v tem, da je prvi kot umetnik oblikoval partizanski boj v nevezani besedi.

*

Na Pravni fakulteti je diplomiral Franc Letonja. Čestitajo mu prijatelji!

Slovenskemu zdravništvu se je pridružil naš prijatelj dr. Tomo Ahlin. Čestitamo, prijatelji!

PROMOCIJA. Na Medicinski fakulteti v Ljubljani je promoviral AHLIN TOMO. Čestitamo! Mik.

Na ekonomski fakulteti v Ljubljani je diplomiral Punčoh Metod. Čestitajo prijatelji!

Za gradbenega inženirja je 7. dec. 1957 diplomirala Mohorič Verena iz Ljubljane. Čestitamo, prijatelji!

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKE NA BOLNIKOVEM DOMU OD 20 — 7 URE ZJUTRAJ. OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH VES DAN

Zdravstveni dom VIČ:

dr. Hodalič Milan, Emonska 10, tel. 20-497. V slučaju odsotnosti zdravnika kličite tel. 20-438. — Nedeljska dežurna služba v ambulanti Mirje Rimska c. 31, tel. 21-797, od 8 do 14 ure.

Zdravstveni dom BEŽIGRAD:

dr. Branko Čebin, Stoženska 35, tel. 382-297.

Zdravstveni dom ŠIŠKA:

dr. Gašperlin Janez, Černetova 31, tel. 22-881 in 22-831.

Zdravstveni dom CENTER:

dr. Podobnik Jože, Gorupova 1-III., tel. 21-516. V odsotnosti zdravnika klicati tel. LM 30-200.

Zdravstveni dom MOSTE:

Zdravstveni dom Moste, Krekova 5, tel. 31-359. V odsotnosti zdravnika klicati tel. LM 30-300.

Zdravstveni dom RUDNIK:

dr. Leskovic Bogdan, Opekarska c. 8, tel. 21-829. V odsotnosti zdravnika klicati tel. LM 20-500. V soboto dežurna služba že od 18 dalje.

Pediatrična zdravniška dežurna služba

za obiske otrok na domu, tel. 32-722, Ulica Stare pravde.

ZAPRTJE je zelo zoprna bolezen, ki vam povzroča bolečine, istočasno pa odpira vrata celi vrsti nevarnih bolezni. Najučinkovitejše prirodno sredstvo proti temu je redno uživanje rogaškega »DONAT« vrelca. Zahtevajte ga v trgovinah pri »Ekonomu«, »Mercatorju« in »Prehrani« v Ljubljani.

ZAHVALA

Prisrčna hvala vsem zdravnikom gin. porod. klinike Klinične bolnišnice Ljubljana, za uspešno izvršeno težko operacijo — tako asistentu dr. Rudolfu Čiku, dr. Hrenovi, dr. Kovačičevi, kakor tudi dr. Milanu Erjavcu za skrb med boleznijo. Iskrena hvala dr. Sernec-Logar Boži, ki je rešila življenje mojemu sinčku. — Hvala vsem dobrim sestram in strežnicam za prečute noči in skrbno nego v času moje težke bolezni.

Hvaležna Borec Darja, Mengeš.

ZAHVALA

Prisrčna hvala predstojniku ginekološke klinike v Ljubljani, prof. dr. Franju Novaku za uspelo operacijo, prim. dr. Divjakovi, ostalim zdravnikom in sestram za vso skrb in nego.

Novakova, Trojane

ZAHVALA

Ob uspeli operaciji moje 80-letne matere se najiskreneje zahvaljujem predstavniku gin. klinike v Ljubljani prof. dr. Novaku, docentu dr. Lavriču, prim. dr. Divjakovi dr. Čikovi, ostalim zdravnikom, sestram Potočnik-Serjak ter strežnemu osebju za nesebično skrb po operaciji.

Hvaležni sin Maček Ivan, Ljub.

Turistična zveza Slovenije sklicuje svoj V. redni občni zbor za dne 15. decembra 1957 ob 9. uri v dvorani Doma sindikatov Ljubljana Miklošičeva c. 28.

Vodovodne inštalacije »Bokavšek Vinko«, se je preselilo v Kobljarjevo 7, za splošno bolnico, tel. 30-996.

MARIBOR

Nedelja, 8. decembra.

Dežurna lekarna: »Tabor, Trg revolucije 3.

NARODNO GLEDALIŠČE

Gostovanje v Ljubljani ob 13. Mozart »Figarova svatba«.

RADIO

6.00—12.10 Prenos sporeda Radia Ljubljana; 12.10—13.00 Mariborski feljton; 13.00—14.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana; 14.00—16.00 Želeli ste — poslušajte! — vmes od 15.00—15.15 Prenos sporeda Radia Ljubljana; 16.00—23.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana.

KINO

MURSKA SOBOTA: ob 10, 15, 17.30 in 20. amer. barvni film »STEZA SLONOV«.

PTUJ: ob 16, 18 in 20 ital. barvni film »GUISEPPE VERDI«.

Ljubitelji lepot naše domovine bodo imeli prvikrat priliko videti predvajanje velikoslikovnih barvnih diapozitivov, spremljano z glasbo, pod naslovom

BISERI NAŠE DOMOVINE

v dvorani Doma železničarjev, Ljubljana, Trg OF 3 (pri avtobusni postaji) dne 11. decembra 1957, ob 20. uri.

Na to predvajanje posebno opozarjamo ljubitelje barvne fotografije.

Vabljeni!

Inštitut »Jožef Stefan« prireja februarja 1958 praktični tečaj o fizikalnih in kemijskih meritvah z radioaktivnimi izotopi, dozimetriji in zaščiti.

Ker je število udeležencev omejeno, prosimo ustanove, ki bodo prijavile udeležence, da pošljejo prijave najkasneje do 20. decembra t. l. V prijavi navedite udeležence po prednostnem vrstnem redu. Prednost imajo udeleženci, ki so že obiskovali teoretične tečaje na Inštitutu »Jožef Štefan«.

Po sprejemu prijav boste prejeli vsa potrebna obvestila o tečaju.

BIOLOGI pridite na X. jubilejno brucovanje 14. XII. 1957, ob 20. uri v Dom LM — Kotnikova.

Zdravstveni dom Ljubljana-Vič obvešča, da bo cepljenje proti otroški paralizi za zamudnike in tiste otroke za katere starši niso prejeli vabil, dne 11. XII. t. l. ob 14. uri, v otroškem dispanzerju na Viču. (Dispanzer je v stavbi Občinskega ljudskega odbora — VIČ, pritličje levo).

V noči od 13. na 14. november letos je bilo vlomljeno v Veleblagovnico »Na-ma« pred pošto, iz katere je takrat neznan vlomilec odnesel razno blago v precej visoki vrednosti. Organi TNZ — Ljubljana so takoj in z vso vnemo začeli iskati storilca, ki je bil v najkrajšem času izsleden, pri preiskavi najdeno ukradeno blago pa vrnjeno podjetju.

Upravni odbor Veleblagovnice »Nama« se na tem mestu javno zahvaljuje organom TNZ Ljubljana za njihovo prizadevnost in jim želi še vnaprej uspehov pri odkrivanju in zatiranju kriminala.

Veleblagovnica »Nama« Ljubljana

NOV ZAČETNIŠKI DRUŽABNI PLESNI TEČAJ se bo začel v ponedeljek 16. decembra ob 18. uri v CENTRALNI PLESNI ŠOLI, Petkovškovo nabrežje 35. Za študente(-ke) znižana učnina. Poučuje mojster Jenko. Vpisovanje je vsak dan od 17. do 21. Nadaljevalni tečaji-vaje so pa vsak torek, sredo in petek ob 19.30. Igra **JAZZ CPS.** Nov tekmovalni tečaj s poukom športnega družabnega plesa se pa začne **to sredo ob 18.** Vse informacije na telefon 21-881.

22-221 je nova telefonska številka »VIBA-filma«.

Elektrotehniško društvo LRS sporoča vsem prijavljencem, da se prične tečaj: »Navijanje električnih strojev v teoriji in praksi« v ponedeljek, 16. XII. 1957, ob 16. uri v elektrotehniškem laboratoriju Tehniške srednje šole v Ljubljani, Aškerčeva c.

Gostinsko podjetje »SESTICA« priredi tudi letos tradicionalno SILVESTROVANJE v vseh prostorih restavracije. Rezervacije v upravi podjetja od 12. t. m. dalje.

Zavod za varjenje LRS uvaja za varilce in one, ki se zanimajo za varjenje, a so podnevi zaposleni, večerne tečaje za obločno in plamensko varjenje. Tečaji bodo pričeli tekom drugega tedna. Informacije in prijave: Zavod za varjenje LRS, Ljubljana, Erjavčeva cesta 15, tel. 22-318.

17. XII. se prične istotam tečaj za metalizacijo (reparaturno in antikorozijsko), na katerega posebej opozarjamo podjetja, ki potrebujejo metalizacijo.

Trgovsko podjetje VOLAN, — Ljubljana obvešča vse cenjene odjemalce da se je prodajni oddelek preselil iz Vošnjakove ul. 9 v Frankopansko ul. 21, telefon 22-595.

Nove interesente za revijo »Sodobna pisarna« vabimo, da nam pošljete čimprej naročilnice, ker revije pozneje ne bo mogoče dobiti v prosti prodaji zaradi omejene naklade za stalne naročnike. Uprava, Ljubljana, Gosposka 12.

Občina Rudnik sporoča, da bo drugo cepljenje proti otroški paralizi od 11. dec. do 14. dec. 1957. Prijavijo se lahko tudi tisti otroci letnikov 1951 do 30. marca 1957, ki prvič niso bili cepljeni, sedaj pa niso dobili povabila. Informacije na telefon 22-557.

Uprava Zdravstvenega doma Rudnik

Sušteršič Egidij, soboslikar, sporoča, da je preselil svojo delavnico na Rimsko c. št. 14 in se vsem cenjenim strankam priporoča za nadaljnjo naklonjenost.

Učinkujočih gradilnih rudninskih snovi, ki jih telo v malih količinah vsakodnevno potrebuje, vsebuje prirodni čebelnj med 0.2 odstotka, predvsem kalij, fosfor, kalcij, klor, natrij, magnezij, železo, žveplo in mangan. — Najboljši med dobite vedno pri podjetju Medex, poslovalnica Miklošičeva 30.

NOVO! Sporočam, da pri nas delamo hladno ondulacijo s prvovrstnim jajčnim preparatom, kateri hrani in ne cepi lasišča ter je popolnoma neškodljiv. — Salon Wildman Franc, Trg francoske rev. 5.

»FLEX« je najboljše sredstvo za čiščenje madežev. — To ve vsak otrok. Zahtevaj »Flex«, kjer kupuješ milo!

ORIGINAL ULTRAGIN - SPORT KREMO dobiš v vseh parfumerijah! — Ta krema te ne bo razočarala!

Pege z obraza in drugod po telesu zagotovo odstranite z **»EVELINE« kremo proti pegam,** katero dobite v drogerijah!

UPORABLJAJTE TUDI VI

„Pour Vous"

KLINIČNO PREIZKUŠENO KREMO!

Zdravje je pol življenja, zato se ne smeš truditi preveč — olajšaj si delo pri čiščenju oken s **»Hinko« oknočistilcem!**

RUŽ za ustnice **TUŠ** za trepalnice **HOLLYWOOD** prvovrstne kvalitete dobite v vseh drogerijah.

PUTNIK SLOVENIJA obvešča

STE SE ŽE ODLOČILI! kje boste letos SILVESTROVALI? PUTNIK SLOVENIJA prireja avtobusne izlete 31. decembra na SILVESTROVANJE v PORTOROŽ (hotel PALACE) in v OPATIJO (hotel ZAGREB).

Za ljubitelje zimske narave bo posebno privlačen avtobusni izlet združen s prijetnim silvestrovanjem v Bohinju (hotel Bellevue) ali pa na POHORJU s prijetnim silvestrovanjem v domu »Miloša Zidanška«.

Prijave za vse izlete sprejema poslovalnica v Ljubljani.

GLEDALIŠČE

DRAMA LJUBLJANA

Nedelja, 8. decembra, ob 15: Linhart: »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Izven in za podeželje. (Vstopnice so že v prodaji.) Ob 19.30: Goodrich-Hackett: — »Dnevnik Ane Frank«, izven in za podeželje. (Vstopnice so že v prodaji.)

Ponedeljek, 9. decembra: zaprto.

Torek, 10. dec. ob 19.30: Linhart: »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Abonma S. (Sedeži so še v prodaji.)

Sreda, 11. dec. ob 19.30: Linhart: »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Abonma U. (Sedeži so še v prodaji.)

Četrtek, 12. dec. ob 19.30: O'Neill: »Dolgega dneva potovanje v noč«. Abonma T. (Sedeži so še v prodaji.)

Petek, 13. dec. ob 15.30: Goodrich-Hackett: »Dnevnik Ane Frank«. Abonma Petek popoldanski. (Sedeži so še v prodaji.) Ob 19.30: O'Neill: »Dolgega dneva potovanje v noč«. Abonma E. (Sedeži so še v prodaji.)

Sobota, 14. dec. ob 19.30: Goodrich Hackett: »Dnevnik Ane Frank«. Izven in za podeželje.

Nedelja, 15. dec. ob 15: Golia: »Jurček«. Mladinska predstava. Izven in za podeželje. Ob 19.30: Axelrod: »Sedem let skomin«. Izven in za podeželje.

V nedeljo, 15. decembra popoldne bo v Drami uprizorjena Goljeva otroška igra »Jurček«. — Vstopnice, ki so bile kupljene za »Jurčka« 1. decembra, veljajo za to predstavo. Ostale vstopnice bodo v prodaji pri dnevni blagajni v Operi od srede, 11. decembra dalje.

V okviru praznovanj Novoletne jelke bo Drama SNG uprizarjala Goljevega »Jurčka« ter Modrovo in Ajdičevo otroško igro »Janko in Metka«. Pred vsako predstavo bo nastopil Dedek Mraz. Vodstva šol in mladinske organizacije, ki žele v okviru Novoletne jelke zaključene predstave omenjenih del, vljudno prosimo, da to sporoče — z navedbo dneva in ure, ki bi jim ustrezala — ravnateljstvu Drame najpozneje do 12. decembra 1957.

OPERA

Nedelja, 8. decembra, ob 15.30: Mozart: — »Figarova svatba«. — Gostovanje mariborske Opere.

Ponedeljek, 9. dec.: Janaček: »Jenufa«. Gostovanje ljubljanske Opere v Skoplju.

Torek, 10. dec.: Čajkovski: »Labodje jezero«. Gostovanje ljubljanske Opere v Skoplju.

Danes, 8. decembra gostuje v Ljubljani mariborska opera z Mozartovo »Figarovo svatbo« pod vodstvom dirigenta Jakova Cipcija in v režiji Hinka Leskovška k. g. V glavnih vlogah nastopajo: Karlo Kamušič, priljubljena in že znana sopranistka Ondina Otta, Mileva Pertotova, Miro Gregorin, Milan Gorenšek, Aleksander Kovač, Nada Zrimškova in drugi.

MESTNO GLEDALIŠČE Ljubljana, Gledališka pasaža

Nedelja, 8. decembra, ob 15.30: Večer v čitalnici. Zaključena predstava za sindikat Litostroj. Ob 20: Cehov, »Striček Vanja«. Izven.

Ponedeljek, 9. dec. ob 16 in 20: Zaključena predstava za sindikate.

Torek, 10. decembra, ob 20.30: — Cehov »Striček Vanja«. Abonma TSS II.

Sreda, 11. dec., ob 20: »Večer v čitalnici«. Gostovanje v Piranu.

Četrtek, 12. dec., ob 15 in 20: — »Večer v čitalnici«. Gostovanje v Kopru.

Petek, 13. dec., ob 16 in 20: »Večer v čitalnici«. Gostovanje v Kopru.

Sobota, 14. dec., ob 20: »Večer v čitalnici«. Gostovanje v Trstu.

Nedelja, 15. dec., ob 16: »Večer v čitalnici«. Gostovanje v Trstu.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Ljubljana, Mestni dom

Nedelja, 8. decembra, ob 16: Medved: »Za pravdo in srce«. Popoldanska predstava. Izven. Ob 20: Nestroy: »Nič ni tako skrito, da ne bi postalo očito«. Veseloigra z godbo in petjem. Zadnja večerna uprizoritev. — Izven.

Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje telefon 32-860.

OBRTNIŠKO GLEDALIŠČE

Ljubljana — Komenskega ul. 12

Nedelja, 8. dec. ob 16: H. Tiemayer: »Mladost pred sodiščem«. Ob 20: H. Tiemayer: »Madost pred sodiščem«.

Vstopnice se dobe v nedeljo od 10 do 12, od 14 do 16 in od 18 do 20.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIONETE

Levstikov (Šentjakobski) trg št. 2

Nedelja, 8 decembra, ob 11: F. Milčinski: »Zvezdica Zaspanka«. Ob 15: F. Bevk: »Lenuh Poležuh«.

ROČNE LUTKE Resljeva c. 36

Nedelja, 8. decembra, ob 17: A. Papler: »Hudobni graščak«.

Prodaja vstopnic pol ure pred pričetkom predstave pri gledališki blagajni.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

Nedelja, 8. dec. ob 19.30: G. Axelrod: »Sedem let skomin«. Romantična komedija v 3 dej. Režija: Marjan Stare, scena: Bojan Cebulj. Zveze z vlaki ugodne.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Nedelja, 8. dec. ob 13.30: »Dnevnik Ane Frankove«. — Gostovanje v Topolšici.

Ob 15.30: Peter Ustinov: »Romanov in Julija«. Izven abonmaja.

Ponedeljek, 9. dec. ob 20: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Vidmu-Krškem.

Torek, 10. dec. ob 15.30: Platon: »Poslednji dnevi Sokrata«. — II. srednješolski abonma.

Sreda, 11. dec. ob 16: Platon: »Poslednji dnevi Sokrata«. III. srednješolski abonma.

Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Zabukovici-Grižah

Petek, 13. dec. ob 15.30: Platon: »Poslednji dnevi Sokrata«. — I. srednješolski abonma.

Sobota, 14. dec. ob 20: Gorki: »Sovražniki«. Sobotni abonma in izven.

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ

Nedelja, 8. dec., ob 16: E. Frelih: »Vrnil se je«. Abonma in izven, gostovanje v Majšperku.

Nedelja, 8. dec., ob 20: L. Verneuil: »Potovanje v Benetke«. Izven.

Sreda, 11. dec., ob 20: K. Čašule: »Veja v vetru«. Red premierski in izven. Delo režira makedonski režiser gost Mirko Stefanovski.

Četrtek, 12. dec., ob 20: E. Frelih: »Vrnil se je«. Izven.

KONCERT

Odlični francoski violončelist Bernard Michelin bo koncertiral jutri, v ponedeljek, za modri abonma. Pri klavirju Andreja Preger. Preostale vstopnice v Filharmoniji.

V Kranju bo v torek, 10. decembra, koncert mladih umetnikov. Nastopili bodo pianist Borut Lesjak ter nagrajenca letošnjih mednarodnih tekmovanj v Llangollenu (Anglija) v Vercelliju (Italija) altistka Marija Bitenčeva in tenonist Mitja Gregorač, ki ju spremlja Ciril Cvetko. Spored obsega pesmi, operne arije in klavirske skladbe. Vstopnice v Prešernovem gledališču. K

PREDAVANJA

Društvo za kulturno sodelovanje Jugoslavija - Francija bo imelo »Jour fixe« v ponedeljek, dne 9. t. m., ob 20.30 v Klubu kulturnih delavcev, Wolfova 1-III. Predaval bo lektor Univerze v Ljubljani, g. M. Sciama o pisatelju Marcel Ayméju. Člani in prijatelji društva ter Kluba vabljeni! — Vstop prost! P

Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov LRS in Geološko društvo v Ljubljani vabita na predavanje ing. Hrovata Alojza »Zanimivosti z gradnje avtne ceste Ljubljana—Zagreb«, ki bo v sredo 11. 12. 1957, ob 17. uri v matematični predavalnici na univerzi. Na predavanju bodo predvajani diapozitivi, deloma v coloru. P

Prirodoslovno društvo v Ljubljani vabi na predavanje tov. Mirka Kambiča »Svet ob Krki«.

Predavanje, spremljano z barvnimi diapozitivi, bo v torek, 10. decembra ob 20. uri v prirodoslovni predavalnici na Univerzi, vhod z Gosposke ulice. P

film KINO

SPORED ZA NEDELJO

»UNION«: jugosl. film »V SOBOTO ZVEČER«. Tednik: I. slovenski festival telesne kulture. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 je matineja istega filma.

»KOMUNA«: amer. barvni cinemascope film »CARMEN JONES« Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

Danes zaknjikrat! Ob 10 matineja.

»SLOGA«: amer. barvni film »SIN ALI BABE«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 je matineja istega filma. Danes zadnjič!

»VIC«: amer. barvni film cinemascope »RIHARD LEVJESRČNI«. Predstave ob 16, 18.30 in 21.

Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9—11 in od 14 dalje.

»SOČA«: ZAPRTO!

MLADINSKI KINO »LM« Kotnikova 8: jugosl. film »VELIKI IN MALI«. Predstavi sta danes ob 15 in 17.

»ŠIŠKA«: amer. film »DAMA S KAMELIJAMI«. V glavni vlogi: Greta Garbo in Robert Taylor. Brez tednika. Predstave ob 16, 18 in 20. Predprodaja vstopnic od 14 dalje. Danes zadnjič. Jutri amer. barvni film »DIMNI SIGNAL«.

Ob 10 matineja jugosl. filma »POT PRIJATELJSTVA«. Enotne cene 10 din. Predprodaja od 9 dalje.

»TRIGLAV«: amer. barvni vistavisionfilm »DALJNA OBZORJA« Tednik. V glavni vlogi: Charlton Heston in Fred Mac Murray. — Predstave: ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 10—11 in od 15 dalje. — Ob 10 matineja po enotni ceni 20 din amer. barv. filma »ALICE V PRAVLJIČNI DEŽELI«.

»LITOSTROJ«: ital. film »STO LET LJUBEZNI«, ob 16, 18 in 20. Predprodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave. Zadnjič.

ŠENTVID »SVOBODA«: — franc. film »OČKA, MAMICA, SLUŽKINJA IN JAZ«, ob 15, 17 in 19.

VEVČE: ital. barv. film »ODISEJ«.

ZADOBROVA: amer. barv. film »POSLEDNJI APAČ«, ob 16 in 18.

ČRNUČE: amer. film »TARZANOVA JEZA«, ob 16 in 19.

DOMŽALE: — ruski barv. film »DVANAJSTA NOČ«, ob 15, 17 in 19.

KAMNIK »DOM«: — franc. barv. film »ŠENTJERNEJSKA NOČ«.

BLED: franc. film »JUNAKI SO UTRUJENI«, ob 14, 16, 18 in 20.

NOVO MESTO »KRKA«: — amer. barv. film »DIMNI SIGNAL«.

ČRNOMELJ: — sovj. barv. film »PRELOM«.

KRANJ »STORŽIČ«: amer. barv. cinemasc. film »PIKNIK«, ob 16, 18 in 20.

KRANJ »TRIGLAV«: amer. barv. film »SKARAMUŠ«, ob 16.30 in 19.

KRANJ »SVOBODA«: franc. film »STOPNIŠČE ZA SLUŽINČAD«, ob 15, 17 in 19.

KRANJ-NAKLO: amer. film »KAPETAN KERY«, ob 19.

JESENICE »RADIO«: amer. barv. cinemasc. filma »INDIJANSKI BOREC«, ob 16, 18 in 20. Ob 10 matineja jugosl. filma »NE OBRAČAJ SE SINKO«. Predprodaja vstopnic od 9—11.

JESENICE »PLAVŽ«: ital. film »V ZNAMENJU VENERE«, ob 16, 18 in 20. Ob 11 matineja jugoslovanskega filma »NE OBRAČAJ SE SINKO«.

JESENICE - ŽIROVNICA: meh. film »MINU«, ob 17 in 20.

JESENICE - DOVJE: jugosl. film »NE OBRAČAJ SE SINKO«, ob 16 in 19.

JESENICE - KOR. BELA: amer. barv. film »UJETNIK DVORCA ZENDE«, ob 17 in 19.

GOSPODINJE! PRIJETNO PRESENEČENJE
ISOL
ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO

RADIO

SPORED ZA NEDELJO

Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 19.30, 22.00 in 22.55.

6.00—7.00 Jutranji pozdrav; 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva; 7.35 Glasbene slike in zabavne popevke; 8.00 Sportna reportaža; 8.15 Kratek čas z majhnimi zabavnimi ansambli; 8.45 Mladinska radijska igra — a) Medved Pu najde Sivčkov rep, b) V gozd prideta Kengu in Ru; 9.15 Kar radi poslušate; 10.00 Še pomnite tovariši . . . — Iztok Lipar: Golčaj; 10.30 Ponovitev javnega četrtkovega večera domačih pesmi in napevov z dne 21. XI. 1957 — Sodelujejo: Zadovoljni Kranjci, Ženski vokalni kvartet, kvintet »Niko Štritof«, trio Slavka Avsenika, Branka Strgar, Greta Ložar, Stojan Vene in Jože Tiran; 11.30 Orkestralni intermezzo; 12.00 Pogovor s poslušalci; 12.10 Želimo — dober tek! (spored zabavne glasbe); 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame; 13.30 Za našo vas; 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.; 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.; 16.00 Matija Maležič: Ljudje pod Snežnikom (reportaža); 16.30 Glasbeni mozaik; 17.30 Radijska igra — Luigi Silori: Barake (ponovitev); 18.30 Slovenska pesem od romantike do danes — IX. — Skladbe Benjamina Ipavca (2. del); 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Halo, halo! (zabavna glasbena oddaja s konferanso); 21.00 Komorna dela Ernesta Blocha: Sonata za violino in klavir (Jascha Heifetz: violina, pri klavirju Emanuel Bay). Klavirski kvintet (Kvartet Chigiano in pianist Sergio Lorenzi); 22.15 Igramo za ples! 23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

II. PROGRAM

(na valu 202,1 m in 98,9 mHz)

10.30—11.30 Nedeljski simfonični koncert; 13.10 Promenadni koncert; 14.00 Ljubljanska kronika in obvestila; 14.15 Od melodije do melodije 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved; 15.10—16.00 Popoldanski operni koncert; 22.15—23.00 Nočni koncert Orkestra Slovenske filharmonije.

TELEVIZIJSKI SPORED

10.30 Mladinski film; 11.00 »Pokaži, kaj znaš!« (Javna televizijska oddaja) Nastopa deset talentov, vodita Majda Subic in Marjan Kralj, režiser: Mirč Kragelj; 16.00 Športni prenosi (spored RAI); 17.30 Dokumentarni film; 18.00 Ježek vas vljudno vabi v svoj kabinet — Pripravil in izvaja Franc Miličinski, režira Mirč Kragelj, scena Vladmir Nušič, kostumi Anja Dolenčeva, glasba Marjan Vodopivec; 18.40 France Prešeren — Pripravil in režiral France Kosmač, recitirajo: Stane Sever, Jože Tiran, Janez Rohaček, pri harfi Pavla Uršič, glasba Ivo Petrič; 19.00 Športna nedelja — Poročila in razgovor s smučarskimi reprezentanti; 20.00 Program RTV Zagreb.

ZAHVALE

ZAHVALA

Zahvaljujemo se za številne izraze sožalja ob smrti našega dragega

SREČKA GRUMA

za številne vence, ki ste jih položili na grob dragega pokojnika. Hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, vsem, ki ste prišli k zadnjemu slovesu. Posebno zahvalo smo dolžni izraziti upravi in organizacijam podjetja »Izolirka«, njegovim dolgoletnim sodelavcem, Okrajnemu in Občinskemu komiteju ZKS, LMS in SZDL Moste, sodelavcem in mladini iz »Totre«, terenskim organizacijam Zg. Hrušica, godbi iz Zadvora, vsem, ki so mu ob grobu spregovorili v zadnje slovo in vsem ki ste nam v težkih trenutkih nudili svojo pomoč.

Iskrena zahvala dr. Volčjaku, dr. Pečenku in dr. Jungovi ter zdravstvenemu osebju internega oddelka Vojne bolnice v Ljubljani za vso skrb, požrtvovalnost in lajšanje trpljenja pri zdravljenju.

Ljubljana, dne 5. XII. 1957.

Družina Grumova

Ob nepričakovani izgubi naše drage hčerke, sestre, tete

FRANCKE BEDEN

se iskreno zahvaljujemo za pomoč v času zdravljenja dolgotrajne bolezni dr. Medveščku, vsemu strežnemu osebju in upravi bolnišnice Novo Celje. Prav tako se zahvaljujemo sindikalni organizaciji zdravilišča v Dobrni vsem sosedom, darovalcem vencev in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Zalujoči: oče, sestra in ostalo sorodstvo.

Jesenice, 8. decembra 1957.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega moža in očeta

ALEKSANDRA LAUSA

se v globoki žalosti iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in stali ob strani. Zahvaljujemo se vsem njegovim prijateljem in znancem, ki so ga v takem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Rodbina Lauš

ZAHVALA

Ob bridki izgubi

JOŽETA VALENČAKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, govorniku in prav vsem naša topla zahvala. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivu tovarne »Tela« za vso pomoč, ki so nam jo nudili v najhujših trenutkih.

Valenčakovi.

Zahvala

Najiskreneje se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so nam ob boleči izgubi naše drage

METKE LAZAR

izrekli sožalje, jo spremili na njeni zadnji poti in ji poklonili obilico prekrasnega cvetja.

Ljubljana, 5. dec. 1957.

Družini

Lazar in Turzanski.

NOVI SATELITI! NEMIRI V MAROKU!

Najnovejše vesti iz domovine in inozemstva! Najboljši glasbeni in športni prenosi! Veliko glasbe, veselja in pouka boste imeli v svojem stanovanju, ako si nabavite idealen radijski sprejemnik »Jadran«, Radioindustrije Zagreb. Zahtevajte, da Vam ga pokažejo v radioprodajalni v Vašem mestu! Z odplačilom na dve leti!

Ne pozabite: »JADRAN« Radioindustrija, ZAGREB

ZAHVALA

Vsem ki ste spremili dragega

JOŽETA SIRKA

v tako lepem številu, na njegovi zadnji poti mu darovali vence, moja prisrčnejša zahvala. Posebna hvala njegovim sorodnikom in prijateljem.

Maroltova.

UMRLI

Sporočamo žalostno vest, da je v 65. letu starosti umrla naša ljubljena mama

LUCIJA GROZNIK

Pogreb bo v nedeljo, 8. decembra 1957 ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Trbovljah.

Žalujoča sinova Ernest in Franc z družinama.

Trbovlje, dne 6. decembra 1957.

Nenadoma je umrl naš predobri in zlati očka in mož

ALOJZ KOŠIČ
iz Rimskih Toplic

Pogreb bo iz hiše žalosti v nedeljo, 8. XII. ob 10. uri na pokopališče v Smarjeti pri Rimskih Toplicah.

Žalujoča žena Marija, otroci Štefka, Marica, Lojze ter ostali sorodniki.

Rimske Toplice, Litija, Šentjur, Hamborn, Sušak, dne 7. XII. 1957.

Po neizmernem trpljenju je za vedno zatisnil svoje trudne oči naš ljubi mož, oče, tast in stari oče

IVAN PANGRE
upokojenec drž. železnic

Pogreb dragega pokojnika se vrši v nedeljo 8. 12. 1957, ob 14.30. uri izpred Andrejeve mrliške vežice na Zalah.

Globoko žalujoči: žena Pepca, hčerka Milka por. Klančnik, zet Alojz, vnuk Lojze ter ostalo sorodstvo.

Upravni odbor veletrgovine »VINO« — Maribor, razpisuje

vodilno delovno mesto

O E N O L O G A

Pogoj: agronom ali kmetijski tehnik ter večletna praksa v vinski stroki.

Nastop službe s 1. januarjem 1958. Plača po tarifnem pravilniku ozir. po dogovoru. 7239-R

Podjetje ,VIBA-FILM'

išče za potrebe umet. filma »Kala« otroke:

1. Fantiča cca 3 let, fantiča cca 6 let, ki sta si podobna.
2. Fantiča cca 9 let, fantiča cca 12 let, ki sta si podobna.
3. Deklico cca 7 let, deklico cca 10 let, ki sta si podobni.

Zglasite se v torek, 10. t. m. od 16. do 18. ure in v sredo, 11. t. m. od 10. do 12. ure *na Zrinjskega cesta 9*, soba 67.

7280-R

OBVESTILO

Obveščamo vsa gradbena, trgovska in obrtna podjetja, da bo letni popis blaga v času

OD 23. DECEMBRA DO 31. DECEMBRA 1957.

V času inventure ne bomo izdajali blaga, zato se priporočamo za pravočasen nakup oziroma prevzem blaga v našem skladišču.

»M I N E R A L«
Industrija umetnega in naravnega kamna, LJUBLJANA - MOSTE, Industrijska cesta

7218-R

OKRAJNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE KOPER

razpisuje

mesto ŠEFA finančnega odseka zavoda in mesto REFERENTA za otroški dodatek

Za obe mesti je pogoj popolna srednješolska izobrazba ali drugačna strokovna usposobljenost z daljšo prakso.

Prošnje vložite na Upravo zavoda do 20. t. m. Tekom prihodnjega leta bodo družinska stanovanja na razpolago. — **Uprava.** 7234-R

UPRAVNI ODBOR

podjetja »ALPINA«, tovarne čevljev, Žiri

RAZPISUJE MESTO **SEKRETARJA PODJETJA**

Pogoj: pravna fakulteta z najmanj 3 leta prakse ali popolna srednja šola s 5 let prakse iz upravne stroke. Plača po tarifnem pravilniku.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih službovanj pošljite na naslov podjetja do 15. decembra 1957. — Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Družinsko stanovanje zagotovljeno. 7206-R

Sprejmemo:

ABSOLVENTA MIZARSKE DELOVODSKE ŠOLE
MOJSTRA MIZARJA z večletno prakso
VEC MIZARSKIH POMOČNIKOV visokokvalificiranih in kvalificiranih.

„Udarnik"

Vilharjeva c. – Jama
Ljubljana.

7262

MALI OGLASI

CENA MALIH OGLASOV: do 10 besed stane beseda 20 din, vsaka nadaljnja beseda 15 din. Za oglase, ki je naslov v oglasnem oddelku, +30 din. Cena za ženitbene oglase je 30 din beseda. Za vse nedeljske objave +20%.

OPOZORILO! Stranke, ki zahtevajo pismeno naslove oglasov ali kakršnokoli informacijo, naj priložijo za odgovor znamko za 15 din. V nasprotnem primeru ne bomo odgovarjali. Naslovov oglasov, ki so pod šifro, ne izdajamo. Za poslani denar v navadnih pismih ne odgovarjamo.

ZAPOSLITEV

Uprava zdravstvenega doma Postojna razpisuje delovno mesto **ZOBOTEHNIKA.** Plača po uredbi. Ponudbe z obrazložitvijo šolske izobrazbe, prakse in dosedanje zaposlitve pošljite na Upravo zdravstvenega doma v Postojni. R 3610-1

USTANOVA IŠČE KURJAČA. Pogoji: zamenjava stanovanja. Ponudbe pod »Center Ljubljana« v ogl. odd. R 3609-1

Za vsako gospodinjo, najlepše darilo — »RIO« — Zlatorog

ŠIVILJSKO MOJSTRICO z najmanj neprekinjeno triletno prakso sprejmemo za vodenje šiviljskega obrata v podjetju. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe v ogl. odd. pod »1. januar«. R 3604-1

KVALIFICIRANEGA ELEKTRIČARJA, po možnosti avto-električarja za montažo avto-instalacije sprejme »Karoserija«, Ljubljana, Kamniška 25. R 3602-1

ZANESLJIV IN IZKUŠEN ŠOFER, ki bi bil v prostem času pripravljen pomagati pri raznih delih v mehanični delavnici, dobi dobro službo pri finačno samostojnem zavodu. Ponudbe z življenjepisom pod »Razne možnosti« v ogl. odd. R 3601-1

ADMINISTRATIVNO USLUŽBENKO išče grosistično trgovsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe v ogl. odd. pod »Nastop možen takoj«. R 3600-1

MESARSKI POMOČNIK dobi službo pri kmetijski zadrugi Nova vas pri Rakeku. Plača po kolektivni pogodbi. Nastop službe takoj ali s 15. decembrom 1957. R 3599-1

Strojnega tehnika
ali tehničnega risarja - kulkulanta - orodnega ključavničarja - avtomehanika - nabavljača - samostoj. ključavničarje sprejme v zaposlitev Splošno ključavničarstvo Kamnik. 7213-R

KMETIJSKA ZADRUGA POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO sprejme s 1. januarjem 1958 trgovskega pomočnika z večletno prakso, ki bi kasneje prevzel mesto poslovodje. Družinsko in samsko stanovanje zagotovljeno. Interesenti naj se osebno javijo ali pošljejo pismene ponudbe na gornji naslov. R 3598-1

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA-ŠIŠKA, Cernetova 31, razpisuje mesto medicinske sestre. Nastop službe 1. februarja 1958. R 3592-1

POMOČNIKA KLJUČAVNIČARJA ali mehanika sprejmem takoj. Logar Viktor, hladilne naprave, Ljubljana, Rožna dolina VIII štev. 9-a 26158-1

Upravni odbor Zdravstvenega doma Hrastnik razpisuje mesto **ZOBOTEHNIKA.** - Plača po uredbi, dopolnilna plača po tarifnem pravilniku. Samsko in družin. stanovanje zagotovljeno. - Ponudbe oddajte v upravi Zdravstvenega doma Hrastnik. 7205-R

GREM ZA ŠOFERJA za osebni ali poltovorni avto. Na razpolago nudim garažo v Ljubljani. Naslov v ogl odd. 26155-1

IŠČEM samostojnega mizarskega pomočnika in delavca za sejanje zemlje: Stegne 4, pri Celovški cesti 204. 26174-1

KROJAŠKEGA POMOČNIKA in vajenca sprejmem. Ljubljana, Nazorjeva 1-I 26162-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO, vajeno kuhe sprejmem za izven Ljubljane. Naslov v ogl odd. 26511-1

DELAD TRGOVSKI POMOČNIK vsestransko verziran želi spremeniti službo. Gre tudi za poslovodjo. Cenjene ponudbe pod »Stanovanje« v ogl. odd. 26195-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO pošteno tudi z dežele sprejme tričlanska zdravniška družina takoj. Naslov v ogl. odd. 26194-1

BRIVSKO FRIZERSKA POMOČNICA želi spremeniti službo, kjerkoli takoj. Ponudbe v ogl. odd. pod »Frizerka«. 26230-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO — pridno in pošteno, tudi začetnico, za pomoč v kuhinji in gostilni, sprejmemo. Plača po dogovoru. Ponudbe v ogl. oddelek pod »Gostilna na deželi« 26215-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO — sprejmem. Naslov v ogl. oddelku. 26210-1

STENODAKTILOGRAFINJO za stalno službo sprejme predstavništvo »Iskre«, Ljubljana, Titova 19. R 3591-1

KOLINSKA
Tovarna hranil
Ljubljana, Šmartinska 30
sprejme v službo žensko pisarniško moč za
MEZDNO KNJIGOVODSTVO
V poštev pridejo tudi začetnice.
Lastnoročno pisane ponudbe do 15. t. m. na upravo podjetja.
7242-R

TRG. PODJ. V LJUBLJANI, špecerijske stroke, išče sposobnega poslovodjo za non-stop trgovino. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ponudbe v ogl. oddelek pod »Strokovna moč«. 26002-1

PODJETJE »TRANSTURIST« — Škofja Loka, sprejme v službo več avtobusnih šoferjev D kategorije in samostojno finančno knjigovodkinjo ali knjigovodjo za gostinski obrat. Interesenti naj se javijo osebno ali pismeno v tajništvu podjetja. Nastop službe takoj ali po dogovoru. R 3587-1

SPREJMEM HIŠNIKA na Cankarjevi cesti št. 3. Stanovanje v zamenjavo. Informacije pri Bajc, II. nadstropje. 26161-1

VISOKOKVALIFICIRAN v lesno predelovalni industriji, vešč tudi v upravni službi, z večletno prakso, želi zamenjati službo. — Dopise pod »Takoj« v ogl. oddelek. 26202-1

UČITELJA upokojenca za honorarno zaposlitev 4 ure dnevno za nadzor nad vajenci sprejmemo. Prošnje v ogl. odd. pod »Vzgoja«. R 3621-1

KMETIJSKA ZADRUGA SENTRUPERT razpisuje mesto poslovodje zadružne trgovine. Nastop 1. I. 1958. Plača po tarifnih postavkah. Ponudbe na KZ Sentrupert. Prednost imajo moški. R 3618-1

VINARSKO-SADJARSKA ŠOLA Svečina razpisuje prosto delovno mesto kvalificiranega živinorejca za vzrejo mlade živine in strojno molžo. Pogoji: absolvent živinorejske šole Šentjur pri Celju, leto prakse v živinoreji. — Plača po pravilniku o plačah. Nastop službe 2. 1. 1958. R 3615-1

Izpolnile so se stare želje, zdaj pranje pravo je veselje, če vzameš »RIO« — Zlatorog

PRIDNO KMEČKO DEKLE, ki ima veselje do gospodinjstva in otrok, k 6-članski družini iščem. Plača po dogovoru. Ponudbe na Gros Minka, Bled, Grad 98. R 3622-1

ELEKTROMEHANIK, previjalec transformatorjev, motorjev, dinam, želi zaposlitev popoldne. Sprejme tudi delo na dom. — Trtnik Branko, Trnovski pristan št. 4, Ljubljana. 26235-1

KROJAŠKEGA POMOČNIKA za velike kose sprejmem takoj. — Novak Karl, Litija. 26264-1

DOBER KROJAČ išče zaposlitev, zaželeno stanovanje, kjerkoli v Sloveniji ali Hrvatski. Ponudbe v ogl. odd. pod »Vesten«. 26316-1

URADNICO z znanjem strojepisja, začetnico, iščemo. Ponudbe pod »Vestna — pridna« v ogl. odd. 26307-1

ZIDARJA IN DELAVCA za notranja dela sprejmem. Bevčar, Lepodvorska 26. 26301-1

KLJUČAVNIČARSKEGA POMOČNIKA, vešča tudi stavbenih del in avtogenskega varjenja, sprejmem takoj. Plača po dogovoru. Rozman Andrej, splošno ključavničarstvo, Celje. 26287-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO — mlado dekle, sprejmem takoj k odraslima otrokoma. Jež Rosita, Izola, Dantejeva ul. 13. 26295-1

PLETILJO, vestno, sprejmem. Ponudbe v ogl. odd. pod »Žabice«. 26283-1

FRIZERSKO POMOČNICO, samostojno moč, sprejmem. Nastop takoj ali s 15. dec. 1957. Stanovanje preskrbljeno. Krall Justina, frizerski salon, Brežice. 26270-1

FOTOGRAFSKEGA POMOČNIKA (pomočnico) sprejmem. Naslov v ogl. odd. 26269-1

ZA TAJNIŠKE in personalne posle sprejmemo samostojno moč. Nastop po dogovoru. Pismene ponudbe pod »Podjetje — Centrala« v oglasni oddelek. 25967-1

GOSTINSKO BLAGAJNIČARKO sprejmemo takoj. Ponudbe pod »Ljubljana« v ogl. odd. R 3648-1

KMETIJSKA ZADRUGA Ljubljana—Vič proda dvoje velikih poslopij, primernih za poslovne in upravne prostore. Zgradbi se nahajata na Viški cesti, možna takojšnja vselitev. Nadalje proda 2 posnemalnika na ročni in motorni pogon z elektromotorjem, traktorsko škropilnico za traktor »Stayer«, mlatilnico »Lanc«, 2 elektromotorja 7 ks in 11 ks in traktor »Deir« s prikolico. Interesenti naj se javijo vsak dan od 10.—12. ure na upravi zadruge Viška 29. R 3615-1

ELEKTROSTROJNO PODJETJE »TIKI« Ljubljana, Trata 12, sprejme več nekvalificiranih delavcev. Nastop službe takoj. R 3644-1

STROJNEGA TEHNIKA sprejme takoj Elektrostrojno podjetje »TIKI« Ljubljana, Trata 12. R 3643-1

SPREJMEMO vestnega in treznega šoferja — traktorista. Traktor je opremljen s kabino. Javite se na Grad, pod. Bežigrad, Titova 71. R 3642-1

FAKTURISTINJO sprejme industrijsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe pod »Spretna« v ogl. odd. R 3639-1

NATAKARICO — kvalificirano sprejme restavracija v Ljubljani. Nastop 1. januarja. Naslov v ogl. odd. R 3638-1

SPREJMEMO 10 gradbenih delavcev. Takoj sprejmemo materialnega knjigovodjo in honorarnega uslužbenca za delo v pisarni ter gradbenega tehnika za vodstvo gradbenih del. Sprejmemo voznike za dovoz gradbenega materiala. Gradbeno obrtno podjetje Šiška, Ljubljana, Pod hribom 55, tel. 31-829. R 3637-1

HONORARNO ZAPOSLIM za 4 ure dnevno »navijalko«. Plačam dobro. Zglasite se »Pletiljstvo«, Gruberjevo nabrežje 16. 26448-1

PLETILJO, spretno in pošteno, sprejmem takoj. Plača po dogovoru. Ljubljana, Sojerjeva 57, Dravlje. 26437-1

USLUŽBENKA, vešča strojepisja in perfektne nemščine želi spremeniti službo. Ponudbe pod »Nemščina« v ogl. odd. 26419-1

MIZAR SPREJME takoj honorarno službo za en mesec. Ponudbe v ogl. odd. pod »Mizar«. 26414-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO ali starejšo ženo iščem za dopoldan. — Plača po dogovoru. Striković, Šmartinska II., blok. 25942-1

PIVOVARNA LAŠKO
razpisuje delovno mesto
za SEKRETARJA PODJETJA
Pogoji: dovršena srednja šola s 3-letno prakso v upravni službi gospodarskih organizacij.
Pismene ponudbe sprejema tajništvo podjetja *do 20. dec. 1957.* 7197-R

GRADBENEGA DELOVODJO sprejmemo. Čas nastopa službe in plača po dogovoru. Prevozno sredstvo na razpolago. Pismene ponudbe pod »Ljubljana — stalnost« v oglasni oddelek. 25866-1

SAMOSTOJNEGA GRADBENEGA TEHNIKA sprejmemo takoj ali po dogovoru kasneje. Plača po dogovoru in odgovornosti dela. Pismene ponudbe v ogl. oddelek pod »Gradbeno podjetje Ljubljana«. 25865-1

USLUŽBENEC z dolgoletno prakso v materialni službi išče mesto materialnega knjigovodje s 1. I. 1958. Ponudbe pod »Ljubljana« v oglasni oddelek. 25925-1

USLUŽBENEC vešč komercialnih poslov z znanjem nemškega jezika išče primerne zaposlitve. Ponudbe pod »1. januar 1958« v oglasni oddelek. 25924-1

Z AVTOMOBILOM »Mercedes« 170 S, tipa 1950 bi šel v službo kot potnik ali kot šofer. Ponudbe pod »Zanesljiv« v ogl. odd. 25895-1

IŠČEM GOSPODINJSKO POMOČNICO. Ponudbe pod »Vestna« v oglasni oddelek. 26021-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO veščo kuhe ter drugih gospodinjskih del, sprejmem. Plača dobra. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Poštena«. 26015-1

MLAJSA PISARNIŠKA MOČ z malo maturo išče službo v Ljubljani. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Nastop 1958«. 26024-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO zanesljivo išče dr. Kremžar, Domžale. 26023-1

ZAPOSLITEV v večjem podjetju za transport iščem. Veščo vseh železniško, carinskih poslov. Ponudbe pod »Dogovor« v ogl. odd. 26148-1

PISARNIŠKA MOČ za vsa administrativna dela dobi takoj zaposlitev. Možnost priučitve knjigovodstva. — Ponudbe v ogl. oddelek pod »Obrtniško podjetje«. 26098-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejmemo k 4-članski družini (2 otroka). Javiti se dopoldan do 10. ure ali popoldan od 17. do 19. ure. — Marinič, Ljubljana, Šiška, blok 20, srednji vhod. 26097-1

SAMOSTOJNA FINANČNA KNJIGOVODKINJA želi honorarno zaposlitev, dopoldne ev. popoldne. Nastop po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 26093-1

TEČAJNICA stenodaktilografskega tečaja išče zaposlitev. Ponudbe v ogl. oddelek pod »Honorarno — revnac«. 26107-1

Zlat cekin — zapestna ura — »RIO« — Zlatorog

UPOKOJENKO, ki ima veselje do administrativnega dela z znanjem strojepisja sprejmemo lahko takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe pod »Stalnost — personala« v ogl. oddelek. 26091-1

MLAJŠO PISARNIŠKO MOČ za kasnejše samostojno delo v splošnem oddelku podjetja sprejmemo. Ponudbe pod »Perspektiva — Ljubljana« v ogl. odd. 26090-1

TRGOVSKI POMOČNIK-nica špecerijske stroke za non-stop trgovino, sposobna moč, ki bi zastopala tudi poslovodjo, dobi mesto takoj ali po dogovoru. Trgovsko podjetje »Rožnik«, Ljubljana, Titova 18. 26113-1

ŠIVILJO na dom sprejmem tudi za popoldne. Naslov v ogl. odd. 26108-1

ELEKTROTEHNIK (šibki tok) z 6-letno prakso išče zamenjavo zaposlitve. Pogoj: družinsko stanovanje. Ponudbe pod »Stanovanje« v oglasni oddelek. 26145-1

PLETILJO takoj sprejmem. Zaposlitev stalna. Strojno pletenje Petek Julka, Ljubljana, Cojzova 2. 26132-1

TAKOJ ALI S 1. JANUARJEM sprejmemo uslužbeko z nižjo strokovno izobrazbo in vsaj 2-letno prakso v pisarniških poslih. Plača po tarifnem pravilniku. Tapetništvo Novo mesto, Partizanska 13. 26043-1

KNJIGOVODJA - BILANCIST prevzamem računovodstvo v srednje velikem proizvodnem podjetju. Nastop službe po dogovoru. Ponudbe pod »Pogoj družinsko stanovanje« v ogl. oddelek. 25994-1

UPOKOJENKO takoj sprejmem ali starejšo gospodinjsko pomočnico. — Naslov v ogl odd. 25968-1

ADMINISTRATIVNA MOČ z znanjem desetprstnega pisanja in drugih pisarniških del želi zaposlitve. Ponudbe pod »Nastop takoj« v oglasni oddelek. 25918-1

SLUŽBO s takojšnjim nastopom dobe 2 ženski in moška moč, ki imajo veselje za izdelovanje letev (romov) za slike. Ponudbe na Umetniško zadrugo, Ljubljana, Titova 3. R 3583-1

STAREJŠO GOSPODINJSKO POMOČNICO z znanjem vsega gospodinjstva, zanesljivo k 3-članski družini na Gorenjskem iščemo. Vidic, Slovenski poročevalec, Jesenice. 26048-1

UPRAVNI ODBOR razpisuje delovno mesto računovodje pri Splošno gradbenem podjetju »Stavbar«, Medvode po sledečih pogojih: dokončana ekonomska srednja šola z najmanj 5 let samostojne prakse ali 10-letno prakso v samostojnem finančnem knjigovodstvu. Nastop službe možen takoj ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku v rasponu od 18.000 do 23.000 din. Prošnje vložite na upravo podjetja. R 3564-1

GRADBENEGA TEHNIKA po možnosti s pooblastilom in večletno prakso za vodjo remonta sprejme takoj Stanovanjska uprava v Celju. Stanovanje zagotovljeno. Plača po dogovoru. Ponudbe z navedbo dosedanje službe. R 3574-1

BRIVŠKI POMOČNIK samostojen — dobra moč dobi stalno mesto. Kiral, Murska Sobota. R 3575-1

FRIZERSKO POMOČNICO sprejmem. Stanovanje preskrbljeno. — Mihael Godnov, Tržič. 25825-1

IŠČEM vinčarja, lahko je upokojenec, ki se razume v sadjarstvo, vinogradništvo in čebelarstvo. Ljubić Slavko, Zagreb VI, Kraljevac 89. R 3570-1

SPREJMEMO USLUŽBENKO za obratovno knjigovodstvo, uslužbenko za pointresno službo, graverja, strojnega tehnika, rezkalca, finomehanika za prototipno delavnico. »TOS«, Ljubljana, Metelkova 15. R 3627-1

DVE PISARNIŠKI MOČI za vodenje blagovne kartoteke sprejme Grosistično podjetje »EKONOM«, Ljubljana. Zaželene so trgovske pomočnice špecerijske stroke. R 3624-1

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejmem. Plača dobra. Naslov v oglasnem oddelku. 26319-1

TRGOVSKEGA POMOČNIKA-co za non-stop trgovino živilske stroke sprejmemo. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Non-stop«. R 3629-1

TRGOV. POMOČNIKA-co sprejme v službo trgovsko podjetje z živili v Ljubljani. Ponudbe v oglasni odd. pod »Specerija«. R 3628-1

POHIŠTVENO MIZARSTVO ČRNUČE 188 išče honorarnega knjigovodjo. Prednost imajo upokojenci. R 3631-1

PODJETJE »REMONT« Moravče razpisuje mesto računovodje-kinje. — Plača po tarif. pravilniku, oziroma po dogovoru. Zaželeno nekaj let prakse. Nastop službe s 1. januarjem oziroma 1. februarjem 1958. — Stanovanje preskrbljeno. R 3630-1

GOSTINSKO PODJETJE »RIO« sprejme blagovnega knjigovodjo z večletno prakso. Nastop službe 1. jan. 1958. Vse ostalo po dogovoru. R 3632-1

ŽELEZOKRIVCA IN DELAVCE iz cementarske stroke ali nekvalificirane delavce, ki imajo veselje do cementarskih del sprejmemo takoj. Plača po tarifnem pravilniku. »Cementar«, Ljubljana, Vodovodna cesta 3a. R 3636-1

ZAVOD ZA ORGANIZACIJO POSLOVANJA gospodarskih organizacij v Ljubljani, razpisuje delovna mesta za: več finančnih in obratnih knjigovodij ter računovodij za Litijo, Grosuplje, Ivančno gorico, Celje in Brežice. Pogoji: ustrezna strokovna izobrazba in delovna praksa. — Več uslužbencev za delo na strojih sistema luknjenih kartic. R 3633-1

POSTREŽNICO za takoj nujno iščem. Pletikos, Ciril Metodova 19/I. 26376-1

GREM ZA POSTREŽNICO 8 ur dnevno. Ponudbe pod »Dnevno« v oglas. oddelek. 26381-1

SKLADIŠČNEGA DELAVCA sprejme takoj podjetje v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku. 26372-1

ZASLUŽEK

SLIKE ZA LEGITIMACIJE Vam v 2 urah lepo izdela FOTO PAULI, Trubarjeva (bivša Sv. Petra cesta), telefon 20-305. Slikamo tudi na domu. 21508-2

PREVOZE IZVRŠUJEM. Priporočam se Karol More, Kolezijska ulica 12 26168-2

PO HITRI METODI poučujem nemščino in italijanščino. Rimska 8-I, desno 26200-2

ZA POMOČ PRI UČENJU iščem za drugošolca v dopoldanskih urah starejšega človeka ali upokojenca. Ponudbe poslati v ogl. odd. pod »Takoj«. 26188-2

PREVAJAM IZ SRBOHRVAŠČINE kakršenkoli tekst v lepo slovenščino, tudi korigiram. Ponudbe pod »Slavist« v ogl. odd. 26257-2

INSTRUIRAM nižješolsko matematiko in fiziko, samo v Ljubljani. Naslov pustite v ogl. odd. pod »Profesor«. 26298-2

ŽENSKO za pomoč v gospodinjstvu 3-krat tedensko iščem. — Vprašajte pri Gregorič, Linhartova 18, danes od 16. do 18. ure. 26278-2

UČITELJICA - rekonvalescentka gre v mesto k družini kot pomoč pri študiju nižjegimnazijke. Naslov v oglasnem oddelku. 25792-2

STROJEPISNA DELA na dom sprejmem. Naslov v ogl. odd. 26034-2

GRADBENI TEHNIK upokojenec želi primerno honorarno zaposlitev. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Dolga praksa«. 26127-2

INSTRUIRAM SREDNJEŠOLSKO matematiko. Ponudbe pod »Student matematike« v ogl. odd. 26123-2

INSTRUIRAM srednješolca za sobico. Ponudbe pod »Inštruktorica« v ogl. oddelek. 26050-2

POSTREŽNICO enkrat tedensko iščem. Naslov v ogl. odd. 26456-2

POSTREŽNICO za nekaj ur dnevno iščem. Pollak, Zupančičeva št. 7-III. 26417-2

Srebrn cekin — 1000.– din — »RIO« — Zlatorog

UPOKOJENKO za pomoč v gospodinjstvu nekaj ur dnevno iščem. Ponudbe v ogl. odd. pod »Čista — plača dobra«. 26416-2

UPOKOJENKO k 2 otrokoma — sprejmem. Bardorfer, Zg. Šiška, Matjanova 8. 26412-2

POUČUJEM nemščino, francoščino, angleščino. Naslov v ogl. odd. 26410-2

STUDENTKO za pouk nemščine za nižješolko iščem. »Ponudbe pod »Center« v ogl. odd. 26404-2

GREM GOSPODINJI ali varovat otroke, po dogovoru. Ponudbe v ogl. odd. pod »Starejša«. 26362-2

VAJENCI

VAJENCA ZA KOVAŠKO OBRT sprejmem. Drašler, Ljubljana-Vič, Cesta v Mestni log 291. 26311-3

FOTOGRAFSKEGA VAJENCA sprejmem. Foto Demšar, Ljubljana — Stari trg 8. 25985-3

VAJENCA za avtomehanično obrt z izrednim veseljem do motorjev sprejme takoj z vso skrbo Tomos-servis, Trzin 77, p. Mengeš. 26452-3

PRODAM

AVTO DKW kabriolet v dobrem voznem stanju takoj poceni prodam. Telefon 382292. 26432-4

KOMODO, starinsko, lepo vloženo, prodam. Poljane 45, Šentvid. 26431-4

DVE SOBNI KREDENCI prodam ali zamenjam za deske ali drva. Kolenc Franjo, Mestni trg 19/III., Ljubljana. 26429-4

PEČKO ZA PEKO z vratci, inozemsko, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 26424-4

TRIINPOL VRSTNO DIATONIČNO HARMONIKO in motorno kolo — 200 ccm, ugodno prodam. Rudnik 79. 26420-4

USNJEN PLAŠČ, dobro ohranjen za srednjo postavo, ogrodje zidanega levega štedilnika z bakrenim kotličkom in litoželezen lijak, prodam. Naslov v ogl. oddelku. 26418-4

BOLJŠI PIANINO v odličnem stanju prodam. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Cena povoljna«. 26415-4

RADIO ZNAMKE »EUMIG«, 6-cevni, ugodno naprodaj. Ogled pri Klemenc, radio delavnica, Cevljarska št. 2. 26411-4

DVOJE VRAT in eno okno, kompletno prodam. Titova 88/I. Ogled od 14. do 17. ure. 26409-4

MLADO KOZO prodam. Gorjup — Jarše 12, Ljubljana. 26407-4

KRAVO 9 mesecev brejo, dobro mlekarico, prodam. Grum Franc, Polje, Slape 20. 26406-4

KOMPLETNE »DROMELJNE« in obroče (feltne) prodam. Vidmar, Mačkova 4. 26136-4

3 PARE GOJZERIC št. 42, 43, ženski plašč in krznen ovratnik, ugodno prodam. Železnik, Streliška 22. 26405-4

POZOR! MOTOR NSU, 200 ccm v voznem stanju, nujno za 72.000 din prodam. Ogled pri Valentin Pavli, Savska cesta 23, Domžale. 26403-4

MOTOVILO za navijanje predenj z 8 vrefeni in vgrajenim elektr. motorjem, prodamo. Prednost pri nakupu imajo državne in družbene organizacije do 22. decembra 1957. »Pletenina«, Zaloška c. 14. R 3626-4

NOVO PONJAVO s strešnimi loki za »Fiat« 615 proda »Avtopromet«, Ljubljana, Savska cesta. R 3625-4

PEČ ZA KOPALNICO, bakreno ter moško in žensko kolo, zelo poceni prodam. Šola, Zg. Šiška. 26344-4

ŽENSKO SPORTNO KOLO znamke »Marcon« po zelo ugodni ceni prodam. Naslov v ogl. odd. 26342-4

DOBER ŠIVALNI STROJ poceni prodam. Naslov v ogl. odd. 26340-4

DVA KRZNENA PLAŠČA, skoraj nova, prodam. Vič, Sibeniška 10. 26336-4

AVTO 4-sedežni »FIAT« ugodno naprodaj. Gregorinova 8, Vič, nasproti gimnazije. 26335-4

ŽELEZNO PEČ, prodam. Cena 6000 din. Zeljarska 2, podstrešje, levo. 26334-4

TEMNO, SIVO SUKNJO, novo, prodam ali zamenjam za radio. Naslov v oglasnem oddelku. 26333-4

»INGELEN« RADIO aparat, nov, ročni na baterijo in radio »Siemens« 5-cevni, prodam. Lipovec, Predjamska 48. 26330-4

NOVO CROMBY SIVO SUKNJO za srednjo postavo in rjavo obleko prodam. Ogled pri krojaču Primožiču, Tržaška cesta 2. 26328-4

50 m³ BUKOVIH CEPANIC prodam. Cena ugodna. Informacije: Hribar, Izlake. 26327-4

ŽENSKO ITALIJANSKO NOVO KOLO s prestavami, znamke »Turino« — prodam. Ogled Triglavska tiskarna pri vratarju. 26325-4

UGODNO PRODAM skoraj novo temno moško obleko. Ogled od ponedeljka dalje. Kolodvorska 8, pritl., levo. 26324-4

RADIO — BLAUPUNKT z jeklenkami, odlično ohranjen, ugodno prodam. Ogled iz prijaznosti pri radiodelavnici Klemenc, Cevljarska 2. 26443-4

DAMSKO IN MOSKO KOLO »Puch«, štrapacno, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Trubarjeva 49, pritličje. 26441-4

KLAVIR, dobro ohranjen poceni prodam. Lepodvorska 15. 26440-4

MOTOR »ROLER« 100 ccm po ugodni ceni zaradi selitve prodam. Smartinska 55. 26439-4

ITALIJANSKO KOLO, novo, moško ali žensko, poceni prodam. Stožice, Grintovška 18 a. 26438-4

NOVO ŽENSKO ITALIJANSKO KOLO »Julia« prodam po zelo ugodni ceni. Kolodvorska 7, (dvorišče). 26436-4

STEDILNIK prostostoječ, rabljen, prodam. Vavpetič, Stožice 53 a. 26433-4

SPECIALNE SMUČARSKE ČEVLJE (uvožene) št. 42, ugodno prodam. Ogled v mesnici na trgu v Šiški. 25937-4

MENJALNIK (Getribo) za NSU 350 ccm, zobčeniki kot novi, prodam. Joras Tone, Ribnica št. 202, Dol. 26149-4

DVE 12 m DOLGI TRAVERZI, 6 m dolge traverze ter štiri po 4 m dolge traverze prodamo. Informacije dobite na Okrajnem zavodu za socialno zavarovanje Ljubljana, Miklošičeva c. 24, soba 130. R-3646-4

LONČENE PEČI raznih dimenzij in barv, večje število ugodno proda Gospodarstvo glavnega odbora Zveze gluhih Slovenije, Ljubljana, Vidovdanska cesta 14. R 3641-4

PRODAMO čevljanske stroje: 2 cilinder šivalna stroja znamke »Singer« in čistilni stroj. Gospodarstvo Glavnega odbora Zveze gluhih Slovenije, Ljubljana — Vidovdanska 14. R 3640-4

NOVO ITALIJANSKO ŽENSKO in moško kolo, oba rdeče barve prodam. Ogled v nedeljo od 13. do 17. ure. Kovač, Stari trg 4, podstrešje. 26455-4

PERZIJANER TAČKE (leipzig) plašč, nov, prodam. Burger Majda, Titova 61. 26453-4

DEKLIŠKE PLAŠČE in zložljivo posteljo, poceni prodam. Cerar, Zaloška 24. 26447-4

TOPOLINO prodam. Rožna dolina cesta II-43. 26444-4

LEP TEMNORJAV krznen plašč ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. 26322-4

CEBELARSKO TEHTNICO in vosek kupim. Menart, Ljubljana, Tolminska 15. 26433-4

TRODELNO PLANSKO SITO in luščilni stroj (šelmašine) za manjši mlin, prodam. Pocajt Viktor, Temerin Maršala Tita.

Pranje užitek — nagrada »RIO« — Zlatorog

VOJVODJANSKA AGENCIJA, Ljubljana, Tavčarjeva 3, telefon 21-639 posreduje najbolj ugodno pri nakupu. Moka bela — vojvodjanska, prima, nenadomestljiva Tipa 400 po 58 franco Ljubljana. — Otrobi — pšenični — prima kakovosti, 21 din franco Ljubljana. Koruza v storžih po 14 do 16 din franco vagon. — Koruza v zrnu, umetno sušena — 30 do 31 din. Prašiči od 100 kg navzgor. Cena od 230 do 250, po mastnosti franco vagon. 26454-4

TOVORNI AVTO »CHEVROLET« 3 TONE, v uporabnem stanju, zelo dobro ohranjen proda po zmerni ceni kmetijska zadruga Zminec, pošta Škofja Loka. Ponudbe pošljite na gornji naslov. R 3608-4

PRODAJA OSNOVNIH SREDSTEV. Na podlagi člena 49. Uradni list FLRJ štev. 52-53 in 7-55 Uredbe o gospodarjenju z osnovnimi sredstvi, odprodaja Krojaško podjetje »NOVOST« Ljubljana, Rimska cesta 2, naslednja osnovna sredstva: šivalni stroj »Haid&Neu« 9 komadov, šivalni stroj »Singer« 4 komade, šivalni stroj »Gritzner«, šivalni stroj »Central-Bobin«, šivalni stroj »Opel«, stroj za krojenje — lažji, omare dvokrilne 4. Navedena osnovna sredstva so na prodaj družbenemu in zadružnemu sektorju. Ako v 10 dneh navedena sredstva ne bi bila prodana družbenemu ali zadružnemu sektorju so na prodaj privatnim osebam. Naprodaj bodo od 9. 12. 1957 dalje dnevno od 8. do 14. ure v poslovnih prostorih podjetja na Gornjem trgu štev. 27 v Ljubljani. R 3605-4

CEVLJARSKI LEVOROČNI — STROJ »SINGER« ali nov cilinder stroj »Necchi«, šiva tudi št. 1 sukanec, zelo ugodno prodam. Rosulnik Janez, Partizanska 6, Mengeš. R 3603-4

BELO ŽELEZNO POSTELJO in globok otroški voziček poceni prodam. Tavčarjeva 4-I, levo (balkon) 26160-4

OTROŠKO POSTELJICO, večjo, z mrežo, prodam. Debevec, Titova 25-B (terasa) 26159-4

RABLJEN ŠIVALNI STROJ »Gritzner« in stojček za pobiranje zank ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. 26157-4

RADIO »SAVILIANO« 4+1 cevni, rabljen za 10 tisoč dinarjev prodam. Weiss Tomačevo. 26156-4

CEMENT in betonsko železo 10 mm prodam. Podobnikar Alojz, Kozarje 586, Ljubljana 26154-4

KOPALNO KAD, popolnoma novo za 15 tisoč dinarjev in novo umivalno školjko inozemsko za 3.200 dinarjev prodam. Ogled popoldne. Burnik, Redelonghijeva 26, Vič 26153-4

KINO APARATURO EUMIG 8 mm: snemalno kamero, projektor za predvajanje ter več zabarvnih filmov prodam. Stanko Weixl, Maribor, Principova 2. 26178-4

KLAVIRSKO HARMONIKO »Solista« 24 basov prodam. Plešec Rudi, Sora, p. Medvode 26173-4

KRAVO MLADO s teličkom, prodam Černivec, Dravlje 26171-4

ČEVLJARSKO DELAVNICO na prometnem kraju, primerno za vsako obrt prodam. Ponudbe v ogl. odd. pod »Bolezen« 26166-4

NOVA ČRNA MOŠKA SUKNJA ugodno naprodaj. Celovška 41. 26205-4

NOVO ŽENSKO KOLO, italijansko, prodam. Naslov v ogl. odd. 26203-4

PRODAMO
po ugodni ceni pisalne mize in stole, primerne za pisarniško opremo, ter polfotelje in fotelje.
Naslov v ogl. oddelku.
7235-R

UVOŽENO ČRNO DAMSKO BLAGO za plašče ter klavirsko harmoniko na 24 basov prodam. Parmova 34 (pritličje). 26189-4

TEMNO NOVO MOŠKO OBLEKO in električni gramofon s 30 ploščami poceni prodam. Veselova 13 (podpritličje). 26187-4

TOPOLINO PRODAM. Radovljica, Gorenjska cesta 17. 26186-4

PREDPEČKO in rabljeno kuhinjsko pohištvo prodam. Zamenjam nov motorček za kolo, za novo kuhinjsko kredenco. Aljaževa 16, Šiška, spodaj levo. 26185-4

HARMONIJ AMERIKANSKI SISTEM, 8 registrov, proda Četina Srečko, Celje, Muzejski trg 7. 26180-4

OŽEMALEC ZA PERILO (wringer) originalen AEG prodam. Dr. Košak, Saranovičeva 2, Ljubljana. 2505-4

NOV GASPERČEK ugodno prodam. Sotlar, Milčinskega ulica 5, Ljubljana (Šiška). 25916-4

»GS« VESPO, odlično, prodam. Karlinova ul. 1, Kodeljevo. 25904-4

RABLJENO KUHINJSKO POHIŠTVO poceni prodam. Topolšek, Resljeva cesta 29. 25902-4

DKW »MAJSTER KLASSE« F. 8, iz prve roke v brezhibnem stanju prodam. Ogled v dopoldanskih urah Frankopanska 5, Ljubljana. 25901-4

MOTOR ZÜNDAPP 250 ccm v br

SOBNA KREDENCA, zelo lepa, orehova koronina, prostorna, naprodaj. Rožna dolina, Cesta X/31. 26056-4

DOBRO OHRANJEN PIANINO prodam za 58.000 din. Naslov v SP Celje. 26052-4

ITALIJANSKO KOLO moško novo in žensko štrapacno kolo, uvoženo — ugodno prodam. Kolodvorska 44/I.

RADIO »SIEMENS« prodam za 20.000 din. Večna pot 37. 26007-4

2 VIOLINE in eno kitaro proda Jesih Leopold, Medvode 28. 26004-4

»LANCIA ARDEA« ugodno naprodaj, model 1950. Informacije v dopoldanskih urah na tel. 20-944. 26001-4

KNJIŽNO OMARO (veliko s pomičnimi vrati) pripravno za knjižnice in urade, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 26000-4

MOTOR »ILO« 125 ccm v voznem stanju, registriran prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 25993-4

GOSPODINJE! Tekače dobite meter od 250 din dalje. Vse vrste starih cunj zamenjamo ali kupimo do 100 din za kg. Veselova 3a, poleg Erjavčeve. 25970-4

NOVO ŽENSKO ITALIJANSKO KOLO prodam. Bučar, Gosposka 4/II. 26080-4

VESPO 53 U dobro ohranjeno z okrasjem poceni prodam. Cankar, Naklo 93. 26077-4

BIVALNI STROJ proda Klopčar, Trubarjeva 18. Ogled od poenedeljka dalje. 26074-4

TRI AVTOGUME 550 × 16 prodam, dve skoro neobrabljeni. Dobrilova 12, Mirje. 26072-4

LAMBRETO »B« (odprto) prodam za 130.000 din. Gerbičeva 1, pritličje desno. 26068-4

SACHS 98 ccm v dobrem stanju prodam. Kajba Petrovo 55, Kamnik. 26066-4

DKW — RT 125 ccm KS 6,5 tip 57 prodam. Nošoviče 1, Komenda. 26065-4

TRANSIT - EXPORT München Landwehr Strasse 44 tel. 59 15 32 prodaja in posreduje pri nakupu novih in rabljenih avtomobilov in motornih koles. Nadalje prodaja gospodinjske električne stroje, razne električne aparate, foto-aparate in ostale tehnične potrebščine vse po exportnih cenah (s popustom). 25778-4

PIANINO, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe pod »Pianino« v oglasni oddelek. 25982-4

DOBRO OHRANJENO SLAMOREZNICO na motorni pogon kupim. Naslov v ogl. odd. 25967-4

LEPO OHRANJEN levi zazidljiv štedilnik in vodovodno školjko s pipo, poceni prodam. Friškovec 5, Ljubljana. 26323-4

DOBRO OHRANJEN RADIO »Hornyphon« prodam ali zamenjam za dobro ohranjen moški usnjen plašč. Avbelj, Vevče 94, Ljubljana-Polje. 26320-4

»REALITETNA PISARNA« Ljubljana, Tavčarjeva 6 tel. 21-011, proda naslednje premičnine: Kompletno ordinacijsko opremo, cena po dogovoru. Tovorni avto »MAN« 6 t. kiper in »Grafe Stieft« 6 t. kiper oba v dobrem stanju. Primerno za gradbeno podjetje. Osebni avto »Wanderer« v dobrem stanju, primerno za taksi cena 450.000. Poleg tega imamo v prodaji razne osebne in poltovorne avtomobile ter razne stroje po nizkih cenah. R 3635-4

BIZAM KRZNEN PLAŠČ za manjšo postavo, rjavo in črno persianer kožico, moško lepo zimsko suknjo in nove modne hlače ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. 26366-4

EMAJLIRAN STEDILNIK »Tobi« v odličnem stanju ugodno prodam. Krašovec, Društvena 30, Ljubljana. 26365-4

EMAJLIRAN STEDILNIK, bel, dobro ohranjen, prodam. Ivanuša, Celovška 287-d za Berličem. 26363-4

PRASIČI se Vam slabo redijo? OPTOVITAL zajamčeno pomagal Z navodili pri: Ing. Prezelj, Ljubljana, Wolfova 3. 26384-4

JAJCEPLOD pri kokoših povečuje nesnost! Ing. Prezelj, Ljubljana, Wolfova 3. 26386-4

NOVO ŽENSKO komfortno kolo »Julia« prodam. Trubarjeva 75-I, desno. 26361-4

KMETIJSKA ZADRUGA SMARTNO pri Litiji proda gnojnično črpalko in samodelne škropilnice. R 3617-4

PRODAMO OSEBNI AVTO »ŠKODA« 1200 v odličnem stanju, »Mercedes« 170 — generalno obnovljen, avtobus »Mann« Diesel — 32-sedežni, 10 stojišč, generalno popravljen oz. obnovljen, avtobus »SPA«, 22-sedežni, 8 stojišč, avto »Opel Kapitän«, tovorne avtomobile »Opel Blitz«, vse generalno obnovljene, traktor Unimog Steyer s prikolico in druga vozila. Prednost imajo kmetijske zadruge in gospodarske organizacije. Vozila si lahko ogledate na licu mesta. »Agroservis«, Ljubljana, Draga 41. R 3616-4

AVTOMOBIL DODGE, tovorni, v nevoznem stanju, prodamo. — Ogled in ponudbe od 9. do 14. decembra t. l. med 8. in 13. uro v Zavodu LRS za transfuzijo krvi, Zaloška 2, Ljubljana. R 3614-4

GASPERČEK proda Petrič Janez, Črnuče, Gmajna. 26243-4

MOTOR »DUCATI« 48 ccm z dvokolesom prodam. Dolenjska cesta 132. 26238-4

PISALNI STROJ »ERIKA«, kovček, poceni naprodaj. Naslov v ogl. odd. 26237-4

JEDILNI IN ČAJNI SERVIS za 6 oseb, skupaj 45 kosov, prodam. Ponudbe pod »Rosenthal« v ogl. odd. 26236-4

NOVO ŽENSKO KOLO prodam za 25.000 din. Zapuška 69, Dravlje. 26360-4

MOPED »PUCH« 50 ccm, nov, prodam. Ogled pri Cotič, Kapusova 1, Ljubljana. 26357-4

POPOLNOMA NOV ženski šivalni stroj znamke »Primo« prodam. Naslov v ogl. odd. 26355-4

2 ŽELEZNI, ZELENO PLESKANI POSTELJI z dvojno pletenimi žimnicami, Lutzovo peč 170 cm visoko, več kovčkov »Wulkanfiber« primernih za potniško kolekcijo in črno krzneno štulo bisam, poceni prodam. Naslov v ogl. odd. 26354-4

KOPALNO PEČ na drva, ugodno prodam. Trubarjeva 45 a. 26353-4

TRODELNA OKNA z omarico za rolo velikost 150x100 ter vrata velikost 85x200x16 in 70x200x16 novo, prodam. Trubarjeva 45 a. 26352-4

NOVO ITALIJANSKO ŽENSKO KOLO prodam. Naslov v ogl. odd. 26347-4

RADIO 4+1 in pšenično slamo, ugodno prodam. Stožice 7. 26401-4

PERZIJANER PLAŠČ, nov, naprodaj. Ogled iz prijaznosti pri krznarju Lipovšek, Ljubljana, Trubarjeva 19. 26400-4

TOKOVNI TRANSFORMATOR — Type AGJ3 — Siemens 3; 10; 30; 100; 150; 200; 300; 600/5A prodam. Naslov v ogl. odd. 26397-4

ZLATO ZOBNO PLOŠČICO prodam. Ponudbe v ogl. odd. pod »1400«. 26396-4

PRISTNO GORENJSKO narodno nošo, moško, kompletno prodam. Naslov v ogl. odd. 26395-4

Prodamo 2.5 tonski
KAMION
znamke »FORD«,
z rezervnim strojem, v voznem stanju. Cena ugodna. Tkalnica »Otoče« v Otočah. Gorenjsko. 7209-R

ŽELEZNE PEČI, gostilniške stole, mize, mesarski stol za sekanje, poljsko orodje, verige, vrvi, 2 svetilki za kočijo, 2 soda 100 litrska, 2 kotla za vzidati ugodno prodam. Predovič, Poljanska cesta 75-II. Vprašajte med 15. in 17. uro. 26388-4

DVOJNA ŽELEZNA KRILNA VRATA 250 kg prodam. Predovič, Poljanska c. 75-II. Vprašajte med 15.—17. uro. 26387-4

LEPO OTROŠKO POSTELJICO prodam. Titova 13-IV, Hribar. 26380-4

KRATEK, KLAVIR, angleška mehanika, naprodaj. Naslov v ogl. odd. 26379-4

KRAVO SIVORJAVO s prvim teletom prodam. Šiška, Milčinskega 81. 26378-4

PEČ, obloženo, malo stojalo za dežnike, otroško posteljico železno, prodam. Lepše, Knezova št. 18. 26377-4

OTROŠKO POSTELJICO z žimnico, poceni prodam. Popovič, Trdinova 8-III. 26374-4

STARO POHIŠTVO tudi posamezno prodam. Ogled od 15.—17. ure Mestni trg 17-III, levo. 26373-4

GOLAZEN: Podgane, miši itd. strupite! Ing. Prezelj, Ljubljana, Wolfova 3. 26385-4

KLAVIRSKO HARMONIKO 60 basov »Frontalini« in pianino prodam. Cvern, Trubarjeva 6. 26371-4

MLADO KOZO, brejo, dobro mlekarico, švicarske pasme, zaradi selitve prodam. Campova 15. 26368-4

MOSKO SPORTNO ROGOVO KOLO na prestave, skoraj novo, poceni prodam. Železnik, Orlova 17. 26224-4

STAVBNI LES, tesan, 14 m³, prodam za polovično ceno. Naslov v ogl. odd. 26220-4

DIRKALNO KOLO znamke »Frejus« prodam. Šiškenska št. 3, nasproti remize. Vprašajte od 8. do 12. ure. 26218-4

VETROBRAN za motorno kolo, uvožen, nov, prodam. Naslov v ogl. odd. 26216-4

BENCINSKI MOTOR 5—6 KS in trd voz poceni prodam. — Kladezna št. 24. 26214-4

SUŠILNE APARATE (havbe) poceni prodam. Kranjc Franc, Celovška 95. 26211-4

PUCH 250 ccm prodam. — Sivec, Preska 58, Medvode. 25880-4

KOMPLETEN COLN sistema kaičpasara, popolnoma nov in preizkušen, dolžine 4.20 m, reg. teža 400 kg, 4—5 oseb, prodam. Ponudbe v ogl. odd. pod »1957«. R 3581-4

KINOAPARAT z vsem priborom, v najboljšem stanju, zaradi nabave kinemaskopa proda Kino Domžale! R 3549-4

NOVO ITALIJANSKO ŽENSKO KOLO prodam. Pržanjska 10, Dravlje, pri cerkvi. 1958-4

TRANSIT-EXPORT MÜNCHEN, Landwehrstrasse 44, prodaja in posreduje pri nakupu novih in rabljenih avtomobilov, gospodinjskih električnih strojev, električnih aparatov, fotoaparatov in tehničnih potrebščin, vse po eksportnih cenah (s popustom), telefon 591-532. 26026-4

NOVO SPORTNO ITALIJANSKO MOŠKO KOLO prodam. Povšetova 46, visoko pritličje. 26232-4

FIAT BALILLA, dobro ohranjen, ugodno prodam ali zamenjam za motor 250 do 350 ccm. Kastelic, Ljubeljska 10 a, Litostrojski blok. 26234-4

GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK, dobro ohranjen, poceni prodam. Naslov v ogl. odd. 26265-4

ŽENSKO KOLO, močno, nemške znamke, ugodno prodam. Sporar, Celovška 51, Ljubljana. 26262-4

PISALNI STROJ »Underwood«, brezhiben, prodam. Detelova 4-I., Bežigrad. 26256-4

KLAVIR »ČAPKA« in moredno knjižno omaro prodam. Jesenkova 1-I. nadstr. 26255-4

NOVO ITALIJANSKO KOLO prodam ali zamenjam za deske. — Cizman, Savlje 70. 26252-4

MIKROSKOP »LEITZ« z imerzijo prodam. Ponudbe pod »Mikroskop« v ogl. odd. 26249-4

PLETILNI STROJ, ročni, »Regina II«, nov, prodam. Močnikova 1. 26248-4

DVE MOSKI SUKNJI, inozemsko blago, prodam. Peternel, Njegoševa 15-I. 26247-4

KOMBINIRAN ELEKTRIČNI AEG STEDILNIK na 3 plošče in ploščo za premog, delno nerabljen, prodam. Naslov v ogl. odd. 26318-4

INOZEMSKI EMAJLIRAN STEDILNIK prodam. Medvešek, Ježica 85. 26315-4

SKORAJ NOV »MONOSKIT« motorček prodam. Ogled vsak dan Kamnik, Zale 16. 26314-4

RADIO »ZERDIK«, 6-cevni, prodam, tudi na ček. Cankarjeva 9, dvorišče. 26313-4

2 m² TESANEGA LESA prodam. Novak, Notranje gorice 37. 26312-4

NOV GUMI VOZ (16 col) prodam. Drašler, Ljubljana-Vič, Cesta v Mestni log 291. 26310-4

KRAVO Z DRUGIM TELETOM prodam. Marn, Tomačevo 29. 26309-4

RADIO, 7-cevni, UKV, s tipkami, naprodaj. Rožna dolina VIII-2. 26308-4

GASPERČEK in peč na žaganje, novo, prodam. Holzpaflova 3. 26306-4

ŽENSKO KOLO s prestavami, novo, kompletno, prodam za 38.000 dinarjev. Miklošičeva 17, hišnik.

ITALIJANSKO DAMSKO SPORTNO KOLO, novo, prodam. Pokopališka 16. 26300-4

PEČ, SAMOTIRANO, srednje veliko, poceni prodam. Streliška 10. 26299-4

RADIO »OLYMPIA«, 4+4, ugodno prodam. Javornikova ul. 11, pritličje desno. 26289-4

BILJARD prodam. Dravlje, Vodnikova 257. 26281-4

POSTELJNA VLOŽKA (mreže), vrtna železna vrata prodam. — Rožna dolina XVII-7. 26279-4

PODJETJA, POZOR! Puch-Roller, original, skoraj popolnoma nov, prodam. Ponudbe v ogl. oddelek pod »3.600 km«. 26277-4

3 ENOSLOJNE INKUBATORJE za valjenje s kapaciteto 2×300 kosov jajc, 1×250 kosov jajc, ugodno prodamo. »Živalica«, Kranj, Titov trg 2. 26276-4

DOBRO OHRANJENO ZIMSKO MOŠKO SUKNJO prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 25846-4

KOPALNO BANJO poceni prodam. Lesjak, Šentvid 52. 25761-4

STEDILNIK - vzidljiv, rabljen, levi prodam za 20.000 din. Rožna dolina cesta III, št. 5. 25774-4

KUPIM

DRSALKE s čevlji št. 43 kupim. Ponudbe pošljite v ogl. odd. pod »Seksne«. -5

NEGATIVE 10/15 plošče ali planfilme s sledečimi motivi: cvetlice, planinski motivi, zaljubljenci kupim. Ponudbe skupno s probno kopijo poslati v ogl. odd. pod »Plačam dobro«. R 3607-5

PARNI KOTEL, 100 kvadratnih metrov grelne površine, nizko tlačni, kupim. Ponudbe poslati na naslov: Slovenija vino, Ljubljana, Frankopanska 11. R 3606-5

AVTO NOVEJŠEGA TIPA, dostavni: Fiat, Opel, DKW, stojalo za stroj za šivanje podplatov kupim. Prodam stroj za šivanje podplatov »Trobana«. Franko, Šercerjeva 31, Maribor 26177-5

PRIKOLICO BMW ali DKW kupim. Ponudbe v ogl. odd. pod »Temna«. 26167-5

SLIKE v vseh oblikah kupuje za finančja dragih kovin, Ljubljana, Ilirska 6. R-3549-5

ELMA ČRNUČE
takoj zaposli:
4 strojne tehnike
3 absolventke
srednje ekonomske šole za računovodstvo
Nastop možen takoj. Plača po dogovoru.
Ponudbe na upravo podjetja. 7264-R

OGRODJE ZA ŠTEDILNIK, rje prost, kupim. Naslov v ogl. odd. 26134-5

NOV INOZEMSKI UKW RADIO kupim. Tratnik, Novo mesto 32. 26043-5

DOBRDO OHRANJEN FIAT TOPOLINO, DKW, vožen Fiat 600 ali drug majhen avto kupim. Ponudbe z navedbo cene na SP Celje, pod »TOPO«. 26042-5

KUHINJSKO KREDENCO in nekaj pohištva kupim. Primožič, Dravljska 11. 26063-5

RABLJENO STRUŽNICO, lahko tudi v neuporabnem stanju kupim. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Gotovina«. 26253-5

STROJČEK ZA POBIRANJE ZANK, s poročevalnim steklom, švicarski ali nemški, kupim. Naslov v podružnici Maribor. 26286-5

KLAVIR ALI HARMONIJ kupi ali vzame v najem pevsko društvo. Ponudbe pod »Petje« v ogl. odd. 26338-5

USNJEN MOSKI PLAŠČ kupim. Ponudbe v ogl. odd. pod »Malo rabljen. 26337-5

LAMBRETTO, 125—150 ccm, solidno, kupim. Ponudbe s ceno in kilometražo pod »Gotovina takoj« v ogl. odd. 26326-5

KLAVIR-PIANINO, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe v ogl. oddelek pod »Maja«. 26213-5

AGENCIJA PTUJ nujno potrebuje stružnico, večji hladilnik, motorna kolesa, pogonske stroje ter vsakovrstne mizarske in druge stroje. Proda pa traktor »Steyer« tipa 180, tovorni avto »Renault« 7 ton, kino projektor na obročno odplačevanje, mali vrtni traktor ter več drugih predmetov. Ponudbe pošljite takoj. R 3611-5

PLETILNI STROJ Št. 8 ALI 10 dolovne dolžine, širina 80—100 cm, kupim. Martinović Mirko, Varaždin, Miline Pavlić 29. R 3613-5

SUHE HRUŠKOVE DESKE kupim. Kregar Jakob, Vižmarje št. 2, Šentvid nad Ljubljano. 26261-5

OGNJEVARNO železno omaro kupim. Ponudbe v ogl. odd. pod »Dobro ohranjena«. R 3647-5

KRATEK KLAVIR eventualno pianino, odlično ohranjen, kupim. Ponudbe v ogl. odd. pod »Klavir«. 26457-5

ZAMENJAM

KRASNO NOVO KUHINJSKO OPRAVO, 10 kosov zamenjam za električni motor 4—5.5 KS. Pismene ponudbe pod »Zamenjava« v oglasni oddelek. 26014-6

NEPREMIČNINE V PRRAGI zamenjavam za nepremičnine v Jugoslaviji zaradi preselitve. Ponudbe v ogl. odd. pod »Ugodno«. 26109-6

4-LETNO KOBILO zamenjam za kravo mlekarico. Medvode 81. 26137-6

POSEST

»REALITETNA PISARNA« Ljubljana, Tavčarjeva 6 tel. 21-011 proda naslednje nepremičnine:

1681. Parcela zazidljiva enodružinske hiše, v Rožni dolini Ljubljana 700 m² skupno 250.000 din.

250. Dvoinpolsobno komfortno stanovanje v novejši hiši, Ljubljana 700.000 din, ugoden nakup.

215. Polovico hiše, dvosobno stanovanje vseljivo z vrtom in pravnico pri Viču 800.000 din.

46. Dvodružinska hiša, novejša z lepim vrtom, dvosobno stanovanje vseljivo v bližini postaje pri Ljubljani 1,800.000 din.

245. Dvosobno stanovanje pritlično, vseljivo, pripravno za pisarne, Prule, Ljubljana 800.000 din, ugoden nakup.

666. Enosobno stanovanje z vsemi pritiklinami v Sp. Šiški Ljubljana 200.000 din.

243. Velika soba, prazna, pritlična, takoj vseljiva, pripravna za kakršno koli obrt, v bližini Turista Ljubljana 700.000 din.

1673. Enodružinska hiša, nova z vrtom, petsobno stanovanje, cela hiša takoj vseljiva, pri Grosupljem Dolenjsko 1,500.000 din.

1614. Enosobno stanovanje v sredini Ljubljane 150.000 din, ugoden nakup.

097. Enodružinska hiša, nova, cela vseljiva, z vrtom, 8 km od Ljubljane 1,200.000 din.

249. Troinpolsobno stanovanje z vsemi pritiklinami I. nad. v sredini Ljubljane 800.000 din neto, isto tam enosobno 300.000 din.

251. Parcela, zazidljiva, enodružinske hiše z odločbo Trnovo-Vič 530 m² 600 din meter.

252. Vila na Jesenicah, dvodružinska z vrtom, na dvorišču poslopje za drvarnice, eno stanovanje ima kopalnico 4,000.000 din.

253. Dvodružinska hiša z vrtom, dvosobno stanovanje vseljivo v bližini šole Šmartinska c. Ljubljana 1,700.000 din.

201. Parcela 5838 m² na Brinju Ljubljana 40 din meter, ugodno naprodaj.

239. Dvodružinska hiša z vrtom 863 m², novejša na Titovi cesti Ljubljana 1,700.000 din.

»POZOR« vsako Vašo nepremičnino boste najhitreje prodali preko »Realitetne pisarne« Ljubljana. R 3634-7

POSESTVO S 16 HA ZEMLJE v centru vasi ob glavni cesti blizu železniške postaje prodam. Ponikva 17. R 3590-7

ŠTIRISTANOVANJSKO HIŠO — prodam. Dvoje stanovanj prosto po dogovoru. Kocuvan, Maribor, Pobrežje, Ilijeva 3. 26176-7

ENODRUŽINSKO ali poldružinsko hišo z vrtom v Ljubljani, vseljivo v letu 1958. kupim. Naslov v ogl. odd. 26193-7

TRI ORALE BUKOVEGA GOZDA ob cesti prodam. Istotam naprodaj stiskalnica za seno večjega tipa. Bezgovšek Alojz, Laško, Velike Grahovše. 26181-7

ZAKONSKI PAR brez otrok kupi (oziroma pomaga dograditi) dvosobno stanovanje v Kamniku. Ponudbe na A. K., — Kamnik, Titov trg. 6. 25934-7

DVOSTANOVANJSKO HIŠO z vrtom v Novem mestu zamenjam za enostanovanjsko z vrtom v okolici Ljubljane ali prodam. Naslov v ogl. oddelku. 25920-7

HIŠO Z VELIKIM VRTOM takoj vseljivo blizu postaje Novo mesto prodam. Ponudbe v ogl. odd. pod »Zelo ugodno« 25920-7

HIŠO z vseljivim enosobnim stanovanjem in 4500 m² vrta v bližini Dolenj. kolodvora prodamo. Naslov v ogl. odd. 25957-7

STAVBNO PARCELO z načrtom in odobritvijo gradnje na Jesenicah, prodam. Naslov v ogl. odd. 26265-7

LOKAL in manjše skladišče v neposredni bližini Vodnikovega trga v Ljubljani prodam po ugodni ceni. Ponudbe pod: »Lokal — skladišče« v ogl. odd. 25951-7

3-SOBNO komfortno stanovanje ali polovico vile kupim. Nudimo zamenjavo 3-sobnega stanovanja v centru mesta. Ponudbe v ogl. od. pod »Dobro plačam«. 25940-7

POČIVALIŠČE (hotel-penzion) v Opatiji, tik pristanišča Volosko, z 24 sobami, zelo ugodno prodam. Anka Trinajstić, Opatija 3, Crnikovica 1. 25976-4

MALO HIŠICO ali weekend v okolici Ljubljane ali na Gorenjskem kupim. Ponudbe pod »Točen opis« v oglasni oddelek. 26019-7

LOKAL ZA PISARNO kupim. Ponudbe pod »Centrum 1958« v oglasni oddelek. 26017-7

STANOVANJSKO HIŠO s lokali za manjšo obrt in posestvo 5 ha velikosti prodam. Hiša je na prometni točki Metlike. Oglasite se na Urh Ivan, Breg revolucije 15, Metlika. R-3580-7

ENONADSTROPNO HIŠO z vrtom, Predjamska, Rožna dolina prodam. Naslov v ogl. odd. 26031-7

OBRTNIKI — hišo z lokalom v Ljubljani prodam. Vseljivo lokal in trosobno komfortno stanovanje, eventuelno zamenjam za zazidljivo parcelo, manjšo hišo ali osebni avto. Ponudbe pod »4,500.000.—« v oglasni oddelek. 26025-7

ENOSOBNO STANOVANJE kupim. Ponudba pod »Lepo« v oglasni oddelek. 26086-7

STANOVANJSKO HIŠO in gospodarsko poslopje, primerno za obrt v bližini Kranja, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 26114-7

LOKAL prodam. Celovška 44. Informacije: Gregorčičeva 23/II. 26102-7

NOVO DVOSTANOVANJSKO HIŠO z malim posestvom, sadovnjak, njive, travnik, ob glavni cesti, Šentjur pri Celju, ugodno prodam. Dramlje, Trnovec 41. 26050-7

PRITLIČNO HIŠO delno vseljivo zelo ugodno prodam. Primerna za nadzidavo. Samo resne ponudbe v ogl. odd. pod »Trnovsko predmestje«. 26058-7

STANOVANJE SONČNO s kopalnico bližu Tabora naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku. 26013-7

ENONADSTROPNO HIŠO v Radečah pri Zidanem mostu z lokalom v pritličju zelo ugodno prodam. Belin Amalija, Zagreb, Kukuljičeva 31. 26076-7

ENO ALI DVOSOBNO vseljivo stanovanje kupimo. Ponudbe pod »Cimprej« v oglasni oddelek. R 3620-7

ENODRUŽINSKO HIŠO z vrtom, vseljivo v Novem mestu, kupim ali zamenjam. Naslov v ogl. odd. R 3623-7

KOMFORTNO, VSELJIVO ali delno vseljivo stanovanje ali hišo v Ljubljani kupim. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Plačljivo takoj«. 26266-7

HIŠO PRODAM. Varpetič, Domžale, Kolodvorska 13. Ogled od 11. dec. ali po želji. 26259-7

ZAZIDLJIVO PARCELO na lepem kraju centra ali periferije Ljubljane kupim. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Zazidljiva takoj«. 25297-7

VSELJIVO DVO- ali trisobno komfortno stanovanje kupim. Ponudbe v oglasni oddelek pod »V Ljubljani«. 26296-7

HIŠO v kateremkoli predelu Ljubljane kupim. Pogoj možna vselitev takoj ali pozneje. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Plačilo v gotovini«. 26295-7

ENODRUŽINSKO VILO v Ljubljani kupim. Vselitev možna vsaj v enem letu. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Plačilo pet milijonov«. 26294-7

DVOSOBNO STANOVANJE v strogem centru prodam. Vselitev proti zamenjavi enosobnega stanovanja. Ponudbe pod »Lahko periferija« v ogl. odd. 26293-7

HIŠO V VOJNIKU prodam. Ponudbe pod »Vojnik« v ogl. odd. 26290-7

VSELJIVA HIŠA z zemljiščem, ljubljanska okolica naprodaj. Pripravno za obrtnika. Prodam tudi ločeno. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Cebular«. 26288-7

LOKAL v sredini centra naprodaj. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Ljubljana«. 26282-7

VSELJIVO HIŠO prodam. Kalvarija 28, Kranj. 26275-7

DVODRUŽINSKO HIŠO z lokalom prodam. Naslov v podružnici Slov. poročevalca Trbovlje. 26271-7

VEČJE PODJETJE v Ljubljani išče za takojšnjo vselitev za svoje poslovne prostore 4 pisarne srednje velikosti v centru mesta in prostor za skladišče v bližini. Ponudbe pod »Nujno« v ogl. odd. 26449-7

TRGOVSKA LOKALA, skladišče, 2 delavniška prostora in vseljivo trisobno stanovanje, prodam. Ponudbe pod »Strogi center« v ogl. odd. 26428-7

ENODRUŽINSKO HIŠO, komfortno urejeno, v centru, prodam. Ponudbe v ogl. odd. pod »Vseljiva-september 1958«. 26427-7

ZAZIDLJIVO PARCELO v vilnem okraju Ljubljane prodam. Ponudbe pod »Lepa lega« v ogl. odd. 26426-7

ENOSOBNO KOMFORTNO sončno stanovanje, vseljivo spomladi, prodam. Naslov v ogl. odd. 26421-7

PRIVATNIKI, OBRTNIKI! Prodam pritlično dvoriščno hišico ali 2—4-sobno stanovanje, center. Naslov v ogl. odd. 26223-7

HISO, 4 prostori, na lepem kraju pri Ljubljani (železniška, avtobusna postaja), zamenjam za eno ali dvosobno stanovanje v mestu. Pri hiši je zelenjadni in sadni vrt (do 3500 kg sadja, grozdja). Možna zajčje-kokošjereja v večjem obsegu, zelo pripravno za čebelarstvo. Ponudbe v ogl. oddelek pod »Majhna najemnina«. 26222-7

3 ZAZIDLJIVE PARCELE (zidava enodružinskih hiš) v Ljubljani ob Dolenjski cesti pod Rakovnikom ugodno prodam. Naslov v ogl odd. 25950-7

STANOVANJE enosobno s kabinetom zasedeno, prodam. Naslov v ogl. odd. 26349-7

POSESTVO V MESTU, ki vzdržuje 3 krave in 2 prašiča prodam, dam v najem ali sodelujem. Ponudbe pod »Lepa lega« v ogl. odd. 26402-7

TAKOJ VSELJIVO HISO na lepem položaju v Radovljici, prodam. Ponudbe pod »Pogled na Triglav« v ogl. odd. 26339-7

VSELJIVO STANOVANJE in manjšo zazidljivo parcelo kupim. Ponudbe v ogl. odd. pod »Ljubljana«. 26332-7

POLOVICO STAREJŠE, pritlične, manjše hiše (dvoje enosobnih stanovanj), garaža, vrt, prodam. Primerno za upokojence! Ing. Prezelj, Ljubljana, Wolfova 3. 26383-7

ZAZIDLJIVO PARCELO za enodružinsko hišo v Koleziji prodam. Primožič, Predjamska 48. 26329-7

DEL HISE v Ljubljani z vseljivim 3-sobnim stanovanjem prodam. Ponudbe pod »Zidano« v ogl. odd. 26367-7

PARCELO 500 m², zazidljivo z enonadstropnim enostanovanjskim dvojčkom v Šiški prodam. Ponudbe pod »Istočasna zidava« v ogl. odd. 26364-7

VEČJO HISO ali vilo v letoviškem kraju ob severni jadranski obali kupimo. Ponudbe z navedbo cene v ogl. odd. pod »Severni Jadran«. 26390-7

HISO Z ZEMLJIŠČEM v Črnomlju poceni prodam. Informacije v trgovini »Planina« — Črnomelj. 26389-7

V NAJEM

LOKAL, primeren za odvetniško pisarno lahko tudi sobo, iščem proti nagradi. Ponudbe pod »Center« v ogl. odd. 26198-8

LOKAL ALI DELAVNICO cca 40 m² iščemo. Investicije povrnemo. Ponudbe pod »Delavnica« v oglasni oddelek. 25933-8

»PIANINO« sprejmem v najem. Runko, Puharjeva 3/II. 26029-8

GARAŽO za manjši avto oddam. Gornji trg 22/I. 26121-8

ZAGO HORIZONTALNO na vodni pogon (turbina) dajem v najem. Levičnik, Radeče, Zidani most. 26118-8

GARAŽO oddam. Naslov v oglasnem oddelku. 26099-8

PROSTOR ZA DELAVNICO oddam. Naslov v ogl. odd. 26128-8

SINDIKATU ali gospodarski organizaciji in tudi starejšemu zakonskemu paru damo v najem za 10 let komfortno pritlično enosobno stanovanje ob morju. Ponudbe na SP Koper pod »300.000«. 26247-8

GARAŽO za 2 osebna avtomobila (potrebna je manjšega popravila — ureditve) oddam, najraje podjetju! Ponudbe v ogl. odd. pod »Skoro center«. 26382-8

STANOVANJA

SOBO V CENTRU MESTA iščem proti visoki nagradi. Ponudbe pod »Odvetnik« v ogl. odd. 26199-9

VISOKOŠOLKA IŠČE SOBO v centru mesta. Ponudbe pod »Nujno« v ogl. odd. 26194-9

KRANJ — LJUBLJANA. Menjam lepo komfortno 2-sobno stanovanje za enako ali manjše v Ljubljani. Ponudbe v ogl. odd. pod »Pomlad«. 25849-9

DVOSOBNO STANOVANJE zamenjam za enako v predmestju Ljubljane, kjer se lahko drži mala ekonomija. Naslov v ogl. odd. 23832-9

SOBO ZA NOVOPOROČENCE iščem. Nudim visoko nagrado. Ponudbe pod »December — nagrade« v ogl. oddelek. 25831-9

KMEČKO DEKLE išče stanovanje in hrano. Pomaga pri gospodinjstvu — dopoldan. Ponudbe pod »Poštena« v ogl. odd. 25820-9

LJUBLJANA — ZAGREB. Dvosobno sončno komfortno stanovanje s pritiklinami zamenjamo za odgovarjajoče v Zagrebu. Ponudbe pod »Takoj« v ogl. odd. 26036-9

STANOVANJE V LJUBLJANI ali na Vrhniki iščem. Dam nagrado ali pomagam pri dograditvi. Ponudbe pod »Cimprej« v ogl. odd. 25818-9

DVOSOBNO STANOVANJE zamenjam za večje ali enako s sobo posebej. Ponudbe pod »Zamenjam takoj« v ogl. odd. 25780-9

STANOVANJE dobi upokojenec-ka v novi še nedograjeni hiši v Ljubljani, ako mi da v posojilo večjo vsoto denarja za dograditev hiše. Ponudbe pod »Dogovor« v oglasni oddelek. 26041-9

120.000 DIN BREZOBRESTNEGA POSOJILA dam za garsonjero ali prazno sobo v Ljubljani. Ponudbe pod »Ljubljana 120« v ogl. odd. 26228-9

OFICIR JLA išče opremljeno sobo. Ponudbe pod »Nujno« v ogl. odd. 26227-9

IŠČEM SOBO, grem tudi za sostanovalko ali pomagam v gospodinjstvu. Naslov v ogl. oddelku. 26226-9

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE, vseljivo v začetku 1958. l., kupim ali vzamem v najem sobo. Ponudbe v ogl. odd. pod »Posojilo«. 26225-9

KRASNO ENOSOBNO STANOVANJE, 56 m², na najlepšem kraju Most, I. nadstropje, vse parket, zamenjam za majhno hišico na periferiji, najraje v bližini Rožnika, Podutik. Ponudbe v ogl. odd. pod »Nizka najemnina«. 26221-9

GARSONJERO V CENTRU zamenjam za komfortno dvosobno stanovanje v centru. Ponudbe v ogl. odd. pod »Ugodno«. 26219-9

STUDENTKA išče sobo. Plača dobro. Ponudbe pod »Nujno« v ogl. oddelek. 26217-9

PRAZNO SOBO v centru išče mirna starejša ženska (šivilja). Plača dobro in za 1 leto vnaprej. Ponudbe v ogl. odd. pod »Soba«. 26212-9

ZA DOPOLDANSKO POMOČ v gospodinjstvu nudim hrano in stanovanje. Kokolj, Ljubljana-Bežigrad, Hrasnikova 7. 26209-9

NEOPREMLJENO SOBO proti nagradi iščemo. Ponudbe v ogl. odd. pod »Zelo zelo nujno«. 1957-9

ISČEMO PRAZNO ALI OPREMLJENO SOBO, lahko kabinet. — Nudimo nagrado. Ponudbe pod »S-15« v ogl. odd. 1957-9

LOKAL V CENTRU LJUBLJANE zamenjamo za delavniške prostore, po možnosti s skladiščem. Ponudbe v ogl. odd. pod »Lokal v centru«. R 3612-9

SOSTANOVALKO v opremljeno sobo, katera nudi posojilo, oziroma plača vnaprej, sprejmem. Ponudbe pod »Takoj« v ogl. oddelek. 26231-9

ZA ENOSOBNO STANOVANJE dam visoko nagrado ali brezobrestno posojilo, po dogovoru pa tudi kupim. Naslov v ogl. odd. 25591-9

DOBRO SITUIRAN STUDENT ekonomije nujno išče sobo ali kabinet pri solidni družini. Naslov v ogl. oddelku. 25939-9

**MLADA MEDICINSKA SESTR

ABSOLVENTKA TEHNIKE išče sobo za 1 leto, da konča študij. Ponudbe pod »Obzirna« v ogl. odd. 26446-9

IŠČEM SOBO ali stanovanje v okolici Ljubljane. Nudim nagrado ali brezobrestno posojilo. Pismene ponudbe v ogl. odd. pod »December«. 26430-9

POROČEN PAR, študenta, išče sobo. Plačata odlično in nudita nagrado. Cenjene ponudbe v ogl. odd. pod »Razumevanje«. 26425-9

IZGUBLJENO

IZGUBLJENO AKTOVKO z notami, prosim vrnite proti nagradi v ogl. oddelek. 26075-10

IZGUBIL SE JE okrogel žig: Kmetijska zadruga z o. j. Griže in ga proglašamo za neveljavnega. R 3619-10

ZATEKEL SE JE črnorjav pes. Lastnik naj se oglasi od 14. do 22. ure pri vratarju Opere. 26317-10

IZGUBILA SEM ŽENSKO ZAPESTNO URO v četrtek iz Komune (Prešernova, Parmova, Samova) do Vodovodne. Pošten najditelj naj javi v ogl. odd. pod »Nagrada«. 26202-10

ZATEKEL SE JE PES volčjak, dobi se: Vevče 21. 26351-10

IZGUBLJENO ZLATO ZAPESTNO URO, Bežigrad - Center, drap trak, vrniti proti visoki nagradi. Hišnik, Cankarjevo nabrežje 1. 26408-10

RAZNO

SLIKE ZA LEGITIMACIJE Vam v DVEH URAH izdela FOTO GRAD, Miklošičeva 20. 18591-11

50-LETNA VDOVA, dobro ohranjena, želi spoznati značajnega prijatelja, inteligenta. Dopise pod »Prisrčnost« v ogl. odd. 26152-11

V SHRAMBO VZAMEM motorna kolesa. Naslov v ogl. odd. 26150-11

54-LETNO KMEČKO DEKLE bi se poročilo s poštenim obrtnikom ali upokojencem z lastnim domom. Ponudbe v ogl. odd. pod »Dobra gospodinja«. 26161-11

85-LETNO DEKLE želi spoznati dobrosrčnega fanta ali vdovca 35 do 50 let starega. Samo resne ponudbe v ogl. odd. pod »Mirno življenje«. 26196-11

DVA MOŠKA SREDNJIH LET, dobro situirana, iščeta življenjski družici do 32 let. Slike zaželene. Ponudbe v ogl. odd. pod »Resnost«. 26192-11

ZETA — ZETA — ZETA odlične kvalitete cigareta za dobrega kadilca proizvaja DUVANSKI KOMBINAT, TITOGRAD. Dobite jo v vseh prodajalnah »Tobak«, Ljubljana. R-11

GOSTILNA »VESELJH PRIJATELJEV« obnavlja vesele večere v sredo, soboto in nedeljo. Podrobne informacije in rezervacije miz se poslužujte na telefon 31-450. Za obisk se priporočamo! R 3582-11

POSESTNIK vdovec, popolnoma sam, brez otrok, star 40 let želi spoznati žensko, lepe postave, čedne zunanjosti, dobrosrčno, pridno gospodinjo za delo na posestvu. Starost 30 do 40 let, življenjepis in imovinsko stanje navesti v ponudbo. Priložite sliko proti vrnitvi, tajnost zajamčena. Ponudbe v oglasni odd. pod »Ljubi dom«. 25840-11

PREMOŽNO DEKLE želi poročiti tovariša do 42 let s stanovanjem. Ponudbe pod »Ljubljana« v oglasni oddelek. 25817-11

POSTREŠNICO k uredniku pred upokojitvijo v Ljubljani iščem. Predpost: pred ali že upokojena ter da ima smisel morebitnega skupnega gospodinjstva. Ponudbe pod »Pohištvo« v ogl. odd. 25779-11

ZALOŽBA
MLADINSKA KNJIGA
obvešča, da
tov. ŠLEHTA SREČKO
ni več upravičen sprejemati naročil za knjige in kasirati obrokov zanjo.

FANT ŠTAR 35 LET s srednjo kmetijsko izobrazbo in manjšim premoženjem želi poznanstva sebi primerno dekle. Prednost imajo interesentke, ki imajo veselje do kmetijskega poklica, stanovanje in kmetijsko posestvo. Ločenke in dekleta z enim otrokom niso izključene. Slika je zaželena. Resne ponudbe z opisom razmer pošljite pod »Domače ognjišče« v ogl. odd. R-3577-11

DOBRO SITUIRANA z lastnim domom, želi ključavničarja ali podobno do 35 let. Ponudbe v ogl. odd. pod »Slika — ženitev«. 25863-11

I. JUGOSLOVANSKA FOTOKERAMIKA, Sombor, Radisičeva ul. 10, Milan STANIŠIĆ in sinovi, izdeluje porcelanaste slike za nagrobne spomenike. R-3569-11

27-LETNA LJUBLJANČANKA, prijetne zunanjosti želi resno poznanstvo z inteligentom do 36 let z lepimi perspektivami za bodočnost. Ponudbe v ogl. odd. pod »Želim si sreče«. 25590-11

FANT MOČNE POSTAVE, avtomehanični mojster, z nekaj imetja, želi spoznati sebi primerno dekle ali vdovo, ki ima prijetno stanovanje ali posestvo. Dopise v ogl. odd. pod »Vse drugo osebno«. 24894-11

IVAN POSLJITE NASLOV pod »Prijateljica« v ogl. odd. 25947-11

32-LETNO DEKLE GORENJKA, resnega značaja, dobra gospodinja z nekaj gotovine, ki ima veselje do mesarske stroke, želi poznanstva z resnim fantom. Ponudbe pod »Dobra gospodinja« v ogl. odd. 25941-11

MOŠKI 50 LET, mirnega značaja, želi spoznati sebi primerno žensko od 40 do 55 let. Ponudbe SP Celje pod »Ženitev«. 26051-11

32-LETNI SAMSKI, dobro situiran z lastnim domom želi spoznati značajno dekle za skupno življenje. Slika zaželena. Ponudbe pod »Rdeča rožа« v ogl. odd. 26084-11

IŠČEM TAKOJŠNJE POSOJILO 50.000 din. Obresti plačam takoj. Vrnitev in obresti po dogovoru. Ponudbe v ogl. odd. pod »Takoj«. 26104-11

RESNO POZNANSTVO z inteligentom išče v svrho ženitve 45-letna vdova, samostojna, zaposlena, materialno neodvisna, s stanovanjem. Ponudbe pod »Značajnost« v oglasni oddelek. 26101-11

KATERA TOVARIŠICA, 25 do 35 let, bi razumela moškega srednjih let, uslužbenca, samskega. Zaželen lastni dom. Ponudbe pod »Čimprej ženitev« v ogl. odd. Slika zaželena. 26142-11

STAREJŠA UPOKOJENKA gre gospodinjit starejšemu upokojencu do 60 let. Naslov SP Celje. 26053-11

POŠTENO DEKLE, uslužbenka z dobrim zaslužkom in prihrankom (z željo za gradnjo hiše) išče sebi primernega, poštenega, značajnega fanta od 35 do 45 let, ločeni izključeni. Ponudbe pod »Pošten« v ogl. odd. 26010-11

23-LETNI FANT želi spoznati prijazno dekle. Ponudbe pod »Zima« v ogl. odd. 26005-11

URADNIK želi spoznati tovarišico. Ponudbe z opisom v ogl. odd. pod »Strogo diskretno«. 26079-11

VESELO DEKLE z lastnim stanovanjem želi spoznati zaradi ženitve inteligenta do 33 let. Ponudbe v ogl. odd. pod »Visoka«. 26076-11

DOBER, SKRBEN GOSPODAR, starejši v pokoju iščem gospodinjo, lahko vdovo z otrokom. Biti mora varčna, čista, samostojna v gospodinjstvu in kmetijstvu. Ponudbe pod »Skupno« v ogl. odd. 25841-11

DOBRO DEKLE srednjih let, po poklicu šivilja, želi poročiti poštenega, izobraženega fanta ali vdovca starega 35 do 40 let. Ponudbe pod »Gorenjka« v ogl. odd. 26263-11

NOV DIHUR krznen plašč prodam ali zamenjam za Lambretto. Ponudbe pod »Dihur« v ogl. odd. 26250-11

ZNAČAJNEGA, dobrosrčnega moškega v starosti 50 do 60 let bi rada spoznala starejša uslužbenka. Vdovci z enim otrokom niso izključeni. Ponudbe pod »Dobra gospodinja« v oglasni oddelek. 26244-11

DEKLE ŽELI POROČITI dobrosrčnega gospoda v starosti 40 do 50 let. Ponudbe pošljite podružnici SP Kranj pod »Sreča«. 26273-11

32-LETNI MOŠKI, z lastnim domom in poklicem, prijetne zunanjosti, želi spoznati sebi primerno dekle in dobro gospodinjo (25 do 30 let), najrajši šiviljo. Ponudbe pošljite SP Kranj pod »Srečni dom«. 26274-11

25-LETNI FANT z lepim večjim posestvom v bližini Ljubljane želi poznanstvo z dobrim in podjetnim dekletom. Ponudbe v ogl. odd. pod »Ljubezniva«. 26359-11

IZOBRAZENKA, prikupne zunanjosti, z domom, želi spoznati resnega, simpatičnega inženirja med 36-43 let. Ponudbe pod »Najin domek« v ogl. odd. 26391-11

IZJAVLJAM, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih napravil moj mož Jakomin Jakob, ker nima pravice do mojih stvari. Jakomin Marija, Podgorje 99, Kamnik. 26451-11

AKADEMSKO IZOBRAŽEN želi spoznati pošteno čedno dekle vsaj s srednješolsko izobrazbo do 29 let. Ponudbe s fotografijo v oglasni oddelek pod »Samostojen«. 26450-11

RAZPISI

RAZPIS

Fakulteta za rudarstvo, metalurgijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani razpisuje po čl. 127 Zakona o Univerzi v Ljubljani Inštitutu za metalurško strojništvo mesto

ASISTENTA

Pogoj: metalurški inženir z vsaj 2-letno prakso in znanjem enega tujega jezika. Na oddelku za kmetijsko tehnologijo mesto

LABORANTA

Pravilno kolkovane prošnje s prilogami naj prosilci vložе v 14 dneh od objave v Slov. poroč. na dekanatu fakultete, — Ljubljana Tomšičeva 7. R

RAZPIS

Fakulteta za elektrotehniko in strojništvo Univerze v Ljubljani razpisuje na oddelku za strojništvo mesto

BIBLIOTEKARJA

Pravilno kolkovane prošnje s prilogami, iz katerih je razvidna šolska izobrazba, dosedanja praksa, znanje tujih jezikov ter potek življenja naj prosilci vložе v 14 dneh od objave v Slov. poročevalcu na dekanatu fakultete Ljubljana, Tomšičeva 7. R

RAZPIS

Fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani razpisuje na oddelku za gradbeništvo in geodezijo mesto

PISARNIŠKE MOČI

Pogoj: srednješolska izobrazba z znanjem strojepisja.

Pravilno kolkovane prošnje z življenjepisom naj prosilci vložе v 14 dneh od objave v Slov. poročevalcu na dekanatu fakultete Ljubljana, Aškerčeva 11. R

RAZPIS

Na podlagi 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov razpisuje Komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Ljubljana Center

mesto UPRAVNIKA
obrtnega podjetja »PRECIZNA MEHANIKA«, Ljub., Čopova 44.

POGOJ: mojstrski izpit iz precizne mehanične stroke (pisarniški stroji) in 10 let prakse v stroki.

Kolkovane prošnje z obširnim življenjepisom ter opisom strokovne usposobljenosti, potrdilo o nekaznovanju ter prepis zadnjega šolskega spričevala in potrdilo o sedanji zaposlitvi dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Ljubljana Center — Kresija, soba št. 24, najkasneje do 31. XII. 1957. R

RAZPIS

Keramična industrija Liboje razpisuje mesto

ŠEFA KNJIGOVODSTVA

Pogoj dokončana višja ekonomska šola ali srednja ekonomska šola z najmanj 3-letno prakso v gospodarskih podjetjih.

Družinsko stanovanje preskrbljeno, plača po tarifnem pravilniku. R

RAZPIS

Na podlagi 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov razpisuje Komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Ljubljana Center

mesto UPRAVNIKA
restavracije »KOPER« Ljubljana, Gradišče št. 13

Pogoji: gostinska ali komercialna strokovna izobrazba z najmanj 5-letno prakso pri vodenju gostinskih obratov.

Kolkovane prošnje z obširnim življenjepisom ter opisom strokovne usposobljenosti, potrdilo o nekaznovanju ter prepis zadnjega šolskega spričevala in potrdilo o sedanji zaposlitvi dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Ljubljana Center — Kresija, soba št. 24, najkasneje do 31. XII. 1957. R

RAZPIS

Na podlagi 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov razpisuje Komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Ljubljana Center

mesto UPRAVNIKA
obrtnega podjetja »VRVARNA«, Ljubljana, Trubarjeva 31

POGOJI: Ekonomska srednja šola ter 5 let prakse v vodenju obrtnega podjetja.

Kolkovane prošnje z obširnim življenjepisom ter opisom strokovne usposobljenosti, potrdilo o nekaznovanju ter prepis zadnjega šolskega spričevala in potrdilo o sedanji zaposlitvi dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Ljubljana Center — Kresija, soba št. 24, najkasneje do 31. XII. 1957. R

RAZPIS

Na podlagi 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov razpisuje Komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Ljubljana Center

mesto DIREKTORJA
podjetja za izdelavo in popravila elektromedicinskih aparatov in instrumentov »ELEKTROMEDICINA«, Ljubljana, Slomškova 4

POGOJI: ekonomist ali elektroinženir s prakso v vodenju podjetja ali pa elektrotehnik z večletno prakso, od tega vsaj 3 leta na vodilnem mestu.

Kolkovane prošnje z obširnim življenjepisom ter opisom strokovne usposobljenosti, potrdilo o nekaznovanju ter prepis zadnjega šolskega spričevala in potrdilo o sedanji zaposlitvi dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Ljubljana Center — Kresija, soba št. 24, najkasneje do 31. XII. 1957. R

RAZPIS

Industrijsko podjetje »ELEKTRA« Ljubljana, Černetova 26, razpisuje delovna mesta za:

1. Finančnega knjigovodjo-(kinjo).
2. Materialnega knjigovodjo - (kinjo) za vodenje obratovnega knjigovodstva.
3. Šefa priprave dela.
4. Več polkvalificiranih elektromehanikov ali ključavničarjev.
5. Skladiščnika.
6. Mlajšega delavca — težaka.
7. Več orodjarjev.

POGOJI:

ad: 1. Popolna srednješolska izobrazba z najmanj 1-letno poklicno prakso ali nepopolna srednješolska izobrazba z nad 2 leti poklicne prakse.

ad: 2. Enako kot pod ad. 1. toda v električni stroki.

ad: 3. Strojni elektrotehnik (lahko mojster) z delnim poznavanjem dolžnosti v pripravi dela (tehnološki postopek, normiranje, itd).

ad: 5. Lahko nepopolna srednješolska izobrazba z 1-letno prakso, ali 8-letka z nad 2 leti skladiščne prakse v elektrostrojni stroki.

Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ponudbe z navedbo osebnih podatkov in strokov. pošljite na upravo podjetja do 15. XII. 1957. R

RAZPIS

Upravni odbor Zdravstvenega doma v Idriji razpisuje delovna mesta

DENTISTA,
2 MEDICINSKIH SESTER,
2 BABIC in
BOLNIČARKE

Plača po uredbi, dopolnilna plača po pravilniku Zdravstvenega doma v Idriji. Pismene prošnje pošljite na naslov: Zdravstveni dom Idrija, do 28. decembra 1957. Nastop službe s 1. jan. 1958. R

RAZPIS

Upravni odbor Zdravstvenega doma Velenje, razpisuje mesto

ZDRAVNIKA splošne prakse

Pogoji: vsaj 1—3-letna praksa in opravljen strokovni izpit.

Temeljna plača po uredbi, dopolnilna plača po pravilniku o plačah ZD. Družinsko stanovanje zagotovljeno.

RAZPIS

Lesna industrija Mestinje, pošta Podplat razpisuje delovno mesto

materialnega knjigovodje -kinje

Pogoj: večletna praksa in dovršena srednja šola. Nastop službe takoj ali najkasneje s 1. januarjem 1958. Plača po tarifnem pravilniku ali dogovoru. R

RAZPIS

UO Obratne ambulante RL Velenje, razpisuje službeno mesto

ZDRAVNIKA obratne ambulante RL Velenje

Pogoji: dovršen klinični staž. Osnovna plača po uredbi, dopolnilna plača po tarifnem pravilniku OA. — Družinsko stanovanje zagotovljeno. R

RAZPIS

Kmetijska zadruga Griže razpisuje delovna mesta za

UPRAVNIKA s kvalifikacijo kmetijskega tehnika, po možnosti samskega.

POSLOVODJO, kot šefa trgovine z reprodukcijskim materialom ter prodaje in odkupa vseh kmetijskih pridelkov, vključno lesa.

Pri ponudbah navedite dosedanja službovanja. R

RAZPIS

Inštitut »Jožef Stefan«, Jamova št. 39, razpisuje naslednja delovna mesta:

laboranta kemije,
tehnika-konstrukterja,
kleparja,
ličarja,
materialnega knjigovodjo,
komercialista z znanjem angleščine oz. nemščine. R

RAZPIS

Upravni odbor mizarske delavnice Hotedršica razpisuje delovna mesti

POSLOVODJE in **KNJIGOVODJE** delavnice

Pogoji za poslovodjo: mojstrski izpit z 5—10 let prakse v mizarski stroki.

Pogoji za knjigovodjo: 5 let prakse v knjigovodstvu.

Ponudbe s potrebnimi podatki pošljite na gornji naslov. R

RAZPIS

SPLOŠNA BOLNICA CELJE razpisuje mesta za:

1. zdravnika za kirurški oddelek.
2. medicinsko sestro.
3. 2 fizioterapevtki
4. 5 bolničark.
5. 2 administratorki,
6. 3 kuharice — kvalificirane.

Pogoji za sprejem so sledeči: pod tč. 1 opravljen staž, pod tč. 2, 3, 4 končana šola z diplomo, pod tč. 5 večletna pisarniška praksa z znanjem strojepisja.

Prošnje za sprejem pošljite na Upravo Splošne bolnice Celje. R

RAZPIS

Uprava občinskega zdravstvenega doma Ljubljana-Polje razpisuje sledeča delovna mesta:

stomatologa ali dentista,
medicinske sestre,
bolničarke.

Nastop službe takoj.

Plača po uredbi o plačah dopolnilna plača po dogovoru. R

RAZPIS

Na podlagi 83. čl. uredbe o organizaciji, poslovanju in vodstvu jug. železnic in 64. čl. tč. j. začasnih pravil Direkcije jug. železnic Ljubljana

razpisuje

UO Direkcije jugoslovanskih železnic Ljubljana

MESTO DIREKTORJA
podjetja kamnolom Verd

Pogoji: strojni ali gradbeni tehnik z 10-letno prakso, strojni ali gradbeni poslovodja s 15-letno prakso, izučena obrt kovinske ali gradbene stroke in najmanj 5 let službe na vodilnih mestih.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

Prošnjo z opisom dosedanjega službovanja pošljite Direkciji jugoslovanskih železnic Ljubljana, obči oddelek do 20. XII. 1957. R

RAZPIS

Podjetje »TUBA«, tovarna kovinskih in plastičnih izdelkov — Ljubljana, Kamniška 20 razpisuje delovno mesto za

TAJNIKA PODJETJA

Pogoji: dovršena ekonomska ali pravna fakulteta ali dovršena gimnazija s 5-letno prakso v upravni službi.

Plača po tarifnem pravilniku oz po dogovoru.

Pismene ponudbe z življenjepisom in navedbo dosedanjih služb pošljite na gornji naslov. R

RAZPIS

Slovenska akademija znanosti in umetnosti razpisuje mesto:

REFERENTA v upravni pisarni
PISARNIŠKEGA REFERENTA v računovodstvu

Pogoji: za referenta: dovršena pravna fakulteta;
za pisarniškega referenta: nepopolna srednja šola in obvladanje strojepisja.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Kolkovane prošnje z življenjepisom naj prosilci vložе pri predsedstvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, Novi trg 3, v štirinajstih dneh po objavi razpisa v Uradnem listu LRS. R

RAZPIS

Občinski ljudski odbor Ljubljana-Šiška oddaja skladno s čl. 31 Uredbe o obrtnih delavnicah in obrtnih podjetjih (Ur l. FLRJ št. 5/54)

V KOLEKTIVNO UPRAVLJANJE
OBRTNO DELAVNICO ELEKTRO-MEHANIČNE STROKE

Obrtni delavci, ki prevzamejo delavnico v kolektivno upravljanje, bodo po določilih Uredbe o obrtnih delavnicah in obrtnih podjetjih, razpolagali po plačilu pavšalnih obveznosti prosto z vsem ustvarjenim dohodkom delavnice.

Interesenti naj naslovijo pismene ponudbe na ObLO Ljubljana-Šiška Župančičeva ul. 6 najkasneje do 23. XII. 1957.

Podrobne informacije se dobijo pri oddelku za gospodarske zadeve ObLO Ljubljana-Šiška, Župančičeva ul. 6/III, soba 46. R

RAZPIS

Personalna komisija Okrajnega ljudskega odbora Trbovlje razpisuje mesto

ŠEFA okrajnega sanitarnega inšpektorata

Pogoji: zdravnik s prakso. Plača po predpisih o zdravstvenih delavcih in dopolnilna plača k odloku OLO Trbovlje, ostalo po dogovoru. Personalna komisija OLO Trbovlje. R

RAZPIS

Upravni odbor Zdravstvenega doma Ljubljana-Center razpisuje:

mesto stalnega zdravnika za ambulanto za športnike in
mesto finančnega uslužbenca za upravo.

Prošnje, z opisom dosedanje zaposlitve pošljite na Upravo Zdravstvenega doma Ljubljana-Center, Miklošičeva c. 24/I, do 15. XII. 1957. R

RAZPIS

Upravni odbor Planinskega društva Kranj razpisuje na podlagi sklepa na seji dne 5 decembra 1957

natečaj

za oskrbnika v Domu na Kriavcu in
točajke.

Pogoji za oskrbnika: kvalificiran gostinski delavec ali polkvalificiran z daljšo oskrbniško ali gostinsko prakso — za točajko polkvalificirana gostinska delavka.

Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe z obširnim življenjepisom in ev. priporočili pošljite na Planinsko društvo Kranj do 20. decembra t. l. R

RAZPIS

Upravni odbor Slovanske knjižnice razpisuje

sistematizirano mesto
BIBLIOTEKARJA

Prošnjo (kolek 30 din) s kratkim življenjepisom prosilca vložite do 15. XII. 1957 pri upravi Slovanske knjižnice, Ljubljana, Gosposka ul. 15-I p. p. 146. Prednost imajo kandidati z znanjem slovanskih jezikov. R

RAZPIS

Uprava Bolnišnice za duševne in živčne bolezni Ljubljana-Polje razpisuje:

I. USTNO LICITACIJO

za dobavo mesa in mesnih izdelkov na dan 30. decembra 1957 ob 9. uri v upravnem poslopju bolnišnice na Studencu za dobo od 1. I. — 31. III. 1958.

Varščino naj interesenti položе na tek. račun NB 601-T-612 oziroma predložе garancijsko pismo.

Pogoji se dobe pri upravi bolnišnice. R

Podjetje
»JUGOREKLAM«
v Ljubljani
sprejme v službo
PRETISKARJA
za litografijo.
- Nastop službe takoj ali s 1. jan. 1958. - Pismene ponudbe na upravo podjetja, Kidričeva 5. 7163-R

KUPIMO
razne mizarske stroje
in opremo novej. tipa.
Ponudbe na »GLASBILO« - Ljubljana, Wolfova ul. 6, park.
7259-R

Tehnična veleirgovina »ŽELEZOGRADNJE«
MARIBOR — Partizanska cesta 70
sporoča,
da bo LETNA INVENTURA
od 12. XII. do vključno 31. XII. 1957.
Ker v tem času blaga ne bomo izdajali, prosimo cenjene odjemalce za pravočasno nabavo materiala.
7240-R

Razpis
Upravni odbor trgovskega podjetja
VELEŽELEZNINA »MERKUR« uprava KRANJ
razpisuje delovna mesta:
ŠEFA PODRUŽNICE v Pivki na Krasu
NABAVNEGA REFERENTA za odd. v Kranju
POGOJI: za šefa podružnice: daljša praksa na vodilnem mestu v trgovskih podjetjih železninarske stroke; za nabavnega referenta: trgov pomočnik železninarske stroke z daljšo prakso. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja pošljite do 20. decembra 1957 na upravo veleželeznine »MERKUR« — KRANJ. 6662-R

Industrijsko podjetje «TRIBUNA» Ljubljana
KARLOVŠKA CESTA 4 — razpisuje v smislu uredbe o upravljanju z osnovnimi sredstvi, Uradni list štev. 52-53, 6-54, 25 in 32-54, 35-55 in 11-56
RAZPRODAJO sledečih osnovnih sredstev:
LESOSTRUŽNICE, dolžina struga 1 m;
ČISTILNEGA STROJA ZA LES HSL, ročni, z vgrajenim električ. motorjem, 6000 obratov, 0.4 KW;
PARNE PEČI, visokotlačna, primer. za vulkaniziranje;
ELEKTROMOTORJA »ŠKODA«, 380 v., 3.3 KW, 4.2 KS. 1400 obr. v min.;
ŠIVALNEGA STROJA »SINGER«, brzošivalni, primeren za krojače ali tapetnike;
BRUSILNIH STROJEV, glave z ležaji in jermenico. Pogon preko transmisije.
Razprodaja bo v četrtek, 12. decembra, od 9 do 14. ure v prostorih podjetja, *Karlovška cesta štev. 4.*
Interesenti naj primesejo s seboj pooblastila svojih podjetij. V kolikor ne bodo državna podjetja pokupila razpisanih predmetov, bomo le-te prodajali tudi ostalim zasebnim kupcem. 7271-R

RAZPIS
Na podlagi 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov razpisuje Komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Ljubljana - Center
mesto direktorja
podjetja »AGROINDUS«, Ljubljana Miklošičeva c. 4
POGOJI: fakultetna izobrazba s 5-letno prakso, od tega vsaj 3 leta na vodilnem mestu, ozir. srednja strokovna izobrazba z 10-letno prakso, od tega najmanj 5 let na vodilnem mestu.
Kolkovane prošnje z obširnim življenjepisom ter opisom strokovne usposobljenosti, potrdilo o nekaznovanju ter prepis zadnjega šolskega spričevala in potrdilo o sedanji zaposlitvi dostavitve Občinskemu ljudskemu odboru Ljubljana - Center, Kresija, soba št. 24, najkasneje *do 30. decembra 1957.* 7260-R

Uvozno trgovsko podjetje
SLOVENIJA AVTO
LJUBLJANA, Prešernova cesta 40
obvešča vse odjemalce, da bo
letna inventura
za skladišče rezervnih delov v Frankopanski ulici 21 od 10. do 31. decembra t. l.
za skladišče splošnega avtomateriala v Frankopanski ulici 21 od 16. do 31. decembra t. l.
za skladišče kolesa in splošnega avtomateriala v Frankopanski ulici 21 od 20. do 31. decembra t. l.
za skladišče motornih vozil na Vilharjevi cesti (Jama) od 20. do 31. decembra t. l.
za skladišče gum v Scopolijevi ulici od 25. do 31. decembra t. l.
V dneh inventure bodo skladišča za promet s strankami povsem zaprta.
7273-R

»Diabaz«
industrija kamna, apna, betonskih proizvodov in plemenite malte
BUDINŠČINA, telefon št. 4
obvešča svoje poslovne prijatelje, kot tudi ostale potrošnike gradbenega materiala, da bo začenši z 9. decembrom t. l. vključno do 31. januarja 1958. leta sklepala pogodbe za svoje proizvode in to za:
— plemenito malto za pročelje v vseh odtenkih;
— betonske cevi, okrogle, z ležiščem in jajčaste;
— v kosih negašeno apno;
— eruptivni kamen agregat za asfalte in gramoz v vseh dimenzijah;
— apneni kamen gramoz in dolomitne sipine za drevorede v vseh granulacijah.
MATERIAL JE KVALITETEN, CENE UGODNE.
Po končanem pogajanju vršimo dobavo, oziroma dogovore s potrošniki.
7214-R

VSI NAROČNIKI GLASILA ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE »KOMUNIST« LAHKO OBNOVE NAROČNINO, JAVIJO SPREMEMBO NASLOVA ALI REKLAMIRAJO DOSTAVO LISTA Na TITOVI C. 5 (NAROČNINSKI ODDELEK SLOV. POROČEVALCA). KO BO UPRAVA »KOMUNISTA« DOBILA STALNE POSLOVNE PROSTORE, BO TO JAVILA NAROČNIKOM, ORGANIZACIJAM, USTANOVAM IN PODJETJEM, PRAV TAKO PA TUDI ŠTEVILKO BANČNEGA RAČUNA IN TELEFONA.

»KOMUNIST« — UREDNIŠTVO IN UPRAVA

NOVO!

Marijan Kozina

»O ČLOVEKOVI DEJAVNOSTI«

Trdno vezano samo 250 din

V VSEH KNJIGARNAH!

R A Z P I S

Komisija ObLO Novo mesto razpisuje mesto

D I R E K T O R J A

Industrije obutve, Novo mesto

POGOJI: srednja strokovna izobrazba in večletna praksa v vodstvu gospodarskih organizacij.

Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku.

Pravilno kolkovano prošnjo s potrebnimi dokazili o kvalifikaciji in dosedanji službi ter kratkim življenjepisom pošljite na gornji naslov do 23. decembra 1957.

7227-R

Večje industrijsko podjetje v Ljubljani sprejme v službo:

pomožnega skladiščnika - komisijonarja, **mezdnega knjigovodjo, strojne ključavničarje, administrativne moči.**

Pogoji: ustrezna strok. izobrazba in praksa. - Plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe v ogl. odd. pod »Industrija« 7267-R.

DOBRO ZAPOSLITEV DOBI TAKOJ

raznašalec ali raznašalka časopisov,

ki stanuje na PRIMSKOVEM ali GORENJAH in poseduje dvokolo. Zglasiti se osebno v podruž. SP Kranj.

PRODAMO KAROSERIJO - KASON ZA VOZ ali KAMION.

TOVARNA KONZERV, Ljubljana — Vič.

»SUMI«, tovarna bonbonov, čokolade in peciva, Ljubljana, Gradišče št. 9

sprejme v službo:

TEHNIKE - KEMIKE

za specializacijo v čokoladni in keks proizvodnji, vojaščine prosti,

NORMIRCA in POINTERJE

Pogoji: ustrezna strokovna izobrazba.

Plača po tarifnem pravilniku ali dogovoru. — Interesenti naj se javijo osebno ali pismeno v tajništvu podjetja. 7268-R

Podjetje SAP - TURIST BIRO sprejme več administratork -jev z znanjem stenografije in strojepisja.

Pismene ponudbe pošljite na SAP-Turist biro Ljubljana, Središka ulica 13 ali se osebno predstavite v sekretariatu podjetja. 7269-R

ELEKTROPROJEKT

podjetje za projektiranje elektroenergetskih in prenosnih naprav v Ljubljani,

sprejme v službo

ABSOLVENTKO srednje ekonomske šole.

Nastop službe takoj. 7275-R

SKIP, stroj. kovin. ind. podjetje Ljubljana-Vižmarje, sprejme: **tehnične kontrolorje** za jeklene konstrukcije, varenje in stroj. obdelavo, **stroj. tehnike-konstrukterje, strugarje** in **splošne ključavničarje.** - Zaželena je daljša praksa ozir. visoka kvalifikacija. Plača po dogovoru. Interesenti naj se javijo osebno ali pismeno v tajništvu podjetja. 7258

»ISKRA«, tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov v Kranju

razpisuje

2 delovni mesti medicinskih sester

za novoustanovljeno industrijsko ambulanto. - Ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve pošljite na naslov »ISKRA« KRANJ, personalni oddelek.

7281-R

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dobri mož, oče, stari oče, tast, stric

ANTON HABJAN

posestnik v Trzinu.

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, 8. decembra 1957 ob 15. uri izpred Doma kulture na pokopališče v Mengšu.

Žalujoča družina HABJAN in ostalo sorodstvo

Umrla je moja dobra, ljubljena mama

MARIJA ZUPAN roj. PAPEŽ

Pokopali jo bomo v nedeljo, 8. decembra ob 15. uri izpred hiše žalosti, Partizanska 22, na pokopališče v Trbovljah.

Globoko žalujoča hčerka *Marija*, sestra *Antonija Tanc*, nečakinja *Pavla* in ostalo sorodstvo.

Trbovlje, dne 6. decembra 1957.

Izgubili smo požrtvovalnega in neumornega sodelavca, člana občinskega ljudskega odbora Mengeš, tovariša

ANTONA HABJANA

Njegovo vzorno in nesebično delo za skupnost bo ostalo v nepozabnem spominu.

Pogreb bo v nedeljo, dne 8. dec. 1957 ob 15. uri iz Kulturnega doma Trzin, na pokopališče v Mengšu.

Občinski ljudski odbor Mengeš
Občinski odbor SZDL Mengeš
Občinski odbor ZB Mengeš

Zahvala

Ob bridki izgubi naše drage mame, babice in prababice

BARBARE PEČIRER

se iskreno zahvaljujemo vsem, zlasti še idrijskim rojakom, ki so jo v tako lepem številu spremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem znancem in prijateljem, kakor tudi hišnim sostanovalcem za poklonjene vence in cvetje ter za njih sočustvovanje.

PEČIRERJEVI

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

U. T.

Vprašanje: Vaš mož služi obvezni vojaški rok in prejemate denarno podporo. Ali ste upravičeni do brezplačne zdravstvene oskrbe?

Odgovor: Ker pravite, da prejemate denarno podporo po predpisih uredbe o denarni podpori družinam, katerih hranilci so v obvezni vojaški službi v JLA, ste po 2. ost. 6/a člena navedene uredbe (Ur. list FLRJ št. 8/1953), kljub temu, da Vaš mož pred vstopom v stalni kader ni bil v delovnem razmerju, upravičeni do brezplačne zdravstvene oskrbe, in sicer v breme ljudskega odbora.

O. S.

Vprašanje: Ali ima zasebni lastnik hiše pravico do stanovanja v svoji hiši, ki je večje, kot ga glede na svoje družinske člane potrebuje?

Odgovor: Glede na predpis 46. člena zvezne uredbe o upravljanju stanovanjskih hiš, s katerim je zasebnemu lastniku hiše zagotovljena le pravica do primernega stanovanja v njegovi hiši, bi se dalo zastopati mnenje, da se lastniku ne more priznati do stanovanja, ki je večje, kot ga potrebuje. Toda po stališču, ki ga je zavzelo Zvezno vrhovno sodišče, ima zasebni lastnik hiše v svoji hiši pravico tudi do stanovanja, ki je večje, kot ga potrebuje, toda z omejitvijo, da je dolžan v takem primeru presežek stanovanjskih prostorov oddati v podnajem.

P. P.

Vprašanje: Ali pripadajo šoferjem poleg plačila za nadure tudi dnevnice? Kakšne dnevnice pripadajo šoferju D kategorije?

Odgovor: Dnevnica pripada za službeno potovanje in bivanje izven kraja rednega službovanja. Neodvisno od povračila stroškov za službena potovanja pripada plačilo za nadurno delo, v kolikor se je delo opravljalo preko rednega delovnega časa po odredbi pristojnega organa.

Vozniki motornih vozil D kategorije štejejo po predpisih o voznikih motornih vozil iz leta 1952 za visoko kvalificirane delavce in jim po najnovejšem besedilu uredbe o potnih in selitvenih stroških pripada dnevnica 1.200 din, v gospodarskih organizacijah se pa dnevnica določa s tarifnim pravilnikom.

H. Z.

Vprašanje: Ali je še čas za vložitev prošnje za podelitev »Partizanskega spominskega znaka 1941«?

Odgovor: Po spremenjenem 7. členu Zakona o »Partizanskem spominskem znaku 1941« (Ur. list FLRJ št. 44/1957) se lahko zahteva za podelitev tega znaka vloži še do vštetega 31. decembra 1957, in sicer pri Državnem sekretariatu za narodno obrambo.

KUPON

Za PRAVNO POSVETOVALNICO SP. »ODGOVORI NA VPRAŠANJA«

Pišece

Prebivalci okoliških vasi, so se nedavno odločili za elektrifikacijo. Z vso vnemo so začeli zbirati denar, kopati jame in zidati transformatorsko postajo. Upali so, da jim bo do 29. novembra zasvetila po domovih električna luč. Transformator je zgrajen, prav tako tudi daljnovod, treba pa bo še marsikaj storiti. Tudi obljubljeno pomoč so dobili, vendar vse kaže, da bi je potrebovali še, kajti treba je še zbrati sredstva za nizko napetostno napeljavo po vaseh in za instalacijo po domovih.

TOVARNA ORGANSKIH BARVIL - CELJE

razpisuje dve delovni mesti za

ing. KEMIJE

s prakso v organski kemiji ali koloristiki.

Pogoji: plača po tarifnem pravilniku podjetja. Družinsko stanovanje zagotovljeno v lastni enodružinski hiši in takoj vseljivo. Zagotovljeno je tudi samsko stanovanje. — Nastop službe po dogovoru.

Ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite na upravo podjetja do 20. decembra 1957. 7212-R

Umrla nam je naša dobra mama, stara mama, prababica, sestra, teta, tašča

MARIJA NOVAK roj. LOČNIKAR

bivša trafikantka

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 9. decembra 1957, ob 15. uri iz Marijine mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči: hčerka Ana por. Rozman, France in Mirko sinova ter ostalo sorodstvo.

Dol. Toplice, Črnomelj, Ljubljana, 7. dec. 1957.

Sporočamo žalostno vest, da je preminil po dolgotrajni bolezni naš ljubljeni mož in oče

FRANC VIRANT

krojaški mojster

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, 9. decembra 1957, ob 15.30 iz Jožefove mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči: žena Marija, sinova Franc in Drago ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 6. decembra 1957.

Sporočamo žalostno vest, da nas je po kratki bolezni za vedno zapustil naš nadvse ljubljeni mož, oče in stric

ANTON PETRIČ

Na zadnji poti ga bomo spremili v ponedeljek, 9. decembra 1957, ob 15. uri iz mrliške veže v kandijski bolnišnici na šmihelsko pokopališče.

Prosimo tihega sožalja.

Žalujoči: žena Gilda, sin Zdenko in ostalo sorodstvo.

Novo mesto, 7. decembra 1957.

Slovenija - vino

LJUBLJANA, Frankopanska ulica 11

razpisuje

licitacijsko prodajo za:

2 tovorna avtomobila, 3 tone, znamke TAM
tovorni avto 5 ton, znamke International
tovorni avto, 5 ton, znamke Bussing
osebni avto, 4-sedežni, znamke Veloux

RAZNE KLETARSKE STROJE, BLAGAJNE, PISALNE STROJE IN RAZNI PISARNIŠKI INVENTAR.

Začetek licitacije bo 13. decembra 1957 ob 9. uri 7274-R

Radio-televizija LJUBLJANA

Danes so odprli na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani III. mednarodno razstavo radia in telekomuniktcij. Ob tej razstavi so tudi slovenski televizijski delavci pripravili lasten devetdnevni program. Začel se je že v soboto, 7. decembra, ob 17.30 Sobotni program so objavili dnevni časopisi, podroben spored za naslednje dni pa objavljamo v današnji prilogi.

NEDELJA, 8. DECEMBRA

10.30 MLADINSKI FILMI.
11.00 »POKAŽI, KAJ ZNAŠ!« (Javna televizijska oddaja). — Nastopa deset talentov, vodita Majda Šubic in Marijan Kralj, režira Mirč Kragelj.
16.00 SPORTNI PRENOSI (spored RAI).
17.30 DOKUMENTARNI FILM.
18.00 JEŽEK VAS VLJUDNO VABI V SVOJ KABARET — Pripravil in izvaja Frane Milčinski, režira Mirč Kragelj, scena Vladimir Mušič, kostumi Anja Dolenčeva, glasba Marijan Vodopivec.
18.40 FRANCE PREŠEREN — Pripravil in režira France Kosmač. Recitirajo: Stane Sever, Jože Tiran, Janez Rohaček, pri harfi Pavla Uršič, glasba Ivo Petrič.
19.00 SPORTNA NEDELJA — Poročila in razgovor s smučarskimi reprezentanti.
20.00 Program RTV Zagreb.

PONEDELJEK, 9. DECEMBRA

17.30 MLADINSKA ODDAJA (prenos iz RAI) — a) Album petih dežel — Filipini, b) Potovanje med zvezde, c) Mladinski film.
18.55 ŠPORTNA ODDAJA (prenos sporeda RAI).
20.00 TV DNEVNIK.
20.10 IZSILJENA ŽENITEV Molière: Izvaja Ljubljanska drama, v glavni vlogi Edvard Gregorin, scenograf Niko Matul, režiser France Jamnik, slikovna režija Fran Žižek.
20.45 Gian Carlo Menotti: STARA DEVICA IN TAT — prenos groteskne opere iz avstrijske televizije. Pojo: Walter Berry, Dagmar Hermann in Margit Opawsky, dirigent Michael Gielen.
21.45 DEKAMERON (književna oddaja) — Pripravila Rapa Šuklje, ilustriral Vladimir Lakovič, bere Stane Sever, režira Mirč Kragelj.
22.05 ŠPORTNA ODDAJA — razgovor o zaključku jesenskega dela conske lige, nato priključek k RAI.

TOREK, 10. DECEMBRA.

IZROČITEV NOBELOVIH NAGRAD (prenos sporeda Evrovizije).
17.30 MLADINSKA ODDAJA (prenos sporeda RAI).
20.00 TV DNEVNIK.
20.25 LJUBLJANSKI POGOVORI — Razgovori novinarjev s predsednikom OLO Ljubljana dr. Marijanom Dermastio.
21.00 (Prenos sporeda RAI. —
21.00 TV drama.
21.45 Potovanje po Padski nižini,
22.25 Obisk v igralski akademiji,
22.45 Prenos športnega tekmovanja.

SREDA, 11. DECEMBRA

18.00 MLADINSKA ODDAJA (Prenos sporeda RTV Zagreb).
20.00 TV DNEVNIK.
20.15 DOKUMENTARNI FILM.
20.35 PARTIZANSKI ROMAN 1957 — Razgovor s pisatelji: Mimi Malenškovo, Benom Zupančičem, Manico Lobnikovo, Ivanom Bratkom in Vasjem Ocvirkom, vodi Tugomir Tory, režira France Kosmač.
21.00 (PRENOS SPOREDA RAI) —
21.00 Prijatelji živali,
21.45 Solo-glasbeni variete,
22.30 Tiskovna konferenca.

ČETRTEK, 12. DECEMBRA

17.30 MLADINSKA ODDAJA — (prenos sporeda RAI).
20.00 TV DNEVNIK.
20.15 NAŠ TURIZEM — Razgovor o problemih turizma vodi Zvone Zorko.
20.35 OBISK V DAVNINI — Reportaža o ilirskih najdbah v Ormožu. Pripravil in vodi Boris Kuhar, sodelujeta kustos Bernarda Perčeva in doc. dr. France Stare.
21.00 (prenos sporeda RAI) OPUSTI ALI PODVOJI! — quiz.
22.00 NAMIZNI TENIS.

PETEK, 13. DECEMBRA

16.30 TEKMOVANJE V ORODNI TELOVADBI — (nastopajo najboljši telovadci in telovadke).
17.30 KEKEC (film).
20.00 TV DNEVNIK.
20.15 KOŠARKARSKA TEKMA Olympija : Ljubljana (nato priključek na RAI).

SOBOTA, 14. DECEMBRA

17.00 Cesta (reportaža o prometnih problemih na naših cestah), pripravil in vodi Dušan Kralj.
17.30 MLADINSKA ODDAJA — a) Lev in miš — izvaja Mladinsko gledališče v Ljubljani, b) Za bistre glave in spretne roke — — razgovor o ročnih delih, c) Saj ni strahov — lutkovna igrica.
18.30 ŠPORT V SOBOTO — Poročila, komentar, razgovor novinarjev o nedeljskih športnih dogodkih.
20.00 TV DNEVNIK.
20.15 DOKUMENTARNI FILM.
20.30 KORAJŽA VELJA — Nagradna ugankarska oddaja za posameznike in moštva.
21.15 DOKUMENTARNI FILM.
21.30 NOČNI VARIETE — Zabavno-glasbena oddaja s solisti Plesnega orkestra Radia Ljubljana, ansamblom Mojmirja Sepeta, Jelko Cvetežarjevo, Majdo Sepetovo, Dragišo Ognjanovićem, kvintetom »Optimisti« in internacionalnimi artisti. Vezni tekst: Milan Lindič, scena: Vladimir Mušič, režija: Mirč Kragelj.
22.15 POZNAŠ TO MELODIJO? (prenos sporeda RAI).

NEDELJA, 15. DECEMBRA

10.30 KMETIJSKA ODDAJA — pripravil in vodi Štefan Kuhar.
11.00 IZ NARODNE SKRINJE (revija narodnih pesmi in plesov) Sodelujejo: Avsenikov kvintet, Veseli planšarji. Gorenjski vokalni kvintet, Božo Grošelj in Branka Stergarjeva. Franc Koren in Danica Filipičeva, prleška Micka in folklorna skupina »France Marolt« — režija: Fran Žižek.
16.00 ŠPORTNI PRENOSI (spored RAI).
17.30 DRUŽINSKA ODDAJA.
18.00 ČRNE MASKE (glasbeni intervju vodi D. Biber) Sodelujejo: Hinko Leskovšek, Samo Hubad, Samo Smerkolj, Manja Mlejnikova, Ljubo Kobal, Ladko Korošec in Alenka Bartl-Serševa Režija: Hinko Košak.
18.20 DOKUMENTARNI FILM.
18.30 NOCOJ NAJ POJO TUDI GODALA (zabavnoglasbena oddaja s sodelovanjem zabavnega orkestra Radia Ljubljana p. v. Maria Rijavca in solisti Zlato Gašperščičevo, Jelko Cvetežarjevo, Franetom Milčinskim, Borutom Lesjakom in drugimi — vezni tekst: Milan Lindič, scena: Vladimir Mušič, režija: Mirč Kragelj.
19.10 ŠPORTNA NEDELJA — poročila, komentar in razgovor s slovenskimi vrhunskimi športniki.

V prodaji je druga izdaja VOŠČILNIC, primernih za čestitke ob priliki osebnih, družinskih in državnih praznikov ter NOVEGA LETA. Na voščilnicah so upodobljena dela priznanih slikarjev in grafikov Franceta Miheliča, Doreta Klemenčiča, Iva Subica in Franceta Slane. — Voščilnice se dobijo v vseh knjigarnah, trafikah in v založbi »BOREC«, Ljubljana, Erjavčeva c. 18 in pri občinskih odborih Zveze borcev.

Po ugodnih cenah prodamo

gospodarskim in zadružnim podjetjem sledeče:

2 KAMIONA »MERCEDES«, nosilnost 5,6 ton,
KAMION »FIAT«, nosilnost 7,5 ton,
2 PRIKOLICI ZA KAMIONE, nosilnost 5 ton,
SLAMOREZNICO »DRAVA«, brez motorja.

Razen gornjega prodamo tudi večjo količino **ELEKTROMOTORJEV**, jakosti od 11 do 460 KW. Za vse informacije se obrnite na: **Proizvodnjo nafte — Lendava**, telefon št. 9. 6560-R

KNJIGOVODJE!

Ustanovna skupščina ZDRUŽENJA KNJIGOVODIJ SLOVENIJE bo 12. decembra 1957 v kino dvorani Litostroja s pričetkom ob 10. uri.

Dnevni red:

1. Otvoritev ustanovne skupščine.
2. Izvolitev delovnega predsedstva.
3. Izvolitev zapisnikarjev.
4. Izvolitev overovateljev zapisnika.
5. Izvolitev kandidacijske komisije.
6. Izvolitev volilne komisije.
7. Referati.
8. Diskusija o referatih.
9. Potrditev pravil združenja.
10. Volitve upravnega odbora, nadzornega odbora in častnega razsodišča.

K udeležbi vabimo vse uslužbence knjigovodstev. Udeležence, kateri se še niso prijavili, prosimo, da pošljejo čimprej prijave na naslov: Iniciativni odbor za ustanovitev Združenja knjigovodij LRS Ljubljana, poštni predal 29.

Iniciativni odbor za ustanovitev Združenja knjigovodij LRS.

Upravni odbor

KEMIČNE TOVARNE, MOSTE - LJUBLJANA

razpisuje

natečaj za dopolnitev naslednjih delovnih mest:

Tehničnega vodje

Pogoj: inženir kemije z vsaj 3-letno prakso na vodilnem položaju v industriji.

Računovodje

Pogoj: Srednja ekonomska ali njej enaka šola z vsaj 10-letno prakso.

Referenta za delovno varnost in zdravstveno zaščito

Pogoj: dokončana šola za sanitarne tehnike.

Elektroinstalaterja — kvalificiranega.

Plača po tarifnem pravilniku, oziroma sklepu Delavškega sveta. — Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanje prakse naj interesenti pošljejo na naslov podjetja *do 25. dec. 1957.* 7172-R

RAZPIS

Po čl. 10. Pravilnika o oddajanju v izvajanje gradb. objektov in del (Ur. l. FLRJ, št. 13/57) razpisuje

Zavod za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana

l. javno licitacijo

za oddajo gradbenih, obrtniških in instalacijskih del za poslovno zgradbo »Autocommerce« v Trdinovi ulici — Ljubljana.

Predračunska vrednost za vsa dela znaša *163,148.054 din.* — Rok za popolno dovršitev je *15. julij 1959,* v letu 1958 pa mora biti zgradba dograjena inkl. IV. faza z vsemi obrtniškimi deli, razen zaključnih del (slikarska, pleskarska, parketarska).

Licitacija bo 27 dec. 1957 ob 10. uri v prostorih Zavoda za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana, Beethovnova 11/VII. — Varščino 1% predračunske vrednosti je treba predložiti z garancijskim pismom banke najkasneje do pričetka licitacije.

Ponudbe morajo biti opremljene po členu 15. in 16. zgoraj citir. pravilnika. — Ponudniki morajo predložiti priloge po razpisnih pogojih v skladu člena 17. Pravilnika. — Ponudbe bomo sprejmali na dan licitacije *dne 27. decembra 1957 do 10. ure* v prostorih Zavoda za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana, Beethovnova ulica 11/VII.

Licitacijski elaborati in splošni pogoji bodo interesentom na razpolago od 9. decembra 1957 dalje vsak dan od 12. do 14. ure v prostorih Zavoda.

Ponudniki morajo pred pričetkom licitacije plačati predpisano obč. takso v znesku 27.322 din v gotovini.

INVESTITOR: 7243-R

Zavod za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana.

STROJ

za kopiranje načrtov kupimo.

Ponudbe na Gospodarsko podjetje Reklama, Celje. 7228-R

Agroservis Kranj proda generalno popravljen

OSEBNI AVTO

znamke »Studebaker« in generalno popravljen POLTOVORNI AVTO - 1.5 tone — znamke »Renault«. 7203-R

PRODAMO

tovorni avto »Bedford« v dobrem stanju s prekucnikom (kiper) in **tovorni avto »Chevrolet«** v zelo dobrem stanju generalno popravljen. Cene so zelo ugodne. Za vse informacije in ogled vozil se obrnite na

Veletrgovsko podjetje »Potrošnik«, Celje Tomšičev trg 3a 7229-R

Zdravstveni dom Kidričevo

razpisuje delovna mesta za

ZDRAVNIKA

splošne prakse in mesto

BABICE

za delo na dispanzerju.

Plača po uredbi, dopolnilna plača po pravilniku ZD Kidričevo. Za zdravnika družinsko stanovanje s centralno kurjavo, za babico pa samsko stanovanje zagotovljeno. 7236-R

»AVTOSERVIS«
Ljubljana, Prešernova 42

sprejme v stalno zaposlitev **večje število**

AVTOMEHANIKOV
s prakso,

SKLADIŠČNIKA in USLUŽBENCA za vodenje poslov v sprejemni pisarni. — Nastop takoj.

Ponudbe pošljite na gornji naslov. 7219-R

Zdravstvena postaja Borovnica

razpisuje delovna mesta

1. **ZDRAVNIKA** za splošn. ambulanto Podpeč, in
2. **MEDICINSKE SESTRE** za patronažno službo.

ad 1. zdravnik z opravljenim stažem. Samsko stanovanje zagotovljeno, v marcu družinsko stanovanje, ad. 2. šola za medicinske sestre — samsko stanovanje zagotovljeno.

Osnovna plača po uredbi, dopolnilna plača po pravilniku o dopolnilnih plačah. Nastop službe 1. januarja 1958. Prošnje pošljite na upravo Zdravstvene postaje Borovnica. 7246-R

VEČJE ZUNANJETRGOVINSKO PODJETJE

išče

USLUŽBENCA (-KO)

ki obvlada angleški jezik. Strojepisje ni obvezno.

Ponudbe pošljite v oglas. oddelek pod označbo »Šifriranje 1957« — 7215-R

Isto podjetje išče tudi

STROJEPISKO

Ponudbe pošljite v oglas. oddelek pod označbo »Strojepisje 1957« — 7215-R

Zastopniško podjetje

AVTOCOMMERCE

javlja cenjenim odjemalcem,

da bo letna inventura v konsignacijskih skladiščih:

nadomestnih delov tovarne MERCEDES BENZ

v Ljubljani, Kopru, Zagrebu, Beogradu, Sarajevu in Novem Sadu,

OD 20. DECEMBRA 1957 DO 20. JANUARJA 1958.

Avtogum tovarne Michelin

v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Beogradu, Skoplju in Novem Sadu

OD 20. DECEMBRA 1957 DO 31. DECEMBRA 1957.

V tem času ne bo podjetje izdajalo nobenega blaga. 7210-R

Upravni odbor

KOROŠKEGA GOZDARSKEGA PODJETJA Slovenj Gradec

razpisuje delovno mesto

ŠEFA RAČUNOVODSTVA

Pogoj: višja ali srednješolska izobrazba z večletno samostojno prakso na vodilnem mestu v računovodstvu.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja. — Družinsko komfortno stanovanje na razpolago. — Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Interesenti se naj javijo pismeno ali osebno pri **upravi podjetja do 31. decembra 1957.** 7201-R

»TEGRAD«

se je preselil iz dosedanjih poslovnih prostorov v Cigaletovi ulici štev. 6 — na **Šmartinsko cesto štev. 10** — dvoriščna zgradba.

Podjetje se bavi z izdelavo vseh vrst šibko- in jakotočnih instalacij in gradnjo zračnih in kabelskih telefonskih vodov. — Projektira šibko in jakotočne naprave. — Ima lastno servisno delavnico za popravilo električnih aparatov za gospodinjstvo ter za popravilo in vzdrževanje vseh vrst šibkotočnih naprav. — Vsem cenjenim naročnikom se »TEGRAD« zahvaljuje za do sedaj izkazano zaupanje ter se priporoča za nadaljnje sodelovanje. Posebno pa opozarja hišne svete in gospodinjstva, da se poslužujejo naše servisne delavnice.

Poslužujte se naših uslug!

»TEGRAD«

LJUBLJANA, Šmartinska cesta štev. 10

Telefoni: hišna centrala 32-440; direktor: 30-270; komercialni oddelek in avto-park: 32-851; računovodstvo: 32-852; tehnični oddelek: 32-853, 32-854; projektivni biro: 32-856; servisna delavnica: 32-857, 7202-R

ČASOPISNO PODJETJE »SLOVENSKI POROČEVALEC«
Ljubljana, Tomšičeva ulica 1

razpisuje

v smislu uredbe o upravljanju z osnovnimi sredstvi Ur. list št. 52-53, 8-54, 25 in 32-54, 35-55 in 11-56

razprodajo

sledečih osnovnih sredstev:

ŠTAVNI STROJ »TYPOGRAF« z rezervnimi deli: matrice garmond in petit, model za vlivanje vrst 8—12, 13—17, 18—22 in 24—28 cicero, s posebnim rezervnim kotlom za vlivanje vrst, elektromotor in drugo. — Vse v prav dobrem stanju.

BRZOTISKALNI STROJ »KÖNIG & BAUER«, dobro ohranjen, format 63 × 95 cm, trije okviri, kapaciteta do 1000 izvodov na uro.

BRZOTISKALNI STROJ »FRANKENTHAL« — format 50 × 70 cm, dva okvira, kapaciteta do 1350 izvodov na uro. Stroj je generalno popravljen.

OSEBNI AVTO »Opel Kapitän« — tip 52, 67 KM.

OSEBNI AVTO »Fiat« 1400 »Zastava«, 40 KM. — Oba v prav dobrem stanju.

PISALNI IN RAČUNSKI STROJI ter razni pisarniški, odvišni inventar in opremo.

Razprodaja bo v ponedeljek, dne 9. decembra od 9. ure dalje v prostorih tiskarne, Tomšičeva ulica 1.

Interesenti naj prinesejo s seboj pooblastila svojih podjetij in potrdilo banke, da so jim sredstva na razpolago.

V kolikor pa ne bodo državna podjetja pokupila razpisanih predmetov, bomo le-te prodajali tudi ostalim zasebnim kupcem.

TOVARNA STROJIL MAJŠPERK

Nudi v prodajo državnim in zadružnim organizacijam naslednja rabljena osnovna sredstva:

Tovorni avtomobil »Opel-Blitz«, 3 t, 75 KS, v nevoz. stanju,
Tovorni avtomobil »Chewrolet«, 3 t, 95 KS, v nevoz. stanju,
Razmnoževalni stroj »Brüco-Express« v uporabnem stanju.

Prodajni pogoji in ogled osnovnih sredstev v podjetju dnevno do 14. ure. Po 31. dec. 1957 bo prodaja tudi za ostale interesente. 7175-R

ILUSTRIRANA REVIJA »TOVARIŠ«

razpisuje natečaj za

DVA FOTOREPORTERJA

POGOJI: tehnično obvladanje fotografije in smisel za novinarsko delo. Prednost imajo fotoreporterji, sposobni samostojnega pisanja.

Ponudbe s kratkim življenjepisom, vzornim primerom enega ali več fotografij pošljite na naslov: Uredništvo »Tovariš«, Ljubljana, Tomšičeva 3-I.

NOVO!

Marijan Kozina

»O ČLOVEKOVI DEJAVNOSTI«

Trdno vezano samo din 250.—
V VSEH KNJIGARNAH!

Takoj zaposlimo TEHNIČNEGA VODJO

za mehanično delavnico.

Pogoj: strokovna izobrazba, tehnik avtomehanične stroke, tehnik z daljšo prakso na teh delovnih mestih, zaželena specializacija na vozovih znamke Fiat, OM, TAM, Opel Blitz.

Zaposlimo tudi **VEČ MEHANIKOV** z daljšo prakso ter **VEČ ŠOFERJEV** za avtobuse.

Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku ali po dogovoru.

»AVTOPROMET« — KRANJ

7230-R

»OLJARNA«, tovarna tehničnih olj,

LJUBLJANA — Tovarniška ulica številka 41 —

sprejme takoj:

DVA IZPRAŠANA KURJAČA in

VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV

Plača po tarifnem pravilniku. — Zaposlitev stalna.

Ponudbe pošljite na gornji naslov. 7216-R

RAZPIS

Komisija ObLO Novo mesto razpisuje mesto

DIREKTORJA

podjetja Rudniki nekovinskih rudnin »Kremen« Novo mesto

POGOJI: rudarska ali ekonomska fakulteta s prakso v rudarski stroki, predvsem nekovinskih rudnin.

Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku.

Pravilno kolkovano prošnjo s potrebnimi dokazili o kvalifikaciji in dosedanji službi ter kratkim življenjepisom pošljite na gornji naslov do 23. decembra 1957.

7226-R

SGP »SLOVENIJA CESTE«, Ljubljana, Titova 44

razpisuje delovna mesta za

GLAVNEGA KALKULANTA

Pogoj: gradbeni inženir z 8-letno prakso ali gradbeni tehnik s 15-letno prakso,

ŠEFA MEHANIČNIH OBRATOV

Pogoj: strojni inženir s 6-letno prakso ali strojni tehnik s 15-letno prakso.

Nastop službe takoj. Plača po dogovoru v smislu tarifnega pravilnika. Prošnje z življenjepisom pošljite na naslov SGP »Slovenija ceste«, Ljubljana, Titova 44. — 7238-R

MLINSKA INDUSTRIJA DOMŽALE

sprejme v službo:

1. **STROJNEGA TEHNIKA,**
2. **POMOŽNEGA LABORANTA,**
3. **ŠOFERJA-MEHANIKA,**
4. **KURIRJA.**

Pogoji za sprejem: pod 1. dovršena srednja tehnična šola, pod 2. dovršeni 4 razredi gimnazije (lahko brez prakse), pod 3. kategorija CD pod 4. potrebna sposobnost za opravljanje kurirske službe.

Plača po tarifnem pravilniku. — Nastop službe takoj ali po dogovoru. 7188-R

SPLOŠNA BOLNIŠNICA NOVO MESTO

sprejme takoj:

ZDRAVNIKA specializanta za interno medicino,
DVA ZDRAVNIKA specializanta za anestezijo,
FARMACEVTSKEGA POMOČNIKA,
INŠTRUMENTARKO ali **BABICO**, ki bi opravila šolo za inštrumentarke,
BABICO,
BOLNIČARJE,
ŠOFERJA »D« ali »C« kategorije.

Družinska stanovanja za zdravnike zagotovljena; za ostalo osebje samska stanovanja.

Plača po Uredbi in pravilniku o plačah. Ponudbe pošljite na upravo bolnišnice. 7211-R

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO

TKANINA-GALANTERIJA v CELJU

obvešča svoje cenjene odjemalce, da bodo skladišča

zaradi inventure od 20. decembra do vključno 31. decembra t. l. zaprta

Delovni kolektiv podjetja se svojim odjemalcem iskreno zahvaljuje za dosedanjo naklonjenost in jim želi

SREČNO IN USPEHA POLNO NOVO LETO 1958!

Kovinsko podjetje »L I V« Postojna

sprejme v službo:

10 POMOŽNIH DELAVCEV,
2 ORODNA KLJUČAVNIČARJA,
5 STROJNIH KLJUČAVNIČARJEV
2 KOVINOSTRUGARJA,
5 LIVARJEV.

Plača po dogovoru. Stanovanje preskrbljeno v okolici Postojne, nekaj stanovanj tudi v Postojni. — Ponudbe pošljite na tajništvo podjetja. 7180-R

Podjetje »TELEKOMUNIKACIJE«

razpisuje naslednja delovna mesta:

ŠEFA ODDELKA ZA KONJUNKTURNO SLUŽBO IN EKONOMSKO PROPAGANDO. Pogoj: ekonomist z dokončano ekonomsko fakulteto oziroma propagandist z odgovarjajočo prakso.

KONSTRUKTORJA. Pogoj: grafični risar z dokončano grafično šolo in nekaj prakse za delo na področju propagande.

Plača po tarifnem pravilniku in prevoz z lastnimi avtobusi zagotovljen.

Pismene ponudbe pošljite na poštni predal 376, Ljubljana. 7171-R

Občinski ljudski odbor Črnomelj - Komisija za likvidacijo Zadružnega trg. podjetja Črnomelj

prodaja naslednje:

TOVORNI AVTO »OM«, 5-tonski, v uporabnem stanju, z 2 novima gumama in 4 rabljenimi 50%,
2 MOTORJA na bencinski pogon, »Savica«, 5—6 KS — nova,
MOTOR »FORD« V 8 (generalno popravljen),
PLUG — dvobrazdni za »UNIMOG« — nov,
2 STISKALNICI ZA SENO — novi,
3 REPOREZNICE — nove,
SORTIRNIK ZA KROMPIR

ter razno embalažo za sifon in šabeso, in sicer:

30 zabojev za šabeso — 19 zabojev za pokalico — 736 steklenic za šabeso — 417 steklenic za pokalico — 129 steklenic za sifon 2 l — 42 zabojev za sifon 1 l — 240 steklenic za sifon 1 l — 40 zabojev za sifon ½ l — 603 steklenic za sifon ½ l — 24 steklenic brez glav 2 l — 1398 steklenic brez glav 6 dcl — 302 sifonskih glav - novih — 266 sifonskih glav - starih.

Vsi interesenti za gornji nakup naj se osebno ali pismeno obrnejo na oddelek za gospodarstvo pri Občinskem ljudskem odboru Črnomelj. 7181-R

R A Z P I S

Upravni odbor trgovskega podjetja

VELEŽELEZNINA »MERKUR« uprava KRANJ

razpisuje delovna mesta:

ŠEFA PODRUŽNICE v Pivki na Krasu

NABAVNEGA REFERENTA za odd. v Kranju

POGOJI: za šefa podružnice: daljša praksa na vodilnem mestu v trgovskih podjetjih železninarske stroke; za nabavnega referenta: trgovski pomočnik železninarske stroke z daljšo prakso.

Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja pošljite do 20. decembra 1957 na upravo veleželeznine »MERKUR«, KRANJ. 6662-R

Veliko industrijsko podjetje s sedežem v Ljubljani

sprejme v stalno službo

BLAGAJNIKA (-čarko)

Nastop službe takoj ali po dogovoru.
Plača po tarifnem pravilniku.
Ponudbe v ogl. oddelek pod »Vesten in pošten uslužbenec. 7173-R

Podjetje

»TELEKOMUNIKACIJE«

Ljubljana - Pržanj 24

razpisuje delovna mesta za:

VODJO OBRATA MOKRONOG v izgradnji, pozneje bi prevzel mesto tehničnega vodje obrata. Pogoj: inženir ali tehnik elektro- ali kemične stroke, z daljšo prakso. - Stanovanje v Mokronogu preskrbljeno.

VODJO MATERIALNEGA KNJIGOVODSTVA. Pogoj: Ekonomska fakulteta ali Ekonomska srednja šola z daljšo prakso.

REFERENTA ZA STROKOVNI DVIG KADROV. Pogoj: daljša praksa kot strokovni učitelj.

VARNOSTNEGA TEHNIKA. Pogoj: strojni ali elektro tehnik z daljšo prakso v industrij. podjetjih.

VODJO VELIKOSERIJSKE MONTAŽE. Pogoj: elektroinženir ali tehnik z daljšo prakso v industrijskih podjetjih.

Pismene ponudbe z življenjepisom in navedbo dosedanjih služb pošljite na poštni predal 376, Ljubljana. 7133-R

Kmetijska zadruga Ovsiše - Podnart — išče

TRGOVSKEGA POMOČNIKA (-ico)

Nastop službe 1. I. 1958 ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. 7207-R

Prodamo po ugodni ceni

K A M I O N

znamke »Chevrolet« (3 t.), generalno popravljen. - Trgovsko podjetje »IZBIRA«, Laško. 7208-R

Trgovsko podjetje

ŽELEZNINA TRBOVLJE

proda popolnoma obnovljen, zaprt

DOSTAVNI VOZ
JEEP WILLYS,

generalno popravljen, z novim menjalnikom in dvema diferencialoma. —

Voz je primeren za težak teren. Dobi se lahko tudi rezerv. stroj za navedeni avto. — Ogleda se lahko vsak dan od 8. do 12. ure. 7198-R

Čebelarska društva, kmetijske zadruge, čebelarji,

kupujemo

ČEBELNI VOSEK

pristni, v vsaki količini. Plačamo najvišjo dnevno ceno.

Ponudbe pošljite takoj na naslov

»METAN«

kemična industrija

Kutina

NR Hrvatska

7129-R

Upravni odbor

LESNO INDUSTRIJSKEGA PODJETJA TRŽIČ

razpisuje delovna mesta za:

SEKRETARJA PODJETJA

Pogoj: pravna fakulteta ali dovršena srednja šola z več let prakse v pravnem poslovanju.

ŠEFA TEHNIČNEGA ODDELKA

Pogoj: absolvent tehnične srednje šole lesne ali gradbene stroke, s prakso v lesni industriji

MOJSTRA MIZARSKE DELAVNICE

Pogoj: absolvent mizarske delovodske šole z nekaj let prakse v mizarski stroki

OBRATNEGA TEHNIKA

Pogoj: absolvent tehnične šole lesne stroke

ANALITIKA — V TEHNIČNEM ODDELKU

Pogoj: absolvent tehnične srednje šole lesne ali gradbene stroke, s prakso v tem poslu

FINANČNEGA KNJIGOVODJO

Pogoj: absolvent ekonomske srednje šole z najmanj pet let prakse v finančni stroki

Plača po tarifnem pravilniku. — Nastop službe možen takoj. 7200-R

RAZPIS

Po čl. 10. Pravilnika o oddajanju v izvajanje gradb. objektov in del (Ur. list FLRJ, št. 13/57), *razpisuje*

Zavod za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana

I. javno licitacijo

za oddajo gradbenih, obrtniških in instalacijskih del za stanovanjski blok v Knezovi ulici Ljubljana - Šiška

Predračunska vrednost za vsa dela znaša *82,940.517 din.* — Rok za popolno dovršitev je 15. julij 1959, v letu 1958 pa mora biti zgradba dovršena do inkl. IV. faze z vsemi obrtniškimi deli, razen zaključnih del (slikarska, pleskarska, parketarska).

Licitacija bo dne 27. decembra 1957 ob 11. uri v prostorih Zavoda za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana, Beethovnova 11/VII.

Varščino 1% predračunske vrednosti je treba predložiti z garancijskim pismom banke najkasneje do pričetka licitacije.

Ponudbe morajo biti opremljene po čl. 15. in 16. cit. Pravilnika, s prilogami po čl. 17. Pravilnika. Ponudbe bomo sprejemali na dan licitacije dne 27. decembra 1957 do 11. ure v prostorih Zavoda za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana, Beethovnova 11/VII.

Licitacijski elaborati in splošni pogoji bodo interesentom na razpolago od 2. decembra 1957 dalje vsak dan od 12. do 14. ure v prostorih Zavoda za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana.

Ponudniki morajo pred pričetkom licitacije plačati predpisano občinsko takso v znesku 15.291 dinarjev v gotovini.

INVESTITOR: 7244-R

Zavod za stanovanjsko izgradnjo OLO Ljubljana.

AVTOPROMET KRANJ

OB 10. OBLETNICI

Ogiasili smo se pri podjetju »AVTOPROMET«, Kranj. Na ozko dvorišče, obrobljeno z garažami in delavnicami, so se vračali avtobusi, iz garaž so prihajali drugi in z zadnjimi navodili brzeli na pot.

Naglo smo bili v pogovoru z ljudmi, ki podjetje vodijo, z ljudmi, ki usmerjajo sleherni dan vozove na razne proge po Gorenjski. In nismo mogli mimo vprašanja, kako se je razvijalo od vseh začetkov podjetje »AVTOPROMET« Kranj.

BILO JE NEKOČ...

V Kranju se je s prevozništvom bavilo že od l. 1947 Mestno avtoprevozništvo, ki je imelo poleg raznih prometnih sredstev tudi en kamion in en poltovorni avtomobil. Toda potrebe so rasle in že l. 1949 je podjetje doseglo dodelitev 5 kamionov.

Mimo prevoznih uslug, je v l. 1951, ko se je Mestno avtoprevozništvo združilo z »Vulkanizacijo in avtomehaniko« podjetje že moglo vršiti strokovne usluge v lastnih delavnicah in garažah.

Leta 1953 je uspelo podjetju doseči na intervencijo okraja dodelitev 5 avtobusov, s katerimi je moglo vzpostaviti in vzdrževati nekaj rednih prog za osebni promet, hkrati pa se je podjetje reorganiziralo in osnovano je bilo novo podjetje — »AVTOPROMET KRANJ«. Toda izkazalo se je, da ta vozila niso kos rastočemu osebnemu prometu, saj mora ogromna množica delavstva iz kranjske okolice vsak dan v tovarno in spet domov.

NOVIM NALOGAM NASPROTI...

Vemo, da je Kranj eno najbolj industrijsko razvitih mest pri nas, in morda v vsej domovini. Večina delavstva, prav gotovo pa tri četrtine se vsak dan pripelje v mesto na delo in spet domov v okolico Kranja. Kako to ogromno množico vsak dan prepeljati, kako urediti, da delovni človek izgubi za pot čim manj časa? To je bila prva in prav gotovo največja naloga, ki si jo je postavilo za cilj novo podjetje.

Zanimivo je, da so se s to nalogo že ukvarjale posamezne tovarne v Kranju. Nekatere so celo same kupile avtobuse in začele svoje delavstvo prevažati v tovarno na delo in po delu domov. Izkazalo pa se je, da tovarna nikakor ne more razvoziti delavce v vse smeri, kjer le-ti živijo, saj bi morala imeti preveč različnih prog in kar velik avtopark, da bi zadostil potrebam vseh delavcev. Ob tem nastopajočem problemu je Mestni ljudski odbor sklical sestanek z direktorji tovarn in tu se je rodila nova ideja. Rešitev je samo ena: vzpostaviti čim več delavskih prog in pri tem angažirati »Avtopromet«, Kranj.

DELAVSKE PROGE

Da se je ta ideja uresničila, so znatno pripomogle s finančnimi sredstvi same tovarne, in leta 1955 je podjetje spet nabavilo 2 nova avtobusa. Lani so pridobili še 4 avtobuse in 1 tovornjak, letos pa kar 6 avtobusov, 2 tovornjaka in 2 vlečna vlaka.

Sedaj ima podjetje »Avtopromet«, Kranj, 17 avtobusov in 15 tovornih avtomobilov, in tako obvladajo deset delavskih prog, s katerimi nudijo udoben osebni promet delavcem kranjske industrije vseh treh izmen.

Lahko bi rekli, da je »Avtopromet« dosegel lepe uspehe. Toda ljudje v podjetju se zavedajo, da bo treba napraviti še veliko. Zato »AVTOPROMET KRANJ« v čast dneva republike otvarja 3 nove delavske proge hkrati, t. j.: Kranj—Tržič, Tržič—Kranj, ter Lesce—Kranj. Prvi dve progi otvarja prav na željo Mestnega obč. ljud. odbora Tržič. Kranj—Tržič in Tržič—Kranj sta dve povsem ločeni progi, saj odhajata avtobusa istočasno iz obeh krajev. Progi pa sta speljani preko Podbrezij in Kovorja na Tržič in po isti poti nazaj, v tej smeri pa doslej sploh ni vozil avtobus. Po tretji novi progi, ki jo otvarja »AVTOPROMET KRANJ« je sicer doslej tovarna »Iskra« prevažala svoje delavstvo, z akcijo »Avtoprometa« pa se nudi vsemu prebivalstvu redna vožnja v Tržič in obratno ter dnevno prevozijo preko 3000 oseb.

S tovornimi avtomobili je podjetje močno napredovalo. Lani v oktobru so n. pr. tovornjaki prepeljali v 20.957 km 12.639 ton blaga, letos ob istem času pa v 49.317 km kar 40.672 ton.

KAKO ŠE BO?

V prihodnji poletni sezoni bodo vzpostavili pri »AVTOPROMETU« še dve novi progi, to pot turističnega značaja: Kranj—Ankaran in Kranj—Crikvenica. Tako bo odslej mogoča direktna zveza iz prestolnice Gorenjske s slovensko in hrvatsko obalo našega sinjega Jadrana. Na obeh progah so letošnje poletje sicer že vozili avtobusi podjetja, vendar samo ob nedeljah, prihodnje poletje pa bodo torej vozili vsak dan.

Podjetje »AVTOPROMET — KRANJ« ima danes tudi vulkanizacijsko delavnico in vrši zadevne usluge za vse potrebe Kranja. Posluje sicer v lastnih prostorih, vozov pa ima vsako leto več, garaže so premajhne in pretesni so tudi že upravni prostori podjetja. Selili se bodo morda v kratkem na Primskovo, kjer pa jih čaka obilica dela in seveda nova preureditev. V bližnji bodočnosti bodo nabavili še 5 avtobusov, vzpostaviti hočejo še nove prometne linije, saj iz vseh strani okolice prihajajo dan na dan priporočila: »potegnite« progo tudi do nas! — Vsem bi radi ustregli in tudi bodo. Tako bo v kratkem stekla redna dnevna proga na Bled, s katerim je imel Kranj doslej slabo zvezo.

V konec bi radi poudarili, da je »AVTOPROMET — KRANJ« eno redkih podjetij, ki ga ob razvoju vse do danes nikdar ni vodila komercialna težnja, pač pa stremljenje, da z uresničenjem svojih ciljev ustreže predvsem delavskemu prebivalstva kranjske okolice. In to tudi je v polni meri uspelo.

ŠPORTNI DOPOŠČEVALEC

Zdravemu jedru priznanje in možnosti za delo

(Nadaljevanje s 1. strani)

preloma v celotnem našem družbeno-političnem življenju, doseženim z družbenim upravljanjem, razvijanjem komunalnega sistema, ustanovitvijo svetov in komisij za telesno vzgojo. Medtem ko so društva na terenu in večina okrajnih vodstev to pravilno razumela in začela iskati nove oblike pa republiški upravni in izvršni odbor Partizana ni bil kos tej nalogi, še več — celo zaviral je novo pot.

Zaradi tega je republiško vodstvo Partizana izgubljalo ugled pri okrajnih vodstvih in društvih, hkrati pa je postajalo čedalje bolj izolirano tudi od ostalih družbenih faktorjev na področju telesne kulture. S sorodnimi organizacijami in ustanovami ni našlo skupnega jezika za najtesnejše sodelovanje. Vse to je privedlo do globoke krize. In vzroki? Predvsem neznanstveni in statični koncept tako imenovane »popolne telesne vzgoje«, kar se je zrcalilo pri vzgoji naših prednjakov, v strokovnih tečajih in tudi člankih, kjer beremo med drugim na primer tole: »Človek se samo s telovadbo lahko ohrani na doseženi stopnji«. Po tej teoriji je delo v drugih telesnovzgojnih organizacijah, zlasti športnih, kajpak manjvredno, če ne celo škodljivo. Citati: »Vsaka organizacija, ki pristaja na tekmovanje, je sama sebi absurdna« ali »Mladinec naj bo zmeraj le vajenec in pomočnik, mojstrstvo pa naj doseže, ko dorase« itd. dovolj jasno povedo, da se naša mladina podcenjuje, češ da je neresna in nedisciplinirana. Ta statični koncept močno ostromašuje program naših društev, ustvarja pasiven položaj pripadnika, ki je samo gojenec, ne pa aktiven soustvarjalec, podcenjuje razvedrilo in zdravo zabavo in povzroča nestrpen in sovražen odnos do športa in tekmovanja.

Glede sokolstva je tov. Ribičič dejal, da bi bilo nepotrebno odreči se tem tradicijam vendar moramo imeti pred očmi, da delavski razred pri nas ni mogel uresničiti svojega koncepta telesne vzgoje, ker mu meščanska družba iz lastnih razrednih interesov ni dala osnovnih pogojev. Nadalje moramo upoštevati pri presoji stare tradicije, da je izhodišče Partizana mnogo širše kakor prejšnjih organizacij, saj daje sistem družbenega upravljanja naši organizaciji večjo in pomembnejšo vlogo. Vsako togo prenašanje starih zgledov pa jo neogibno hromi, zaradi česar je sokolska miselnost za sedanje čase preozka.

Izvršni odbor Partizana se je sprl z društvi zaradi svojega centralističnega sistema v vodstvu organizacije. To centralistično vodenje ima svoje korenine prav v konservativni miselnosti. Prav zato je bila zamisel I. slovenskega festivala kot enotne in skupne akcije vseh telesno-kulturnih organizacij neogibno potrebna. Toda festival je — namesto da bi bil približal naš izvršni odbor terenu — še bolj zaostril krizo. Hkrati pa je tudi pokazal, da večina pozdravlja tak način skupnega nastopa.

Ko tu branimo festival, branimo predvsem njegovo misel enotnega nastopa, ki je od Dneva mladosti do zaključnih prireditev v Ljubljani tako lepo povezovala mnoge organizacije, vendar pa ne zanikamo, da pri tem ni bilo organizacijskih in vsebinskih slabosti. I. slovenski festival je torej rodil tudi festivalsko misel, ki je začela društva na terenu tesneje povezovati med seboj. Ker pa so nekateri v izvršnem odboru skušali preprečiti ta svoboden razvoj na terenu, sem na zadnjem posvetu v Kranjski gori napovedal ostavko na mesto predsednika, nakar je prišlo do znane razprave in današnje izredne skupščine.

V nadaljevanju je tov. Mitja Ribičič osvetlil nekatera vprašanja in probleme Partizana, o katerih naj razpravlja skupščina. Poudaril je, da postajajo naši prazniki ne samo spominske slovesnosti, temveč splošni ljudski prazniki, namenjeni kulturnemu razvedrilu, veselju in športu. To nam daje izredne možnosti za razvijanje tradicij NOB. Na I. slovenskem festivalu je nastopila tudi JLA s svojimi enotami, ki je dala veliko materialno in moralno pomoč vsem festivalskim prireditvam. Zaradi tega je Partizan družbeno utemeljena in koristna organizacija.

V Partizanu deluje dandanes na tisoče požrtvovalnih, poštenih in iskrenih telesnovzgojnih delavcev, ki sestavljajo tisto zdravo jedro, kateremu mora dati vse priznanje in možnosti za nadaljnje delo. Osvoboditi jih je treba preživelih vplivov preteklosti, vzpodbujati za delo v sedanjih razmerah in jim pokazati tudi perspektivo vzgoje, ki bo združevala za vse otroke od določene starosti dalje produktivno delo s poukom in gimnastiko, in sicer ne le kot metodo za povečanje družbene proizvodnje, temveč kot edino sredstvo za oblikovanje razvitih ljudi. Rezultati pa so kajpak odvisni od našega lastnega dela.

Skupščina je nato prešla na nadaljnje delo; o podrobnem poteku bomo pisali v jutrišnji številki.

Zakaj tako?

V severnem delu Ljubljane tik ob Titovi cesti leži objekt z zvenečim imenom — centralni stadion. Izredno lepa lega tega športnega prostora vzbuja prijetne občutke domačnosti vsem obiskovalcem, ki se nedeljo za nedeljo zbirajo tam na raznih športnih prireditvah.

Vendar ta športni prostor še zdaleč ni tak, kakršen bi moral biti, se pravi, res lepo urejeno športno tekmovališče, ki bi lahko dajalo streho tudi večjim in pomembnejšim prireditvam. Že takoj ob vhodu zadene gost na velike kupe prsti in mivke, prerasle z visoko travo. To gradivo je že nekaj let pripravljeno za posipanje nogometnega igrišča, ki je zdaj pokrito z ugaški, pravzaprav pa bi moralo biti zasajeno s travo. Ti kupi hudo kvarijo estetski videz stadiona in zdaj je res že skrajni čas, da bi jih odstranili. Nič manj nujno ni, da bi na vzhodni strani zapuščenega nasipa uredili stopnišča, ki so primerna za stojišča, o čemer so bili že pred leti izdelani načrti in pripravljena celo sredstva za to delo. Predvsem pa bi bilo treba za obiskovalce urediti stranišča, da se jim ne bo treba skrivati po raznih kotih in voglih. In takih pomanjkljivosti je na tem prostoru še mnogo več!

Velikega pomena bi bila tudi ureditev pomožnih igrišč v jami ob bežigrajski osnovni šoli. V ta teren so bila investirana že znatna sredstva, po vsem velikem igrišču je položena kanalizacija, prostor lepo splaniran, zdaj pa vse to prerašča trava in plevel. Zasipanje zgornjega malega igrišča je dobra zamisel, toda žal napreduje mnogo prepočasi. Če bi bila ta pomožna igrišča urejena, bi bil centralni stadion precej razbremenjen in še bolj na voljo za važnejše prireditve. Hkrati pa bi se na teh igriščih v manjšem obsegu lahko vadila vsa mladina.

Pomanjkanje športnih igrišč je za severni del Ljubljane, kjer rastejo velika stanovanjska naselja, resen problem, ki bi ga bilo mogoče z dobro voljo odločilnih forumov v kratkem rešiti v splošno zadovoljstvo. Polovica dela je že opravljena, ostala potrebna sredstva za dovršitev, ki je zmerom bolj perečа, pa bi se z dobro voljo dala tudi dobiti.

P.

ŠPORT V TV

Športni spored radiotelevizije Ljubljana v okviru devetdnevnega sporeda od 7. do 15. t. m. na GR v Ljubljani, ki jo izvajajo v okviru mednarodne razstave radia in telekomunikacij, obsega za danes naslednje točke:

OB 16. URI: športni prenos RAI — komentar v slovenščini;

OB 19. URI: poročila, komentar ob koncu jesenskega dela conske nogometne lige, filmska reportaža o tekmi Metalac : Ljubljana, slovenski smučarji in hokejisti so pripravljeni za zimo (sodelujejo: Dougan, Zupančičeva, Finžgar z rekviziti, Cveto Pavčič, Oman, Rojina in Rogelj ter zastopnika »Jesenic« in »Ljubljane«.

Seja UO Športne zveze Slovenije

Ljubljana, 7. dec. Upravni odbor Športne zveze je na današnji seji razpravljal o izredni skupščini Partizana in sprejel predlog proračuna za leto 1958. O sestanku bomo še poročali.

ZVEZNI NOGOMET

Crv. Zvezda : Beograd 1:0 (1:0)

Beograd, 7. dec. V nezanimivi tekmi za zvezne točke je Crvena zvezda z najtesnejšim izidom 1:0 porazila nogometaše Beograda (prej BSK). Gol je po prestrogo prisojeni enajstmetrovki zabil v 45. minutah Tasič. Pred 10.000 gledalci je slabo sodil Kapusta iz Zagreba.

NAMIZNOTENIŠKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

Dobre mladinke in pionirke

Zagreb, 7. dec. V dvorani Radničkega doma se je začelo danes XII. prvenstvo FLRJ v namiznem tenisu za posameznike in dvojice. Na tekmovanju so zastopane vse republike razen Crne gore s približno 160 tekmovalci iz 32 društev, med katerimi je tudi 5 slovenskih (Odred, Ilirija, Triglav, Fužinar in Maribor). Po številu udeležencev je na prvem mestu Hrvatska pred Srbijo, Slovenijo, BiH in Makedonijo.

Prireditelj tekmovanja, Namiznoteniška zveza Hrvatske, se to pot ni izkazal kakor na zadnjem mednarodnem tekmovanju. Ob začetku turnirja smo opazili niz pomanjkljivosti, ki jih zdaj polegoma odstranjujejo. Tekmovanje se je začelo z nastopi mladincev in mladink ter pionirjev in pionirk posamezno. Doslej sta dosegla najlepše uspehe mladinka Vavčejeva in pionirka Petračeva, obe članici Fužinarja iz Raven, ki sta se uvrstili v finale. Ti dve disciplini sta bili že od nekdaj domena slovenskih igralk, v kateri so tudi letos izmed osmih pet mest zasedle igralke iz naše republike.

REZULTATI:

mladinke: Despotovič - Maslo 0:2 w. o., Vavče - Bosanac 2:0, w. o., Lampret - Uršič 2:1, Omerza - Lukaš 2:0, D. Nikolič - Pirc 2:0, Petrač — Petovska 2:0, Knap — Bešlič 2:0, Miler — Vukotič 2:0, Vavče — Maslo 2:0, Lampret — Omerza 2:0, Vukotič — Petrač 2:0, Miler — Knap 2:0, Vavče — Lampret 2:0, Miler — Nikolič 2:0. Finale bosta igrali Vavčejeva in Milerjeva, kolikor ne bo ugodeno protestu, ki so ga vložili zaradi kontumacirane Despotovičeve.

Pionirški finale bosta igrali Petračeva in Nikoličeva. Izidi v tej konkurenci so bili:

Knap : Omerza 2:1, Petrač — Sax 2:0, Omerza — Dimovska 2:0, Nikolič — Knap 2:0, Petrač — Omerza 2:0.

Pri mladincih so vsi igralci iz Slovenije prišli v II. kolo, iz tega v III. pa samo štirje, in sicer: Tera, Tomc, Miklavc in Bratuž.

N. D.

V NEKAJ VRSTAH

Za novega predsednika Nogometne zveze Jugoslavije je bil izvoljen zvezni narodni poslanec in član predsedstva glavnega odbora SZDL Srbije Duško Djurdjič, medtem ko je dosedanji predsednik Peštč zaradi zaposlitve pri rednem poslu podal ostavko. — Skupščina NZJ, ki bi morala biti maja 1958, je bila odgodena do septembra prihodnjega leta.

Člani bolgarske nogometne reprezentance, ki bodo dne 25. t. m. v Parizu nastopili proti Franciji, se bodo v Makedoniji pripravljali za to srečanje. V tem času bodo odigrali tri tekme, in sicer po eno v Prilepu, Skoplju (proti Vardarju) ter v Kosovski Mitrovici.

OTVORITEV TABORNIŠKEGA DOMA V SEVNICI

Pred dnevi se je sevniškim taborniškom uresničila dolgoletna želja. Slovesno so odprli svoj dom — prvi te vrste v Sloveniji. Zgradili so ga večinoma s prostovoljnim delom s pomočjo podjetij in delovnih kolektivov, ki so jih podprli materialno in moralno. Slavnostni otvoritvi je med drugimi prisostvoval tudi namestnik starešine SU ZTS Rudi Welle. Novi dom bo nedvomno še pospešil živahno taborniško dejavnost v Sevnici.

STUJECA SO VESTI

da je teniška ekipa ZDA v Adelaidi v medconskem finalu premagala reprezentanco Filipinov 5:0 in se tako kvalificirala za medcelinski finale z evropskim zmagovalcem Belgijo;

Z vsega sveta

Obramba proti medcelinskim raketam?

Letos poleti je Sovjetska zveza javila, da je prvi interkontinentalni balistični izstrelek uspešno prestal svojo preizkušnjo. Kmalu po tej izjavi so se Amerikanci z vso silo vrgli na proučevanje raket, ki naj bi postale uspešno obrambno sredstvo proti temu modernemu orožju. Kakšne pa so sploh možnosti obrambe proti medcelinskim raketam, ki po izjavah sovjetskih strokovnjakov, opravijo večji del svoje poti v višini 1000 km in drvijo s fantastično hitrostjo 25 tisoč km na uro, ali v četrt ure preko Atlantika?!

Ko pride taka raketa s svoje velike višine zopet v gostejše zračne plasti, v višino okoli 400 kilometrov, se ustvari okoli nje plast ioniziranih kisikovih in dušikovih delcev, ki dobro odbija radarske valove, kar pa zopet poveča vidnost rakete na radarskem zaslonu. Četudi se zaradi trenja nekoliko zmanjša hitrost rakete ob vstopu v gostejšo atmosfero, pa rabi vendar samo še 90 sekund do svojega cilja, ki je oddaljen 400 km. Obrambne naprave proti taki raketi morajo torej v nekaj sekundah določiti njen položaj in pot ter usmeriti in izstreliti obrambno raketo. Lahko si predstavljamo, da bodo pri današnjem stanju tehnike še silne težave, preden se bo to moglo uresničiti.

Obrambne rakete bodo nosile s seboj atomsko bombo, ki mora eksplodirati dovolj blizu napadalnega izstrelka, da bo vročina stalila njegovo atomsko ali vodikovo bombo, ne da bi pri tem nastopila verižna reakcija. Namesto smrtonosne ognjene krogle bi nastali nedolžni kovinski kapi in prah, ki bi se porazgubili v ozračju. Upanja na uspešno obrambo so nekoliko večja, odkar lahko novi poskusni modeli radarskih naprav zasledijo medkontinentalne balistične rakete že na oddaljenosti do 4000 km.

Naši strokovnjaki za usnjarsko in čevljarsko industrijo so, kot eksperti tehnične pomoči Organizacije Združenih narodov, pomagali Indoneziji dvigniti to panogo gospodarstva. — Sedaj imajo tam nove tovarne, kjer izdelujejo odlično usnje in moderno obutev. — Na sliki vidimo domačina-čevljarja pri delu v novi tovarni

NEZLOMLJIVO STEKLO

Nezlomljivo steklo, ki se ne razleti na koščke, kadar se razbije, so poznali že stari Rimljani. Mož, ki ga je odkril, je leta 34 pred našim štetjem dal za svoj izum življenje. Ko je o njegovem odkritju slišal imperator Tiberij, je poklical izumitelja k sebi. Zahteval je dokaze. Mož je prinesel stekleno vazo in jo na povelje vladarja treščil na kamnita tla. Vaza se ni razbila, marveč samo upočila. Ker je bil Tiberij sam monopolski lastnik steklarn v tarem Rimu, je zahteval, da mu iznajditelj izda recept za izdelovanje tega nezlomljivega tekla. Imperator recepta ni dobil, zato je zapovedal, naj rmastemu iznajditelju takoj odsekajo glavo. Tako je bilo dragoceno odkritje pozabljeno dva tisoč let.

Ali bo moška »frizura« z gornje fotografije našla veliko posnemalcev?

Prebivalstvo Franciji

Število prebivalstva v Franciji narašča še vedno zelo počasi, vendar je prirodni prirastek povojnih let višji kot pred vojno. Zanimivo pa je, da je naravni prirastek znatno nižji od dejanskega, kjer povzroča dvig znaten delež doseljenih oseb — delovne sile za francoske rudnike in polja Severne in Srednje Francije ter za razna gradbena dela. Tako se je samo leta 1956 priselilo v Francijo 114.000 delavcev, od tega 49.000 samo za poletno sezono. V zadnjih petih letih pa se je v Francijo za trajno priselilo skupno 150.000 tujih delavcev.

Potapljači v vinu

V italijanskem mestecu Riva ob Gardskem jezeru ima vinarska zadruga orjaški betonski rezervoar za vino. Spričo letošnje bogate trgatve je bil rezervoar tako poln, kakor še nikoli do zdaj. Zaradi močnega pritiska je na dnu rezervoarja nastala razpoka, ki se je polagoma širila. Grozila je nevarnost, da se mlado vino razlije po ulicah. Upravitelj vinarske zadruge je zato poklical na pomoč potapljače. Trije potapljači so se v polni opremi spustili v rezervoar in zamašili nevarno odprtino s podvodnim cementom. Po nekaj urah dela je bilo mestece Riva rešeno vinske poplave.

Nov material za ladijske vijake

V ZDA so pričeli uporabljati nov material za izdelavo ladijskih vijakov. Nialit je veliko bolj odporen kakor zlitina z manganom, je precej lažji, zato so tudi vijaki iz te zlitine tanjši. Nialit je varen pred korozijo, ki je najhujši sovražnik ladijskih vijakov in hidroturbin.

Drobne zanimivosti

Največje »kovane« so dali v promet Švedi leta 1660. Veljali so osem tolarjev in so tehtali sedem kilogramov. Vlivali so jih iz železa.

Eskimi imenujejo »kajak« čoln, v katerem se vozi moški. Če pa je v njem ženska, ga imenujejo »umijak«.

Kitajska navada, uporabljati paličici pri jedi, je prastara. V »Učbeniku etikete«, napisanem leta 403 in izpopolnjenem leta 221 pred našim štetjem, so navodila, kako in kdaj naj se paličici uporabljata.

V New Yorku polagajo v Madison Aveniji pod cestišče kovinske cevi, v katerih se bo pozimi pretakalo vrelo olje. Sneg se bo sproti talil.

V medplanetarni ladji Jules Verna potujeta na mesec tudi psa, ki jima je ime »Satelit« in »Diana«.

Prvi mednarodni šahovski turnir je bil leta 1851 v Londonu.

Ime »Finska« izhaja od Tacita, ki je prebivalce teh močvirnatih krajev imenoval »Fenni«. Finci nazivajo svojo deželo »Suomi«, kar pomeni, »zemlja močvirja«.

V Seattle-ju v ZDA so v srednjih šolah uvedli pilotiranje kot učni predmet, toda samo — za dobre dijake. V telovadnici je pilotska kabina z vsemi komandami na električni pogon.

IZ TISOČ IN ENE NOČI

48

P. VIALAR

MORSKA ROŽA

»In v zadnje skladišče? In v spodnjo shrambo? In pod stopnišči? Pojdite, morate mi ga najti!«

»Dobro, gospodar.«

Razpršili so se. Postali so boljše volje, ker jih je gospodarjeva vera, da ne more biti nič slabega, tolažila.

Ko je bil sam, se je Jérôma nenadoma polastila žalost. Néel je napravil samomor, to je več kot očitno, njegova krhka ramena niso mogla prenašati skrivnosti, ki je bila med njima.

»Bedak,« je jezno godrnjal, »bedak!« Zameril mu je slabost. Odprl je vrata, jih spet zaprl in nehal iskati. Čakal je na hodniku. Nenadoma pa mu je eden od mornarjev pritekel povedat: »Gospodar, ga že imamo!«

A nihče ni prišel od nikoder. Čas je tekel. Začel je misliti na Romaina. Ni ga bilo strah, ne, a občutil je nedoločljivo zadrego, zdelo se mu je, da je vse, kar se je zgodilo, izničeno in da se bo starec nenadoma prikazal pred njim. Ni bil prestrašen, a ves je bil potlačen ob misli, da bi se moralo vse znova začeti, če bi bilo to res, in da bi ga bilo treba še enkrat ubiti. Njegova nekdanja kabina, ki si jo je po otrokovem rojstvu prisvojil stric, je bila tik pred njim. Občutil je otročjo potrebo prepričati se, da je prazna in da stari ni skrit za vrati.

Vstopil je, napravil dva koraka v temo in nazadnje prižgal vžigalico, ki jo je našel v žepu. Po Romainovi smrti še živa duša ni stopila semkaj. Fosforni plamen se je razplamtel, nato zasvetil. Zavoljo prepiha, ki je majal plamen, je zaprl vrata, primaknil vžigalico k sveči, zataknjeni v grlo steklenice, se obrnil in pogledal okrog sebe.

Kot je bil dolg in širok je Néel ležal po tleh. Poleg njega je bil odprti ladijski dnevnik in neka stvar je mazala in lepila njegove strani. Kri? Taka je bila prva Jérômova misel. Sklonil se je. Ne, telo je bilo brez vidne rane, bilo je toplo in prsi so v redu dihale in ko ga je zavalil na stran, je možakar zasmrčal globoko kakor pijanci.

Šele sedaj je Jérôme zapazil steklenico. Še je stala pokonci, a brez zamaška. In belega ruma v njej ni bilo skoraj nič več. Kozarec se je odtrkljal. Še zdaj, kadarkoli se je ladja zazibala, je potoval po podu.

Néel je bil smrtno pijan in niti čutil ni, ko ga je mladenič brcnil z nogo, da bi lahko pobral ladijski dnevnik, ki ga je Néel poljuboval. Jérôme je z dvema prstoma držal na enem koncu odprti dnevnik, lepa pisava je bila polita in spackana in tudi to je bilo znamenje nepričakovanega nereda. Vrgel ga je daleč proč in prezirljivo pogledal človeka, ki se je valjal pod njegovimi nogami. V tem hipu bi ga rajši videl mrtvega, kot pa da se je na tak način zgubil v svoji slabosti.

Ni ga smel pustiti takega, moral ga je spraviti k zavesti in ga potegniti iz črnega brezna pijanosti. Sklonil se je k njemu, ga z levo roko zagrabil za rokav bluze, dvignil mlahavi gornji del telesa in ga nato z desno roko, enkrat, dvakrat, trikrat klofnil. Ker ni dosegel nikakega uspeha, je začel tolči močneje. Navsezadnje je Néel odprl oči, se zarežal in oči spet zaprl. Človek bi dejal, da ni čutil udarcev. Nato pa je nenadoma prišel do zavesti in se zavoljo nekega nepremagljivega strahu začel tresti in šklepetati z zobmi.

»To ste vi... vi... gospodar?«

»Jaz sem, jaz, barabon! Si mar ponorel, da si se ga tako napil?«

Jérômu je postalo zdaj vse popolnoma jasno: Néelovo sinočnje obnašanje na poveljniškem mostu in njegova izginitev. Gnal ga je isti gon kot njega, pa je stopil v kabino, kamor se nihče od moštva ni upal stopiti, in tam je pil, da bi se ohrabril. Ko je bila njegova služba končana, se je vrnil, kajti ni sodil k ljudem, ki bi bili lahko pogumni čisto sami. In zdaj, ko je začel piti, ga nihče več ne bo mogel ustaviti. Bil je eden tistih zaprtih ljudi, ki se morajo upijanjati, da lahko govore o svojih duševnih stiskah in trpljenju.

V svoji polzavesti je moral Néel brati, kaj se je spreletavalo po Jérômovem obrazu, ker je začel z zanosnim in mokrim glasom govoriti:

»Gospodar, ničesar ne bom povedal... poznate me... ničesar... ne bom povedal... prisegam vam!«

Oprijel se je mladeniča kakor se utopljenec zgrabi za desko.

»Poznate me... prisegam... med nama je zdaj... na življenje... in smrt.«

Ob besedi smrt se je začel režati, pograbil jo je kakor kako smešno stvarco in začel prepevati:

»In na smrt... in na smrt... in na smrt...« Nato je zaman poskušal nadaljevati, in ker ni mogel, se je široko zasmejal. To pot so ga njegove lastne besede in prisega potolažile. Zaprl je oči.

Jérôme ga je spustil, Néel je težko padel, glava je zazvonila na podu, a zdelo se je, da hudega udarca niti čutil ni.

Jérôme se je dvignil. Brcnil je v steklenico ruma, ki se je grgraje iztekla. In v istem trenutku se je prenehala »Roža« tresti: najbrž so zmanjšali hitrost. Ali je mogoče, da je preteklo toliko časa? Hitri koraki so brzeli nad njegovo glavo proti poveljniškemu mostu.

Tedaj je z vso silo pograbil »namestnika«, ga zavihtel na ležišče, tako da je bil z nosom obrnjen v zid, in potegnil čezenj odejo. S pestjo je odprl vrata. Mouchel in Diotret sta ga tedaj zapazila.

»Iskali smo vas, gospodar, mimo zelenih luči gremo.«

»Že grem, že grem,« je rekel osorno.

»Gospoda Néela nismo našli.«